

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΘΕΜΑ: ΑΠΟΚΡΑΤΙΚΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ - ΜΕΙΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ - ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ
Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΗΣ ΙΔΙΩΤΙΚΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ Ο.Τ.Ε.

ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ: Γ.ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΥΠΟ ΤΟΥΣ:
ΑΔΑΜΙΔΗ ΘΩΜΑ
ΑΛΕΞΙΟΥ ΜΑΡΙΑ
ΚΟΥΤΣΟΧΕΡΑ ΖΑΧΑΡΙΑ

ΑΡΙΘΜΟΣ
ΕΙΣΑΓΟΓΗΣ | 1757

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Εισαγωγικό σημείωμα	σελ. 1
Εισαγωγή	σελ. 3

Α' ΜΕΡΟΣ

1) Ιστορική Αναδρομή	σελ. 9
2) Η διοικητική διάρθρωση του Ο.Τ.Ε.	σελ. 12

Β' ΜΕΡΟΣ

1) Παροχές - Δραστηριότητες	
- Τηλεφωνία	σελ. 16
- Telex και Τηλεγραφία	σελ. 25
- Ραδιοεπικοινωνίες	σελ. 27
- Πληροφορική Data και Νέες Υπηρεσίες	σελ. 32
- Μισθωμένα κυκλώματα	σελ. 38
- Συντήρηση	σελ. 39
2) Ποιότητα Παρεχομένων Υπηρεσιών	σελ. 41
- Τιμολόγια	σελ. 53
- Αναδιοργάνωση	σελ. 55
- Διεθνής συνεργασία	σελ. 56
- Πρόγραμμα τηλεπικοινωνιακής ανάπτυξης	σελ. 57
3) Διάρθρωση Προσωπικού	
- Αριθμός απασχολουμένων	σελ. 59
- Επιμόρφωση και εκπαίδευση	σελ. 64
- Μισθοί και Ημερομίσθια	σελ. 65
- Κοινωνική Πρόνοια	σελ. 65

Γ' ΜΕΡΟΣ

Εξέλιξη των στοιχείων του Ισολογισμού διαχρονικά	σελ. 67
Αριθμοδείκτες	σελ. 89
Ανάλυση των αριθμοδεικτών διαχρονικά καθώς και συνδιαστικά	σελ. 99

Δ' ΜΕΡΟΣ

Οι ακολοθούμενες πρακτικές και η σημασία των τηλεπικοινωνιών σήμερα

1) Ιδιοκτησιακό καθεστώς και έλεγχος	
- Νομοσχέδιο μερικής αποκρατικοποίησης του Ο.Τ.Ε.	σελ. 106
- Το εγχείρημα της ολικής απελευθέρωσης	σελ. 140
- Η πρόταση των εργαζομένων	σελ. 144
2) Ο Εθνικός χαρακτήρας του Ο.Τ.Ε.	σελ. 148
3) Η μελέτη της COOPERS AND LYBRAND	σελ. 155
4) Η δική μας άποψη	σελ. 171
5) Τηλεπικοινωνίες και Εθνική Αμυνα	σελ. 186

Ε' ΜΕΡΟΣ

Σύγχρονες πρακτικές στο ιδιοκτησιακό καθεστώς	σελ. 192
---	----------

Εισαγωγικό σημείωμα

Καμπία εργασία δεν θεωρείται ολοκληρωμένη εάν δεν περιλαμβάνει ένα εισαγωγικό σημείωμα. Λίγα λόγια δηλαδή, διευκρινιστικά, που θα βοηθήσουν τον αναγνώστη να καταλάβει ποιό είναι το αντικείμενο που εξετάζεται, τι ήταν αυτό που τράβηξε την προσοχή των συντακτών της συγκεκριμένης εργασίας να ασχοληθούν μαζί του, καθώς και τις τυχόν δυσκολίες που συνάντησαν στη συλλογή των απαραίτητων για τη συγγραφή στοιχείων και δεδομένων.

Οπως εύκολα διαπιστώνει κανείς διαβάζοντας και μόνο τον τίτλο της εργασίας, αυτή πραγματεύεται τις αποκρατικοποιήσεις ή όχι των Δημοσίων Οργανισμών της Χώρας μας, με ιδιαίτερη μνεία και αναφορά στον ΟΤΕ μέσα από το παράδειγμα του οποίου καλούμαστε όλοι να βγάλουμε τα συμπεράσματά μας και να πάρουμε θέση.

Το θέμα έχει απασχολήσει κατά καιρούς αρκετά τόσο τα μέσα μαζικής ενημέρωσης όσο και κάθε πολιτικοποιημένο (με την ακριβή έννοια του όρου) πολίτη της χώρας μας.

Ιδιαίτερα η περίπτωση του ΟΤΕ κατάφερε πριν από ορισμένους μήνες να μονοπωλήσει σχεδόν το ενδιαφέρον όλων μας.

Ηταν λοιπόν φυσικό, να τραβήξει το ενδιαφέρον μας από την πρώτη κιόλας ματιά, ένα θέμα που θα πραγματευόταν το επίμαχο αυτό ζήτημα. Ήταν για μας μια πρόκληση να αρχίσουμε να ερευνούμε στήλες του ημερήσιου τύπου, άρθρα επιστημόνων που διατύπωναν κατά καιρούς τις απόψεις τους, οικονομικά και στατιστικά στοιχεία που αφορούσαν τον Οργανισμό, με απότερο σκοπό να αποκρυσταλλώσουμε γνώμη και να προσθέσουμε και τη δική μας κριτική - όσο ασήμαντη/σημαντική και αν θεωρηθεί, ελπίζοντας κι εμείς με τη σειρά μας να

συμβάλλουμε στην εξεύρεση της πιο συμφέρουσας για την Ελλάδα λύσης.

Πρέπει να τονίσουμε ότι η εξεύρεση των στοιχείων και ιδιαίτερα αυτών που αναφέρονταν στην οικονομική διάρθρωση του Οργανισμού, ήταν κάτι που μας δημιούργησε πολλά προβλήματα. Ενδεικτικά αναφέρουμε ότι χρειάστηκαν ειδικές επεξηγηματικές επιστολές υπογεγραμμένες από τον προϊστάμενο του τμήματος της σχολής, για να μπορέσει να υπάρξει πρόσβαση σε οικονομικά μεγέθη και στοιχεία.

Η συλλογή και μόνο των στοιχείων που απαιτήθηκαν για να παραχθεί το αποτέλεσμα που κρατάμε στα χέρια μας, απαιτησε 3 ολόκληρους μήνες.

Τέλος - για να μην μακρυγορούμε - επικαλούμαστε την επιείκια σας ιδιαίτερα όσον αφορά το χρηματοοικονομικό μέρος της εργασίας και την ανάλυσή του, η οποία έγινε στα πλαίσια των δυνατοτήτων μας και του θεωρητικού υπόβαθρου που αποκτήσαμε με τη φοίτηση στο Λογιστικό τμήμα της Σχολής Διοίκησης και Οικονομίας.

Ας μην παραβλέπουμε το γεγονός ότι ο Ο.Τ.Ε. δεν είναι κάποια συνηθισμένη επιχείρηση τζίρου κάποιων εκατομμυρίων αλλά μία μονοπωλιακή επιχείρηση με τζίρο και επενδύσεις, δισεκατομμύρια και τρισεκατομμύρια αντίστοιχα.

----- . -----

Εισαγωγή

Οι τηλεπικοινωνίες εντάσσονται στον στρατηγικό τομέα μιας χώρας και αποτελούν βασικό συντελεστή ανάπτυξης της οικονομίας της. Η ανάγκη κάλυψης διαρκώς πιο σύνθετων αναγκών σε κρατικό και ιδιωτικό επίπεδο και η σημειούμενη έκρηξη στην ανάπτυξη των τηλεπικοινωνιών καθιστούν δυνατή την πρόσβαση σε χώρους υψηλής τεχνολογίας όχι μόνο από το κράτος αλλά και τον ιδιώτη, με συνέπεια οι τηλεπικοινωνίες να εξελισσονται σε κοινωνικό αγαθό πρώτης ανάγκης.

Ο ρόλος των τηλεπικοινωνιών στη διαμορφωση των οικονομικών και κοινωνικών παραμέτρων, που καθορίζουν την λειτουργική δομή και οργάνωση ενός σύγχρονου κράτους διαρκώς αναβαθμίζεται. Με την αλματώδη τεχνολογική πρόοδο που συντελείται στο χώρο αυτό είναι δυνατή η ταχύτερη και ακριβέστερη μετάδοση στοιχείων και δεδομένων, καθώς και η παροχή πολλαπλών τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών. Ετσι η συνεχής ροή πληροφοριών συντελεί σε μεγάλο βαθμό στην αύξηση της αποτελεσματικότητας της δράσης των φορέων του ευρύτερου δημόσιου και ιδιωτικού τομέα και ουχνά έχει αποφασιστική σημασία για την εν ισχυση του ανταγωνισμού, ενώ σε ατομικού επίπεδο η διεύρυνση της ακτίνας της τηλεπικοινωνιακής δράσης συνεπάγεται περισσότερες γνώσεις και υψηλότερο βιοτικό επίπεδο. Ετσι, από την 'εποχή της βιομηχανίας κινούμαστε στην "εποχή του πληροφόρησης".

Οι τηλεπικοινωνίες χρησιμοποιούνται ευρύτατα και στους τρεις βασικούς τομείς της παραγωγής, των πρωτογενή (αγροτική οικονομία), το δευτερογενή (βιομηχανία) και τον τριτογενή (παροχή υπηρεσιών) και έχουν εξελιχθεί σε δυναμικό παράγοντα επιρροής των οικονομικών μεγεθών μιας χώρας. Ενδεικτικά, αναφέρεται ότι σε λίγα χρόνια θα καλύπτουν το 20% του παγκόσμιου εμπορίου

και, από άποψη όγκου συναλλαγών, προβλέπεται να κυριαρχήσουν στην παγκόσμια εμπορική σκηνή.

Το έτος 2000, 7% του κοινοτικού προυπολογισμού θα προέλθει από τον τομέα αυτό, έναντι του σημερινού 3%, ενώ 10% του Α.Ε.Π. των αναπτυγμένων χωρών (στην Ελλάδα προβλέπεται γύρω στο 7%), θα προέρχεται από τις τηλεπικοινωνίες.

Επιπλέον οι αυξανόμενες ανάγκες και απαιτήσεις των συνδρομητών και κυρίως ο εντεινόμενος ανταγωνισμός σε διεθνή κλίμακα υπαγορεύουν στις εταιρίες και τους τηλεπικοινωνικούς φορείς την αύξηση των δαπανών για έρευνα, καθώς και το σχεδιασμό αυξημένης επενδυτικής δράσης, με ευεργετική επίδραση στην οικονομική ζωή της χώρας.

Ακόμη, η πρόοδος στις τηλεπικοινωνίες συντελεί και στην αύξηση της παραγωγικότητας για τον επιχειρηματικό κοσμό, τους ελεύθερους επαγγελματίες και άλλες κατηγορίες εργαζόμενων και στελεχών (για παράδειγμα έχει υπολογισθεί ότι το κινητό τηλέφωνο θα αυξήσει την παραγωγικότητα της παραπάνω ομάδας περίπου κατά 15%), ενώ με τις νέες υπηρεσίες θα δημιουργηθούν νέες θέσεις εργασίας (αναμένεται ότι η κινητή τηλεφωνία θα δημιουργήσει σε τελικό στάδιο 7.000 νέες θέσεις εργασίας).

Η αξιοσημείωτη τεχνολογική πρόοδος που παρατηρείται στον τομέα των τηλεπικοινωνιών αποδίδεται στις πολλές βασικές καινοτομίες των τελευταίων δεκαετιών, όπως κατά κύριο λόγο την ανάπτυξη της μικροηλεκτρονικής, την ψυχιακή τεχνολογία και την οπτική μετάδοση πληροφοριών μέσω καλωδίων οπτικών ινών.

Η μικροηλεκτρονική, αφετηρία για την ανάπτυξη σύγχρονων τεχνολογιών, τετραπλασιάζει τους ρυθμούς ανάπτυξης της σχεδόν ανά τριετία, όπως προκύπτει από την διευρυνόμενη δυνατότητα αποθήκευσης ανά τσιπ (4 kbit το

1972, 16 Mbit το 1972), δηλαδή 4.000 φορές περισσότερες αποθηκευμένες πληροφορίες σε ένα τσιπ. Αυτή η αδιάλειπτη έως σήμερα εξελικτική πορεία θα έχει αποτέλεσμα εξαιρετικά υψηλούς βαθμούς ενσωμάτωσης και ταχύτητας επεξεργασίας τερματικές συσκευές πολύ μικρών διαστάσεων και χαμηλότερο κόστος λειτουργίας. Ετσι με τα telecomchips, που γνωρίζουν παρόμοια εξέλιξη, είναι δυνατή η αναπτυξη νέων τεχνολογιών, όπως η τεχνολογία ISDN, η τεχνολογία BROAD BAND ISDN (ευρέος φάσματος) και η ψηχιακή κινητή τηλεφωνία, ενώ είναι πλέον σχετικά ασφαλής ο εκ των προτέρων προγραμματισμός περαιτέρω εξελεγκτικών φάσεων τεχνολογικών εφαρμογών σε πρωτοποριακές τεχνικές και κυρίως στη διαχείριση των δικτύων.

Για την γρήγορη και δειξιδική συζήτηση και επεξεργασία θεμάτων ή διαδίκασιών είναι απαραίτητη, εκτός από την τηλεφωνική επικοινωνία, και η επικοινωνία μέσω στοιχείων και εικόνων. Αυτή η τηλεπικοινωνία "Multimedia" είναι ήδη εν μέρει δυνατή με το σημερινό ISDN, το οποίο βασίζεται στο ψηφιακό τηλεπικοινωνιακό δίκτυο και τα παραδοσιακά καλώδια χαλκού, με ρυθμό μετάδοσης 64 Kbit/s

Η αντικατάσταση των χάλκινων συμβατικών καλωδίων με οπτικές ίνες, οι οποίες θα φθάνουν και μέσα στα σπίτια των καταναλωτών εξασφαλίζει την ταχύτερη μετάδοση του μεγαλύτερου όγκου πληροφοριών μέσω του ίδιου καλωδίου.

Το σχεδιαζόμενο ISDN ευρέος φάσματος χρησιμοποιεί, αντί των χάλκινων καλωδίων, καλώδια οπτικών ίνών και βέβαια οπτική μεταφορά πληροφορίας. Σε αρχική φάση, το φως παρέχει τεράστιες δυνατότητες μετάδοσης ενώ όμως αυτές οι δυνατότητες μπορούν να αξιοποιηθούν αρχικά μόνο κατά ένα μέρος μικρό μερος τους, από την άλλη πλευρά εξασφαλίζουν ακόμη οικονομικότερη μεταφορά πληροφορίας, ιδίως μέσω των τηλεφωνικών γραμμών.

Η μελέτη, εγκατάσταση και λειτουργία "έξυπνων δικτύων" είναι ιδιαίτερα σημαντική για την κινητή τηλεφωνία, προκειμένου οι συνδρομητές να είναι προσιτοί σε κάθε τόπο με το ίδιο νούμερο κλήσης. Η κινητή τηλεφωνία εξελίσσεται σε έναν από τους ραγδαίους εξελισσόμενους τηλεπικοινωνιακούς τομείς, με δεδομένο ότι τα ποσοστά διεισδυσης της στις αναπτυγμένες χώρες δεν ξεπερνούν το 1-2% προβλέπεται ότι τα επόμενα χρόνια θα παρουσιάσει ιδιαίτερα μεγάλους ρυθμούς ανάπτυξης (50% ετησίως), με αποτέλεσμα να είναι το 2000 η δεύτερη σε σπουδαιότητα μορφή επικοινωνίας μετά το σταθερό τηλέφωνο.

Η έντονη περαιτέρω ανάπτυξη της τηλεπικοινωνιακής τεχνολογίας δημιουργεί άκρως ενδιαφέρουσες προοπτικές επέκτασης της προσφοράς σε τηλεπικοινωνιακές υπηρεσίες και βελτίωσης της οικονομικότητάς τους.

Το υψηλό όμως κόστος της έρευνας, καθώς και τα υπέρογκα ετήσια έξοδα ανάπτυξης νέων συστημάτων, σε συνδυασμό με την ραγδαία τεχνολογική πρόοδο και τις σκληρές συνθήκες ανταγωνισμού, θα έχουν καταλυτική επίδραση στην πορεία, αλλά και την ίδια την ύπαρξη των εταιριών κατασκευής τηλεπικοινωνιακού υλικού. Ετσι, από τις 10 μεγαλύτερες εταιρίες που δραστηριοποιούνται στο χώρο αυτό σήμερα, μόνο 5 προβλέπεται να επιβιώσουν ως το 2000, ενώ οι υπόλοιπες είτε θα απορριφθούν είτε θα εξαφανισθούν.

Το τηλεπικοινωνιακό δίκτυο αλλά και τα άλλα δευτερεύοντα δίκτυα (telex, hellaspak, hellascom, κινητής τηλεφωνίας κλπ.) παρέχουν, πέρα από την κύρια υπηρεσία, το τηλέφωνο, και ένα συνεχώς διευρυνόμενο φάσμα υπηρεσιών, όπως το τηλέτυπο, το fax, τις συνδέσεις με computer, το βιντεοτηλέφωνο, το videotext, την τηλεειδοποίηση, το paging, το φορητό τηλέφωνο κλπ.

Δεν είναι μακριά η εποχή, όπου η μετάδοση μιας σελίδας μέσω fax θα γίνεται σε ελάχιστα δευτερόλεπτα και θα χαρακτηρίζεται από την ακρίβεια και την άριστη ποιότητα αναμετάδοσης. Ο γιατρός του "Ωνάσειου" του μεγάλου

καρδιολογικού κέντρου, θα επικοινωνεί με τον γιατρό του ΑΧΕΠΑ με το βιντεοτηλέφωνο, ενώ, μέσω του συστήματος τηλεϊατρικής, θα έχουν τη δυνατότητα να βλέπουν και οι δύο τα αποτελέσματα μιας απεικόνισης (π.χ. μαγνητικής τομογραφίας), προκειμένου να χειριστούν ένα επείγον ή δύσκολο ιατρικό περιστατικό.

Ο γερμανός επιχειρηματίας, θα μπορεί άνετα να συνομιλεί τηλεφωνικά με έναν Ιάπωνα, χωρίς να μιλά ο ένας τη γλώσσα του άλλου, αφου η μετάφραση θα γίνεται ταυτόχρονα από το τηλέφωνο-διερμηνέα, το οποίο αναπτύσσεται από τη SIEMENS, σε συνεργασία με ερευνητικά κέντρα.

Σε τελικό στάδιο ο συνδρομητής θα μπορεί μέσω του ίδιου καλωδίου και με τον προσωπικό του αριθμό τηλεφώνου να τηλεφωνεί να διαβιβάζει στοιχεία, εικόνες και κινητές εικόνες, από οποιοδήποτε μέρος της γης κι αν βρίσκεται.

Το τηλεπικοινωνιακό τοπίο στην Ελλάδα διαγράφεται ζοφερό. Το τηλεφωνικό δίκτυο της χώρας βρίσκεται σε άσχημη κατάσταση, στη διαμόρφωση της οποίας συνέβαλε σειρά από παραλείψεις κατά την τελευταία εικοσαετία. Ο περίπλοκος σχεδιασμός, η κακή συντήρηση και η καθυστέρηση εκσυγχρονισμού του δικτύου είναι μερικοί από τους πλαράγοντες που επέδρασαν αθροιστικά και οδήγησαν στο σημερινό αδιέξοδο, από το οποίο όμως διαφαινεται η δυνατότητα απεγκλωβισμού, χάρι στις πρωτοβουλίες και τις ενέργειες της διοίκησης του Ο.Τ.Ε., με στόχο την εξυγίανση του Οργανισμού, την ανανέωση της τεχνολογίας υποδομής του, τη βελτίωση της ποιότητας των παρεχομένων υπηρεσιών και την εισαγωγή νέων.

Η αλματώδης πορεία των ανεπτυγμένων κρατών στον τομέα της τεχνολογικής προόδου επιβάλλει την ένταση των προσπαθειών για ένα σταθερό πλαίσιο επενδύσεων στον τομέα της τηλεπικοινωνιακής υποδομής στη χώρα μας. Αν η πολιτική αυτή τηρηθεί με συνέπεια θα οδηγήσει βραχυπρόθεσμα σε

δημιουργική συμπόρευση με τις άλλες χώρες στον τόσο ευαίσθητο και νευραλγικό αυτό χώρο, ενώ παράλληλα οι τηλεπικοινωνίες θα αποτελέσουν πεδίο αφομοίωσης και ανάπτυξης υψηλής τεχνολογίας, με περαιτέρω προσέλκυση αξιόλογων ελλήνων επιστημόνων από το εξωτερικό και θα αναδειχθούν σε αναπτυξιακό παράγοντα πρώτου μεγέθους για τη χώρα.

A' ΜΕΡΟΣ

1) Ιστορική Αναδρομή του Ο.Τ.Ε.

Ούτε ο Werner Von Siemens δε θα μπορούσε να φανταστεί το 1847, όταν κατέθεσε την ευρεσιτεχνία του για τον τηλέγραφο, ότι 145 χρόνια αργότερα η μετάδοση πληροφοριών θα γινόταν μέσω του φωτός, ενώ μία και μόνο γραμμή καλωδίου οπτικών ινών θα εξυπηρετεί 10.000 συνδρομητές τηλεφώνου ταυτόχρονα. Η δυναμική άνοδος και εξέλιξη στο είδος, τη μορφή, την ποικιλία και την ποιότητα των παρεχομένων υπηρεσιών σημειώθηκε στο χώρο των τηλεπικοινωνιών ήδη από τις προηγούμενες δεκαετίες. Από το 1950 ως το 1990 ο αριθμός των τηλεφώνων σε όλο τον κόσμο έχει υπερβεκαπλασιαστεί και από σχεδόν 70 εκατομμύρια ανέρχεται σε 800 εκατομμύρια.

Στη χώρα μας τα πρώτα τηλέφωνα εγκαταστάθηκαν το 1895. Μέχρι το 1949 οι τηλεπικοινωνίες μας εξυπηρετούντο από το Κράτος (εσωτερική τηλεγραφία και υπεραστική τηλεφωνία) και των δύο προνομιούχων εταιριών της A.E.T.E. (αστική τηλεφωνία) και της CABLE AND WIRELESS (τηλεγραφική και τηλεφωνική ανταπόκριση με το εσωτερικό). Μετά τον πόλεμο η A.E.T.E, της οποίας κύριος μέτοχος ήταν ο Γερμανικός Οίκος SIEMENS UND HALSKE, περιήλθε εξολοκλήρου στο Κράτος, όπως και η Ηλεκτρική Εταιρία Ρόδου, που εξυπηρετούσε τις τηλεπικοινωνίες του νησιού.

Ο πόλεμος, η κατοχή και η αντίσταση, αργότερα ο εμφύλιος, συσσώρευσαν σημαντικές καταστροφές στις τηλεπικοινωνιακές εγκαταστάσεις. Οι προξενηθείσες ζημιές υπολογίσθηκαν σε 7.000.000 προπολεμικά δολλάρια, έναντι συνολικής αξίας των τηλεπικοινωνιακών εγκαταστάσεων της χώρας, πριν τον πόλεμο, 18.600.000 δολλαρίων. Με την δημιουργηθείσα από τις πολεμικές συνθήκες κατάσταση στις τηλεπικοινωνίες, πολλαπλασιάθηκαν οι δυσχέρειες στη γενικότερη προσπάθεια ανασυγκρότησης αυτών, θέτοντας προς αντιμετώπιση

ένα οξύτατο - τεχνικώς και οικονομικώς πρόβλημα.

Για την ριζική αντιμετώπιση και την επίλυση του τηλεπικοινωνιακού προβλήματος, η τότε Ελληνική Κυβέρνηση κατέληξε στην απόφαση της συγχώνευσης όλων των τηλεπικοινωνιακών κλάδων σε ένα ενιαίο και ανεξάρτητο Οργανισμό. Ήταν, με τον Ν.Δ. 1049/49 ιδρύθηκε ο Ο.Τ.Ε. με την μορφή Ανώνυμης Εταιρίας, με μόνο μέτοχο το Κράτος και υποκείμενος στην ρυθμιστική του εξουσία.

Μόλις η χώρα μας έβγαινε από μια δραματική περιπέτεια, με κατεστραμμένο ή απαρχαιωμένο τον τεχνικό της εξοπλισμό, ο νέος οργανισμός επιφορτίστηκε με την βαριά ευθύνη της αναδιοργάνωσης, της επεκτάσεως και του εκσυγχρονισμού των τηλεπικοινωνιών, με τέτοιο τρόπο ώστε το έργο του να αποτελεί μία ουσιαστική συμβολή στην οικονομική ανάπτυξη και στην πρόοδο της Ελλάδος.

Η συνολική αξία των πάσης φύσεως τηλεπικοινωνιακών εγκαταστάσεων τα οποία παραχωρήθηκαν στον Ο.Τ.Ε. κατά την ίδρυσή του, ανήρχοντο στο ποσό των 23.104.531 ,48 διλ.(67,25% της Α.Ε.Τ.Ε., 32,55% του Κράτους και 0,2% της Ηλεκτρικής Εταιρίας Ρόδου). Από την 1η Ιανουαρίου 1957 συγχωνεύθηκε στον Ο.Τ.Ε. και η λειτουργούσα στην Αθήνα CABLE AND WIRELESS-μετά την λήξη του προνομίου της για την εκμετάλλευση και λειτουργία της τηλεφωνικής και τηλεγραφικής ανταποκρίσεως με το εξωτερικό - τα περιουσιακά στοιχεία της οποίας υπολογίσθηκαν σε 830.298 δολλαρίων. Με τη ρύθμιση αυτή ο Ο.Τ.Ε. κατέστη κύριος ολόκληρου του τηλεπικοινωνιακού συστήματος της χώρας, εκτός του ειδικού δικτύου των ενόπλων δυνάμεων, των σιδηροδρόμων και της Δ.Ε.Η. Με τις οργανωτικές και οικονομικές αυτές προϋποθέσεις που ενισχύθηκαν και με το ποσό των 136.704.074 δρχ. από το σχέδιο Μάρσαλ, κλήθηκε ο Ο.Τ.Ε. να δώσει μία σύγχρονη λύση στο τηλεπικοινωνιακό πρόβλημα ανταποκρινόμενη στις οικονομικές και κοινωνικές συνθήκες της χώρας.

Εκτότε ακολούθησε μία δυναμική άνοδο και εξέλιξη των παρεχομένων υπηρεσιών με βάση τις ολοένα και αυξανόμενες και διαρκώς πιο σύνθετες ανάγκες σε κρατικό και ιδιωτικό επίπεδο για επικοινωνία, πληροφορία, ενημέρωση, και της σύνδεσης των αναγκών με τις τεχνολογικές εξελίξεις. Η εξελικτική πορεία του Ο.Τ.Ε. τον έχει καταστήσει ένα κολοσσιαίο οργανισμό στις μέρες μας. Ενδεικτικά μπορούμε να αναφέρουμε το σύνολο της ακίνητης περιουσίας του Ο.Τ.Ε.: 9 τετραγωνικά χιλιόμετρα έκτασης, και 5 εκατομμύρια κυβικά μέτρα οικοδομής, που χωροταξικά αντιστοιχεί σε μία πρωτεύουσα νομού με πάνω από 30.000 κατοίκους (π.χ. Κομοτηνή, Τρίπολη). Ακόμη, τα μεταφορικά μέσα που χρησιμοποιεί ο Ο.Τ.Ε. για τις ανάγκες λειτουργίας του, αν αναχθούν σε μέσα συγκοινωνίας, θα μπορούσε πολύ άνετα να λύσουν το κυκλοφοριακό πρόβλημα μιας πόλης με περισσότερους από 500.000 κατοίκους (λ.χ. Θεσσαλονίκη). Εξάλλου, το μήκος της τάφρου για τα δίκτυα μετάδοσης του Ο.Τ.Ε. είναι μεγαλύτερο από 2,5 φορές την περίμετρο του πλανήτη μας. Τα δίκτυα του Ο.Τ.Ε. είναι από τα μεγαλύτερα της Ευρώπης (μεγαλύτερα από δίκτυα χωρών όπως η Ολλανδία, η Δανία, η Ιρλανδία, η Πορτογαλία κλπ.). Υπάρχουν 4.500 τηλεφωνικά κέντρα με περισσότερες από 4,7 εκατομμύρια παροχές (πλήρως αυτοματοποιημένα), 140.000 υπεραστικά κυκλώματα και 4 διεθνή τηλεφωνικά κέντρα με τηλεφωνική πυκνότητα ανά 100 κατοίκους 45% στο τέλος του 1992 (το ποσοστό αυτό μας κατατάσσει στην 7η θέση μεταξύ των 12 κρατών της Ε.Ο.Κ.) .

Κι όμως, παρά την ραγδαία εξέλιξη του Οργανισμού όπως προκύπτει οι σύγχρονες ανάγκες και οι μελλοντικές προβλέψεις και όπως αυτές έχουν τεθεί στην εισαγωγή, καθιστούν επιτακτική την ανάγκη βελτίωσης στο είδος, τη μορφή, την ποικιλία και κυρίως στην ποιότητα των υπηρεσιών του. Και εδώ ακριβώς τίθεται το πρόβλημα :μπορεί ο Ο.Τ.Ε., και εάν όχι με ποιό τρόπο, με την μορφή που λειτουργεί σήμερα, να ακολουθήσει τις ραγδαίες πλέον εξελίξεις;

2) Διοικητική διάρθρωση Ο.Τ.Ε.

ΔΙΟΙΚΗΣΗ

Ο Ο.Τ.Ε. είναι δημόσιος Οργανισμός κοινής αφελείας. Εκτός του δημόσιου τομέα λειτουργεί με την μορφή της Ανώνυμης Εταιρείας και η λειτουργία του αυτή διέπεται από το Ν.Δ. - 165/73, τη νομοθεσία για τις Ανώνυμες Εταιρείες και τα Π.Δ. που έχουν εκδοθεί κατ'εξουσιοδότηση Νόμων. Έχει πλήρη διοικητική, νομική και οικονομική αυτοτέλεια, εποπτευόμενος από το Κράτος χωρίς αυτό να επιφέρει οποιαδήποτε μεταβολή στη νομική του προσωπικότητα. Ήδη έχει υπαχθεί στις διατάξεις του ν.2075/92° οργάνωση και λειτουργία του τομέα των τηλεπικοινωνιών'.

Στη χρονική περίοδο Φεβρουαρίου 85 - Ιουνίου 92 ο Ο.Τ.Ε. εντάχθηκε στις Κοινωνικοποιημένες Επιχειρήσεις του Δημόσιου Τομέα κάτω από τον έλεγχο της Αντιπροσωπευτικής Συνέλευσης Κοινωνικού Ελέγχου (ΑΣΚΕ) η οποία έχει αρμοδιότητες ουσιαστικού περιεχομένου μεταξύ των οποίων κι αυτές της Γενικής Συνέλευσης Μετοχών.

Ήδη με τη δημοσίευση του Ν.2065/92 όλες οι αρμοδιότητες της ΑΣΚΕ "έχουν τη δύναμη και το χαρακτήρα της απλής συμβουλευτικής γνώμης προς τα λοιπά Καταστατικά ή άλλα Οργανα...".

Η Οργανωτική διάρθρωση του Οργανισμού είναι η ακόλουθη:

Γενική Συνέλευση Μετόχων.

Είναι το ανώτατο όργανο της Εταιρείας.

Σύμφωνα με το Ν.2965/92 το Δημόσιο παρισταται στη Γενική Συνέλευση ως μέτοχος, εκπροσωπούμενο από τον Υπουργό Οικονομικών. Η Γενική Συνέλευση ως μέτοχος ευρίσκεται σε απαρτία και συνεδριάσει εγκύρως επί θεμάτων ημερήσιας διάταξης, όταν παρισταται σε αυτήν ο Υπουργός Οικονομικών ή ο

νόμιμος εκπρόσωπός του. Στην Συνέλευση δύναται να παρίσταται, χωρίς δικαίωμα ψήφου και ο εποπτεύων τον Οργανισμό Υπουργός Μεταφορών και Επικοινωνιών.

Αντιπροσωπευτική Συνέλευση Κοινωνικού Ελέγχου (ΑΣΚΕ).

Είναι απλά συμβουλευτικό όργανο της Εταιρείας και αποτελείται από 27 μέλη με 3ετή θητεία, εκ των οποίων 9 εκπρόσωποι του Κράτους, 9 εκπρόσωποι των εργαζομένων εκλεγόμενοι με Καθολική ψηφοφορία από το προσωπικό του Οργανισμού, 1 εκπρόσωπος της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και 8 εκπρόσωποι των Κοινωνικών φορέων της χώρας. Όλες οι αποφάσεις, γνωμοδοτήσεις, πράξεις και αρμοδιότητες γενικά της ΑΣΚΕ, όπως προαναφέρθηκε έχουν τη δύναμη και το χαρακτήρα της απλής συμβουλευτικής γνώμης προς τα λοιπά καταστατικά όργανα της Εταιρείας.

Περιφερειακές Συνελεύσεις Κοινωνικού Ελέγχου.

Σε νομαρχιακό επίπεδο λειτουργούν Περιφερειακές Συνελεύσεις Κοινωνικού Ελέγχου οι οποίες αποτελούν τα αποκεντρωμένα όργανα κοινωνικού ελέγχου της εταιρείας και γνωμοδοτούν σε θέματα νομαρχιακού επιπέδου. Στις ΠΕΣΚΕ συμμετέχουν, τα μέλη του αντίστοιχου Νομαρχιακού Συμβουλίου, ένας εκπρόσωπος της Διοικησης και ένας εκπρόσωπος των εργαζομένων.

Διοικητικό Συμβούλιο.

Το Δ.Σ. είναι το ανώτατο όργανο διοίκησης και διαχείρησης της εταιρείας.

Συγκροτείται από 8 μέλη, οριζόμενα από το Κράτος και 3 μέλη εκπροσώπους των εργαζομένων στην εταιρεία που εκλέγονται με Καθολική ψηφοφορία από το προσωπικό και η 3ετή θητεία.

Καταρτίζει συμβάσεις ύψους άνω των 200 εκατ.δρχ.

Γενικός Διευθυντής - Αναπληρωτής Γενικός Διευθυντής και Βοηθοί Γενικοί Διευθυντές.

Ο Γενικός Διευθυντής είναι το ανώτατο εκτελεστικό όργανο της επιχείρησης, προϊσταται όλων των υπηρεσιών του Ο.Τ.Ε., διευθύνει το έργο τους και πάρνει αναγκαίες αποφάσεις, μέσα στα πλαίσια των διατάξεων που διέπουν τη λειτουργία της εταιρείας, των εγκεκριμένων προγραμμάτων και προϋπολογισμού και των αποφάσεων του Δ.Σ. Το Γενικό Διευθυντή απόντα ἡ κωλυόμενο αναπληρώνει ο Αναπληρωτής Γενικός Διευθυντής, στην εκτέλεση δε του έργου του, επικουρείται από τους Βοηθούς Γενικούς Διευθυντές. Καταρτίζει συμβάσεις μέχρι 50 εκατομμύρια δρχ.Συμβούλιο Διεύθυνσης.

Συγκροτείται από τον Γενικό Διευθυντή, του Αναπληρωτή Γενικό Διευθυντή και τους Βοηθούς Γενικούς Διευθυντές, αποφασίζει δε για θέματα που του έχουν ανατεθεί. Βρίσκεται σε απαρτία όταν συμμετέχουν όλα τα μέλη του πλην ενός. Είναι αρμόδιο να καταρτίζει συμβάσεις από 50 μέχρι 200 εκατομμύρια δρχ.

Εκπροσώπηση.

Νόμιμος εκπρόσωπος του Ο.Τ.Ε. είναι ο Πρόεδρος του Δ.Σ.

Εργασιακά Συμβούλια.

Στην έδρα του Οργανισμού συνισταται το Κεντρικό Εργασιακό Συμβούλιο (ΚΕΣ) που αποτελείται από 9 μέλη εκπροσώπους των εργαζομένων και είναι γνωμοδοτικό όργανο της διοίκησης της εταιρείας.

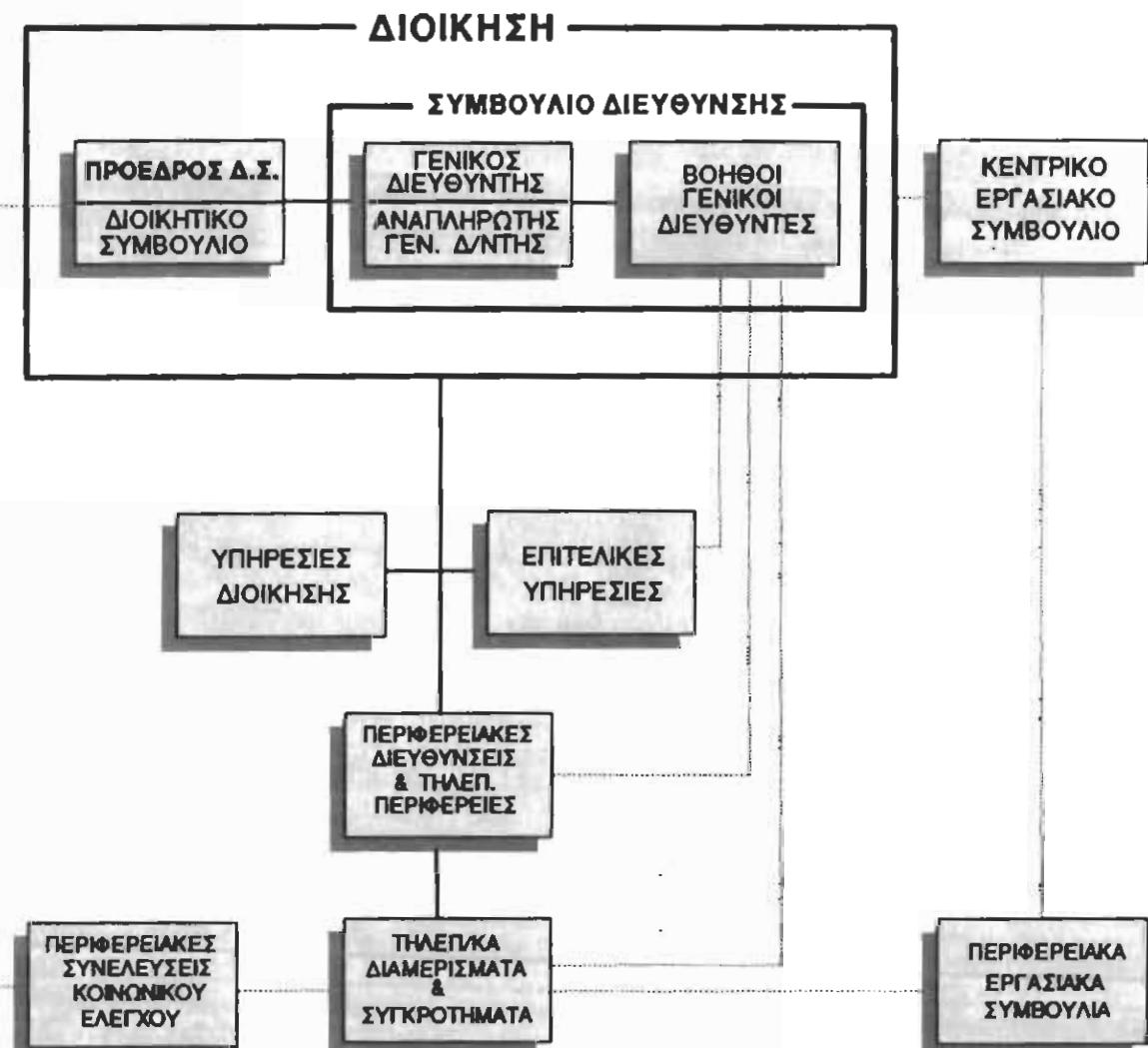
Οι Κυριότερες αρμοδιότητες του είναι:

- Εισηγείται προς τη Διεύθυνση για θέματα Οργάνωση, λειτουργίας, προγραμματισμού και ελέγχου εταιρείας.
  - Προτείνει μεθόδους αύξησης της παραγωγικότητας και βελτίωσης των υπηρεσιών της εταιρείας και
  - Γνωματεύει για θέματα συνθηκών εργασίας, υγιεινής και περιβάλλοντος.
- Παράλληλα σε νομαρχιακό επίπεδο ή στους τόπους εργασίας έχουν συσταθεί Περιφερειακά Εργασιακά Συμβούλια (ΠΕΣ) με αρμοδιότητα ανάλογες προς αυτές του Κ.Ε.Σ.

ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΟ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΠΟΙΗΜΕΝΟΥ ΟΤΕ

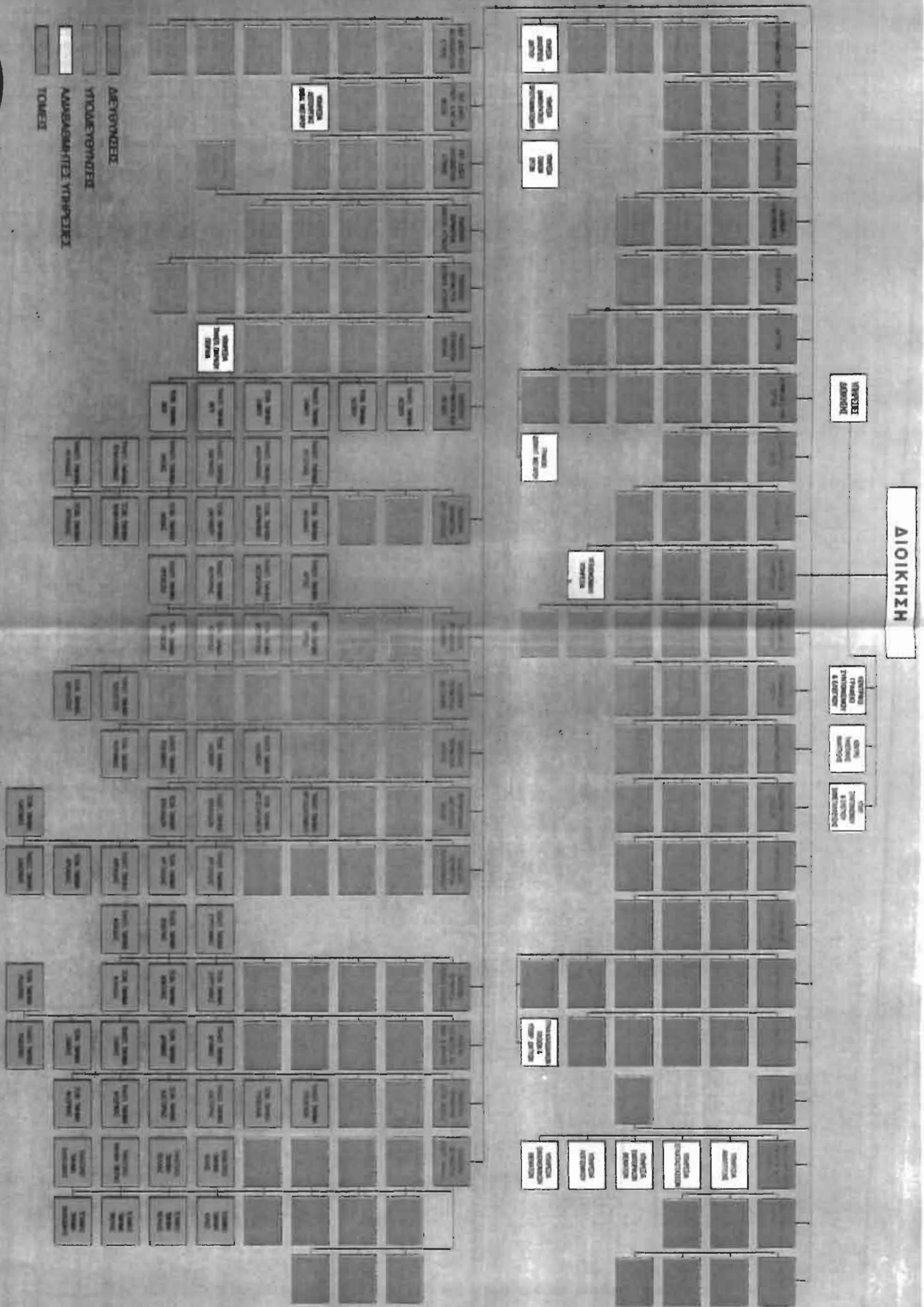
ΑΝΤΙΠΡ/ΤΙΚΗ
ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ
ΕΛΕΓΧΟΥ

四

ВАЕКО ОРГАНДИКО **БІАГРАММА**

Β' ΜΕΡΟΣ

ΠΑΡΟΧΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Τηλεφωνία

Γενικά

Η τηλεφωνική υπηρεσία αποτελεί το μεγαλύτερο κλάδο του Οργανισμού όπως είναι γνωστό αφού πλέον σχεδόν σε όλα τα νοικοκυριά υπάρχουν τηλέφωνα. Φυσικό, επόμενο να αποτελεί και τον κυριότερο κλάδο του Οργανισμού από πλευράς οικονομικού ενδιαφέροντος. Είναι η πλέον κερδοφόρα μορφή επικοινωνίας.

Πιο συγκεκριμένα, τα έσοδα από τις υπηρεσίες που προσφέρει, αποτελούν πάνω από το 80% κατά την τελευταία δεκαπενταετία, ενώ για τη χρήση 1992 αποτέλεσαν το 82% των συνολικών εσόδων με κύρια πηγή προέλευσης αυτών τις τηλεφωνικές συνδιαλέξεις.

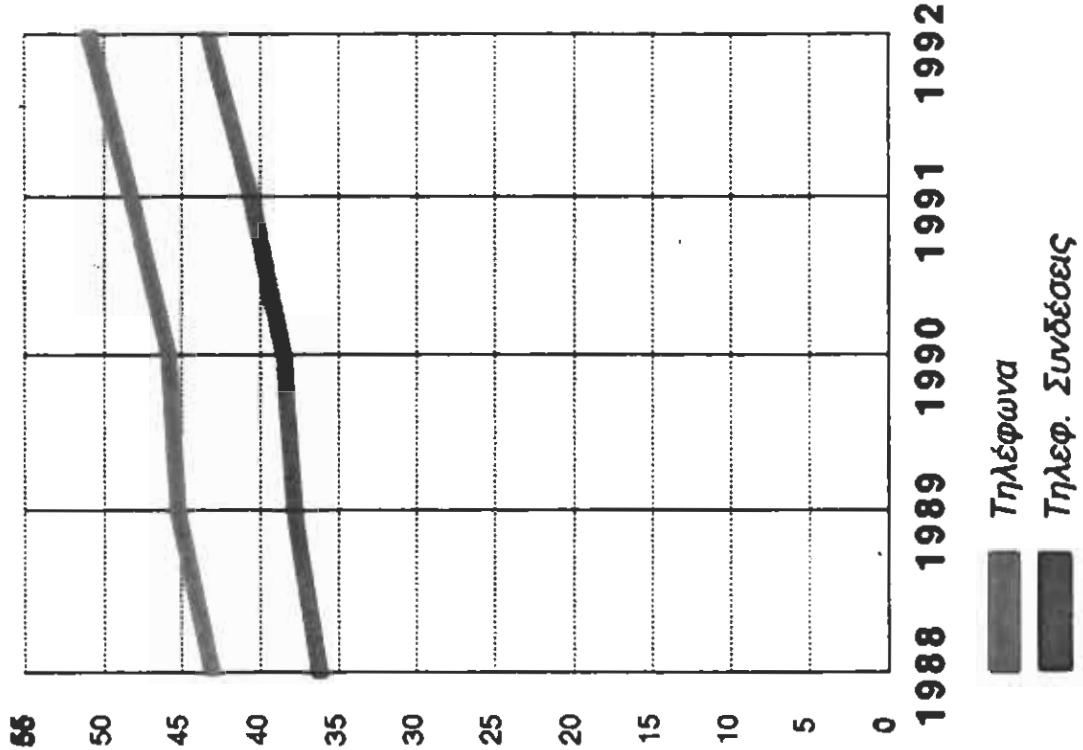
Οι κύριες τηλεφωνικές συνδέσεις που λειτουργούσαν στο τέλος του 1992 έφθασαν σε 4,5 εκατομμύρια περίπου και εμφανίζουν κατά την τελευταία δεκαετία (1983-1992), μια εξέλιξη που αντιστοιχεί σε ένα μέσο ετήσιο ρυθμό αύξησης της τάξης του 5,8% (η αύξηση σε σύγκριση με το 1991 είναι 7,3%).

Η πυκνότητα των κύριων τηλεφωνικών συνδέσεων συνεχώς αυξάνεται τα τελευταία χρόνια και για την πιο πρόσφατη χρονιά που υπάρχουν στοιχεία (1992), ανά 100 κατοίκους έφτασε το 43,3 από 40,6 που ήταν το 1991.

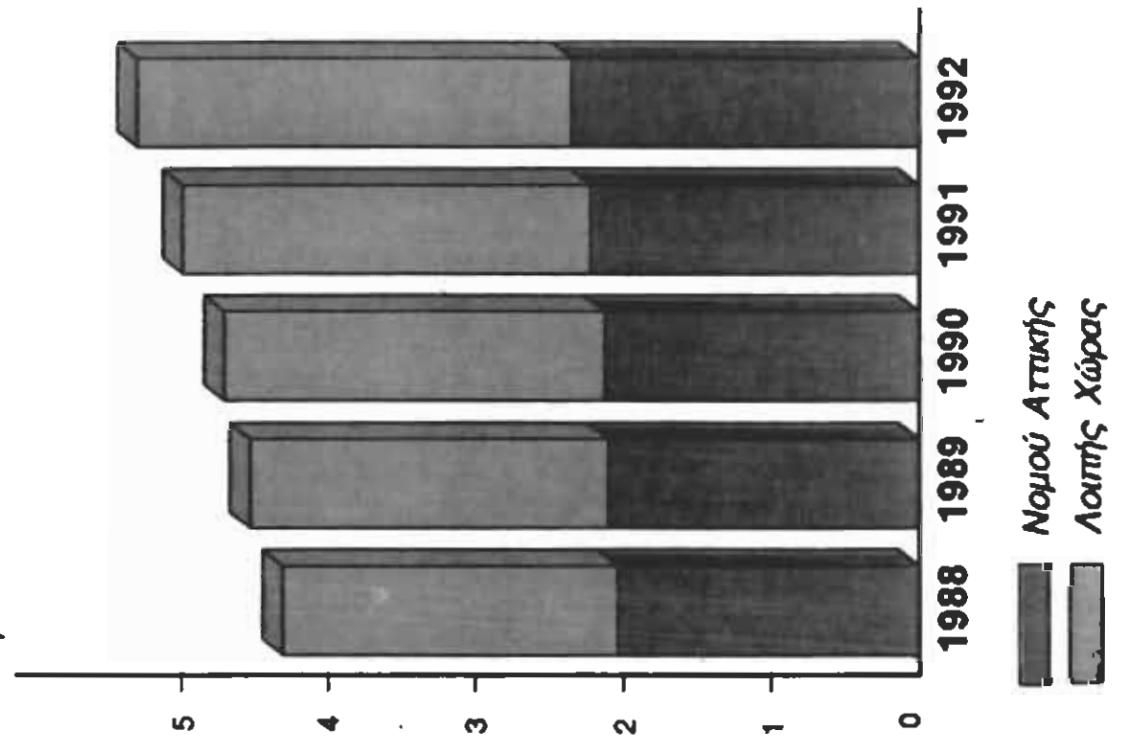
Ζήτηση και προσφορά νέων τηλεφωνικών συνδέσεων.

Οι βασικές κατηγορίες ζήτησης είναι η παραγωγική ζήτηση (αφορά σε παραγωγικούς κλάδους της Οικονομίας), η Κοινωνική ζήτηση (αναφέρεται στην ανάγκη μιας τηλεφωνικής σύνδεσης σε κάθε νοικοκυριό) και η Καταναλωτική ζήτηση (αφορά στα πλεονάζοντα τηλέφωνα ή στα τηλέφωνα μικρής, εποχιακής

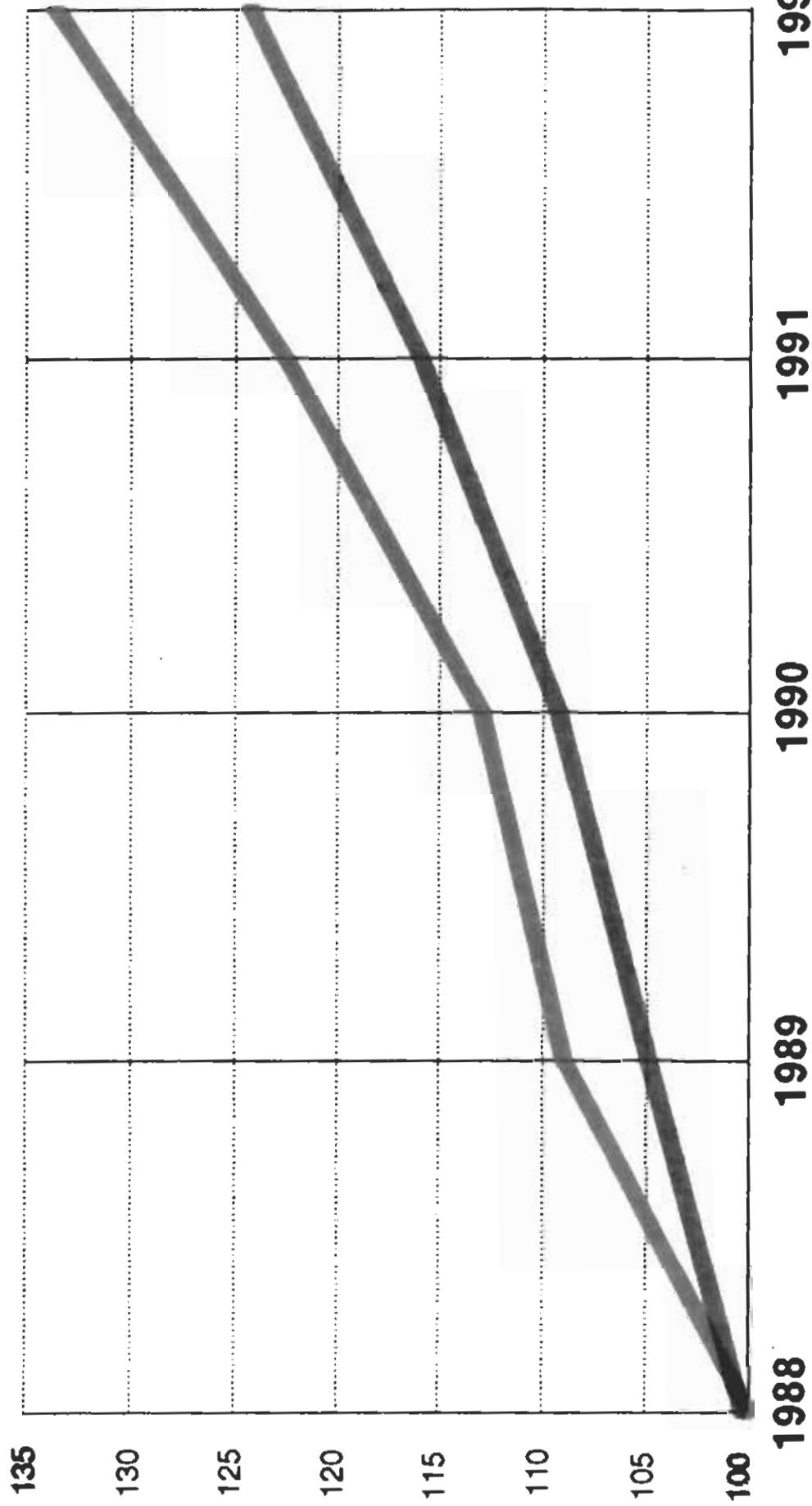
Πικνόπτα πλεφώνων
και συνδέσεων
ανά 100 καποίους

Τηλέφωνα
Εκατομ.

Δείκτης (1988-100)

Δείκτης εξελιξης των συνδρομητών

Δείκτης εξελιξης πιλοτικών μονάδων

χρήσης).

Η χρονική υστέρηση που παρατηρείται στην ικανοποίηση των αιτήσεων για νέες τηλεφωνικές συνδέσεις, σε συνδυασμό με την ελαστικότητα της καταναλωτικής ζήτησης, δημιουργεί μια 'πλασματική ζήτηση', η οποία ενώ δεν έχει πραγματική διάσταση οδηγεί κατ'ανάγκη σε λανθασμένα συμπεράσματα σχετικά με τις πραγματικές ανάγκες για τηλεφωνοδότηση.

Ωστόσο, πέρα από την "πλασματική ζήτηση" η οποία αποτελεί ένα μικρό μέρος της συνολικής ζήτησης, θα πρέπει να αναφέρουμε και τις μικρές αυξήσεις των τιμολογίων (μικρότερες από τον πληθωρισμό) κατά την τελευταία δεκαετία. Ακόμη, η βελτίωση των όρων διαβίωσης, η αύξηση της παραγωγικότητας, η εφαρμογή νέων συστημάτων υψηλής τεχνολογίας μέσω των τηλεφωνικών γραμμών, διαμόρφωσαν μια σχετικά υψηλή ζήτηση για νέες τηλεφωνικές συνδέσεις στη χώρα μας, σε συνδυασμό με την απρονοησία ή αδυναμία του οργανισμού να προβλέψει την διαμορφούμενη κατάσταση.

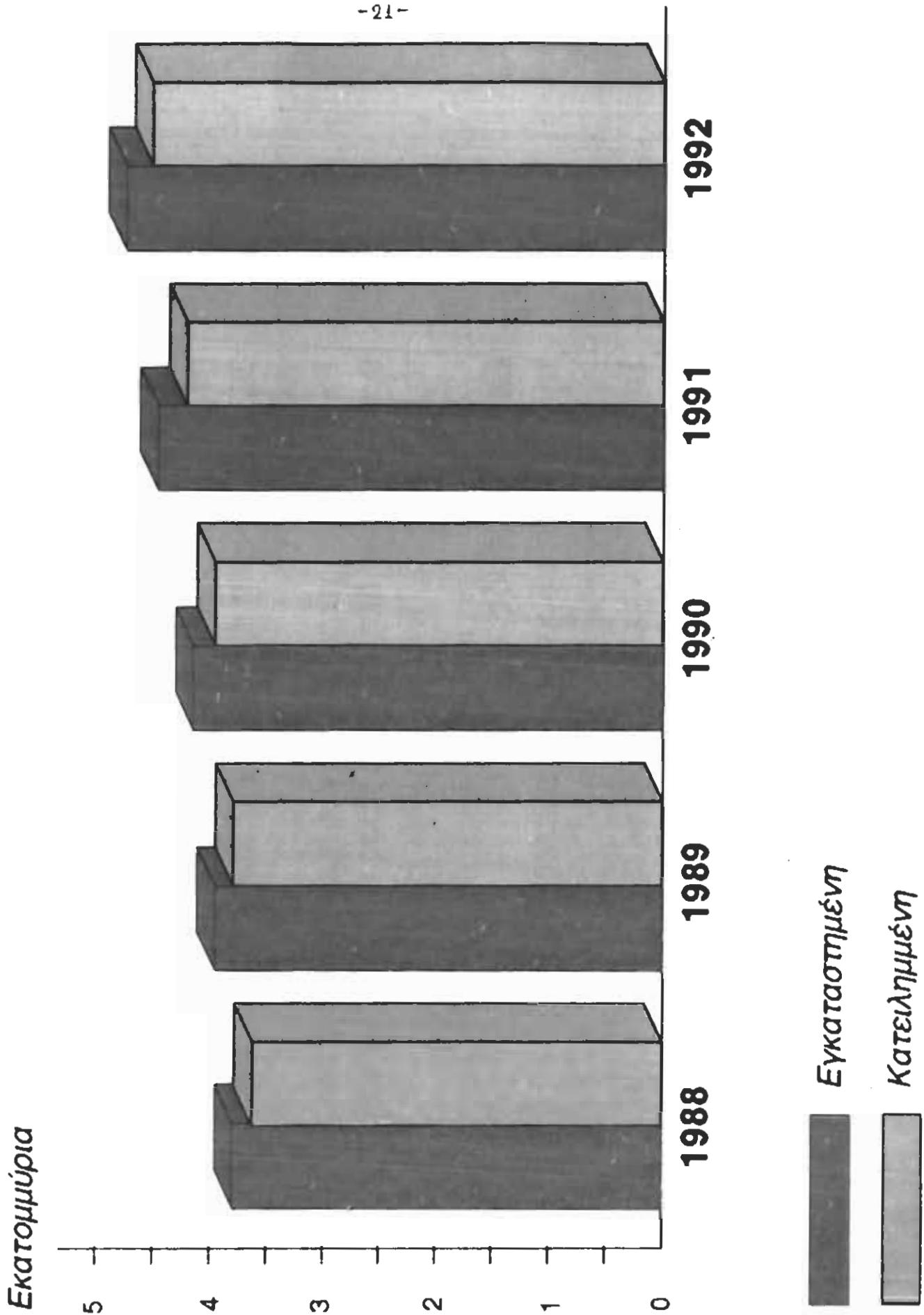
A.- Αστική Τηλεφωνία

Πρόκειται για τις τηλεφωνικές συνδιαλέξεις που γίνονται στην ίδια περιοχή στην ίδια πόλη κυριολεκτικά. Για την αντιμετώπιση της σχετικά υψηλής ζήτησης τηλεφωνικών υπηρεσιών είναι συνεχείς οι προσπάθειες του Οργανισμού για την βελτίωση της ποιότητας και την επαύξηση της χωρητικότητας του τηλεφωνικού δικτύου της χώρας. Κατασκευάζονται συνεχώς νέα δίκτυα μετάδοσης του Ο.Τ.Ε. και εγκατασταίνονται συνεχώς νέες παροχές. Κατά τα τελευταία χρόνια εισήχθη η νέα τεχνολογία των Μικροσωληνώσεων με τη βοήθεια των οποίων εξασφαλίζεται μελλοντικό δίκτυο, χωρίς εκσκαφές. Ακόμη, ξεκίνησαν προσπάθειες για την χρησιμοποίηση των καλωδίων οπτικών ίνων στο αστικό δίκτυο. Η καθαρή αύξηση της χωρητικότητας έφθασε το έτος 1991 της 302.776 παροχές ενώ το έτος 1992

τις 338.628 παροχές (επεκτάσεις και νέες κατασκευές σε αυτόματα αστικά και μικροαστικά κέντρα), ενώ για το 1993 στόχος του Οργανισμού η κατά 500.000 παροχές καθαρή αύξηση της χωρητικότητας. Για την αντιμετώπιση προβλημάτων τηλεφωνοδότησης περιοχών με κορεσμένο δίκτυο (συνδρομητικό-ζευκτικό) συνεχίζεται η προσπάθεια εγκατάστασης νέων Συγκεντρωτών γραμμών. Νέοι οικισμοί τηλεφωνοδοτούνται (για το έτος 1992, 146 νέοι οικισμοί, έγινε επέκταση σε 356 και αντικατάσταση σε άλλους 4). Ταυτόχρονα πραγματοποιούνται προσπάθειες κατασκευής κέντρων ψηφιακής τεχνικής που θα αυξήσουν σημαντικά τη συνολική χωρητικότητα παροχών ενώ ταυτόχρονα θα βελτιώσουν και την ποιότητα των επικοινωνιών.

Αποτίκων που συμφέρουν νενικών

-16-

Αυτόματα συνδρομητικά κέντρα

Για την εξυπηρέτηση των σύγχρονων αναγκών των πελατών του και για την καλύτερη και αποδοτικότερη αξιοποίηση του αστικού δικτύου ο Οργανισμός διαθέτει με πώληση σε χαμηλές τιμές, Συνδρομητικά Τηλεφωνικά Κέντρα (Σ.Τ.Κ.) ηλεκτρονικής τεχνολογίας. Ο συνολικός αριθμός των λειτουργούντων Σ.Τ.Κ. έφθασε στο τέλος του 1992 σε 27.059 με συνολική εγκατεσταμένη χωρητικότητα 603.172 τηλεφωνικές συσκευές.

Κοινόχροστα τηλέφωνα

Ο συνολικός αριθμός των λειτουργούντων κοινοχρήστων τηλεφώνων ανέρχονται σε 55.093, στο τέλος του 1992. Παρατηρείται μια μικρή μείωση τα τελευταία χρόνια (μείωση 1,4% των κοινοχρήστων τηλεφώνων του 1992 σε σχέση με το 1991 και μείωση του 1991 με το 1990 κατά 2%) η οποία σχετίζεται με την προσπάθεια βελτίωσης της απόδοσης των κοινοχρήστων τηλεφώνων με τη μεταφορά τους σε καλύτερες θέσεις ή με την κατάργηση όσων δεν παρουσιάζουν κίνηση. Ακόμη εμφανής παρουσιάζεται η προσπάθεια εγκατάστασης νέων καρτοτηλεφώνων.

B. Υπεραστική τηλεφωνία

Πρόκειται για τις τηλεφωνικές συνδιαλέξεις που γίνονται ανάμεσα σε συνδρομητές διαφορετικών περιοχών ή πόλεων. Και εδώ αποφεύγοντας τη μεγάλη ποικιλία τεχνικών όρων μπορούμε να πούμε γενικά ότι είναι συνεχής η προσπάθεια για την ανάπτυξη του υπεραστικού δικτύου: κατασκευή τάφρου (722 Km για το έτος 1992) για την τοποθέτηση υπεραστικών καλωδίων και καλωδίων οπτικών ίνών.

Επίσης προχώρησε η εγκατάσταση ψηφιακών δικτύων για το Ραδιο

Ηλεκτρικό δίκτυο, ενώ τα τελευταία χρόνια έχει εκπονηθεί και μερικώς αναπτυχθεί ένας σημαντικός αριθμός μελετών για χορηγήσεις κυκλωμάτων (αυτομάτων, DATA, μισθωμένων, Ραδιοφωνικών κ.α.).

Γ. Διεθνής Τηλεφωνία

Πρόκειται για τηλεφωνικές συνδιαλέξεις που γίνονται ανάμεσα σε συνδρομητές διαφορετικών κρατών. Σήμερα η διεθνής τηλεφωνία εξυπηρετείται από 4 τηλεφωνικά κέντρα 3 ψηφιακά και 1 αναλογικό συνολικής χωρητικότητας 12.570 κυκλωμάτων. Ακόμη, έχει ήδη εγκατασταθεί και λειτουργεί μηχανισμός βελτίωσης της ποιότητας των διεθνών επικοινωνιών (απαλείπτες ηχούς κλπ.) και γίνεται προσπάθεια για πολλαπλασιασμό (τετραπλασιασμό) 500 περίπου διεθνών κυκλωμάτων.

Οι επίγειες ζεύξεις (μικροκυματικά δίκτυα, τροποσφαιρικές ζεύξεις, υποβρύχια καλώδια) εξυπηρετούν τη διεθνή τηλεφωνική κίνηση της χώρας μας και τη διαβατική των γειτονικών χωρών με όλες τις χώρες της Ευρώπης, της Μέσης Ανατολής και της Βόρειας Αφρικής. Ενα μέρος της κίνησης με ΗΠΑ και Καναδά εξυπηρετείται μέσω χερσαίων ζεύξεων με τη βοήθεια προεκτάσεων σε διατλαντικά καλώδια, στα οποία ο Ο.Τ.Ε. είναι συνιδιοκτήτης. Η κίνηση προς την Ωκεανία, την νότια και Ανατολική Ασία, το μεγαλύτερο μέρος της, Αφρικανικής Ηπείρου και κατά το μεγαλύτερο μέρος της προς την Αμερικανική Ηπείρο, εξυπηρετείται μέσω των τριών επίγειων δορυφορικών σταθμών μας (δύο περιοχές Ατλαντικού και ένα περιοχής Ινδικού Ωκεανού).

Δ. Τηλεφωνικοί κατάλογοι

Κύρια αποστολή της εκδοτικής δραστηριότητας του Οργανισμού στον τομέα των τηλεφωνικών καταλόγων είναι η καλύτερη εξυπηρέτηση των

συνδρομητών του και γενικότερα του κοινωνικού συνόλου, ενώ παράλληλα συμβάλλει στην απόκτηση εσόδων από τις πωλήσεις προβολών και στην εξυπηρέτηση υπηρεσιακών αναγκών.

Οι πληροφορίες Καταλόγου για τους συνδρομητές της χώρας παρέχονται από όλα τα Κέντρα Πληροφοριών Καταλόγου, ενώ οι πληροφορίες για συνδρομητές εκτός Ελλάδας παρέχονται μόνο από το Κέντρο Πληροφοριών Καταλόγου Αθηνών.

Telex και Τηλεγραφία

Telex

Η υπηρεσία Telex εξυπηρετεί την ανταλλαγή έγγραφης ανταπόκρισης μέσω του τηλετυπικού δικτύου.

Αν και η εγκαταστημένη χωρητικότητα των αυτόματων τηλετυπικών κέντρων αυξάνεται ελάχιστα τα τελευταία χρόνια, οι συνδρομητές στο αντίστοιχο διάστημα μειώνονται συνεχώς. Η σημειωθείσα μείωση στη ζήτηση νέων τηλετυπικών συνδέσεων οφείλεται κυρίως στη ραγδαία εξέλιξη της ανταγωνιστικής υπηρεσίας TELEFAX και στην ανάπτυξη των νέων υπηρεσιών DATA.

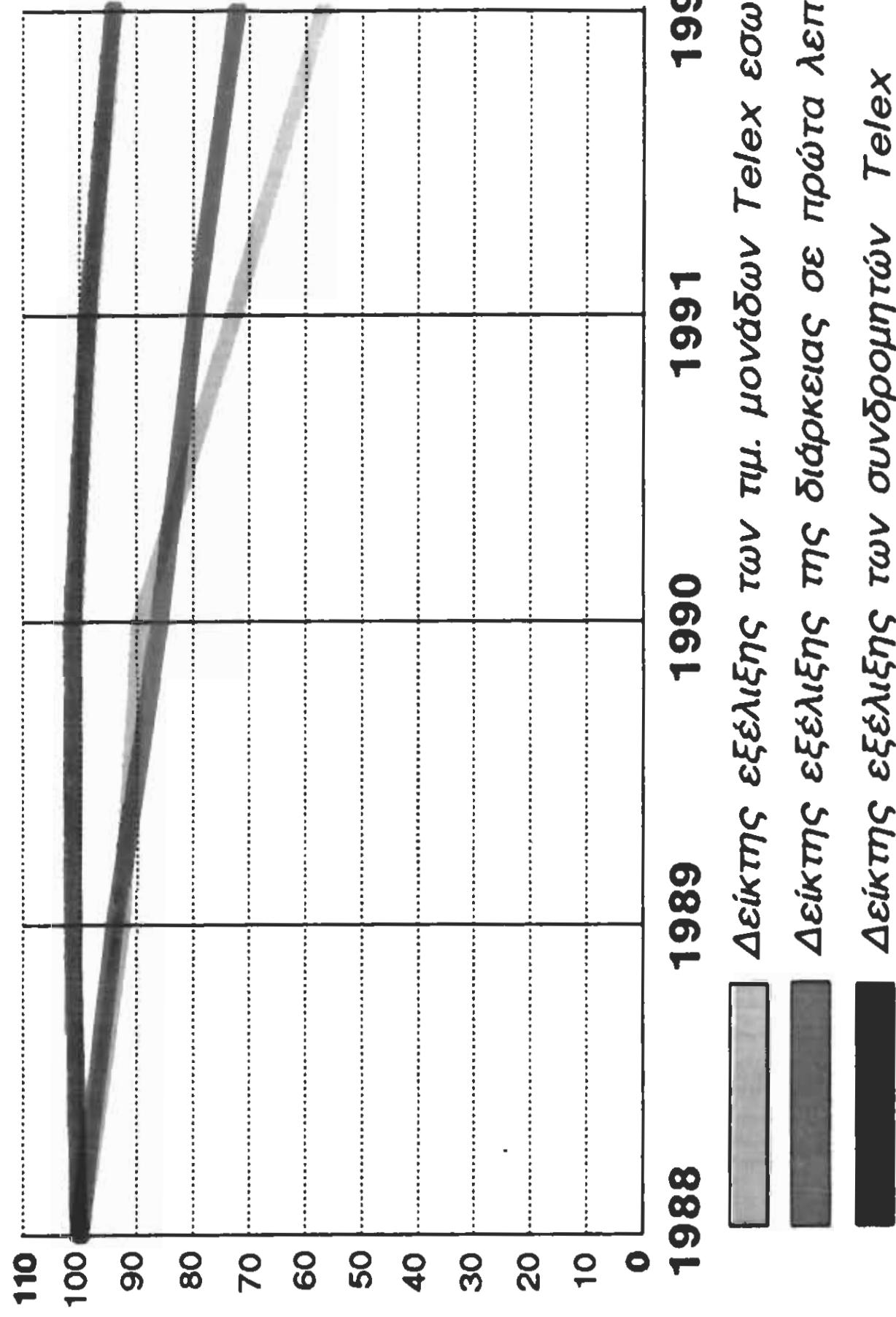
Τηλεγραφία

Η καθοδική τάση της κίνησης της Τηλεγραφίας, αποτέλεσμα της ανάπτυξης των νέων μορφών επικοινωνίας, είναι το κύριο χαρακτηριστικό της υπηρεσίας αυτής. Πιο συγκεκριμένα τα τηλεγραφήματα εσωτερικού που κατατέθηκαν (με πληρωμή) κατά την διάρκεια του 1992 παρουσιάζουν σε σύγκριση με το 1991 μείωση κατά 6,2% ενώ τα τηλεγραφήματα εξωτερικού για το αντίστοιχο χρονικό διάστημα, παρουσιάζουν μείωση κατά 13,5%.

Η λειτουργία της Τηλεγραφικής Υπηρεσίας τα τελευταία χρόνια είναι αντιοικονομική. Η διατηρηση της υπαγορεύεται κυρίως από λόγους κοινωνικού της χαρακτήρα.

Τηλεπική κίνηση

Δείκτης (1988=100)

Ραδιοεποινωνίες

Παράκτια Ραδιοεπικοινωνία

Η εσωτερική και διεθνής επικοινωνία μεταξύ πλοίων και ξηράς διεξάγεται μέσω των παράκτιων σταθμών μας και του δορυφορικού συστήματος INMARSAT. Για την εξυπηρέτηση των ραδιοεπικοινωνιών ο Ο.Τ.Ε. διαθέτει τα κατωτέρω Δίκτυα:

VHF: Με το δίκτυο αυτό καλύπτονται οι ανάγκες των πλοίων που κινούνται στον ελληνικό θαλάσσιο χώρο.

MF : Καλύπτεται ο Ελληνικός Θαλάσσιος χώρος καθώς επίσης και περιοχές μέσων αποστάσεων (Εύξεινο Πόντο, Αδριατική και ένα τμήμα της Μεσογείου).

HF : Εξυπηρετεί τις επικοινωνίες πλοίων που κινούνται σε μακρινές αποστάσεις σε παγκόσμια κάλυψη (Μεσόγειος, Ερυθρά θάλασσα, Περσικός Κόλπος, Ατλαντικός, Ειρηνικός και Ινδικός Ωκεανός.

Ναυτιλιακές Δορυφορικές Επικοινωνίες: INMARSAT

Το 1979 ιδρύθηκε ο διεθνής Οργανισμός ναυτιλιακών δορυφορικών επικοινωνιών Inmarsat, ανοίγοντας νεους ορίζοντες και προοπτικές στην παγκόσμια ναυτιλία, με την παροχή υψηλής ποιότητας επικοινωνιών μεταξύ πλοίων και ξηράς.

Αργότερα, το 1985 και 1989, τα ιδρυτικά κείμενα τροποποιήθηκαν και δίνεται σήμερα η δυνατότητα στον Inmarsat να επεκτείνει την δραστηριότητα του και στους τομείς των επικοινωνιών με τα αεροπλάνα και τα κινητά ξηράς (Φορτηγά, τραίνα).

Ο Inmarsat έχει έδρα το Λονδίνο και περιλαμβάνει 67 χώρες-μέλη από όλο τον κόσμο, που εκπροσωπούν το 95% περίπου της παγκόσμιας ναυτιλίας.

Ο Ο.Τ.Ε. είναι ιδρυτικό μέλος του Inmarsat, ένατος κυριότερος μέτοχος και εκπροσωπεί την Ελλάδα στο Συμβούλιο του Οργανισμού αυτού καθώς και στις διάφορες επιτροπές.

Η εγκατάσταση και λειτουργία στη χώρα μας από τον Σεπτέμβριο του 1985 του Παράκτιου Επίγειον Σταθμού (Π.Ε.Σ.) παρέχει τη δυνατότητα για επικοινωνία, μέσω των δορυφόρων του συστήματος Inmarsat, με πλοιά που κινούνται στη Μεσόγειο και τον Ινδικό Ωκεανό, ενώ η επικοινωνία με πλοιά που κινούνται στον Ατλαντικό και Ειρηνικό Ωκεανό πραγματοποιείται μέσω Π.Ε.Σ. άλλων χωρών, ύστερα από ειδικές συμφωνίες με τις Τηλεπικοινωνιακές Αρχές τους.

Η Ελληνική χρήση του συστήματος Inmarsat από 2,5% της παγκόσμιας κίνησης που ήταν το έτος 1992 αναμενεται να φθάσει το 4% κατά το 1994.

Ο Inmarsat με σκοπό την εισαγωγή ενός δορυφορικού συστήματος επικοινωνιών δεδομένων που να βασίζεται στην χρήση Επίγειων Σταθμών Κινητών, μικρού κόστους και μεγέθους, κατάλληλων για εγκατάσταση σε όλους τους τύπους πλοίων αλλά και σε κινητά ξηράς σχεδιάσε το σύστημα Inmarsat-C. Το σύστημα αυτό προσφέρει αμφίδρομες επικοινωνίες μηνυμάτων με την τεχνική 'αποθήκευσης και προώθησης' και έχει σχεδιαστεί για διασύνδεση με το διεθνές Τηλετυπικό δίκτυο και τα επίγεια δίκτυα δεδομένων, τέθηκε δε σε εμπορική λειτουργία τον Ιανουάριο του 1991.

Τέλος, τα νέα συστήματα ψηφιακής τεχνικής, θα παρέχουν υψηλής ποιότητας, υπηρεσίας τηλεφωνίας και τηλετυπίας, υπηρεσιακών δεδομένων και τηλεομοιογραφίας.

Κινητή Τηλεφωνία Ξηράς.

Το Παγκόσμιο Σύστημα Κινητών Επικοινωνιών έχει επιλεγεί ως το σύστημα δημόσιας κινητής τηλεφωνίας Ξηράς που θα υλοποιηθεί Πανελλαδικά.

Ο συνδρομητής του G.S.M. θα μπορεί να επικοινωνεί με οποιονδήποτε άλλο συνδρομητή, εφόσον, βέβαια, ο πρώτος ευρίσκεται στην περιοχή κάλυψης του συστήματος, χρησιμοποιώντας την ατομική του συσκευή στην Ελλάδα ή στις Ευρωπαϊκές χώρες που θα το υλοποιήσουν.

Στις 30.9.1992 χορηγήθηκαν 2 άδειες λειτουργίας κυψελοειδούς τηλεπικοινωνιακού δικτύου GSM στις εταιρίες ΣΤΕΤ ΕΛΛΑΣ και ΠΑΝΑΦΟΝ.

Οι εταιρίες αυτές της κινητής τηλεφωνίας (η οποία χρησιμοποιεί τα δίκτυα του ΟΤΕ) μπαίνουν δυναμικά στο παιχνίδι της αγοράς, μιας αγοράς που απευθύνεται, κυρίως, σε ένα ειδικό κοινό, επιχειρηματιών και επαγγελματιών και δεν είναι ανταγωνιστική προς τον Ο.Τ.Ε.

Πάντως, στην Ελλάδα αναμένεται αύξηση του υπάρχοντος αριθμού συνδρομητών της κινητής τηλεφωνίας. Είναι χαρακτηριστικό ότι στις ΗΠΑ - χώρα με ιδιαίτερα προηγμένη τεχνολογία κινητών τηλεφώνων - ο αριθμός των συνδρομητών ανεβεί κατακόρυφα τα τελευταία χρόνια (2 εκατομμύρια συνδρομητές από το 1991 έως το 1993).

Αυτή τη στιγμή για να γίνει κάποιος συνδρομητής της εταιρίας κινητής τηλεφωνίας θα πρέπει, πρωτίστως, να αποκτήσει το ειδικό τηλεφωνο. Η τιμή της - μέσης - τέτοισς συσκευής κυμαίνεται από 200-400.000 δρχ. και αυτό είναι ένα από τα αρνητκά. Ακόμη, η σύνδεση με το δίκτυο κοστίζει 25.000 δραχμές, ενώ κάθε μήνα ο πάγιος λογαριασμός που πρέπει να πληρώσει ο καταναλωτής είναι 10.000 δραχμές. Εξάλλου, το κόστος της συνδιάλεξης είναι: από ένα μέχρι τριάντα δευτερόλεπτα 47 δραχμές. Τις ώρες μη αιχμής αναλογούν 47 δραχμές για 43 δευτερόλεπτα συνομιλίας.

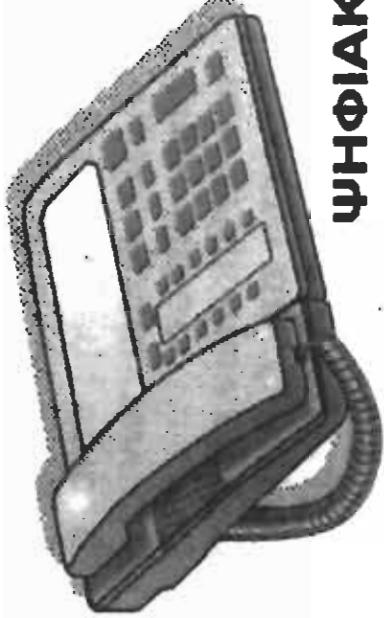
ΚΙΝΗΤΗ ΤΗΛΕΦΩΝΙΑ

ΑΝΑΛΟΓΙΚΗ ΤΗΛΕΦΩΝΙΑ

ΨΗΦΙΑΚΗ ΤΗΛΕΦΩΝΙΑ

- 30 -

- Ευκολία κλήσης,
ακόμα και σε
ώρες «αιχμής»

YNEP

- Χρονοχρέωση
Μεγάλος χρόνος
εγκατάστασης

KATA

- Χαμηλή μονάδα
συνδιάλεξης

YNEP

- Μεγάλος χρόνος
εγκατάστασης
Δισκολία κλήσης
κάποιες ώρες π.χ.
μέρας σε ορισμένες
«φορτωμένες»
περιοχές

KATA

- Ευκολία χρήσης
Άμεση εγκατάσταση
(κάρτα) πλεφώνου
Πολλές ευκολίες
και παροχές

YNEP

- Υψηλή τιμή συσκευής
Υψηλή τιμή
συνδιάλεξης
Περιορισμένο
-προς το παρόν- δίκτυο

KATA

Θετικά της κινητής τηλεφωνίας είναι ο χρόνος "εγκατάστασης" του τηλεφώνου: απαιτούνται από μερικές ώρες μέχρι δύο ημέρες προκειμένου να εφοδιαστεί κανείς με την απαραίτητη κάρτα που θα του επιτρέψει να χρησιμοποιήσει το δίκτυο.

Και η κινητή τηλεφωνία - πέρα από τις προφανείς διευκολύνσεις που παρέχει στους συνδρομητές της δίνει και αρκετές παροχές : τριψήφια νούμενα, όπου μπορεί να απευθυνθεί ο συνδρομητής για να πάρει πληροφορίες, εκτροπή κλήσης κλπ. Αρνητικό - μέχρι στιγμής - της καινούργιας αυτής τεχνολογίας είναι το γεγονός ότι το δίκτυο της κινητής τηλεφωνίας δεν έχει ακόμη εξαπλωθεί πανελλαδικώς.

Πληροφορική, Data και Νέες Υπηρεσίες.

Πληροφορική

Μηχανογράφηση:

Η Διεύθυνση Μηχανογράφησης έχει ως κύριο έργο την υποστήριξη του Οργανισμού σε θέματα πληροφορικής και ειδικότερα το σχεδιασμό, την ανάπτυξη και την λειτουργία συστημάτων επιχειρησιακής πληροφορικής. Η επέκταση της πληροφορικής και η ενσωμάτωση του αυτοματισμού στο έργο των Υπηρεσιακών λειτουργιών έχει σαν σκοπό την καλύτερη οργάνωση και εκτέλεση του έργου των Υπηρεσιακών λειτουργιών, την εξυπηρέτηση των αναγκών της Διοίκησης και την αριστοποίηση των παρεχόμενων υπηρεσιών του Ο.Τ.Ε. προς τους συνδρομητές.

Οι κύριες μηχανογραφικές εφαρμογές που λειτουργούν σήμερα και υποστηρίζονται από το κεντρικό σύστημα Η/Υ είναι:

- α) Εσοδα (Συνδρομητικοί Λογ/σμοί)
- β) Προσωπικό - Μισθολόγιο
- γ) Υλικά
- δ) Διαχείριση Ζευκτικού Δικτύου
- ε) Λοιπές εφαρμογές (Συνταξιούχοι ΤΑΠ-ΟΤΕ, Κοστολόγηση Εργασιών Τηλεπ.

Κέντρων, Μισθωμένα οχήματα, Υποστήριξη Επιστημονικών-Τεχνικών εφαρμογών κλπ.)

D A T A

Επικοινωνίες Data

Η ραγδαία εισαγωγή της πληροφορικής και η εκτεταμένη χρήση υπολογιστικών συστημάτων τα τελευταία χρόνια στη χώρα μας είναι γεγονός πέρα από κάθε αμφισβήτηση. Η νέα συτή πραγματικότητα είχε σαν αποτέλεσμα την δημιουργία νέων αναγκών για τρόπους διασύνδεσης υπολογιστών μεταξύ τους, υπολογιστών με απομακρυσμένα τερματικά τους ή και ολόκληρων δικτύων μεταξύ τους.

Ο Ο.Τ.Ε. εξυπηρετεί τις ανωτέρω ανάγκες με τις δυνατότητες που παρέχονται από το δημόσιο τηλεπικοινωνιακό δίκτυο, το δημόσιο δίκτυο DATA (HELLASPAC) και μέσω μισθωμένων κυκλωμάτων Data.

Οι επικοινωνίες Data πραγματοποιούνται μεταξύ συγκεκριμένων σημείων με την εγκατάσταση κατάλληλων τεχνικών διαταξεων στα άκρα τους (Modems).

Η μεταβίβαση δεδομένων μέσω του επιλεγόμενου δικτύου υπόκειται σε περιορισμούς όσον αφορά στην ποιότητα επικοινωνίας (υπάρχει μεγάλη η πιθανότητα σφαλμάτων λόγω της υφιστάμενης δικτυακής υποδομής). Ενα από τα πλεονεκτήματα της μεθόδου αυτής είναι η δυνατότητα επικοινωνίας με οποιοδήποτε σταθμό δεδομένων, ανεξαρτήτως γεωγραφικής του θέσης στην Ελλάδα ή στο εξωτερικό, εφόσον βέβαια και ο καλούμενος σταθμός είναι συνδεδεμένος σε επιλεγόμενο τηλεφωνικό δίκτυο.

Η μέθοδος των σταθερών ζεύξεων, είναι ο βασικός, μέχρι σήμερα, τρόπος μεταβίβασης δεδομένων στη χώρα μας και καλύπτει τόσο τον εθνικό όσο και το διεθνή χώρο.

Γιά το σκοπό αυτό ο Ο.Τ.Ε. διαθέτει, με μίσθωση, στους ενδιαφερόμενους σταθερές ζεύξεις από το αστικό, υπεραστικό και διεθνές τηλεπικοινωνιακό δίκτυο.

Τα κυριότερα πλεονεκτήματα που υπάρχουν στις περιπτώσεις μίσθωσης κυκλωμάτων Data είναι:

- Η ποιότητα των κυκλωμάτων Data είναι υψηλή, ελέγχεται και είναι σύμφωνη με τις απαραίτητες προδιαγραφές.
- Παρέχεται επιπρόσθετη ασφάλεια για τα μεταβιβαζόμενα Data.
- Υπάρχει ανεξαρτησία της μεταβιβαζόμενης κινησης από την κινηση που διεξάγεται μέσω των άλλων δικτύων του Ο.Τ.Ε. και
- Με τη μίσθωση πολλών κυκλωμάτων δίνεται η δυνατότητα για δημιουργία ανεξάρτητων ιδιωτικών δικτύων Data ανά χρήστη, τα οποία σε συνδυασμό με τις δυνατότητες των υπολογιστικών συστημάτων τους προσφέρουν τις άριστες για κάθε συγκεκριμένη περίπτωση, λύσεις.

Δίκτυο Hellaspac(H/P)

Το ελληνικό Δημόσιο Δίκτυο Δεδομένων Hellaspac (H/P) εξυπηρετεί χρήστες με πρόσβαση μέσω του επιλεγόμενου τηλεφωνικού δικτύου για ασύγχρονη επικοινωνία και χρήστες με απευθείας πρόσβαση για σύγχρονη ή ασύγχρονη επικοινωνία.

Καθορίσθηκαν οι απαιτήσεις και έγινε η πλήρης περιγραφή του έργου της επέκτασης και αναβάθμισης του Δικτύου στα πλαίσια του επίγοντος προγράμματος (RASH της Ε.Ο.Κ.)

ΔΙΚΤΥΟ Hellascom (Η/Υ)

Το Hellascom είναι δίκτυο μετάδοσης δεδομένων υψηλών ταχυτήτων. Κάθε χρήστης θα συνδέεται στο δίκτυο Η/Υ τη χρονική στιγμή και για όσο χρονικό διάστημα επιθυμεί.

Μέσα στο 1992, ολοκληρώθηκε η εγκατάσταση και έγινε η προσωρινή παραλαβή του Δικτύου σε 12 πόλεις με δυνατότητες εξυπηρέτησης 1.200 συνδρομητών με ψηφιακά κυκλώματα χαμηλών και υψηλών ταχυτήτων.

Ηδη από τις αρχές του 1993 έχει αρχίσει η τετράμηνη δοκιμαστική λειτουργία του Δικτύου.

Νέες Υπηρεσίες

Τηλεειδοποίηση

Η υπηρεσία Τηλεειδοποίησης παρέχει στους συνδρομητές της τη δυνατότητα να ειδοποιούνται, οπουδήποτε κι αν βρίσκονται μέσα στις περιοχές κάλυψης του συστήματος, ότι καλούνται με κάποιο προκαθορισμένο τηλέφωνο με το οποίο θα πρέπει να επικοινωνήσουν. Αυτό επιτυγχάνεται με την εκπομπή οπτικοακουστικού σήματος από μια μικρή συσκευή (το δέκτη τηλεειδοποίησης), που φέρει συνεχώς μαζί του ο κάθε συνδρομητής.

Το σύστημα έχει επεκταθεί σήμερα σχεδόν σ' όλη την Ελλάδα. Πραγματοποιήθηκε σε μεγάλο βαθμό ενημέρωση του Κοινού, μέσω του προγράμματος STAR της Ε.Ο.Κ., σχετικά με την υπηρεσία αυτή με αποτέλεσμα την σημαντική αύξηση των πωλήσεων.

TELEFAX

Η υπηρεσία Telefax παρέχεται από το Δημόσιο Επιλεγόμενο Τηλεφωνικό Δίκτυο για την μεταβίβαση εγγράφων μεταξύ συνδρομητών τηλεφώνου.

Οι συνδρομητές τηλεφώνου που διαθέτουν συνεργάσιμες συσκευές τηλεομοιοτυπίας, έχουν τη δυνατότητα να ανταλλάσσουν κείμενα, σχέδια, εικόνες, κλπ. μεταξύ τους. Η ζήτηση των υπηρεσιών αυτών ιδιαίτερα από τον επιχειρηματικό και εμπορικό κόσμο, αυξάνει συνεχώς. Ο συνδρομητής προμηθεύεται από την ελεύθερη αγορά, προς το παρόν, τη συσκευή τηλεομοιοτυπίας, που επιθυμεί να συνδέσει στο τηλέφωνο του και εξασφαλίζει την καλή λειτουργία και τη συντήρησή της από τον προμηθευτή του. Η σύνδεση συσκευής στο Τηλεφωνικό Δίκτυο πραγματοποιείται ύστερα από σχετική έγκριση του Ο.Τ.Ε.

Bureaufax

Η υπηρεσία Bureaufax παρέχει στο κοινό τη δυνατότητα αποστολής κειμένων, σχεδίων, εικόνων κλπ. από πόλη σε πόλη μέσω των τηλεπικοινωνιακών γραφείων του Οργανισμού. Για το σκοπό αυτό εγκαταστάθηκαν συσκευές Fax σε 104 γραφεία. Η υπηρεσία λειτούργησε την 1.3.1992.

Τηλεδιάσκεψη

Η τηλεδιάσκεψη (Videoconference) είναι μια νέα τηλεεπικοινωνιακή υπηρεσία που δίνει τη δυνατότητα της ζωντανής και άμεσης επικοινωνίας, τόσο οπτικά όσο και ακουστικά μεταξύ ανθρώπων που βρίσκονται σε δύο ή περισσότερα μέρη του κόσμου με οικονομικό τρόπο.

Η υπηρεσία αυτή, προσφέρεται από το ειδικό εξοπλισμένο, δημόσιο στούντιο του Ο.Τ.Ε., που βρίσκεται στο Ν.Υ.Μ.Α. Το studio αυτό που είναι

πλήρως εξοπλισμένο, διαθέτει όλες τις δυνατές ευκολίες και ανέσεις και μπορεί να παράσχει πλήθος χρήσιμων υπηρεσιών (ανταλλαγή εγγράφων με FAX, δυνατότητα αποστολής πληροφοριών μέσω βιντεοταινιας, δυνατότητα εγγραφής της Τηλεδιάσκεψης σε βιντεοταινια), για την πραγματοποίηση μιας τηλεδιάσκεψης εφάμιλλης σε ποιότητα με τις αντίστοιχες των άλλων χωρών της Ε.Ο.Κ.

Τηλεεικονογραφία

Με την υπηρεσία Τηλεεικονογραφία (videotex) θα είναι δυνατή η σύνδεση τερματικών διαφόρων χρηστών (επιχειρήσεων, επαγγελματιών, γραφείων κλπ.) με βάσεις δεδομένων, του Ο.Τ.Ε. αλλά και ιδιωτών, στην Ελλάδα και στο εξωτερικό.

Το σχετικό σύστημα (Hellastel) εγκαταστάθηκε σε 9 πόλεις με συνολική δυναμικότητα 336 πορτών.

Πληροφορίες Τηλεφωνικού Καταλόγου

Με την υπηρεσία πληροφοριών τηλεφωνικού καταλόγου θα παρέχονται πληροφορίες καταλόγου στους συνδρομητές με χρήση ηλεκτρονικού υπολογιστή.

Οι χειρίστριες σε κάθε πόλη-έδρα πρωτεύουσας Κέντρου θα έχουν στην διάθεσή τους ειδικά τερματικά συνδεδεμένα σε δίκτυο (LANS) με τα οποία θα έχουν προσπέλαση σε κεντρική βάση πληροφοριών για να δίνουν αντίστοιχες πληροφορίες στους συνδρομητές σε ελάχιστο χρόνο.

Μέσα στο 1992 - 93, πραγματοποιήθηκε μερική εγκατάσταση εξοπλισμού του Συστήματος Πληροφοριών Καταλόγου.

Μισθωμένα Κυκλώματα

Ο Ο.Τ.Ε. στα πλαίσια της προσπάθειας που κατάβαλλε για την παροχή συγχρόνων τηλεπικοινωνιών στη χώρα μας, μεταξύ των άλλων διαθέτει, με μίσθωση, κυκλώματα σε κάθε ενδιαφερόμενο, για σταθερές ζεύξεις μέσα από το αστικό, υπεραστικό και διεθνές δίκτυο της χώρας.

Με τον τρόπο αυτό επιτυγχάνεται η διεξαγωγή όλων των μορφών επικοινωνίας, η διακίνηση της φωνής, των πληροφοριών, των εικόνων, των κειμένων και γενικά η μετάδοση των μηνυμάτων με όρους που να εξασφαλίζουν την προαγωγή της πληροφόρησης.

Τα μισθωμένα κυκλώματα διακρίνονται ανάλογα με το χρόνο χρήγησης - ενεργοποίησης τους, σε προσωρινά, εφεδρικά και μόνιμα, ανάλογα με τον τρόπο διασύνδεσής τους σε αστικά (αστικές ευθείες), υπεραστικά και διεθνή και ανάλογα με τις ανάγκες που εξυπηρετούν, σε τηλεφωνικά, τηλεγραφικά, ραδιοφωνικά, τηλεοπτικά και δεδομένων (Data).

Συντήρηση

Η βελτίωση της ποιότητας των παρεχομένων υπηρεσιών αποτελεί έναν από τους βασικότερους στόχους του Οργανισμού. Γι'αυτό το λόγο υπάρχει ειδική Διεύθυνση Συντήρησης η οποία για την επίτευξη του στόχου αυτού διέθεσε το 1992 το ποσό των 8.244.000.000 δρχ. για τα ετήσια προγράμματα συντήρησης των εγκαταστάσεων του Οργανισμού.

Συγκεκριμένα για την ανάπτυξη και υλοποίηση των προγραμμάτων συντήρησης αναπτύχθηκαν οι παρακάτω δραστηριότητες.

Στα Κέντρα:

- Εφαρμόστηκε έκτακτο πρόγραμμα συντήρησης 116 Αστικών Κέντρων συμβατικής τεχνικής (1.500.000 παροχών), με αποτέλεσμα τη μείωση του συνολικού ποσοστού ανεπιτυχών κλήσεων, τη μείωση των αναγγελόμενων βλαβών καθώς και τη μείωση του ποσοστού ανεπιτυχών κλήσεων εισερχόμενης υπεραστικής επικοινωνίας.
- Οργανώθηκε τηλεπιβλεψη όλων σχεδίων των εγκατεστημένων Ψυχιακών Κέντρων.
- Βελτιώθηκαν οργανωτικά οι Υπηρεσίες με τη διακίνηση όλων των υλικών μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος Υλικών που αναπτύχθηκε.

Στα Δίκτυα:

- Επιτεύχθηκε μείωση του μέσου χρόνου αδράνειας λόγω βλάβης των τηλεφωνικών συνδέσεων.
- Πραγματοποιήθηκε εκσυγχρονισμός των μέσων και του τεχνικού εξοπλισμού, με συνέπεια τα συνεργεία συντήρησης δικτύου να γίνουν πιο αποτελεσματικά και παραγωγικά. Εξάλλου έγινε προμήθεια σύγχρονων ψηφιακών οργάνων για τον εξοπλισμό των σχετικών υπηρεσιών.
- Βελτιώθηκαν οργανωτικά οι Υπηρεσίες με τη μηχανογραφική παρακολούθηση των οργάνων δικτύου των εκτελεστικών υπηρεσιών καθώς και με την εξειδίκευση

και εκπαίδευση του προσωπικού.

Στα συστήματα πολυπλεξίας (Φ/Σ):

- Πραγματοποιήθηκε το ετήσιο πρόγραμμα συντήρησης κατά 80%.
- Εγιναν παραγγελίες ύψους 1,3 δισ.δρχ. και 271 εκατ.δρχ. για προμήθεια ηλεκτρονικών οργάνων μετρήσεων και ανταλλακτικών αντίστοιχα.
- Οργανώθηκε ομάδα εργασίας για άρση βλαβών των σχετικών συστημάτων στο λεκανοπέδιο Αττικής, καθώς και επισκευαστικές θέσεις σε Αθήνα-Θεσσαλονίκη.
- Οργανώθηκαν επίσης σεμινάρια εκπαίδευσης και συμμετείχε προσωπικό σε επιτροπές τεχν.προδιαγραφών, διαγωνισμών και παραλαβής υλικών.

Στις ραδιοήλεκτρικές εγκαταστάσεις.

- Επιτεύχθηκε ο στόχος προληπτικής συντήρησης κατά 80%
- Αντιμετωπίστηκαν όλες οι ανωμαλίες, με αποτέλεσμα η διαθεσιμότητα να είναι στα διεθνή όρια συστάσεων.
- Εγιναν προμήθειες ανταλλακτικών και οργάνων συντηρήσεως ύψους 150 εκατ.δρχ.
- Εκπαιδεύτηκαν 100 άτομα στην ψηφιακή τεχνολογία.

Πέρα από τα παραπάνω και σε πολλές άλλες περιπτώσεις αναπτύχθηκε με εμφανή τα σημάδια της η συντήρηση.

2) ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΠΑΡΕΧΟΜΕΝΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Γενικά

Μέχρι αυτό το σημείο της εργασίας έχουμε δει κατά κύριο λόγο τις παροχές και δραστηριότητες του Ο.Τ.Ε. Σ' αυτό το κεφάλαιο θα δούμε κατά πόσο συτές οι παροχές επηρεάζουν τους πολίτες και την πολιτεία θα εξετάσουμε δηλαδή αν η ποιότητα των τηλεπικοινωνιών είναι αυτή που θσ έπρεπε όχι μόνο για την ικανοποίηση ατομικών αλλά συλλογικών και κοινωνικών αναγκών.

Στην έννοια της ποιότητας θα πρέπει βεβαίως να συνδεθεί και ο όρος της ποσότητας. Η ποσότητα σε πάρα πολλές περιπτώσεις προσδιορίζει την ποιότητα και η ποιότητα εκφράζεται μέσα από ποσοτικά δεδομένα. Αντίθετα η ποιότητα πολλές φορές προσδιορίζει την ποσότητα η οποία εκφράζεται μέσα από ποιοτικά δεδομένα. Για να αποφευχθεί η σύγχυση θα αναφέρουμε ένα παράδειγμα: η τηλεφωνική πυκνότητα για 100 κατοίκους είναι 50,93% στο τέλος του έτους 1992. Στην πλειοπτωση αυτή προσδιορίζεται ως θετική η ποιότητα των τηλεπικοινωνιών επειδή η ποσότητα των τηλεφώνων είναι υψηλή. Στην άλλη περίπτωση λέγοντας ότι η ποιότητα είναι υψηλή το μυαλό μας οδηγείται στη σκέψη ότι η τηλεφωνική πυκνότητα είναι υψηλή.

Και βέβαια εμείς θα εξετάσουμε την ποιότητα σαν ευρύτερη έννοια (συμπεριλαμβάνεται η ποσότητα) προσπαθώντας να θέσουμε όλες τις παραμέτρους προσδιορισμού της και τις συνέπειες που ακολουθούν.

Ο ρόλος της ποιότητας

1) Οικονομικός ρόλος

Η ανάγκη κάλυψης όλο και περισσότερων σύνθετων αναγκών σε κρατικό και ιδιωτικό επίπεδο και η σημειούμενη έκρηξη στην ανάπτυξη των τηλεπικοινωνιών καθιστούν την πρόσβαση σε χώρους υψηλής τεχνολογίας αναγκαία σε τέτοιο βαθμό ώστε οι επικοινωνίες να εξελίσσονται σε κοινωνικό αγαθό πρώτης ανάγκης. Αποτέλεσμα αυτού η αναβάθμιση όλο και περισσότερο του ρόλου των τηλεπικοινωνιών στη διαμόρφωση των οικονομικών παραμέτρων. Η αλματώδης τεχνολογική πρόοδος που συντελείται στο χώρο αυτό αυξάνει συνεχώς την ταχύτητα και ακρίβεια μετάδοσης των δεδομένων και στοιχείων. Η συνεχής ροή πληροφοριών συντελεί σε μεγάλο βαθμό στην αύξηση της αποτελεσματικότητας της δράσης των φορέων του ιδιωτικού τομέα και συχνά το γεγονός αυτό έχει αποφασιστική σημασία για την ενίσχυση του ανταγωνισμού.

Οι τηλεπικοινωνίες χρησιμοποιούνται για την ανάπτυξη και των τριών τομέων της παραγωγής, τον πρωτογενη (αγροτική οικονομία), το δευτερογενή (βιομηχανία) και τον τριτογενή (παροχή υπηρεσιών) και έχουν εξελιχθεί σε δυναμικό παράγοντα επιρροής των οικονομικών μεγεθών μιας χώρας. Οπως ήδη έχουμε αναφέρει στην εισαγωγή, το 20% του παγκόσμιου εμπορίου θα καλύπτεται τηλεπικοινωνιακά και από άποψη όγκου συναλλαγών προβλέπεται να κυριαρχήσουν στην παγκόσμια εμπορική σκηνή, ενώ το 10% του Α.Ε.Π. στις προηγούμενες χώρες θα προκύπτουν από τις τηλεπικοινωνίες. Ακόμη πιστεύεται ότι ένας απ'τους σημαντικότερους παράγοντες που επηρεάζουν τις επενδύσεις σε μια χώρα είναι η ποιότητα των τηλεπικοινωνιών.

Επειδή ακριβώς οι τηλεπικοινωνίες εντάσσονται στον στρατηγικό τομέα μιας χώρας και αποτελούν βασικό συντελεστή ανάπτυξης της οικονομίας της, το

κράτος πολλές φορές παρεμβαίνει για να ασκήσει οικονομική πολιτική μέσα από την λειτουργία του Οργανισμού. Βλέπουμε λοιπόν πόσο σημαντικό ρόλο διαδραματίζει ο Ο.Τ.Ε. ατην οικονομία της χώρας μας. Επιτελεί διπλό σκοπό, από τη μια διευκολύνει τις επιχειρήσεις παρέχοντας τους όλες τις σύγχρονες δυνατότητες ενημέρωσης πληροφορίας ενισχύοντας ταυτόχρονα και την ανταγωνιστικότητά τους και από την άλλη γίνεται εργαλείο στα χέρια της Πολιτείας για την ανάπτυξη της οικονομίας της.

2) Κοινωνικός ρόλος

Η δεύτερη παράμετρος πάνω στην οποία λειτουργεί ο Ο.Τ.Ε. σήμερα, είναι η κοινωνική πολιτική που ασκεί μέσω των τιμολογίων του. Είναι αποδεδειγμένο (όπως άλλωστε αναλύεται και σε άλλο σημείο της εργασίας), στα πλαίσια της κοινωνικής αυτής πολιτικής που εφαρμόζει οι αυξήσεις των τιμολογίων του δεν συμβαδίζουν με τον πληθωρισμό αλλά κινούνται σε πολύ χαμηλότερα επίπεδα. Πάντως πρέπει να τονισθεί ότι η πολιτική που εφαρμόζεται στα τιμολόγια δεν είναι απόρροια της θελήσεως της διοίκησης του Οργανισμού, αλλά Κρατική πρακτική. Η διαπίστωση αυτή προκύπτει από τις δύο παρακάτω ακολουθούμενες πρακτικές. Πρώτον με την μειωμένη τιμή της μονάδας όσον αφορά τις αστικές συνδιαλέξεις σε σχέση με τις διεθνείς που αναφέρονται ως επί το πλείστον σε υψηλές εισοδηματικά τάξεις καθώς και οι επιχειρήσεις. Δεύτερον, από τις διαφορές της τιμής της μονάδας στην Ελλάδα σε σχέση με τις υπόλοιπες χώρες της Ευρωπαϊκής Κοινότητας. Ο επόμενος πίνακας τεκμηριώνει τα παραπάνω. Σύμφωνα δηλαδή με τα παραπάνω "Θυσιάζοντας" πόροι οι οποίοι θα μπορούσαν να αντιληφθούν από τα τιμολόγια στο βαμό της Κοινωνικής διαστασης που υπηρετεί ο Ο.Τ.Ε. στην Ελλάδα σήμερα.

Συνέπεια όλων αυτών είναι οι μειωμένοι πόροι για επενδύσεις και ανάπτυξη κατά συνέπεια της ποιότητας.

Κόστος ενός 12λέπτου τηλεφωνήματος στην Ε.Ο.Κ.

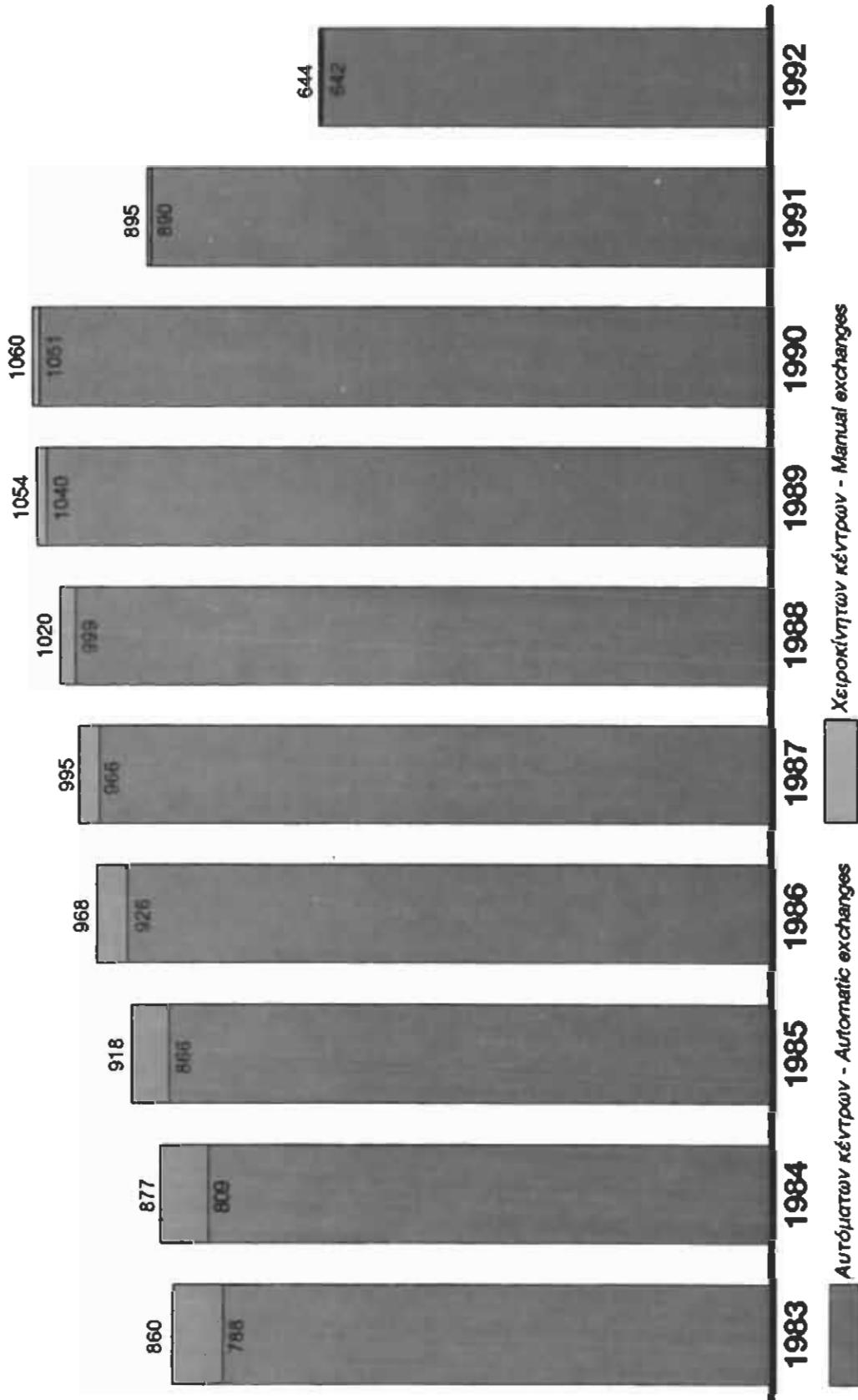
<u>Χώρα</u>	<u>Κόστος σε δρχ.</u>
Μ.Βρετανία	499,56
Δανία	272,97
Λουξεμβούργο	191
Βέλγιο	62,96
Γερμανία	59,58
Ιταλία	57
Ολλανδία	51,90
Ιρλανδία	30,6
Ισπανία	30,16
Πορτογαλία	25
Ελλάδα	17

Το επίπεδο της ποιότητας:

Είναι γενικά αποδεκτό ότι οι υπηρεσίες που προσφέρει ο Οργανισμός στους καταναλωτές δεν είναι οι καλυτερες δυνατές. Στην ουσία ποτέ δεν θα είναι άριστες οι υπηρεσίες για τον καταναλωτή. Οι συνεχώς διευρυνόμενες ανάγκες του, σε συνδυασμό με την έντονη επιθυμία βελτίωσης του επιπέδου ζωής και τις αλματώδεις τεχνολογικές προοόδους σ'ένα διαρκώς εξελισσόμενο κλάδο, θα παραμένουν και θα ανανεώνονται συνεχώς δημιουργώντας πλέγματα δυσαρέσκειας απέναντι στον Οργανισμό.

Πέρα από αυτό όμως δεν είναι σπάνιες οι περιπτώσεις που ούτε οι στοιχειώδεις παροχές δεν μπορούν να εξυπηρετηθούν από τον Οργανισμό. Στα πλαίσια αυτά μεγάλο ενδιαφέρον παρουσιάζουν οι παρατιθέμενοι πίνακες του Ινστιτούτου Καταναλωτών (INKA) και της Ενωσης Πολιτών Ελλάδος:

(σε χιλιάδες)
Outstanding applications for new main telephone connections
(in thousands)

**ΠΙΝΑΚΑΣ 1: ΣΕΙΡΑ
ΚΑΤΑΤΑΞΗΣ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΩΝ**

Τομέας Καταγγελίας - κλπ.	Σύνολο 1992	Σύνολο 1970-1992
1. ΟΤΕ	6.304	51.600 (1)
2. Κόστος ζωής	6.011	46.337 (2)
3. Νοθευμένα-οκταλλήλια προϊόντα κλπ.	5.704	41.419 (4)
4. Δημόσιες Συγκοπωνίες (-ΟΔ-τοξ κλπ.)	3.682	24.582 (7)
5. ΔΕΗ	3.613	44.042 (3)
6. ΕΥΔΑΠ-Υδρευση-Άρχοχέτουνη κλπ.	3.205	15.424 (11)
7. Φεμι (βάρος-βοηθότα-πημ κλπ.)	2.194	23.966 (8)
8. Τουρισμός-ψυχαγωγία κλπ.	1.302	25.638 (5)
9. Δηρόσια Δικαιοσύνη & ΟΤΑ	1.218	9.786 (14)
10. ΙΚΑ-Κοινωνία-Θεραπεία Περιβάλλην κλπ.	1.201	15.630 (10)
11. Service-Συνεργεία-Άνταλλεκ. κλπ.	1.123	12.743 (13)
12. Μισθίωσης αιγάλεων	899	24.773 (6)
13. Ραδιοφωνία-Τηλεόραση-Τύπος	703	16.016 (9)
14. Σχολικό-Κυλικείο-Πολυγόνα κλπ.	698	6.822 (15)
15. Περιβάλλον-Οικοδυναστήμα κλπ.	644	12.945 (12)
16. Διαρρήη προϊόντα	503	5.689 (17)
17. Ένδυση-Υγεία	402	6.706 (16)
18. Ανορθόδοξες πιλαρίσες-Διαφήμισης κλπ.	281	5.271 (18)
19. Επιπτώσεις	193	5.251 (19)
20. Πρόρια συγρέξ-υπηρεσιών κλπ.	191	4.343 (20)
Σύνολο	40.071	398.985

- 46 -

**ΠΙΝΑΚΑΣ 2: ΔΥΣΑΡΕΣΚΕΙΑ
ΠΟΛΙΤΩΝ ΚΑΤΑ ΤΟΜΕΙΣ**

Τομέας πολιτικής	Απογοή- τευση	Ικανο- ποιηση	ΔΣ/ΔΑ
ΟΤΕ	79%	17%	4%
ΕΥΔΑΠ	58%	27%	5%
ΔΕΗ	64%	35%	1%
Τομής υγείας	63%	31%	6%
Δημόσιες οικονομοποιίες	62%	23%	15%
Ποιότητα προϊόντων	61%	33%	6%
Κόστος ζωής	59%	32%	9%
Περιβάλλον-οικοδυναστήμα	53%	29%	18%
Ασφάλισης	52%	22%	26%
Δηρός. Διοίκηση & ΟΤΑ	52%	31%	17%

Εντιμούν ότι η μονή κατατεθόμενη «μειανοτητα» στη γύρα ρας, είναι οι πολίτες - καταναλωτές, που αποτελούν τη πολύτητα ζωής - συμφέρων με όλους τους διαθετήμους δείκτες - τους κατατόπινα από την περί πολιτισμού καταναλωτών της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, διαχρονικά.

Όπως αναφέρουν, λοιπόν, τα στοιχεία του INKA, σ. Ο.Τ.Ε. πρωτεύει στις καταγγελίες, παράπονα των πολιτών-καταναλωτών έτσι, ο Ο.Τ.Ε. όπως προκύπτει από τα παράπονα των καταναλωτών στο Ινστιτούτο καταναλωτών τα τελευταία 22 χρόνια έρχεται πρώτος σε καταγγελίες, με ποσοστό πάνω από 15% του συνόλου και: πάνω από καταγγελίες για το κόστος ζωής, νοθευμένων προϊόντων κλπ.

Πέρα αόμας από τα εύγλωτα στοιχεία του πίνακα, απογοητευμένοι από την σχέση κόστους-ποιότητας προϊόντων και υπηρεσιών, εμφανίζοντα, οι 73 στους 100 πολίτες, σύμφωνα με τα στοιχεία έφευνας του INKA και αφορούν τις τηλεπικοινωνίες.

Προσπαθώντας να αναλύσουμε τους παρατιθέμενους πίνακες οδηγούμαστε αυτόματα στην υπηρεσία της τηλεφωνίας. Δεν είναι λίγες οι φορές που η υπηρεσία αυτή έχει: λάβει πληθώρα παραπόνων στην καθημερινή λειτουργία και: χρήση του καταναλωτή. Και πρώτα με το πρόβλημα που παρουσιάζεται: με τις ανεπιτυχείς κλήσεις. Πολύ συχνά είναι: και το "μπέρδεμα" δύο γραμμών, όπου γίνεται ταυτόχρονη τηλεφωνική συνομιλία τεσσάρων συνομιλητών. Ακόμη, δεν είναι σπάνια η "νέκωση" μας γραμμής, όπου η τηλεφωνική συνδιάλεξη είναι: αδύνατον να πραγματοποιηθεί ούτε εξάλλου οι βλάβες που δημιουργούνται στο δίκτυο. Ενα άλλο παράπονο εστιάζεται στις ειδικές παροχές του Οργανισμού όπως, οι πληρωφορίες καταλόγου, που μπολειτουργούν: χαρακτηριστικό της υπηρεσίας αυτής το αήμα 'παρακαλώ περιμένετε' πώς με την πάροδο της ώρας όταν το ακούμε δοκιμάζοντα: τα όρια του νευρικού μας συστήματος. Τελος η καθυστέρηση, εισαγωγής της νέας τεχνολογίας και: εξέλιξης στις υπηρεσίες εξυπηρετησης του Οργανισμού πρώκαλε: δυσφορία. Ως παραδείγμα η υπηρεσία της κινητής τηλεφωνίας που καθυστέρησε στη χώρα μας ενώ στις προηγμένες

χώρες λειτουργούσε εδώ και χρόνια προκάλεσε δυσφορία κυρίως στον επιχειρηματικό επαγγελματικό κόσμο που του ήταν αναγκαίο εργαλείο χρήσιμο για την βελτίωση της ανταγωνιστικότητάς τους. Τελος η εξέλιξη του αριθμού των αιτήσεων παροχής νέων τηλεφωνικών συνδέσεων χαρακτηρίζεται πολύ υψηλή ενώ ο χρόνος που απαιτείται για την εγκατάσταση τηλεφωνικής συνδέσεως είναι πολύ μεγάλος.

Πέρα από τα προβλήματα που παρουσιάζονται παραπάνω για τις τηλεφωνικές συνδιαλέξεις σημαντικά προβλήματα υπάρχουν και στις άλλες υπηρεσίες που προσφέρει ο Οργανισμός. Ωστόσο, όμως δεν μπορούμε να πούμε ότι δεν υπάρχουν σημαντικές προσπάθειες εξάλειψης των προβλημάτων τα τελευταία χρόνια. Παρατηρώντας τον πίνακα II, βλέπουμε την μεγάλη αύξηση των τηλεφωνικών συνδέσεων: από 3.313.143 τηλέφωνα το έτος 1983 φθάσαμε το έτος 1992 τα 5.289.559 τηλέφωνα και από 33,55 τηλέφωνα ανά 100 κατοίκους στα 50,93 τηλέφωνα ανά 100 κατοίκους αντίστοιχα. Ακόμη το ποσοστό αυτόματων τηλεφώνων συνεχώς βελτιώνεται και σύντομα θα είναι το μονό (το 1992 ήταν 99,99% αυτόματα τηλέφωνα).

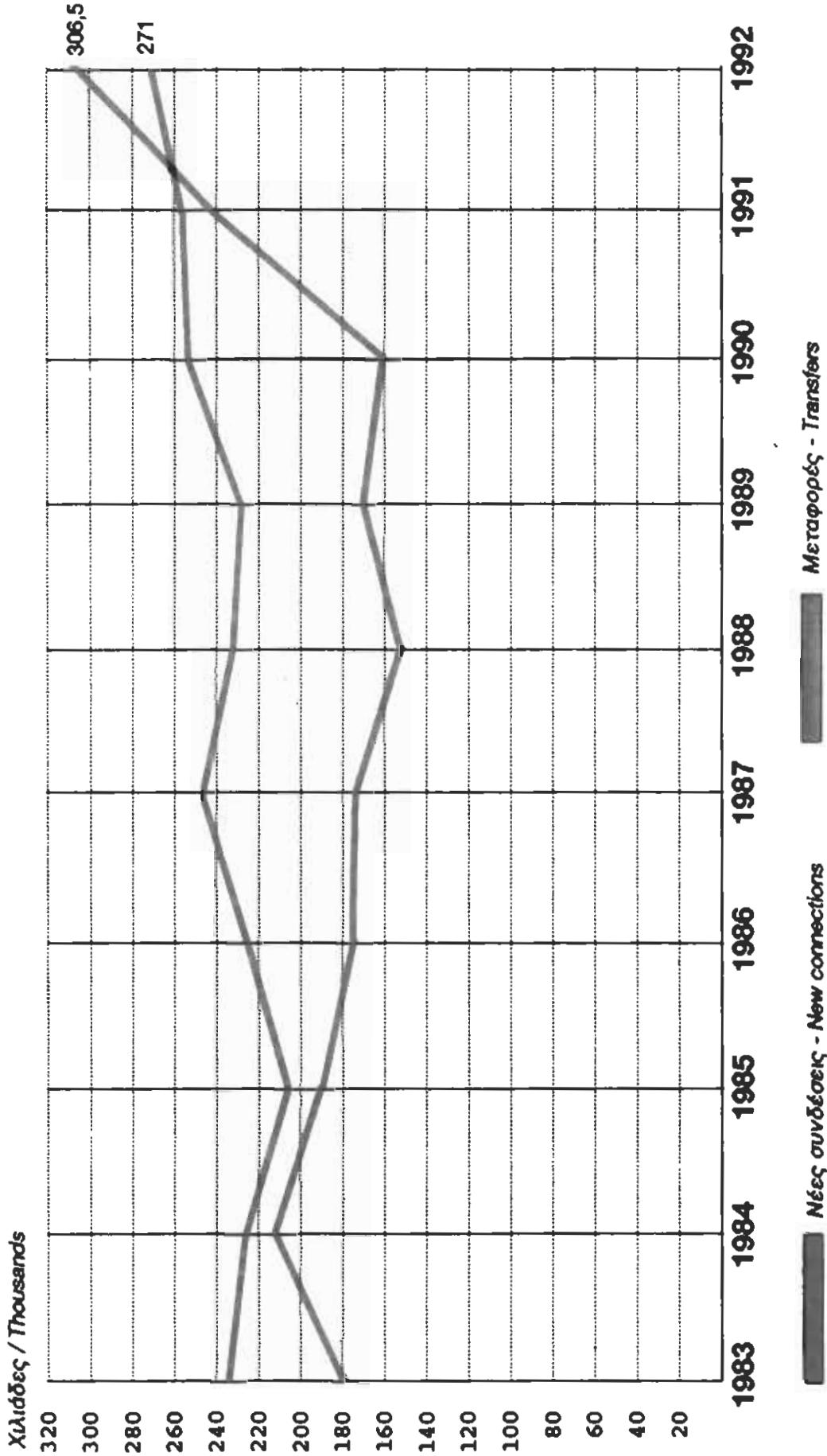
Από τον πίνακα III βλέπουμε την εξέλιξη του αριθμού των αιτήσεων παροχής νέων τηλεφωνικών συνδέσεων και παρατηρώντας τις καταθέσεις των αιτήσεων βλέπουμε ότι παρουσιάζεται μία σημαντική σταθερότητα (η διαφορά για τα δέκα τελευταία χρόνια δεν ξεπερνά τις 50.000 αιτήσεις). Αντίθετα οι εκκρεμείς αιτήσεις αποφασίζουν τεράστιες αποκλίσεις (από το 1983 έως και το 1990 είχαμε συνεχή αύξηση με αποτέλεσμα οι εκκρεμείς αιτήσεις από 787.782 να φθάσουν τις 1.051.357 ενώ για τα επόμενα δύο χρόνια είχαμε σημαντικότατη μείωση για να φθάσουν τις 642.000 εκκρεμείς αιτήσεις).

Ο Ο.Τ.Ε. τα τελευταία χρόνια έχει επιδοθεί σε συντονισμένη προσπάθεια για την εξυγίανση του σ'όλους τους τομείς δραστηριότητας, με βασικό στόχο την εξασφάλιση της επάρκειας και τη βελτίωση της ποιότητας των παρεχομένων υπηρεσιών. Αποτέλεσμα των προσπαθειών αυτών ήταν η μείωση κατά 45% του συνολικού ποσοστού ανεπιτυχών κλήσεων και κατά 9,4% των αναγγελόμενων βλαβών. Τον ίδιο χρόνο ολοκληρώθηκε η εγκατάσταση όλων σχεδόν των προσομοιωτών κλήσεων και η ανάπτυξη μεθοδολογίας επεξεργασίας των δεδομένων ποιότητας επικοινωνίας που λαμβάνονται από τις εκτελεστικές Τεχνικές Υπηρεσίες με χρήση H/Y, με αποτέλεσμα τη συνεχή παρακολούθηση και έλεγχο της ποιότητας επικοινωνίας και της αποδοτικότητας του δικτύου. Ο Οργανισμός έχει εκπονήσει μελέτες και έχει επεξεργαστεί προγράμματα

- 48 -

Νέες κύριες τηλεφωνικές συνδέσεις (καθαρή αύξηση της κατειλημμένης χωρητικότητας)
και μεταφορές πύρκων τηλεφωνικών συνδέσεων

New main telephone connections and transfers (net increase in the occupied capacity)

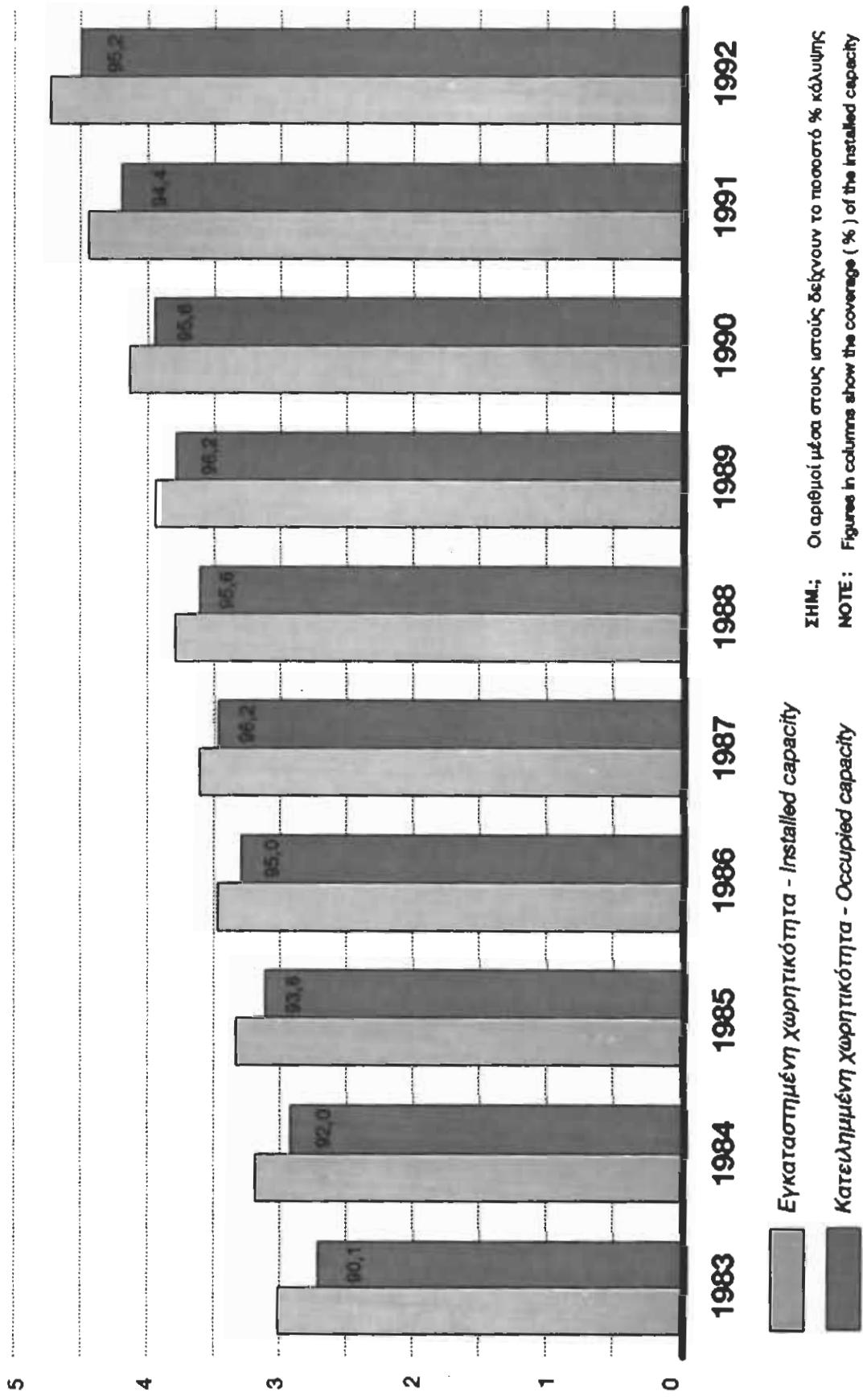

- 49 -

Εγκαταστημένη και κατειλημμένη χωρητικότητα των τηλεφωνικών κέντρων

Telephone exchanges installed and occupied capacity

Εκατομμύρια
Millions

Εγκαταστημένη χωρητικότητα - Installed capacity

Κατειλημμένη χωρητικότητα - Occupied capacity

ΣΗΜ.: Οι αριθμοί μας στους λεπτούς δείχνουν το ποσοστό % κάλυψης

NOTE : Figures in columns show the coverage (%) of the installed capacity

ΠΙΝΑΚΑΣ - TABLE 39
Εξέλιξη του αριθμού των αιτήσεων παροχής νέων τηλεφωνικών συνδέσεων
I. Αυτόματων Κέντρων
I. Automatic Exchanges
Applications for new telephone connections

Έτος Year	Νομός Αττικής Attica Prefecture	Ανοικτός Χώρος Regional Area		Σύνολο Total		Εγκριθέντας Outstanding Applications Various modifications	Εγκριθέντας Submitted Katastrophiki Submissions	Εγκριθέντας Approved Applications Various modifications	Εγκριθέντας Submitted Katastrophiki Submissions	Εγκριθέντας Approved Applications Various modifications	Εγκριθέντας Submitted Katastrophiki Submissions	
		1	2	3	4							
1983	82.639	104.032	10.888	249.013	165.337	157.632	21.133	538.769	247.976	261.664	32.021	787.782
1984	100.049	120.054	3.574	232.582	193.611	173.267	17.377	576.490	293.660	293.321	20.951	809.072
1985	93.831	91.022	3.656	239.047	176.542	142.387	15.824	626.469	270.373	233.409	19.480	865.516
1986	96.296	86.972	2.727	251.098	173.403	136.922	12.120	675.070	269.699	223.894	14.847	926.168
1987	89.615	84.429	3.865	260.149	159.258	142.639	13.980	705.669	248.873	227.068	17.845	965.818
1988	87.556	62.013	5.120	295.762	169.811	184.783	17.399	708.096	257.317	246.796	22.519	998.858
1989	92.973	70.904	1.011	313.842	178.905	169.061	8.192	726.132	271.878	239.965	9.203	1.039.974
1990	78.758	67.918	3.362	328.074	170.640	180.572	7.083	723.283	249.428	248.490	10.445	1.051.357
1991	95.932	201.270	7.791	230.527	180.159	255.486	11.834	659.790	276.091	456.756	19.625	890.317
1992	109.152	207.983	53.648	185.344	151.006	300.492	-53.648	456.656	260.158	508.475	-	642.000
Mέση Ετοιμάζομένη % Average annual change %	3,1	8,0	-	-3,2	-1,0	7,4	-	-1,8	0,5	7,7	-	-2,2

ΤΙΝΑΚΑΣ 39 (συνέχεια) - TABLE 39 (continued)

Έτος Year	II Χειρόκριτων κλήγρων II Manual exchanges		Καταβληκαν Submitted		Σύνολο I+II Total I+II								
	Καταβληκαν Submitted	Εγκρίθηκαν Approved	Αριθμός Number	Επίσημη μετρούλη % Annual change %	Αριθμός Number	Διάφορος μετρούλης Various Modifications	Εγκρίθηκαν Approved	Αριθμός Number	Διάφορος μετρούλης Various Modifications	Επίσημη μετρούλη % Annual change %	Επίσημη μετρούλη % Annual change %	Επίσημη μετρούλη % Annual change %	
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
1983	13.177	585	-19930	72.705	261.153	-	262.249	-	12.091	860.487	40.568	901.055	-
1984	11.388	772	-15826	67.495	305.048	16.8	294.093	12.1	5.125	876.567	1.9	56.993	933.569
1985	8.807	464	-23626	52.212	279.189	-8.5	233.873	-20.5	-4.146	917.728	4.7	52.528	970.256
1986	5.220	104	-15896	41.432	274.919	-1.5	223.998	-4.2	-1049	967.600	5.4	47.709	1.015.309
1987	3.527	499	-15638	28.822	252.400	-8.2	227.567	1.6	2.207	994.640	2.8	56.520	1.051.160
1988	2.225	398	-9683	20.966	259.542	2.8	247.194	8.6	12.836	1.019.824	2.5	33.894	1.053.718
1989	1.754	363	-8647	13.710	273.632	5.4	240.328	-2.8	556	1.053.684	3.3	36.179	1.089.863
1990	1.242	359	-5566	9.027	250.670	-8.4	248.849	3.5	4.879	1.060.384	0.6	30.849	1.091.233
1991	571	146	-4810	4.612	276.662	10.4	456.902	83.6	14.815	894.959	-15.6	22.502	917.461
1992	345	87	-2454	2.446	260.503	-5.8	508.562	11.3	-2.454	644.446	-28.0	14.180	658.626
Μέση Επίσημη μετρούλη % Average annual change %		-33.3	-19.1	-	-31.4	-0.03		7.6	-	-3.2	-	-11.0	-3.4

* Τελετουργικά μεταφορές αποτίθενται νέων συνδέσεων αυτό και οι δύο κέντρο, αναρρώσεις - μεταβολές.

* There are included transfers of requests for new connections from one to another exchange, cancellations, modifications.

εκσυγχρονισμού και αναβάθμισης των τηλεπικοινωνιών της Ελλάδος, ώστε να ικανοποιηθούν στο μέγιστο δυνατό οι σχετικές ανάγκες του κοινωνικού συνόλου και όλων των τομέων της οικονομικής δραστηριότητας.

Πολύ σημαντική αναβάθμιση της ποιότητας των παρεχομένων υπηρεσιών θα επιτευχθεί με την ολοκλήρωση προγράμματος ψηφιακοποίησης των εγκαταστάσεων, προσπάθεια που προχωρεί με συνεχώς εντεινόμενους ρυθμούς.

Τιμολόγια

Η τιμολογιακή πολιτική του Οργανισμού κατά κύριο λόγο στοχεύει στον προσανατολισμό των τελών προς το Κόστος των παρεχομένων τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών, ενώ παράλληλα επιδιώκει τον προσανατολισμό πόρων για τη μερική κάλυψη του αυξημένου επενδυτικού προγράμματος.

Η εφαρμογή τελών προσανατολισμένων στο κόστος αποτελεί επιχειρησιακή αρχή της ανταγωνιστικής οικονομίας και στοχεύει:

- στην αποφυγή των επιδοτήσεων μεταξύ παρεχόμενων υπηρεσιών
- στην εναρμόνιση των διεθνών τελών προς τα εφαρμοζόμενα στις άλλες χώρες.
- στον εκσυγχρονισμό του τιμολογίου τόσο ως προς τη δομή όσο και ως προς το επίπεδο των τιμών. Η υλοποίηση του στόχου της τιμολογιακής πολιτικής του Ο.Τ.Ε. για τον προσανατολισμό των τελών προς το Κόστος δύναται να πραγματοποιηθεί:
  - με σταδιακές αναπροσαρμογές του τιμολογίου ώστε να αποφεύγεται η απότομη ανακατανομή των επιβαρύνσεων στους συνδρομητές.
  - με μεταβολές όλων των τελών που παρουσιάζουν αποκλίσεις από το Κόστος.
  - με μειώσεις των διεθνών τελών.

Μέσα στα προαναφερθέντα πλαίσια κινείται ως ένα βαθμό η αναπροσαρμογή των τιμολογίων του Ο.Τ.Ε. κατά το έτος 1992. Ειδικότερα τα κυριότερα τέλη που αναπροσαρμόστηκαν ήταν τα ακόλουθα.

- Η εφάπαξ εισφορά 1ης κύρια τηλεφωνικής σύνδεσης αυξήθηκε από 45.000 δρχ. σε 72.000 δρχ.
- Τα βασικά μηνιαία τέλη της 1ης κύριας τηλεφωνικής σύνδεσης αυξήθηκαν από 1000 σε 1075 δρχ.
- Το τέλος μονάδας αστικής συνδιαλέξεως (για τις πέρα των 130 μηνιαίως) αυξήθηκε από 5,20 σε 5,60 δρχ.

- Η μεταφορά τηλεφωνικής συνδεσης από 6.250 δρχ. σε 7.200 δρχ.
  - Τα τέλη των Δευτερευουσών Εγκαταστάσεων μεταβλήθηκαν κατά 10%.
  - Το τέλος τηλεγραφήματος κατά 11,1%.
  - Τα τέλη των ραδιοεπικοινωνιών αυξήθηκαν κατά 25%
  - Τα διεθνή τηλεφωνικά τέλη εισπράξεως μειώθηκαν από 12,5% σε 8%.
  - Τα μισθώματα των διεθνών κυκλωμάτων μειώθηκαν κατά 17%.
  - Τα διεθνή τέλη εισπράξεως του HELASPAC μειώθηκαν κατά 32%.
- (πίνακας πεπραγμένα '92 σελίδα 28).

Aναδιοργάνωση

Στον Ο.Τ.Ε. τα τελευταία χρόνια υπάρχει μία σταδιακή αναδιοργάνωση του Οργανισμού που περιλαμβάνει συστάσεις και καταργήσεις Υπηρεσιακών λειτουργιών, ως και αναδιοργάνωση Κεντρικών και περιφερειακών Υπηρεσιακών λειτουργιών στα πλαίσια του νέου Οργανωτικού Σχεδίου.

Ειδικότερα κατά το 1992 συντάχθηκαν δύο επιπλέον σχέδια συστημάτων αξιολόγησης και απόδοσης του προσωπικού και ένα νέο βαθμολόγιο με εναλλακτικές προτάσεις, επίσης τροποποιήθηκε και βελτιώθηκε το υπάρχον σύστημα Κρίσης-Αξιολόγησης του προσωπικού.

Παρόλες αυτές τις ενέργειες που κινούνται στην σωστή κατεύθυνση πάντα υπεισέρχεται το ζήτημα της εξάρτησης του Οργανισμού από τις εκάστοτε Κυβερνήσεις και της αξιολόγησης και προώθησης με Κομματικά Κριτήρια.

Διεθνής Συνεργασία

Ο Ο.Τ.Ε. είναι σταθερά προσανατολισμένος στην ανάπτυξη των Διεθνών Δημοσίων Σχέσεων συνεργαζόμενος με Διεθνείς Οργανισμούς και συμμετέχοντας σε οτιδήποτε σχετικό με την τηλεπικοινωνία και τις νέες εξελίξεις.

Στους Οργανισμούς που αναφέρθηκαν ανωτέρω περιλαμβάνονται η Διεθνής Ενωση Τηλεπικοινωνιών (UIT) και τα συμβουλευτικά της Οργανα, η Ευρωπαϊκή Ενωση Τηλεπικοινωνιών (CEPT) και οι Διεθνείς Οργανισμοί δορυφορικών επικοινωνιών INTELSAT, EUTELSAT και IMARSAT.

Σκοπός της συνεργασίας αυτής είναι η ομοιόμορφη αντιμετώπιση των τηλεπικοινωνιακών προβλημάτων με την προώθηση προγραμμάτων έρευνας και ανάπτυξης των τηλεπικοινωνιών.

Τα τελευταία δύο χρονια ο Ο.Τ.Ε. είχε και την προεδρία της Ευρωπαϊκής Ενωσης Τηλεπικοινωνιών και οργανώθηκαν σημαντικά συνέδρια στην Αθήνα. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι η Προεδρία αυτή την χρονική περίοδο ήταν πολὺ σημαντική λόγω της ραγδαίων εξελίξεων του Ευρωπαϊκού Τηλεπικοινωνιακού περιβάλλοντος και της αντίστοιχης αναδιοργάνωσης της Ευρωπαϊκής Ενωσης.

Συγκεκριμένα, ύστερα από εμπεριστατωμένη μελέτη-μέσα από συνέδρια που οργανώθηκαν - θεμάτων, σημαντική υπήρξε η συμβολή του Οργανισμού στην Επεξεργασία και τη διατύπωση των Ελληνικών Θέσεων. Εξάλλου πέρα από την ενεργό συμμετοχή στις σχετικές εργασίες διαμόρφωσης και συντονισμού Κοινών Ευρωπαϊκών προτάσεων, προπαρασκευάστηκε το έδαφος για την προσχώρηση του Ο.Τ.Ε. στο νέο Οργανισμό των Ευρωπαϊκών Δημόσιων Φορέων εκμετάλλευσης Τηλεπικοινωνιών (ETNO), συνεχίστηκαν οι προπαρασκευαστικές ενέργειες για την υλοποίηση του Διευρωπαϊκού Τηλεπικοινωνικού Δικτύου σε συνεργασία με αντίστοιχους Οργανισμούς Ανατολικών Ευρωπαϊκών Χωρών που συμμετέχουν σε αυτό το Πρόγραμμα και βαδίζουμε προς την υπογραφή Πρωτοκόλλου Συμφωνίας Λειτουργίας αυτού.

Πρόγραμμα Τηλεπικοινωνιακής Ανάπτυξης

Το μεγάλο 5ετές Αναπτυξιακό Πρόγραμμα του Ο.Τ.Ε. (1989-93) θα πρέπει να σημειωθεί ότι παρουσιάζει διπλάσιους επενδυτικούς ρυθμούς από κάθε άλλο προηγούμενο αναπτυξιακό Πρόγραμμα του Οργανισμού.

Επίσης λήφθηκαν μία σειρά μέτρων για την αύξηση της Κατασκευαστικής δραστηριότητας του Οργανισμού, τη συνεχή διάθεση υλικού, την ανάληψη μελετών από ιδιωτικά γραφεία τις συμβάσεις έργων και την προμήθεια υλικού.

Πέρα από την πολύ καλή πορεία του Προγράμματος, σχεδιάζονται και πρωθιμούνται εξειδικευμένα έργα που σκοπό έχουν την τηλεπικοινωνική αναβάθμιση ορισμένων περιοχών της χώρας που παρουσιάζουν συγκέντρωση επιχειρήσεων ζωτικών τομέων της Οικονομίας ή σημαντική καθυστέρηση ως προς άλλες γεωγραφικές περιοχές.

Για την υλοποίηση του παραπάνω προγράμματος συντάσσονται και εκτελούνται τα ετήσια επενδυτικά προγράμματα του Οργανισμού και οι αντίστοιχοι προϋπολογισμοί. Στα επόμενα παρατίθενται στοιχεία από την εκτέλεση του επενδυτικού προγράμματος.

a) Απορρόφηση πιστώσεων.

Η απορρόφηση των πιστώσεων του Προϋπολογισμού Επενδύσεων για τις βασικές ομάδες δαπανών του παρουσιάζει την παρακάτω εικόνα (σε εκατ.δρχ.).

β) Κατασκευαστικό Πρόγραμμα.

Το Κατασκευαστικό πρόγραμμα περιγράφεται με 10 δραστηριότητες για τις οποίες οι ποσοτικοί στόχοι του και οι αντίστοιχες επιτεύξεις παρουσιάζουν την παρακάτω εικόνα (σε εκατ.δρχ.)

Πάντως πρέπει να επισημανθούν και ορισμένα προβλήματα που παρουσιάστηκαν κατά την εκτέλεση του προγράμματος.

- Υπήρχε έλλειψη υλικών δικτύου, ειδικά καλωδίων που καθυστερούσε πολύ το πρόγραμμα.
- Μέρος του προγράμματος εγκαταστάσεως παροχών δεν λειτούργησε ομαλά λόγω της αυξημένης ζήτησης και της μη επάρκειας του προσωπικού του Ο.Τ.Ε.
- Υπήρχε καθυστέρηση στην εκτέλεση μεγάλων έργων.

Πάντως και το επενδυτικό πρόγραμμα του '93 βαδίζει σε πολύ καλούς ρυθμούς, ανάλογους με τους ανωτέρω και περιλαμβάνει:

1. Εγκατάσταση 900.000 τηλεφωνικών παροχών από τις οποίες 760.000 ψηφιακής τεχνολογίας, αποξύλωση 400.000 παροχών, ήτοι αύξηση καθαρή 500.000 παροχές.
2. Κατασκευή Αστικού και Υπεραστικού Δικτύου μήκους τάφρου 4.500 Km.
3. Αποπεράτωση 26 Κτιρίων μεγάλης χωρητικότητας και 170 μικρής χωρητικότητας.
4. Πρόσακτηση 100 οικοπέδων.
5. Νέες Υπηρεσίες και επεκτάσεις παλαιών.

ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ - ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ

Αριθμός απασχολουμένων.

Ο αριθμός των απασχολουμένων, σύμφωνα με τα πρόσφατα στοιχεία του Οργανισμού, ανέρχεται σε 26.716 άτομα. Σε αυτό το νούμερο δεν υπολογίσθηκαν οι πρόσκαιροι απασχολούμενοι ημερομίσθιοι εργάτες από τις υπηρεσιακές λειτουργίες καθώς επίσης και του μειωμένου αριθμού με σύμβαση προσωπικό.

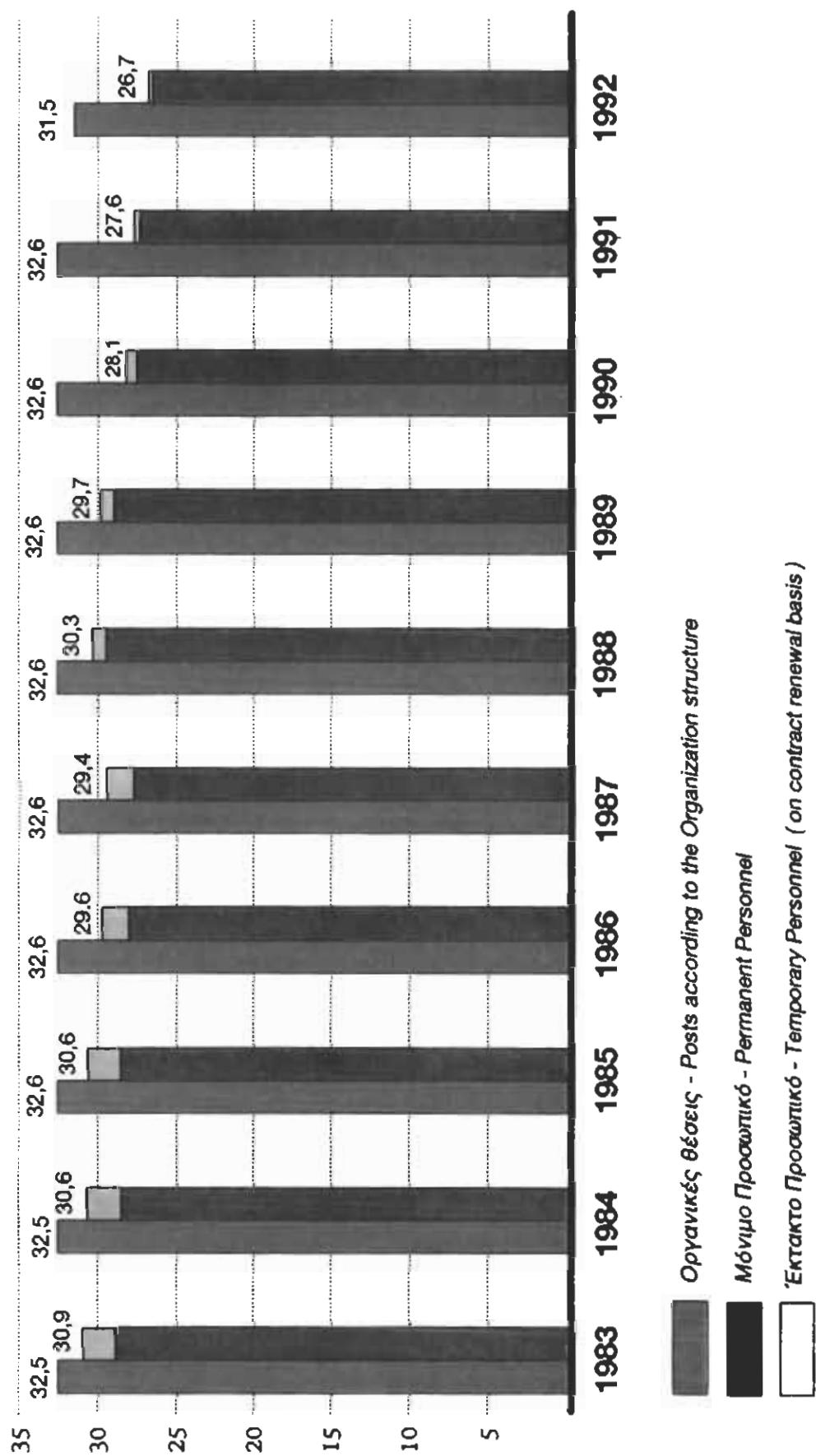
Οπως μπορούμε να παρατηρήσουμε από τον πίνακα, έχουμε μια συνεχή μείωση του προσωπικού. Ήταν από 30.905 εργαζόμενους το έτος 1983 φθάσαμε τις 26.716 το έτος 1992, μια μείωση του προσωπικού της τάξεως του 13,6% σε δέκα χρόνια, ενώ μόνο για το έτος 1992 σε σχέση με το έτος 1991 η μείωση του προσωπικού φθάνει το 3,2%.

Εδώ, παρουσιάζεται ένα σχήμα οξύμωρο. Από τη μια μεριά βλέπουμε τη συνεχή μείωση του προσωπικού και από την άλλη βλέπουμε την ανάπτυξη του Οργανισμού και τον εμπλουτισμό των λειτουργιών του με νέες, που υποτίθεται ότι θα αύξαναν τον αριθμό του απασχολούμενου προσωπικού. Το μυστικό της παραπάνω αντιφασης βρίσκεται πίσω από τις τεχνολογικές εξελίξεις και την εφαρμογή των εξελίξεων αυτών από τον ίδιο των Οργανισμό. Για παράδειγμα η χρησιμοποίηση του 'ON LINE' πληροφορικού συστήματος προσωπικού-μισθολογίου ΕΡΜΗΣ από το έτος 1990, προσφέρει πλέον άμεση πληροφόρηση για την υπηρεσιακή κατάσταση όλου του προσωπικού του Οργανισμού, ώστε σε συνδυασμό με το υφιστάμενο αρχείο εξειδικεύσεων να παρέχεται κάθε φορά η δυνατότητα της επιλογής του 'κατάλληλου ανθρώπου για την κατάλληλη θέση'. Με το αναφερόμενο σύστημα προσφέρθηκε άμεση ενημέρωση και άντληση

Οργανικές θέσεις και δύναμη Προσωπικού

(σε χιλιάδες)

Posts and number of Personnel according to the Organization structure
(in thousands)

πληροφοριών με όλα τα προφανή πλεονεκτήματα.

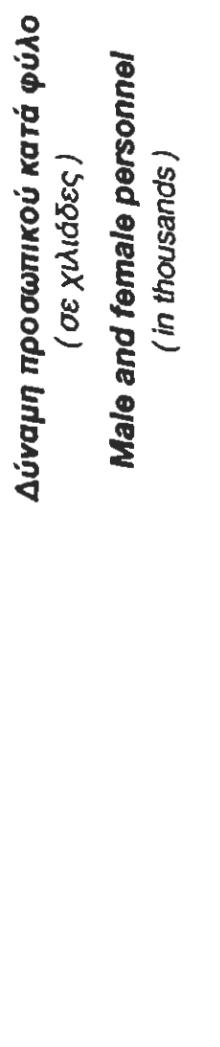
Ακόμη από τον ίδιο πίνακα μπορούμε να παρατηρήσουμε την δύναμη του προσωπικού κατά κλάδους. Βλ.έπουμε την αύξηση του προσωπικού Διοικητικού-Εκμετάλλευσης με μέση ετήσια μεταβολή 1,7% ο κλάδος αυτός απορροφά το 25,3% του συνολικού προσωπικού. Αντίθετα στον οικονομικό κλάδο μιά μείωση του προσωπικού παρουσιάζεται με μέση ετήσια μεταβολή - 2,3%. Ωστόσο το ποσοστό του προσωπικού που απασχολείται σ'αυτό τον κλάδο παραμένει σχεδόν σταθερό 4,12% εξαιτίας της συνολικής μείωσης προσωπικού.

Εξάλλου, για τον τεχνικό κλάδο ο αριθμός του μόνιμου προσωπικού σχεδόν παραμένει σταθερός (αύξηση 0,7%). Ο κλάδος αυτός απασχολεί το μεγαλύτερο μέρος των εργαζόμενων στον Οργανισμό (59,8%). Η αύξηση του ποσοστού αυτού είναι αρκετά σημαντική μπορεί να δικαιολογηθεί όμως με την συνολική μείωση του απασχολούμενου προσωπικού.

Ακόμη για τους τομείς των Ειδικών έργων, Γενικών Υπηρεσιών, Μισθολογικών Διαβαθμίσεων έχουμε μία μείωση του απόλυτου αριθμού εργαζόμενων σημαντική, που αντιπροσωπεύει μικρότερες μειώσεις ως ποσοστό του κάθε τομέα στο σύνολο του απασχολούμενου προσωπικού.

Τέλος παρατηρώντας κανείς τον πίνακα εξέλιξης της δύναμης του προσωπικού κατά φύλο, κλάδους και κατηγορίες εντυπωσιάζεται από την διαφορά συμμετοχής στο προσωπικό μεταξύ ανδρών και γυναικών. Από τις 26.716 άτομα προσωπικού οι 22.948 (ποσοστό 85,9%) ήταν άνδρες και μόλις 3768 (ποσοστό 14,1%) ήταν γυναίκες. Σε σύγκριση με άλλες χρονιές παρουσιάζεται μείωση της συμμετοχής του γυναικείου προσωπικού στον Οργανισμό όχι μόνο εξαιτίας της μείωσης του προσωπικού αλλά και του ποσοστού συμμετοχής των σύνολο των εργαζομένων.

Η μεγάλη αυτή διαφορά πέρα από τις παραδοσιακές αντιλήψεις που

Ανδρες - Male

Γυναίκες - Female

θέλουν την γυναικα να μην δουλεύει και πέρα από τη νοοτροπία των εργοδοτών να αποφεύγουν να προσλαμβάνουν γυναικες όπως επικρατεί στην κοινωνία μας κατά κάποιο τρόπο, μπορούμε να πούμε ότι οφείλεται στην αύξηση του τεχνικού προσωπικού όπως έχουμε δει προηγουμένως (αποτελεί σχεδόν το 60% του συνολικού προσωπικού του Οργανισμού) και κατ' ανάγκη από την φύση της εργασίας χρειάζεται αυξημένη σωματική δύναμη.

Επιμόρφωση και Εκπαίδευση Προσωπικού

Είδαμε στην εισαγωγή τον σημαντικό ρόλο που παίζουν οι επικοινωνίες σήμερα και τον ακόμη σημαντικότερο που θα παίζουν στο μέλλον. Η αύξηση των αναγκών του Οργανισμού, η μεγάλη τεχνολογική πρόοδος, που έχει σημειωθεί στον τομέα των τηλεπικοινωνιών παγκόσμια τα τελευταία χρόνια και οι ανάγκες των πελατών του Οργανισμού που ανανεώνονται και εμπλουτίζονται συνεχώς μέσα από την βελτίωση των όρων διαβίωσης, έχουν καταστήσει ως επιτακτική την ανάγκη για επιμόρφωση και εκπαίδευση του ήδη υπάρχοντος προσωπικού. Στόχος λοιπόν είναι η αύξηση της παραγωγικότητας των παρεχομένων υπηρεσιών και η καλύτερη εκμετάλλευση των νέων μορφών επικοινωνίας.

Για την επίτευξη των στόχων αυτών η Διεύθυνση Εκπαίδευσης του Οργανισμού πραγματοποίησε επιμορφωτικά σεμινάρια (υπηρεσιακά-εξωπρηγεσιακά-συνέδρια εκπαιδευτικής αποστολής), στα οποία συμμετείχε προσωπικό όλων των κλάδων (τεχνικό, διοικητικό, οικονομικό).

Σε παρακάτω πίνακα βλέπουμε την κατανομή του μόνιμου προσωπικού κατά βαθμίδες εκπαίδευσης και κλάδο. Η μεγάλη πλειοψηφία του προσωπικού έχει μόρφωση Λυκείου ή μέσων σχολών (58,3%). Ακόμη, σχετικά υψηλά παρατηρείται το ποσοστό του προσωπικού που έχει αποφοιτήσει από ανώτατη ή ανώτερη σχολή. Αυτό που προκαλεί όμως εντύπωση είναι ότι μόλις 691 άτομα (2,6%) του μονίμου προσωπικού έχουν τελειώσει ανώτερη τηλεπικοινωνιακή σχολή. Το πολὺ μικρό αυτό ποσοστό οφείλεται στο γεγονός ότι στη χώρα μας δεν υπήρχαν παρά μόνο τα τελευταία χρόνια τέτοιες σχολές που να παρέχουν εξειδικευμένη μόρφωση γύρω από τις τηλεπικοινωνίες. Σήμερα υπάρχουν σχολές υψηλού επιπέδου που καταρτίζουν νέους με εξειδικευμένες γνώσεις, (προγράμματα Ο.Α.Ε.Δ., Ι.Ε.Κ., Τ.Ε.Ι., ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑ κ.α.) για όλους τους

κλάδους εκμετάλλευσης (Διοικητικό, Εκμετάλλευσης, Οικονομικό, Τεχνικό κλπ.). Εξάλλου, υψηλό φαίνεται το ποσοστό του προσωπικού που έχει γνώσεις δημοτικού (7,4%) και γυμνασίου (5,8%). Πρόκειται για προσωπικό με πολλά χρόνια προϋπηρεσία και μεγάλης ηλικίας. Σ' αυτό το προσωπικό πρέπει να δοθεί ιδιαίτερο βάρος για επιμόρφωση και εκπαίδευση, ώστε να ανταπεξέλθουν στις δυσκολίες των πολύπλοκων τεχνολογικών αλλαγών του τομέα των τηλεπικοινωνιών.

Μισθοί και Ημερομίσθια

Οι αποδοχές του προσωπικού όπως είναι λογικό άλλωστε, με τις επιβαρύνσεις για λογαριασμό ασφαλιστικών ταμείων, συνεχώς αυξάνουν και για το έτος 1992 στο ποσό των 138.576 εκατομμύρια δραχμές περίπου έναντι 130.930 εκατομ.δρχ. το 1991 και εμφανίζουν σε σχέση με τον προηγούμενο χρόνο μια αύξηση της τάξης του 5,83%. Οι αποδοχές του προσωπικού δεν είναι άσχετες με την Εισοδηματική Πολιτική της Κυβέρνησης, η οποία και επιβάλλει τα διαρια σύμφωνα με τον οικονομικό προγραμματισμό της. Η ετήσια μεταβολή των αποδοχών ακολουθεί την μεταβολή της οικονομικής πολιτικής της κάθε κυβέρνησης. Ετσι, για τα έτη 1984, 1985 είχαμε αυξήσεις πάνω από 22% για κάθε χρόνο, ενώ τα δύο επόμενα χρόνια 1986, 1987 (σταθεροποιητικό πρόγραμμα οικονομίας) οι αυξήσεις ήταν 12,8% και 8,7% αντίστοιχα. Ομοίως και τις χρονιές 1989 και 1992 όπου έχουμε 23,7% και 6,4% αύξηση αντίστοιχα.

Κοινωνική Πρόνοια

Ο Οργανισμός για κοινωνικούς σκοπούς και εισφορές στα διάφορα ασφαλιστικά ταμεία διέθεσε ποσά αναλογικά των μισθών και ημερομίσθιων. Πιο

συγκεκριμένα για το έτος 1992 διέθεσε το ποσό των 34.273 έναντι των 32.974 εκατομμύρια δραχμών τον προηγούμενο χρόνο δηλαδή αύξηση κατά 4%.

Στα πλαίσια της Κοινωνικής Πρόνοιας η Υγειονομική Υπηρεσία αντιμετωπίζει όλα τα έκτακτα περιστατικά εργαζομένων και οι γιατροί εργασίας ενημερώνουν το προσωπικό για θέματα σχετικά με Α' βοήθειες.

Παράλληλα οι γιατροί εργασίας στα πλαίσια εφαρμογής του νόμου 1568/85 στον Ο.Τ.Ε. προβαίνουν σε έλεγχο των συνθηκών εργασίας στις κτιριακές εγκαταστάσεις του Ο.Τ.Ε., σε κλινικές εξετάσεις των εργαζομένων, καθώς επίσης και στον προσδιορισμό φυσικών και χημικών παραμέτρων σε χώρους εργασίας.

Επίσης συμμετέχουν οι γιατροί σε σεμινάρια επιμόρφωσης τεχνικών για την Ασφάλεια, την Υγιεινή και την υγεία στο χώρο εργασίας.

1.- Εισαγωγή

Οι οικονομικές κατάστασεις της χρήσης 1992, έχουν την ίδια δομή με εκείνη της περασμένης χρήσης. Τηρήθηκαν οι διατάξεις που προβλέπονται από τη νομοθεσία και ειδικότερα οι διατάξεις του Κ.Ν. 2190/1920 "Περί ανωνύμων εταιρειών", του Ν.Δ. 165/1973 "Περί Οργανισμού Τηλεπικοινωνιών της Ελλάδος", των Ν.Δ. 3323/1955, 3843/1958 'Περί Φορολογίας Εισοδήματος Φυσικών και Νομικών προσώπων' και του Π.Δ. 88/73 "Περί συντελεστών αποσβέσεων".

Στην παρούσα χρήση τα ίδια Κεφάλαια αυξήθηκαν κατά 60.033 εκατ.δρχ., ποσό που προέκυψε από την κατά 28.248 εκατ.δρχ. αναπροσαρμογή της αναπόσβεστης αξίας ακινήτων, βάσει του Ν.2065/92, από την αύξηση του Τακτικού Αποθεματικού (2.698 εκατ.δρχ.), των Επιχορηγήσεων (13.208 εκατ.δρχ.), του Ειδικού Αποθεματικού με βάση το Ν.Δ. 328/74 (1.188 εκατ.δρχ.), των Εκτάκτων Αποθεματικών (14.137 εκατ.δρχ.), των Εισφορών Νομ.Προσ.και Τρίτων (6 εκατ.δρχ.) καθώς επίσης και από τη δημιουργία για πρώτη φορά Αφορολογήτων Αποθεματικών ειδικών διατάξεων νόμων, που ανέρχονται σε 548 εκατομ.δρχ.

2. Οικονομικό αποτέλεσμα χρήσης και διανομή αυτού.

Στην κρινόμενη χρήση τα κέρδη έφτασαν σε 79.233 εκατ.δρχ., η δε διανομή τους έγινε ως εξής:

Καθαρά κέρδη χρήσης	79.233 εκ.δρχ.
---------------------	----------------

<u>ΜΕΙΟΝ</u>	:1. Φόρος εισοδήματος	25.105
--------------	-----------------------	--------

2. Λοιποί μη ενσωμ/νοι

στο λειτουργικό κόστος φόροι 557 25.662

Κέρδη για διάθεση	<u>53.571</u>
-------------------	---------------

Καθαρά κέρδη χρήσης 79.233 εκ.δρχ.

Μείον: 1. Φόρος εισοδήματος 25.105

2. Λοιποί μη ενσωμ/νοι 557 25.662 "

στο λειτουργικό κοστος φόροι

Κέρδη για διάθεση 53.571 "

Τακτικό Αποθεματικό 2.698 εκ.δρχ.

Μέρισμα Ελληνικού Δημοσίου 35.000 "

Ειδικό αφορολόγητο αποθεματικό Ν.Δ.328/74 1.188 "

Εκτακτα αποθεματικά 14.137 "

Αποθεματικά από απαλλασόμενα της φορολογίας

έσοδα 25 "

Αποθεματικά από έσοδα φορολογηθέντα κατ'

ειδικό τρόπο 123 "

53.571 "

3. Επενδύσεις και Χρηματοδότηση αυτών.

Οι επενδύσεις σε πάγια περιουσιακά στοιχεία έφθασαν σε 135.421 εκατ.δρχ. Σημειώθηκε δηλαδή αύξηση ένατι της χρήσης 1991 (99.301 εκατ.δρχ.) κατά 36.120 εκατ.δρχ. ή κατά ποσοστό 36,4%.

Οι επενδύσεις αυτές, όπως και στην προηγούμενη χρήση, χρηματοδοτήθηκαν κυρίως από ίδιες πηγές χρηματοδότησης, οι οποίες είναι οι εξής: το τακτικό αποθεματικό, τα λοιπά αποθεματικά, οι αποσβέσεις, οι προβλέψεις μειωμένες κατά τις αναλώσεις τους καθώς και οι επιχορηγήσεις των Κοινωνικών Ταμείων.

Η διαμόρφωση των σχετικών ποσών σε σύγκριση με τα αντίστοιχα της περασμένης χρήσης, σε εκατ. δρχ. παρουσιάζεται στον επόμενο πίνακα.

1 9 9 1	ΠΟΡΟΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ	1 9 9 2
41 445	Αύξηση ιδιων κεφαλαιων	29.603
31 590	Αποσβεσίς ενσωματων ακινητοποιησεων	35.515
1 301	Υλικ οφοιδεσθων εγκαταστασων	1.332
9 881	Αυξηση προδλεψεων	3.752
9 436	Αυξηση υποχρεωσεων	93.263
8 891	Αυξηση μεταβατικων λογισμων	7.447
1 097	Μειωση ηλιτησεων	—
<u>101 640</u>		<u>170.912</u>
1 9 9 1	ΔΙΑΘΕΣΗ ΠΟΡΩΝ	1 9 9 2
97 163	Αυξηση ενσωματων ακινητοποιησεων	123.408
2 136	Αφαιρεσθητ εγκαταστασεων	2.031
—	Αγορας υπο παραλαβη	9.982
<u>99 301</u>	<u>Επανδύσεις πανην</u>	<u>135.421</u>
1 110	Αυξηση εξοδων εγκαταστασεως & θσωματων ακινητοποιησειων	3.573
—	Αυξηση συμμετοχων	1.925
1 228	Αυξηση Κυκλοφορουντος Ενεργητικολ	29.989
<u>101 640</u>		<u>170.912</u>

4.- Εσοδα - Εξοδα

Τα συνολικά έσοδα του Οργανισμού έφθασαν σε 301.874 εκατ.δρχ. και είναι μεγαλυτερά από εκείνα της χρήσης 1991 κατά 56.715 εκατ. δρχ. ή κατά ποσοστό 23,1%. Ειδικότερα, τα έσοδα από τον κύκλο εργασιών έφθασαν σε 276.995 εκατ.δρχ. έναντι 230.983 εκατ.δρχ. της χρήσης 1991, δηλαδή αυξήθηκαν κατά 46.012 εκατ.δρχ., ή ποσοστό 19,9%.

Σημειώνεται ότι στον Κύκλο Εργασιών περιλαμβάνονται εκτός των τηλεπικοινωνιακών τελών και έσοδα από πωλήσεις υλικών, Τηλεφωνικού Καταλόγου, καθώς και από εργασίες για τρίτους.

Το σύνολο των οργανικών εξόδων έφθασε σε 315.839 εκατ.δρχ. εκ των οποίων ποσό 106.783 εκατ.δρχ. ενσωματώθηκε στο κόστος ιδιοκατασκευών και ποσό 4.670 εκατ.δρχ. αποτελεί υλοποίηση της σχηματισμένης κατά το 1991, πρόβλεψης για αποζημιώσεις προσωπικού, λόγω εξόδου από την υπηρεσία, ενώ το υπόλοιπο μέρος (204.386 εκατ.δρχ.) αναλώθηκε στην εκμετάλλευση.

Τα έξοδα εκμετάλλευσης έφθασαν τα 204.386 εκατ.δρχ. και αυξήθηκαν σε σχέση με τα αντίστοιχα της χρήσης 1991 (181.607 εκατ.δρχ.) κατά 12,5%.

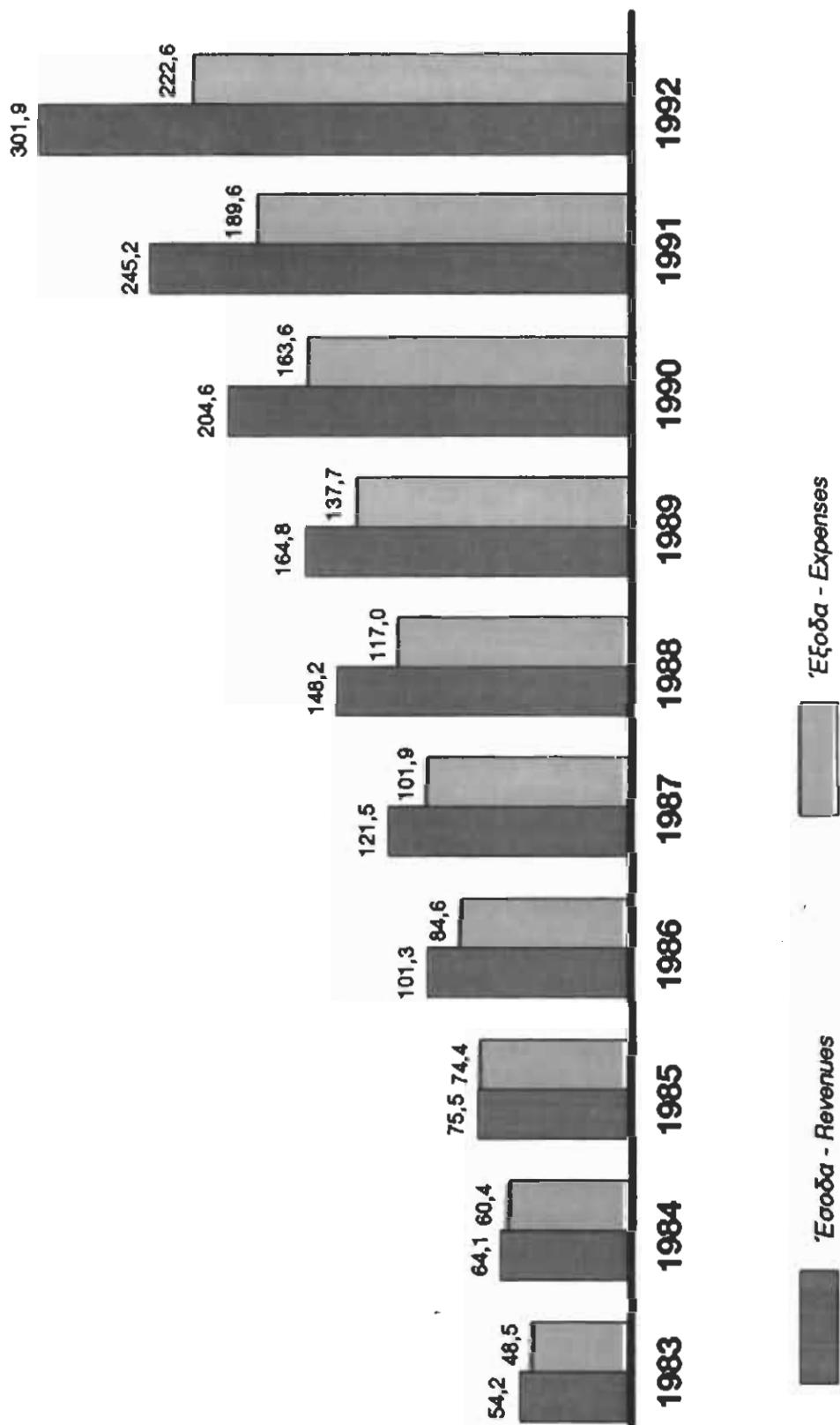
Τα ανόργανα έξοδα έφθασαν τα 18.255 και παρουσιασαν αύξηση κατά 129,2%, σε σχέση με την χρήση 1991 (7.964) εκατ.δρχ.), γεγονός που οφείλεται κυρίως στα ελλείμματα ΤΑΠ-ΟΤΕ προηγουμένων χρήσεων, που ήταν 9.254 εκατ. δρχ.

Από αυτά, οι συναλλαγματικές διαφορές απαιτήσεων και υποχρεώσεων σε συνάλλαγμα και δανείων για απόκτηση παγίων στοιχείων ανέρχονται σε 3.974 εκατ.δρχ. Οι απαξιώσεις των υλικών και εγκαταστάσεων ανέρχονται σε 566 εκατ.δρχ.

Τα συνολικά έξοδα προηγούμενων χρήσεων ανέρχονται σε 11.002 εκατ.δρχ. και περιλαμβάνουν εκτός των προαναφερθέντων ελλειμμάτων ΤΑΠ-ΟΤΕ,

Έσοδα - Εξόδα
(σε δισεκατομμύρια Δραχμές)

Revenues - Expenses
(in billions Drs.)

τις αναδρομικές αποδοχές προηγούμενων χρήσεων, (471 εκατ.δρχ.), τις δαπάνες εντολών εργαστηρίων (417 εκατ.δρχ.), καθώς και την συναλλαγματική διαφορά από το δάνειο Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων (438 εκατ.δρχ.).

Τέλος οι προβλέψεις για έκτακτους κινδύνους ανέρχονται σε 2.415 εκατ.δρχ., όπου περιλαμβάνονται οι προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις (1.808 εκατ.δρχ.), οι προβλέψεις για απαξίωση και αποτίμηση των παγίων (357 εκατ.δρχ.) και οι προβλέψεις για ιδιοαναλαμβανόμενους κινδύνους (250 εκατ.δρχ.).

Τα κέρδη εκμετάλλευσης ανέρχονται σε 79.104 εκατ.δρχ., ενώ τα καθαρά κέρδη χρήσης σε 79.233 εκατ.δρχ. Τα τελευταία παρουσιάζουν αύξηση κατά 42,5% σε σχέση με εκείνα της χρήσης 1991.

Η εξέλιξη των σχετικών κονδυλίων κατά την τελευταία διετία σε εκατ.δρχ.:παρουσιάζεται στον πίνακα που ακολουθεί.

5. Ισολογισμός

Τα κυριότερα μεγέθη του Ισολογισμού αναλύονται ως εξής:

Εξοδα εγκαταστάσεως

Στους λογαριασμούς με αυτόν τον τίτλο, περιλαμβάνονται οι συναλλαγματικές διαφορές από δάνεια και πιστώσεις σε συνάλλαγμα, για απόκτηση πάγιων στοιχείων.

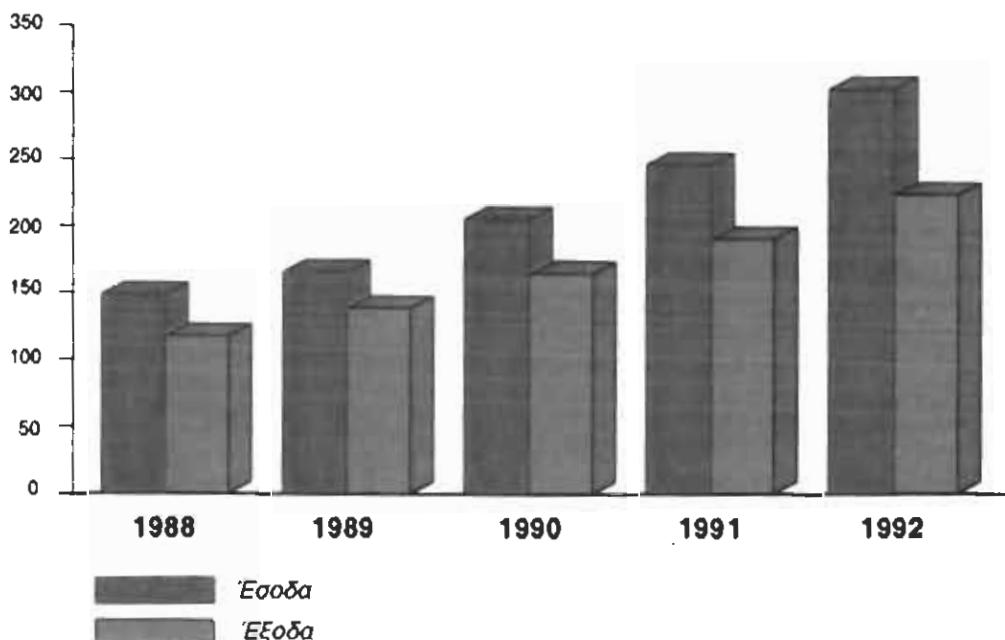
Οι συναλλαγματικές αυτές διαφορές αποσβένονται τμηματικά, ανάλογα με την υπολειπόμενη διάρκεια της πίστωσης ή του δανείου.

Στη χρήση αυτή παρουσιάζουν σημαντική αύξηση σε σχέση με την προηγούμενη χρήση, λόγω της μεγάλης ανατίμησης που παρουσιάστηκε στο τέλος του χρόνου, των ξένων νομισμάτων, στα οποία έχουν συναφθεί τα δάνεια του Οργανισμού. Επίσης, στο λογαριασμό "λοιπά έξοδα εγκαταστάσεως"

Ε Σ Ο Δ Α		
1991		1992
204.237		247.474
5.937		5.447
3.818		4.036
4.979		5.895
4.104		4.970
265		263
223.340		268.085
Σύνολο.....		
Λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης		
109		141
3.869		4.326
3.865		4.443
1.777		821
72		42
43		92
432		703
—		1.370
5.038		3.467
15.005		15.405
6.814		18.384
245.159		301.874
Ε Σ Ο Δ Α		1992
Έξοδα εκμετάλλευσης		
106.990		112.105
31.852		35.897
12.589		12.307
3.872		3.410
—		955
26.304		39.712
181.607		204.386
7.963		18.255
189.570		222.641
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ.....		

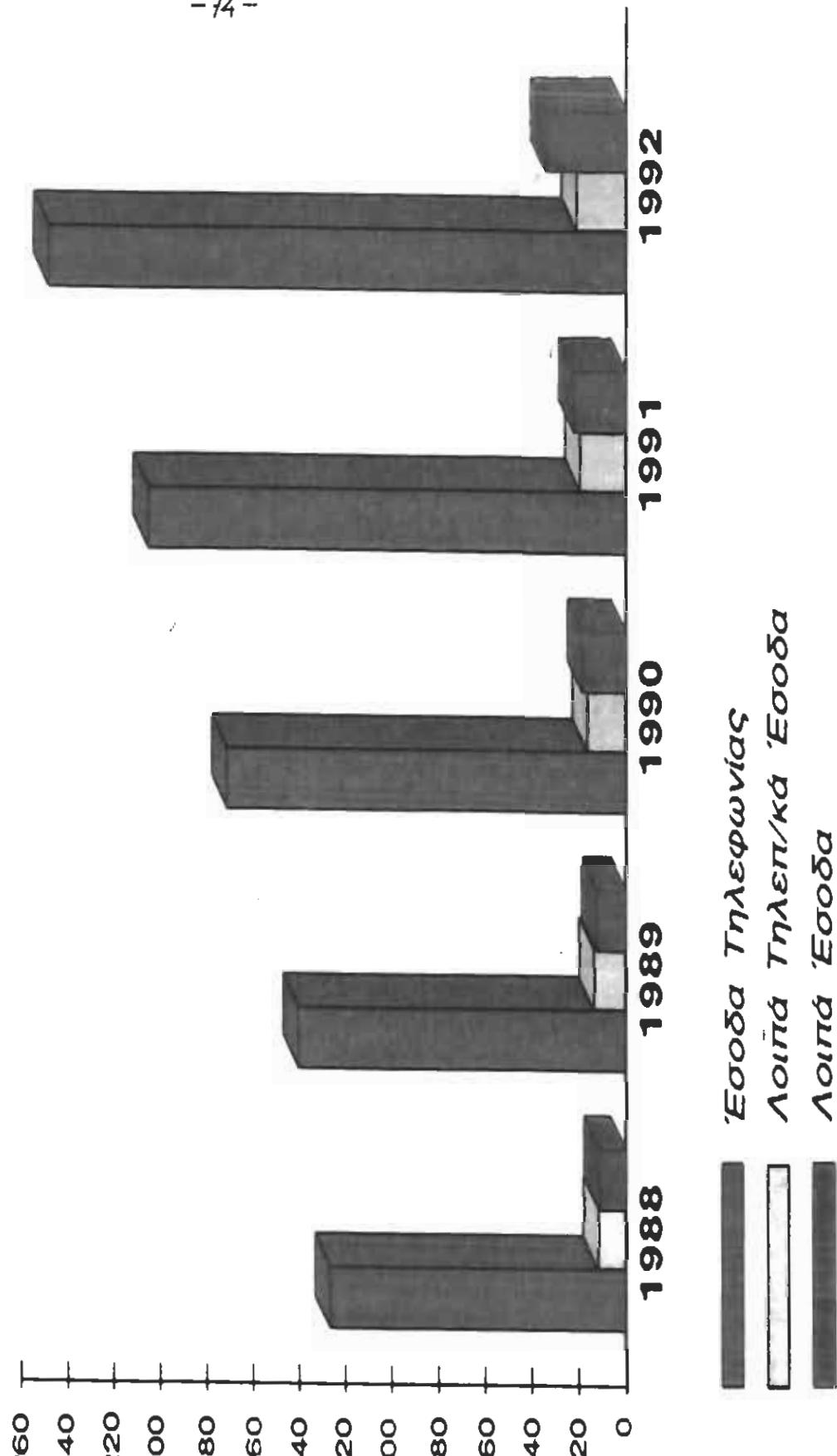
Έσοδα - Έξοδα

Δισεκατομμύρια Δρχ.

Εξέλιξη των συνολικών εσόδων
κατά πηγή προέλευσης των

Δισεκατομμύρια Δρχ.

απεικονίζονται έξοδα πολυετούς απόσβεσης, όπως έξοδα κτήσεως ακινήτων, κόστος μελετών εκσυγχρονισμού και αναδιοργάνωσης.

I.- Ενεργητικό

Πάγιο Ενεργητικό

Στο πάγιο ενεργητικό και ειδικότερα στις ενσώματες ακινητοποιήσεις περιλαμβάνεται η αξία κτήσης αυτών, η αναπροσαρμογή της αξίας ακινήτων, οι αποσβέσεις και το αναπόσβεστο μέρος της παγίας περιουσίας του Οργανισμού.

Ακολουθεί αναλυτικός πίνακας που εμφανίζει τις μεταβολές των ενσωμάτων ακινητοποιήσεων μέσα στη χρήση 1992 και των αποσβέσεων τους, κατά κατηγορία παγίων στοιχείων, σε εκατ.δρχ.

Στο λογαριασμό "Συμμετοχές σε Συνδεδεμένες Επιχειρήσεις" απεικονίζεται η αξία, που αναλογεί στο μερίδιο συμμετοχής του Οργανισμού στην περιουσία των παρακάτω εταιρειών:

A) ΕΛ.Β.Η.Λ. A.E. Είναι εταιρεία, η οποία ιδρύθηκε με σκοπό την κατασκευή ηλεκτρονικών συστημάτων. Ο Ο.Τ.Ε. κατέχει το 100% των μετοχών, ενώ το μετοχικό κεφάλαιό της είναι 400 εκατομμύρια δρχ. Σημειώνεται ότι για την εταιρεία αυτή έχει ληφθεί απόφαση (αρθρ.3 παρ.3 Ν.2000/91) για την υπαγωγή της στο καθεστώς εκκαθάρισης. Την 31.12.1992 η καθαρή θέση της εταιρείας ανήρχετο σε 919 εκατ.δρχ.

B) Ε.Σ.Τ.Τ.Ο. A.E. Ο Ο.Τ.Ε. διαθέτει το 95% των μετοχών της εταιρείας αυτής με μετοχικό κεφάλαιο 20 εκατομμύρια δρχ. Το έργο αυτής της εταιρίας είναι η εκπόνηση τηλεπικοινωνιακών μελετών.

Γ) ΕΛΛΤΕΛΚΑ A.E. Ο Ο.Τ.Ε. διαθέτει το 50% των μετοχών της εταιρείας αυτής με μετοχικό κεφάλαιο 5 εκατ. δρχ. Το έργο αυτής της εταιρείας είναι η πόντιση

υποβρυχίων καλωδίων.

Στο λογαριασμό "Συμμετοχές σε λοιπές επιχειρήσεις απεικονίζεται η συμμετοχή του Ο.Τ.Ε. με μικρά μερίδια (κάτω του 10%) στους Οργανισμούς δορυφορικών συστημάτων INTELSAT, INMARSAT και EUTELSAT.

Το ποσοστό συμμετοχής του Ο.Τ.Ε. στους παραπάνω διεθνείς Οργανισμούς μεταβάλλεται ανάλογα με τις περιοδικές καταβολές κεφαλαίου και μειώνεται με τις περιοδικές επιστροφές κεφαλαίου απ' αυτούς, ή με την εισδοχή νέων μελών-χωρών.

Κυκλοφορούν ενεργητικό

Στο κυκλοφορούν Ενεργητικό περιλαμβάνονται το απόθεμα των υλικών συντήρησης και λοιπών αναλώσιμων υλικών, οι απαιτήσεις και τα διαθέσιμα.

Ειδικότερα στις απαιτήσεις του Οργανισμού, εμφανίζεται εκτός των άλλων και η απαιτησή του σε βάρος του Ελληνικού δημοσίου ιδιαίτερα εκείνη που προέρχεται από εφαρμογή των άρθρων 48, 49, 50, και 53 του Ν.Δ. 165/73, δηλαδή οι πληρωμές για κάλυψη ελλειμμάτων ΕΛ-ΤΑ, οι δαπάνες εκμετάλλευσης και επένδυσης σε άγονες γραμμές, οι τόκοι τους και τα μερίσματα, με τα οποία μειώνεται η απαίτηση του Οργανισμού.

Στις απαιτήσεις επίσης και στο λογαριασμό επισφαλών και επίδικων πελατών-χρεωστών, περιλαμβάνονται οι δεσμευμένες καταθέσεις της Τράπεζας Κρήτης, μαζί με τους τόκους υπερημερίας, μέχρι 31-12-1992. Οι τόκοι της χρήσης μαζί με τους τόκους των ετών 1989-92 οδηγήθηκαν σε μεταβατικό λογαριασμό και όχι στα αποτελέσματα χρήσης.

Στη χρήση αυτή μειώθηκε η απαίτηση και ειδικότερα εκείνη από τόκους, κατά τα ποσά (1,2 δισ.δρχ.) που καταβλήθηκαν από την Τράπεζα Κρήτης τα έτη

1991- 92 και τα οποία, κατά δήλωσή της, αποτελούν τοκοχρεωλύσια μέρους της οφειλής που μετατράπηκε σε δάνειο σύμφωνα με το Ν.1858/89. Η συνέχιση της απεικόνισης των αξιώσεων του Ο.Τ.Ε. κατά Τράπεζας στις απαιτήσεις, γίνεται λόγω της διατήρησης της εκκρεμοδικίας και στη χρήση 1992.

Στους λογαριασμούς των επισφαλών απαιτήσεων, που είναι αυξημένοι κατά 1,7 δισ.δρχ., περιλαμβάνεται πρόβλεψη ύψους 1 δισ.δρχ. ο σχηματισμός της οποίας καθιερώθηκε με το Ν.2065/92, σε ποσοστό 1% επί των εσόδων από παροχή υπηρεσιών σε επιτηδευματίες.

Στη χρήση αυτή μεταφέρθηκαν από τους λογαριασμούς διαθέσιμων, στο λογαριασμό των χρεογράφων, οι προθεσμιακές καταθέσεις σε τίτλους του Δημοσίου (repos) ύψους 4,1 δις δρχ.

Οι Τραπεζικές καταθέσεις εμφανίζονται την 31-12-1992 με 2,2 δισ.δρχ., έναντι 6 δις δρχ. της προηγούμενης χρήσης.

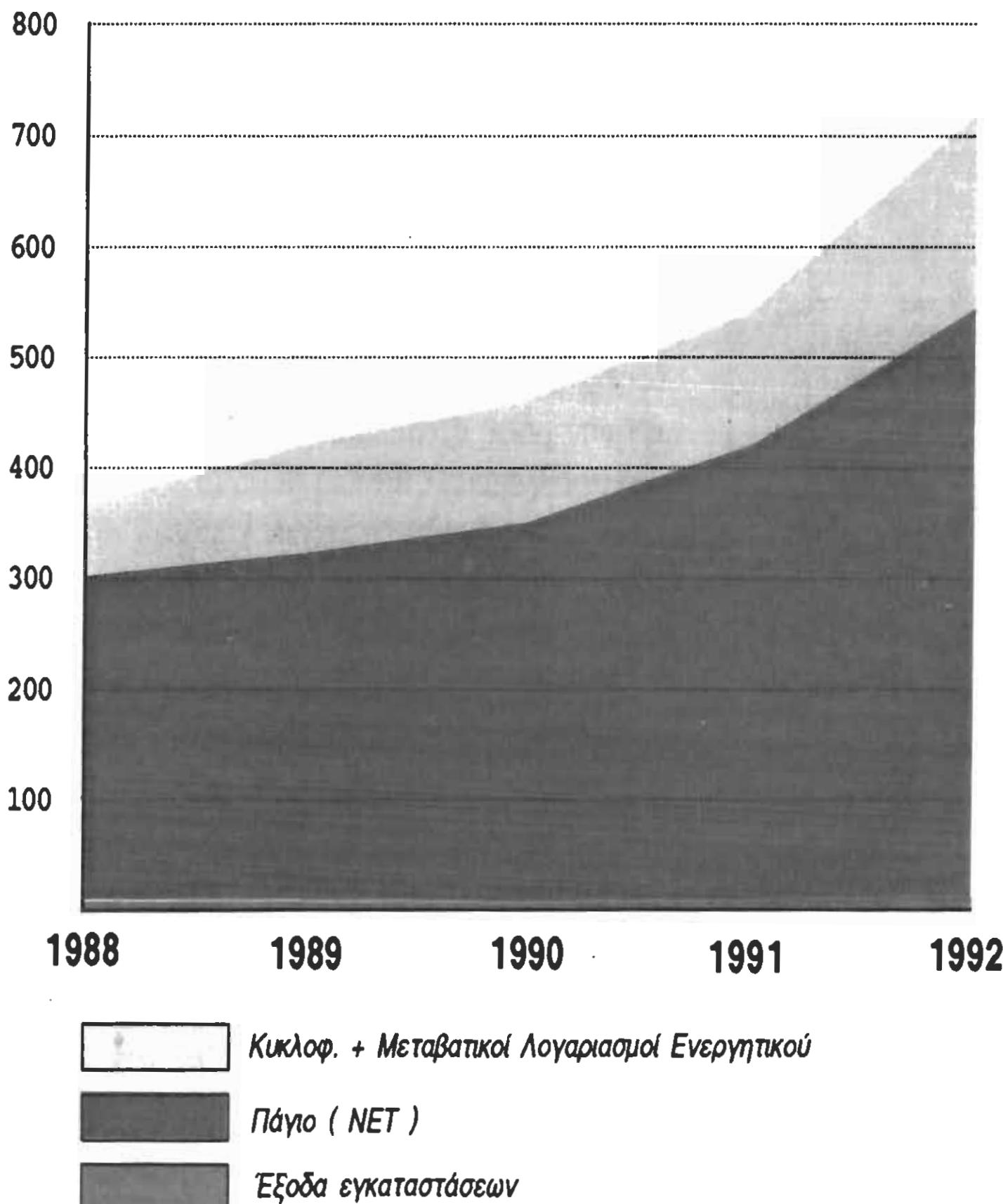
Ετσι ο συνολικό Κυκλοφορούν Ενεργητικό έφθασε τα 132,6 δις δρχ. και αυξήθηκε σε σχέση με το αντιστοιχό της χρήσης 1991 (104,3 δις δρχ.) κατά 28,2 δις δρχ., ή κατά ποσοστό 27,1%.

Μεταβατικοί Λογαριασμοί ενεργητικού

Περιλαμβάνονται κυρίως απαιτήσεις του Οργανισμού από τηλεπικοινωνικά τέλη, για τα οποία δεν είχαν εκδοθεί συνδρομητικοί λογαριασμοί μέχρι την 31.12.1992.

Καθαρή αξία Ενεργητικού

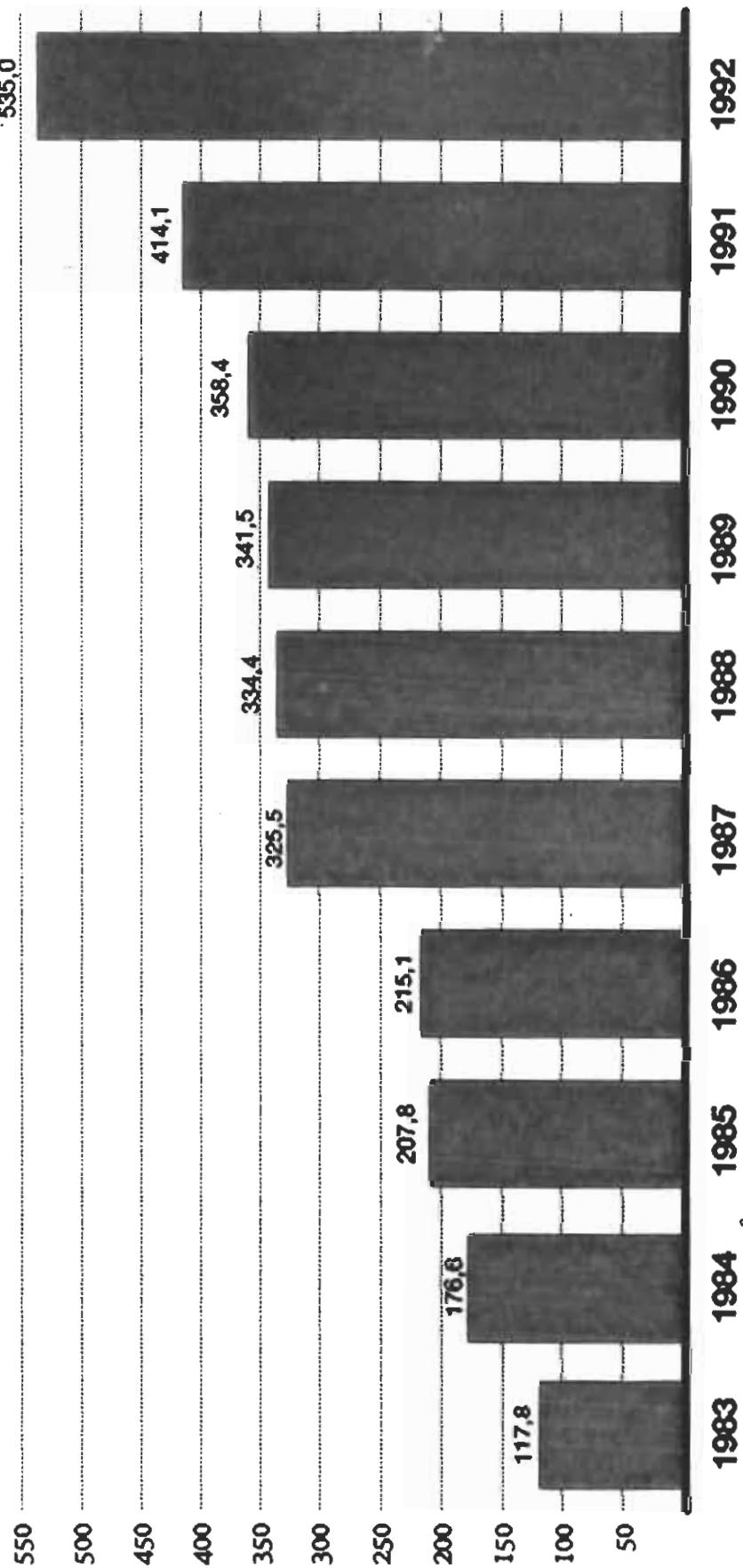
Δισεκατομμύρια Δρχ.

Εξαλειπτής καθαρής αξίας του Πάγιου Ενεργητικού

(σε δισεκατομμύρια Δραχμές)

Net value of Fixed Assets
(In billions Drs.)

Παθητικό

Ιδια κεφάλαια

Τα ίδια κεφάλαια του Οργανισμού έφθασαν σε 365,7 δισ.δρχ., έναντι 305,6 δισ δρχ. της περασμένης χρήσης, δηλαδή αυξήθηκαν κατά 60,0 δισ.δρχ. ή κατά ποσοστό 19,6%.

Η αύξηση οφείλεται κυρίως στην αύξηση των διαφορών από αναπροσαρμογή της αναπόσθετης αξίας των ακινήτων (βάσει του Ν.2065/92) κατά 28,2 δις δρχ., στην αύξηση κατά 13,2 δις δρχ. των επιχορηγήσεων από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) για επενδύσεις, στην αύξηση του Τακτικού Αποθεματικού κατά 2,7 δις. δρχ. από τα κέρδη της χρήσης, στην αύξηση κατά 1,2 δις δρχ. των Ειδικών Αποθεματικών και κατά 14,1 δις δρχ. των Εκτάκτων Αποθεματικών, καθώς και στη δημιουργία Αφορολογήτων Αποθεματικών ειδικών διατάξεων Νόμων, για τη χρήση 1992, ύψους 0,5 δις δρχ.

Προβλέψεις για κινδύνους και έξοδα.

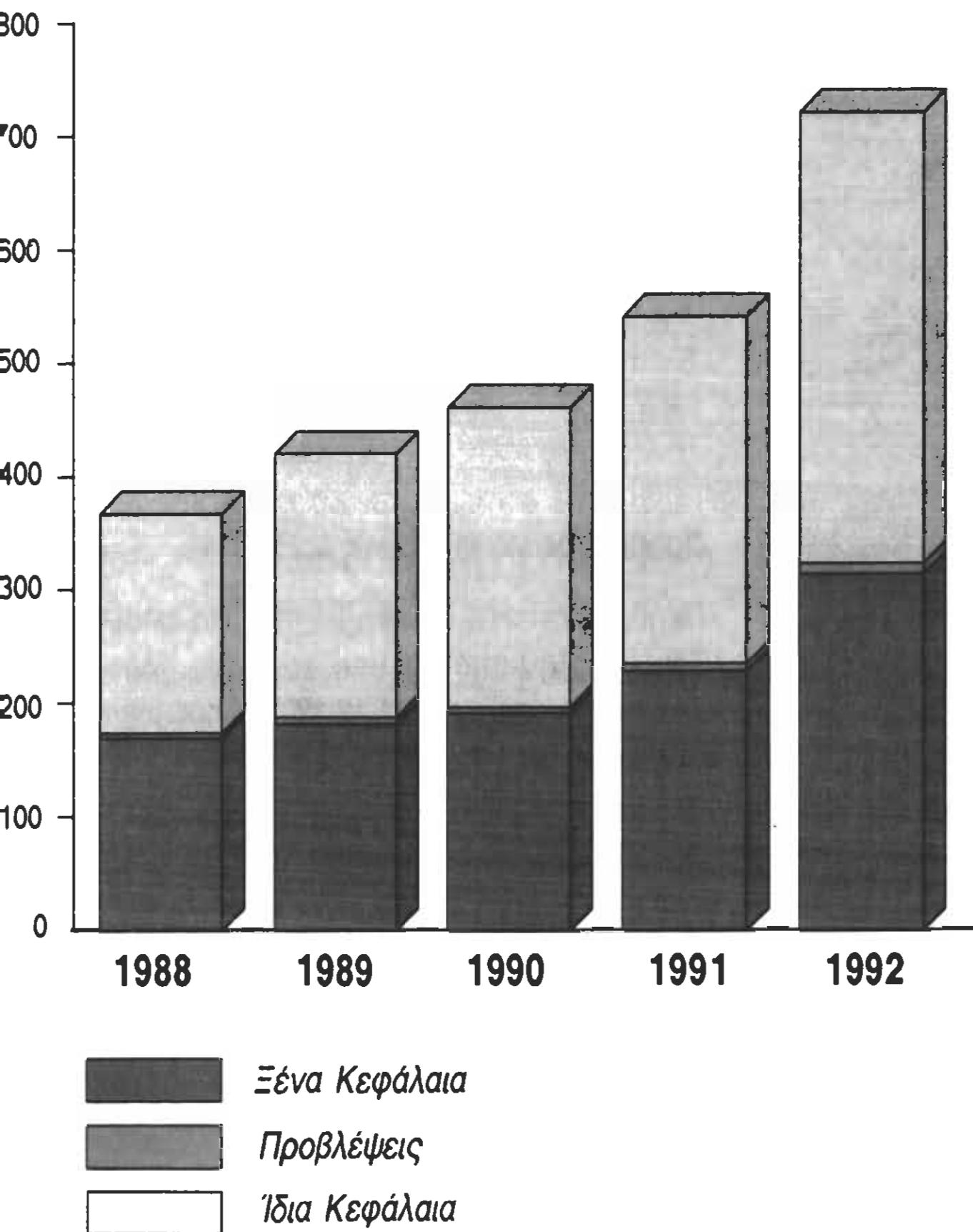
Περιλαμβάνονται οι προβλέψεις για αποζημίωση λόγω εξόδου από την υπηρεσία, του προσωπικού εκείνου, το οποίο την 31.12.1992 πληρούσε τις προϋποθέσεις για συνταξιοδότηση.

Ακόμη, περιλαμβάνονται τα πιστωτικά υπόλοιπα των συναλλαγματικών διαφορών, που προέκυψαν από την αποτίμηση (δραχμές) των απαιτήσεων και των λοιπών υποχρεώσεων σε συνάλλαγμα, σύμφωνα με το σχετικό νόμο.

Τέλος, περιλαμβάνονται οι προβλέψεις για αυτασφάλιση των περιουσιακών στοιχείων του Ο.Τ.Ε.

Ίδια, προβλέψεις & ξένα Κεφάλαια

Δισεκατομμύρια Δρχ.

Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις

Στις υποχρεώσεις αυτές περιλαμβάνονται εκείνες που θα πληρωθούν από 1.1.1994 και μετά.

Από αυτές, τα δάνεια από Τράπεζες και το Ταχυδρομικό Ταμευτήριο μειώθηκαν από 52,2 δις δρχ. του έτους 1991 σε 44,4 δις δρχ., λόγω εξοφλήσεως μέσα στη χρήση μέρους αυτών (χρεωλύσια), χωρίς να αναληφθούν νέα δάνεια. Σημειώνεται ότι για έκτη συνεχή χρονιά, ο Οργανισμός έχει επάρκεια πόρων και δεν ανέλαβε κανέναν νέο δάνειο.

Οι υποχρεώσεις προς τους προμηθευτές εξωτερικού από 0,8 δις δρχ. που ήταν το 1991, έφθασαν σε 0,3 δις δρχ., παρουσίασαν δηλαδή μείωση κατά 0,5 δις δρχ. Η σημαντική αυτή μείωση οφείλεται στην στροφή των προμηθειών προς Οίκους του εσωτερικού με αποτέλεσμα να υπάρχει όφελος, λόγω εγχώριας προστιθέμενης αξίας για την Εθνική Οικονομία.

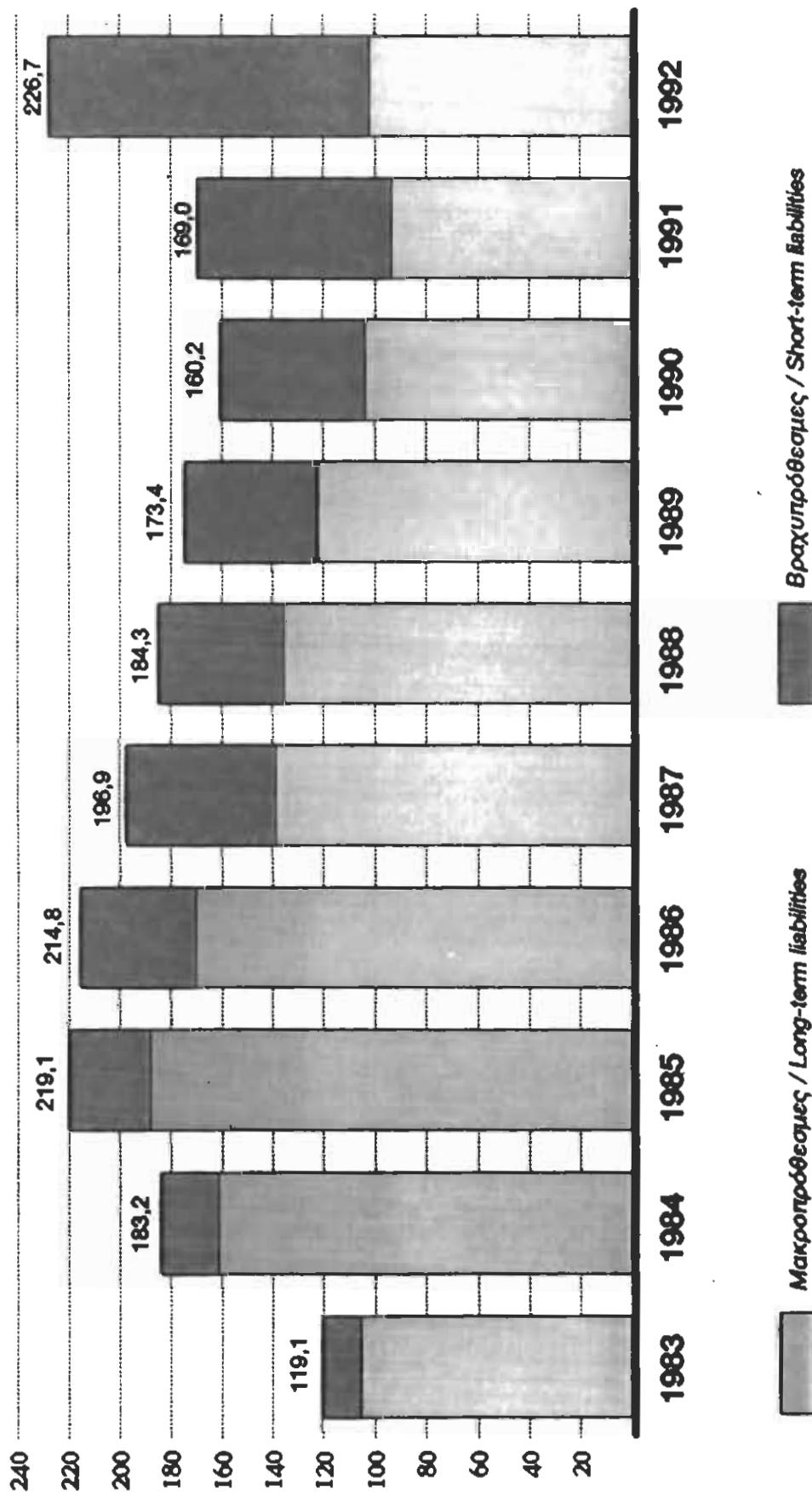
Στις μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις περιλαμβάνεται επίσης η αποδοτέα εφάπαξ εισφορά, η οποία έφθασε σε 51,3 δισ. δρχ. και είναι ίση με τα 3/4 της εφάπαξ εισφοράς που πλήρωσαν οι συνδρομητές για την παροχή σ' αυτούς νέων συνδέσεων. Επισημαίνεται ότι η πραγματική υποχρέωση του Οργανισμού είναι πολύ μεγαλύτερη, γιατί η εφάπαξ εισφορά που εισπράχθηκε από τους συνδρομητές ήταν μικρότερη κατά τα χρόνια από το 1973 μέχρι σήμερα, ενώ ο Οργανισμός είναι υποχρεωμένος, σύμφωνα με τον τηλεφωνικό κανονισμό σε περίπτωση καταγγελίας των συμβάσεων με τους συνδρομητές (κατάργηση τηλεφωνικής σύνδεσης) να αποδίδει την εφάπαξ εισφορά σε τρέχουσες τιμές.

Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις.

Περιλαμβάνονται οι υποχρεώσεις που πρόκειται να εξοφληθούν μέσα στην

Μακροπρόθεσμες και βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις
(σε δισεκατομμύρια Δραχμές)

Short-term and long-term liabilities
(In billions Drs.)

επόμενη χρήση.

Οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις ανέρχονται σε 160,2 δις δρχ. και έχουν αυξηθεί σε σχέση με το 1991 κατά 84,8 δισ.δρχ., η κατά ποσοστό 112,2%.

Η αύξηση αυτή οφείλεται κυρίως στην αύξηση των υποχρεώσεων προς τους Προμηθευτές εσωτερικού, των Προκαταβολών πελατών από εφάπαξ εισφορά, των υποχρεώσεων προς τα Ελληνικά Ταχυδρομεία, καθώς και στην αύξηση του φόρου εισοδήματος χρήσης 1992 και στην προκαταβολή φόρου για το έτος 1993, καθώς και στα Μερίσματα πληρωτέα προς το Ελληνικό Δημόσιο, που προέρχονται από τα κέρδη της χρήσης 1992, όπως αυτά εκκαθαρίστηκαν από την Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων και φθάνουν τα 35 δις δρχ.

Μεταβατικοί λογαριασμοί παθητικού.

Στα έσοδα επομένων χρήσεων περιλαμβάνεται ποσό 68,9 δις δρχ., που αφορά σε έσοδα από δαπάνες του Ο.Τ.Ε. σε άγονες γραμμές και υποανάπτυκτες περιοχές. Η χρηματοδότηση των δαπανών αυτών, σύμφωνα με το ν.δ. 165/73, γίνεται από το Ελληνικό Δημόσιο και η σχετική απαίτηση εμφανίζεται στο κυκλοφορούν Ενεργητικό (Δ II 11α Ενεργητικού). Τα έσοδα αυτά θα μεταφερθούν στα αποτελέσματα χρήσης μόλις οριστικοποιηθούν από την Επιτροπή που προβλέπεται στον ίδιο Νόμο.

Επίσης, στα έσοδα επομένων χρήσεων απεικονίζονται τα προσιοπραχθέντα βασικά τηλεπικοινωνιακά τέλη, τα έσοδα από τη συμμετοχή του Ο.Τ.Ε. στο διεθνή οργανισμό Ναυτιλιακών Δορυφόρων INMARSAT και οι τόκοι υπερημερίας των δεσμευμένων καταθέσεων στην Τράπεζα Κρήτης, που θα γίνουν έσοδα της χρήσης εκείνης, στην οποία θα λήξει θετικά για τον Ο.Τ.Ε. η εκκρεμοδικία που υπάρχει.

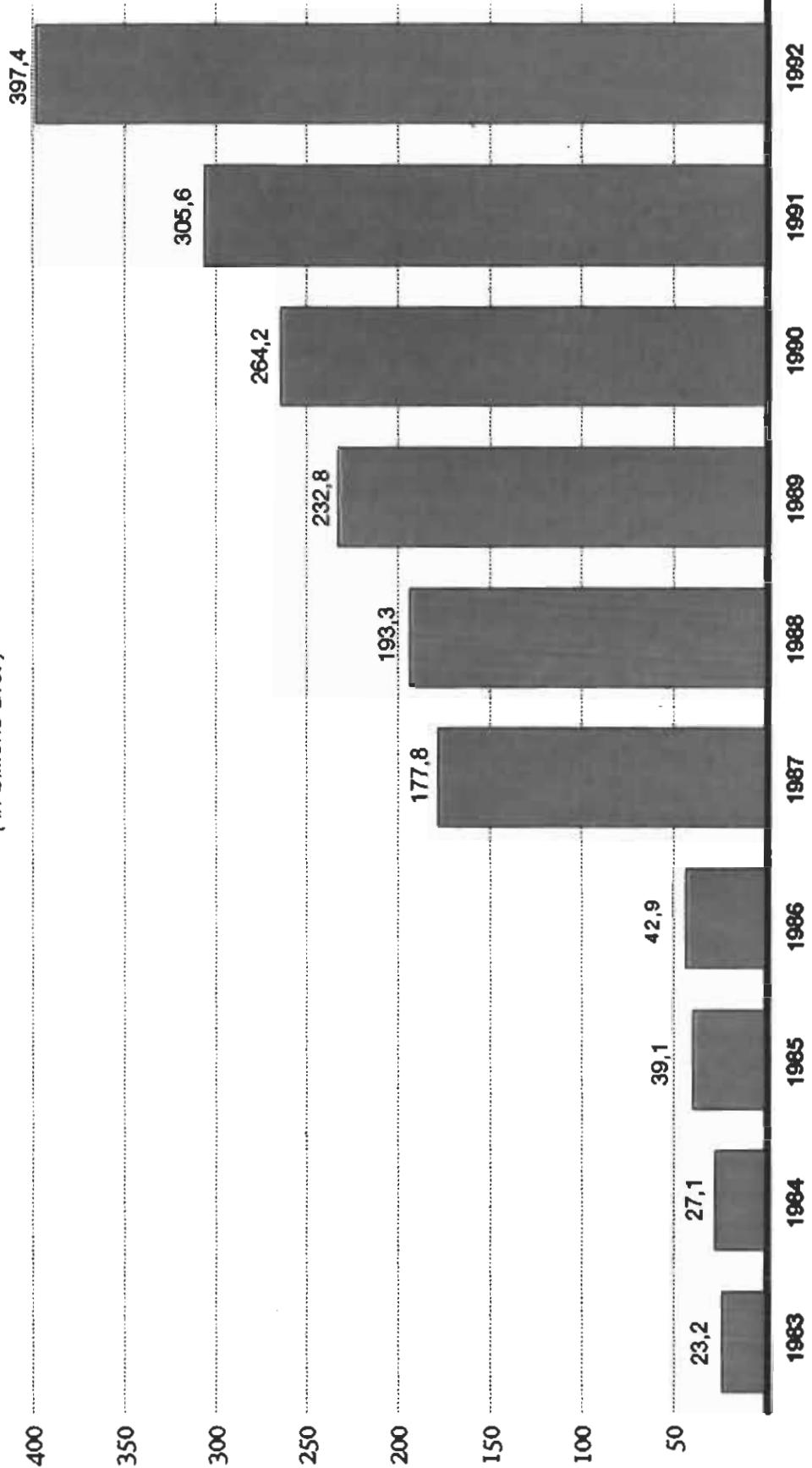
Στα έξοδα πληρωτέα απεικονίζονται οι δαπάνες (αποδοχές κ.λ.π.) που βαρύνουν την κλειόμενη χρήση και θα καταβληθούν στην επόμενη.

Τέλος στους λοιπούς μεταβατικούς λογαριασμούς απεικονίζεται η αξία των υλικών που έχουν εισαχθεί μέχρι 31-12-1992 στις αποθήκες και δεν έχουν παραληφθεί τα σχετικά παραστατικά (τιμολόγια).

Κεφάλαια και Αποθεματικά
(σε δισεκατομμύρια Δραχμές)

Capitals and Reserves

(in billions Drs.)

ΠΙΝΑΚΑΣ - TABLE 56

Εξέλιξη των στοιχείων του Ενεργητικού - Παθητικού (σε εκατομμύρια δραχμές)
Assets - Liabilities (in millions drs.)

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ - ASSETS										ΠΑΘΗΤΙΚΟ - LIABILITIES										
Έτος Έπος Year	Ποσοτή % Επ του Συνόλου % of total	Πέραστο % επ του Υπόλοιπο Χαρτοφόρου Current Assets % of total	Περισσότελο % επ του Υπόλοιπο Χαρτοφόρου Prepayments and accrued income % of total	Μεμβρανώ Αποδοτικό Χαρτοφόρου Capital and Reserves % of total	Ποσοτή % επ του Συνόλου Total % of total	Ποσοτή % επ του Υπόλοιπο Χαρτοφόρου Proceeds less risks and expenses % of total	Ποσοτή % επ του Υπόλοιπο Χαρτοφόρου Long-term Liabilities % of total	Μεμβρανώ Χαρτοφόρου Accrants and deferred income % of total	Ποσοτή % Επ του Συνόλου Total % of total	Εγγυητός Θεμέλιος Χαρτοφόρου Long-term Liabilities % of total	Μεμβρανώ Χαρτοφόρου Προσωπικός Θεμέλιος Χαρτοφόρου Short-term Liabilities % of total	Ποσοτή % Επ του Συνόλου Total % of total								
1961	-	117.754	75,6	31.371	20,1	6.615	4,2	155.740	23.161	14,9	16	0,0	104.763	67,3	14.321	9,2	13.479	8,7	155.740	
1962	-	176.606	77,5	42.728	18,7	8.565	3,8	227.899	27.077	11,9	93	0,0	161.000	70,6	22.197	9,7	17.532	7,7	227.899	
1963	-	207.793	74,2	63.135	22,5	8.949	3,2	279.884	39.090	14,0	183	0,1	187.665	67,1	31.417	11,2	21.529	7,7	279.884	
1964	-	215.117	74,3	62.892	21,7	11.365	3,9	289.374	42.866	14,8	310	0,1	170.004	58,7	44.786	15,5	31.408	10,9	289.374	
1965	0,7	325.482	78,6	67.557	16,3	17.977	4,3	414.090	177.820	42,9	7.079	1,7	138.624	33,5	58.314	14,1	32.253	7,8	414.093	
1966	3.074	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1967	5.739	1,4	334.386	79,5	60.654	14,4	19.880	4,7	420.569	193.330	46,0	4.554	1,1	135.351	32,2	48.927	11,6	38.507	9,2	420.659
1968	6.281	1,4	341.514	74,2	87.843	19,1	24.560	5,3	460.198	232.757	50,6	6.151	1,3	121.532	26,4	51.869	11,3	47.889	10,4	460.198
1969	4.874	1,0	358.404	73,2	102.307	20,9	26.022	4,9	489.607	264.190	54,0	5.393	1,1	103.278	21,1	56.903	11,5	59.843	12,2	489.607
1970	5.984	1,1	414.079	74,7	104.364	18,8	29.854	5,4	554.281	305.635	55,1	7.094	1,3	93.470	16,9	75.516	13,6	72.566	13,1	554.281
1971	9.405	1,3	535.102	74,3	128.820	17,9	46.720	6,5	720.127	397.446	55,2	9.107	1,3	101.979	14,1	124.697	17,3	86.898	12,1	720.127

Εξάλειψη του λογαριασμού "Αποτελέσματα Χρήσεως" κατά κατηγορία
Profit and Loss account per categories of acco-

Year	Efecto de la actividad económica - Debit Accounts										Debito Xdeudores				
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		12	%	%	13(11+12)
1983	30.808.431	9.706.558	5.961.183	39.410	1.495.355	109.750	1.617	143.441	50.000	148.540	48.464.385	-	5.755.476	-	54.219.861
1984	38.121.014	12.405.477	7.381.239	58.070	1.855.582	99.636	199.809	80.000	192.456	60.401.253	24.6	3.703.889	-35.6	64.105.142	
1985	47.521.096	14.398.801	9.340.400	94.964	2.316.032	182.698	1.030	180.898	120.000	244.957	74.390.876	23.2	1.124.385	-69.6	75.515.261
1986	55.549.465	14.245.930	10.784.839	79.140	2.520.245	143.010	974	526.343	150.000	637.242	84.637.179	13.8	16.638.097	1379.8	101.275.276
1987	58.945.533	13.421.587	23.310.919	79.184	3.410.128	168.494	1.096.658	379.367	150.000	950.637	101.912.507	20.4	19.551.886	17.5	121.464.393
1988	69.597.517	11.413.523	25.498.466	89.668	3.645.244	717.189	1.495.060	346.107	150.000	4.039.168	116.991.942	14.8	31.204.713	59.6	148.196.655
1989	63.438.004	13.573.485	27.945.662	158.328	4.782.137	155.198	2.072.391	349.389	150.000	5.115.589	137.740.183	17.7	27.067.786	-13.3	164.807.969
1990	101.528.003	13.642.372	29.539.483	189.057	5.296.075	194.922	2.421.197	5.274.030	200.000	5.353.501	163.637.640	18.8	40.928.965	51.2	204.566.605
1991	120.812.245	12.589.268	31.852.120	361.081	5.725.278	594.509	3.380.692	2.855.061	250.000	11.239.866	189.570.030	15.8	55.589.421	35.8	245.159.451
1992	129.857.778	12.306.765	35.897.232	1.835.954	5.379.626	566.100	3.974.283	11.001.867	250.000	21.571.757	222.641.362	17.4	79.232.730	42.5	301.874.092

ΓΕΝΙΚΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ

ΓΕΝ. ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ = ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ
ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

1988

$$\Gamma.P. = \frac{80.544.667}{87.434.002} = 0,921 \quad \text{ή} \quad 92,1\%$$

1989

$$\Gamma.P. = \frac{112.402.493}{99.757.925} = 1,267 \quad \text{ή} \quad 126,7\%$$

1990

$$\Gamma.P. = \frac{126.329.045}{116.746.798} = 1,082 \quad \text{ή} \quad 108,2\%$$

1991

$$\Gamma.P. = \frac{137.659.701}{148.713.742} = 0,925 \quad \text{ή} \quad 92,5\%$$

1992

$$\Gamma.P. = \frac{179.355.070}{247.167.615} = 0,725 \quad \text{ή} \quad 72,5\%$$

ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ

ΠΡ. ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ = $\frac{\text{ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓ/ΚΟ - ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ}}{\text{ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ}}$

1988

$$\text{Πρ.Ρ.} = \frac{80.544.667 - 2.560.681}{87.434.002} = 0,891 \quad \text{ή} \quad 89,1\%$$

1989

$$\text{Πρ.Ρ.} = \frac{112.402.493 - 4.075.006}{99.757.925} = 1,085 \quad \text{ή} \quad 108,5\%$$

1990

$$\text{Πρ.Ρ.} = \frac{126.329.045 - 5.657.267}{116.746.798} = 1,0336 \quad \text{ή} \quad 103,3\%$$

1991

$$\text{Πρ.Ρ.} = \frac{137.659.701 - 6.885.636}{148.713.742} = 0,879 \quad \text{ή} \quad 87,9\%$$

1992

$$\text{Πρ.Ρ.} = \frac{179.355.070 - 7.622.402}{247.167.613} = 0,694 \quad \text{ή} \quad 69,4\%$$

ΣΧΕΣΗ ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΠΡΟΣ ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ

$$\Sigma.K.S.E. = \frac{\text{ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ}}{\text{ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ}}$$

1988

$$\Sigma.K.S.E. = \frac{60.664.394}{420.669.319} = 0,144 \quad \text{ή} \quad 14,4\%$$

1989

$$\Sigma.K.S.E. = \frac{87.842.664}{460.197.591} = 0,19 \quad \text{ή} \quad 19\%$$

1990

$$\Sigma.K.S.E. = \frac{102.307.420}{489.607.332} = 0,208 \quad \text{ή} \quad 20,8\%$$

1991

$$\Sigma.K.S.E. = \frac{104.363.849}{554.281.322} = 0,188 \quad \text{ή} \quad 18,8\%$$

1992

$$\Sigma.K.S.E. = \frac{132.614.723}{723.922.041} = 0,183 \quad \text{ή} \quad 18,3\%$$

ΠΑΓΙΟΠΟΙΗΣΗΣ

$$\text{ΠΑΓΙΟΠΟΙΗΣΗΣ} = \frac{\text{ΠΑΓΙΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ}}{\text{ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ}}$$

1988

$$\text{Παγ.} = \frac{344.386.148}{420.669.319} = 0,794 \quad \text{ή} \quad 79,4\%$$

1989

$$\text{Παγ.} = \frac{341.513.572}{460.197.591} = 0,742 \quad \text{ή} \quad 74,2\%$$

1990

$$\text{Παγ.} = \frac{358.403.934}{489.607.332} = 0,732 \quad \text{ή} \quad 73,2\%$$

1991

$$\text{Παγ.} = \frac{414.079.066}{554.281.322} = 0,747 \quad \text{ή} \quad 74,7\%$$

1992

$$\text{Παγ.} = \frac{535.181.562}{723.922.041} = 0,739 \quad \text{ή} \quad 73,9\%$$

ΚΑΛΥΨΗ ΠΑΓΙΩΝ ΜΕ ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ

ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ

$$\text{Κ.Π. με ΙΔΙΑ} = \frac{\text{ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ}}{\text{ΠΑΓΙΟ}}$$

1988

$$\text{Κ.Π. με Ιδ.} = \frac{193.329.662}{334.386.148} = 0,578 \quad \text{ή} \quad 57,8\%$$

1989

$$\text{Κ.Π. με Ιδ.} = \frac{232.757.153}{341.513.572} = 0,681 \quad \text{ή} \quad 68,1\%$$

1990

$$\text{Κ.Π. με Ιδ.} = \frac{264.189.548}{358.403.934} = 0,737 \quad \text{ή} \quad 73,7\%$$

1991

$$\text{Κ.Π. με Ιδ.} = \frac{305.634.575}{411.268.659} = 0,743 \quad \text{ή} \quad 74,3\%$$

1992

$$\text{Κ.Π. με Ιδ.} = \frac{365.667.612}{535.181.562} = 0,683 \quad \text{ή} \quad 68,3\%$$

ΔΑΝΕΙΑΚΗΣ ΕΠΙΒΑΡΥΝΣΗΣ

ΔΑΝ. ΕΠΙΒΑΡΥΝΣΗΣ = ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ

1988

$$\Delta\alpha\vee. \text{ E}\pi. = \frac{184.278.324}{420.669.319} = 0,438 \quad \text{et} \quad 43,8\%$$

1989

$$\Delta \alpha v. \text{ Epi.} = \frac{173.400.675}{460.197.591} = 0,376 \quad \text{et} \quad 37,6\%$$

1990

$$\Delta \alpha v. \text{ En.} = \frac{160.181.753}{489.607.332} = 0,327 \quad \text{et} \quad 32,7\%$$

1991

$$\Delta\alpha v. E\pi. = \frac{169.617.512}{554.912.661} = 0,305 \quad \text{ή} \quad 30,5\%$$

1992

$$\Delta\alpha v. E\pi. = \frac{262.249.184}{723.922.041} = 0,362 \quad \text{et} \quad 36,2\%$$

ΚΑΛΥΨΗΣ ΞΕΝΩΝ ΑΠΟ ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ

K.Ξ.Ι.Κ. = _____
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

1988

$$K.Ξ.Ι.Κ. = \frac{193.329.662}{184.278.324} = 1,04 \quad \text{ή} \quad 104\%$$

1989

$$K.Ξ.Ι.Κ. = \frac{232.757.153}{173.400.675} = 1,34 \quad \text{ή} \quad 134\%$$

1990

$$K.Ξ.Ι.Κ. = \frac{264.189.548}{160.181.753} = 1,649 \quad \text{ή} \quad 164,9\%$$

1991

$$K.Ξ.Ι.Κ. = \frac{305.634.575}{168.986.172} = 1,808 \quad \text{ή} \quad 180,8\%$$

1992

$$K.Ξ.Ι.Κ. = \frac{365.667.612}{262.249.184} = 1,394 \quad \text{ή} \quad 139,4\%$$

ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΑΥΤΟΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ

$$\Sigma \text{ YNT. ΑΥΤΟΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ} = \frac{\text{ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ}}{\text{ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ}}$$

1988

$$\Sigma. \text{ Αυτ.} = \frac{193.329.662}{420.669.319} = 0,459 \quad \text{ή} \quad 45,9\%$$

1989

$$\Sigma. \text{ Αυτ.} = \frac{232.757.153}{460.197.591} = 0,505 \quad \text{ή} \quad 50,5\%$$

1990

$$\Sigma. \text{ Αυτ.} = \frac{264.189.548}{489.607.332} = 0,539 \quad \text{ή} \quad 53,9\%$$

1991

$$\Sigma. \text{ Αυτ.} = \frac{305.634.575}{554.281.322} = 0,551 \quad \text{ή} \quad 55,1\%$$

1992

$$\Sigma. \text{ Αυτ.} = \frac{365.667.612}{723.922.041} = 0,505 \quad \text{ή} \quad 50,5\%$$

ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ

ΑΠΟΔ. ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛ. = ΚΑΘΑΡΑ ΚΕΡΔΗ (ΠΡΟΦΟΡΩΝ)
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ

1988

$$\text{Απ.Ιδ.Κεφ.} = \frac{31.204.712}{193.329.662} = 0,161 \quad \text{ή} \quad 16,1\%$$

1989

$$\text{Απ.Ιδ.Κεφ.} = \frac{27.067.785}{232.757.153} = 0,116 \quad \text{ή} \quad 11,6\%$$

1990

$$\text{Απ.Ιδ.Κεφ.} = \frac{40.928.965}{264.189.548} = 0,154 \quad \text{ή} \quad 15,4\%$$

1991

$$\text{Απ.Ιδ.Κεφ.} = \frac{55.589.420}{305.634.575} = 0,181 \quad \text{ή} \quad 18,1\%$$

1992

$$\text{Απ.Ιδ.Κεφ.} = \frac{79.232.730}{365.667.612} = 0,216 \quad \text{ή} \quad 21,6\%$$

ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΑΥΤΟΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ

ΠΟΛΙΤ.ΑΥΤΟΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ = ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ

1988

$$\text{Πολ. Αυτ.} = \frac{49.684.441}{193.329.662} = 0,256 \quad \text{ή} \quad 25,6\%$$

1989

$$\text{Πολ. Αυτ.} = \frac{74.762.160}{232.757.153} = 0,321 \quad \text{ή} \quad 32,1\%$$

1990

$$\text{Πολ. Αυτ.} = \frac{84.787.262}{269.189.548} = 0,3209 \quad \text{ή} \quad 32,09\%$$

1991

$$\text{Πολ. Αυτ.} = \frac{102.512.231}{305.634.575} = 0,335 \quad \text{ή} \quad 33,5\%$$

1992

$$\text{Πολ. Αυτ.} = \frac{134.297.705}{365.667.612} = 0,367 \quad \text{ή} \quad 36,7\%$$

ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΩΝ ΔΙΑΧΡΟΝΙΚΑ

ΚΑΘΩΣ ΚΑΙ ΣΥΝΔΥΑΣΤΙΚΑ

Εξετάζοντας τους αριθμοδείκτες που παρατείθενται στους προηγούμενους πίνακες, διαπιστώνουμε ότι το μεγαλύτερο πρόβλημα του Ο.Τ.Ε. είναι η ρευστότητα. Ενώ δηλαδή ο αριθμοδείκτης γενικής ρευστότητας ακολουθεί μια ανοδική πορεία από το 1988 έως το 1989, τα επόμενα χρόνια η πορεία του είναι καθοδική και μάλιστα με μεγάλα βήματα. Δηλαδή, από το 92,1% το 1988 φθάνουμε το 1989 στο 126,7% για να καταλήξουμε το 1992 στο 72,5%.

Ανάλογη πορεία ακολουθεί και ο αριθμοδείκτης Πραγματικής Ρευστότητας. Ενώ το 1988 ο δείκτης αυτός ήταν στο 89,1% και ανεβαίνει το 1989 στο 108,5%, στη συνέχεια ακολουθεί μια πτώση και φθάνει το 1992 στο επίπεδο του 69,4%.

Όλα τα παραπάνω δεν συμβαδίζουν με το κύρος ενός Οργανισμού δπως είναι ο Ο.Τ.Ε. Η έλλειψη ρευστότητας είναι χαρακτηριστικό επιχείρησης μη οργανωμένης σε σωστές βάσεις. Μερικές από τις συνέπειες που μπορεί να αντιμετωπίσει ο Οργανισμός είναι να μην μπορεί να επωφεληθεί από ευνοϊκές επιχειρηματικές ευκαιρίες που παρουσιάζονται σε κάποια συγκεκριμένη στιγμή, έλλειψη ελευθερίας επιλογής, καθώς επίσης και περιορισμούς στην ελευθερία κινήσεων της διοίκησης.

Προκειμένου να αποφευχθούν οι παραπάνω συνέπειες με τη σταθερή επιδείνωση των αριθμοδεικτών της ρευστότητας, είναι απαραίτητα κάποια συγκεκριμένα μέτρα. Για να εξασφαλισθούν δηλαδή και οι έχοντες απαιτήσεις από τον Οργανισμό θα πρέπει να εξεταστεί το ύψος του Κεφαλαίου Κίνησης και φυσικά εκτός

από την αύξησή του, που ιρίνεται απαραίτητη, είναι ενδεδειγμένη και η πιο αποτελεσματική χρησιμοποίησή του. Τέλος θα πρέπει να εξετασθεί και η πιστοληπτική ικανότητα που πιθανόν να μην είναι η καλύτερη δυνατή για την επιχείρηση. Και δλα αυτά είναι απαραίτητο να γίνουν δύο το δυνατόν γρηγορότερα, γιατί η ρευστότητα είναι το πρόσωπο που παρουσιάζει στις συναλλαγές του με τους τρίτους ο Οργανισμός.

Συνεχίζοντας αυτή την ανάλυση με το δείκτη Παγιοποίησης, βλέπουμε μια σταθερότητα αυτού σε επίπεδο γύρω στο 73% με 74%. Πέρα από το δια η επιχείρηση είναι εντάσεως Παγίων και επιτρέπει τις υψηλές τιμές σε αυτόν το δείκτη, το ποσοστό του 74% ιρίνεται λίγο υπερβολικό. Σε συνδυασμό και με την έλλειψη ρευστότητας θα μπορούσαμε να καταλήξουμε στο συμπέρασμα ότι υπάρχει μια τάση για αύξηση των επενδύσεων για Πάγια, που απορροφά και τμήματα του Κεφαλαίου Κίνησης με άμεση συνέπεια στη ρευστότητα. Κρίνεται απαραίτητο δύμας να τονισθεί ότι το ύψος του βαθμού Παγιοποίησης θα πρέπει να ιρατηθεί σε υψηλά επίπεδα λόγω της φύσης του Ο.Τ.Ε.

Επειτα από το δείκτη παγιοποίησης φθάνουμε σε ένα δείκτη που αποτελεί και ένα από τα μεγαλύτερα πλεονεκτήματα του Οργανισμού. Το δείκτη της Δανειοληπτικής ικανότητας σε συνδυασμό με το δείκτη Κάλυψης Εένων από Ιδια Κεφάλαια. Οσον αφορά το δείκτη δανειακής επιβάρυνσης έχουμε μια σταθερή καθοδική πορεία από το 1988 έως το 1991, που ξυμαίνεται ως εξής: το 1988 43,8%, το 1989 37,6%, το 1990 32,7% και το 1991 30,5%. Μόνο το 1992 έχουμε μια αύξηση της τάξεως του 6%

περίπου ήταν ο δείκτης ανέρχεται σε 36,2%. Παρατηρούμε δηλαδή ότι μόνο το 1/3 του Παθητικού αποτελείται από Υποχρεώσεις της Εταιρείας. Άλλα νοιτώντας ήταν τον επόμενο δείκτη, το δείκτη δηλαδή κάλυψης Ξένων από Ιδια Κεφάλαια έχουμε ήταν εδώ μια τάση αύξησης, δηλαδή από 104% το 1988 σε 180,8% το 1991 ήταν το 1992 μείωση σε 139,4%. Δηλαδή έχουμε μια σημαντική κάλυψη των Ξένων από τα Ιδια Κεφάλαια. Βλέποντας αυτούς τους δύο δείκτες διαπιστώνουμε ότι ο Οργανισμός έχει δυνατότητα δανειοληπτική. Η ικανότητα δηλαδή για σύναψη δανείων είναι αριετά σημαντική ήταν η εξασφάλιση των πιστωτών εξασφαλισμένη. Σε αυτόν το δείκτη αξίζει μια ιδιαίτερη αναφορά λόγω των επενδύσεων, που είναι απαραίτητο να προχωρήσει ο Οργανισμός τα επόμενα χρόνια.

Ενας ακόμα δείκτης που σχετίζεται με τους παραπάνω είναι ο δείκτης αυτοχρηματοδότησης. Ο δείκτης δηλαδή που δείχνει κατά πόσο τα Ιδια Κεφάλαια χρηματοδοτούν το Ενεργητικό. Και εδώ έχουμε την ίδια σχεδόν εξέλιξη ήταν με τους προηγούμενους. Μια αύξηση δηλαδή από 45,9% το 1988 σε 55,1% το 1991 ήταν πτώση το 1992 σε 50,5%. Τα ποσοστά αυτά με τη διαχρονική τους εξέλιξη παρουσιάζουν μια ικανοποιητική άνοδο καθώς ικανοποιητικός, μερικώς είναι ήταν ο συντελεστής σήμερα. Και το μερικώς χρησιμοποιείται γιατί, δπως ήταν παραπάνω αναφέρθηκε, οι ρυθμοί εξέλιξης τα επόμενα χρόνια θα πρέπει να είναι μεγάλοι.

Ο επόμενος δείκτης, που είναι ο δείκτης αποδοτικότητας ιδίων κεφαλαίων, μας παρουσιάζει την αναλογία των Καθαρών

Κερδών σε σχέση με τα ιδία Κεφάλαια. Μας δείχνει δηλαδή την απόδοση που έχουν τα κεφάλαια που διέθεσε ο Οργανισμός. Βλέποντας διαχρονικά το δείκτη παρατηρούμε ότι εκτός από την χρονιά του 1989, που είχε πτώση από 16,1% σε 11,6%, τις επόμενες χρονιές ακολουθεί της εξής πορεία: το 1990 σε 15,4%, το 1991 σε 18,1% και το 1992 σε 21,6%. Ο ρυθμός αύξησης καθώς και το ποσοστό άρινονται υιανοποιητικά. Η απόδοση δηλαδή 21,6% Καθαρών Κερδών σε σχέση με τα ιδία Κεφάλαια είναι ένα υψηλό ποσοστό, που καθώς κοιτάμε και την συνολική πορεία του Οργανισμού θα υπάρχει αύξηση αυτής της απόδοσης.

Σε αυτό το σημείο άρινουμε χρήσιμο να επανέρθουμε κάνοντας μια μικρή παρένθεση πριν την ολοκλήρωση της ανάλυσης των αριθμοδεικτών, στην ρευστότητα. Και η παρένθεση αυτή γίνεται με την παράθεση του αριθμοδείκτη που μας παρουσιάζει τη Σχέση του Κυκλοφορούντος Ενεργητικού προς το σύνολό του. Εξετάζοντας τον διαχρονικά βλέπουμε μια τάση σταθεροποίησής του γύρω στο 19%. Δηλαδή πέρα από την αύξηση της πρώτης χρονιάς, δηλαδή του 1989 σε 19% έναντι 14,4% το 1988, τα υπόλοιπα χρόνια έχει της εξής εξέλιξη: το 1990 σε 20,8%, το 1991 σε 18,8% και το 1992 σε 18,3%. Τα ποσοστά αυτά άρινονται μικρότερα από δια πραγματικά έχει ανάγκη ο Οργανισμός. Οι επενδύσεις που κάνει είναι τεράστιες και έτσι άρινεται επιτακτική η αύξηση του κυκλοφορούντος ενεργητικού, προκειμένου να ανταποκρίνεται επιτυχώς στις ληξιπρόσθεσμες υποχρεώσεις. Και παρόλο που ο Ο.Τ.Ε. είναι μια Εταιρεία που στηρίζεται στα Πάγια του, λόγω των ειδικών συνθηκών

(επενδύσεις, δάνεια, κλπ.) ορίνεται αναγκαία, η - μικρή είστω - αύξηση του κυκλοφορούντος.

Ολοκληρώνουμε την ανάλυση των αριθμοδεικτών διαχρονικά με το δείκτη της Πολιτικής Αυτοχρηματοδότησης. Αυτός ο δείκτης που παρουσιάζει τη μέριμνα που έχει ο Οργανισμός για τη δημιουργία αποθεματικών, παρουσιάζει την αναλογία αυτών σε σχέση με τα ίδια Κεφάλαια. Ο αρκετά υψηλός βαθμός που κινείται αυτός ο δείκτης είναι ένα δείγμα των σημαντικών κερδών που παρουσιάζει ο Οργανισμός. Παρατηρώντας τον στο πέρασμα του χρόνου, παρατηρούμε μια τάση αυξητική από 25,5% το 1988 στο 36,7% το 1992. Το ποσοστό αυτό, δημος αναφέρθηκε, είναι αρκετά ενθαρρυντικό στοιχείο και δείγμα κεδροφορίας της επιχείρησης.

Εχοντας τελειώσει τη διαχρονική ανάλυση των αριθμοδεικτών και βλέποντάς τους συνολικά, κάνουμε τις εξής διαπιστώσεις:

Είναι δεδομένη η αναπτυξιακή πορεία που ακολουθεί ο Οργανισμός. Η βελτίωση όλων σχεδόν των δεικτών - πλην της ρευστότητας - είναι ένα σημαντικό στοιχείο απόδειξης των παραπάνω. Ο Οργανισμός πράγματι μειώνει το ποσοστό - είστω με πολύ μικρό ρυθμό - του παγίου σε σχέση με το κυκλοφορούν. Γιατί μπορεί να είναι εταιρεία που βασίζεται στα πάγια, αλλά το 80% που ήταν το 1988 σε σχέση με το σύνολο του ενεργητικού ήταν υπερβολικό, σε σχέση με το 14,4% που αντιπροσώπευε το κυκλοφορούν. Η γρηγορότερη μεταβολή αυτής της αναλογίας θα δώσει μια λύση στο πρόβλημα της ρευστότητας σε σχέση δημως

πάντα με την αύξηση του Κεφαλαίου Κίνησης που ιρίνεται ανεπαρκές. Αυτές οι δύο κινήσεις θα δώσουν διέξοδο στο πρόβλημα του Οργανισμού που έχει φθάσει στο οξύτερο σημείο του, στο πρόβλημα δηλαδή της ρευστότητας, που ενώ θα έπρεπε να είναι 2 με 3 είναι μόλις 0,725.

Παρόλα τα μεγάλα του κέρδη ο Οργανισμός θα πρέπει να αντιμετωπισθεί ως μια επιχείρηση που χρειάζεται ταχέως, σημαντικά Κεφάλαια για τις τεράστιες επενδύσεις του. Ετσι, παρόλο που η αποδοτικότητα των ίδιων Κεφαλαίων είναι καλή και τα έσοδα σημαντικά, θα πρέπει και τα δύο αυτά στοιχεία να αυξηθούν (με την αύξηση των τιμολογίων στο επίπεδο του πληθωρισμού, την μη χρηματοδότηση των ΕΛΤΑ κλπ.).

Πέρα δύναμης από τα έσοδα που μπορούμε να αποκομίσουμε από τις παραπάνω πηγές, επιτακτική ανάγκη είναι και ο δανεισμός. Και φυσικά, η δανειοληπτική ικανότητα του Οργανισμού βρίσκεται σε αριετά καλό σημείο και σε συνδυασμό με την αποδοτικότητα, που βρίσκεται σε καλό επίπεδο, υπάρχουν άριστες προοπτικές. Το πρόβλημα πάντως που εντοπίσαμε προηγουμένως με την ρευστότητα έχει και εδώ το αντίκτυπό του, αφού λόγω της αύξησης των υποχρεώσεων που θα αντιμετωπίσει ο Οργανισμός τα προσεχή χρόνια, θα πρέπει να έχει αυξημένη ρευστότητα για να ανταποκρίνεται στις υποχρεώσεις του. Μια τελευταία διάσταση της ικανότητας που έχει ο Οργανισμός και της εξασφάλισης που παρέχει στους δανειστές του είναι και η πολύ μεγαλύτερη αναλογία των ίδιων σε σχέση με τα ξένα κεφάλαια.

Τελειώνουμε την ανάλυση με τη σημαντική δυνατότητα για

αυτοχρηματοδότηση που έχει ο Οργανισμός, όπως άλλωστε έχουν προνοήσει και οι διοικήσεις του Οργανισμού, βλέποντας τον πίνακα που αναφέρεται σε αυτόν το δείκτη, και που κινείται σε αριετά καλδ σημείο.

Τελειώνοντας την παράθεση και ανάλυση των οικονομικών στοιχείων, θα μπορούσαμε να πούμε δτι, γενικά, ο Οργανισμός κινείται σε ινανοποιητικά επίπεδα, με σταθερή ανοδική πορεία. Ορισμένα αρνητικά σημεία που παρουσιάζονται (ρευστότητα) και που θα παρουσιασθούν, είναι κατά τη δική μας άποψη, θέμα ορθολογικής και ανεπηρέαστης διοίκησης. Και αυτό γιατί λόγω των συνεχών αλλαγών και κατά συνέπεια των διαφορετικών επιλογών, δεν ακολουθείται μια συγκεκριμένη οικονομική πολιτική, που θα εξαλείψει και τα τελευταία προβλήματα που αντιμετωπίζει ο Οργανισμός.

1) ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΜΕΡΙΚΗΣ ΑΠΟΚΡΑΤΙΚΟΠΟΙΗΣΗΣ

Ο Οργανισμός Τηλεπικοινωνιών Ελλάδος λειτουργεί σε ένα περιβάλλον το οποίο από τις αρχές της δειναετίας του '80, χαρακτηρίζεται από μία αυξανόμενη αστάθεια. Η αλματώδης πρόοδος της τεχνολογίας στο χώρο των τηλεπικοινωνιών είναι η γενεσιουργός αιτία αυτής της αστάθειας. Η τεχνολογική πρόοδος έχει ήδη δυνατή την προσφορά μιας μεγάλης ποικιλίας και νούργιων υπηρεσιών και έχει ήδη απαραίτητο τον επαναπροσδιορισμό των σημείων και λειτουργιών ενδιαφέροντος μελλοντικού τηλεφωνικού δικτύου. Ο πολλαπλασιασμός των υπηρεσιών που μπορούν να προσφερθούν διά μέσου του τηλεφωνικού δικτύου θέτει σε αμφισβήτηση την ανάγκη ενδιαφέροντος μονοπωλίου, όπως ο Ο.Τ.Ε. στον τομέα των τηλεπικοινωνιών.

Η Ευρωπαϊκή Κοινότητα, με την προοπτική της Ενιαίας Αγοράς, έχει επιλέξει μια πολιτική απευλευθέρωσης του τομέα των τηλεπικοινωνιών. Η κοινοτική πολιτική για τις τηλεπικοινωνίες αποβλέπει στην άμεση απελευθέρωση και υποβολή στον ενδοκοινοτικό ανταγωνισμό της αγοράς των τερματικών συσκευών και της αγοράς εξοπλισμού του δικτύου. Η ίδια επίσης αρχή εφαρμόζεται και στην αγορά των υπηρεσιών. Όλες οι νέες υπηρεσίες πρέπει να προσφέρονται σε ανταγωνιστική βάση. Το τηλέφωνο μόνο μπορεί να θεωρηθεί σαν εξαίρεση και να προφυλαχθεί από τον ανταγωνισμό σε προσωρινή βάση. Ο ανταγωνισμός για την παροχή της τηλεφωνικής υπηρεσίας και ο ανταγωνισμός για την υποδομή του ίδιου του δικτύου μπορούν να θεωρηθούν δια την συνδέονται στενά. Η κοινοτική πολιτική δεν περιέχει καμία υπόδειξη σχετικά με το θέμα του ανταγωνισμού

στην υποδομή του δικτύου, το οποίο αφήνεται ανοικτό κατ' ιδία
χώρα θα πρέπει να αποφασίσει ξεχωριστά κατ' αυτήν την περιοχή με
τις ιδιομορφίες της.

Η αστάθεια του περιβάλλοντος μέσα στο οποίο λειτουργεί ο
Ο.Τ.Ε. ενφράζεται, κατά πρώτον, μέσα από την επείγουσα ανάγκη
που αντιμετωπίζει ο οργανισμός εκσυγχρονισμού του εξοπλισμού
του δικτύου κατά της παρακολούθησης της συνεχούς κατ' γρήγορης
τεχνολογικής εξέλιξης κατά δεύτερον, μέσα από το γεγονός
ότι αυτή η ίδια τεχνολογική εξέλιξη τείνει να μεταμορφώσει
την αγορά των τηλεπικοινωνιών από μονοπωλιακή σε
ανταγωνιστική. Η αριθμητική ευνοϊκή κατάσταση πραγμάτων για τον
Ο.Τ.Ε. είναι η σοβαρή υπερβαλλούσα ζήτηση που χαρακτηρίζει
την αγορά τηλεφώνου. (Ο αριθμός των αιτήσεων για νέες
τηλεφωνικές γραμμές είναι ίσος με το ένα τρίτο των ήδη
εγκατεστημένων). Οι προοπτικές ανάπτυξης του οργανισμού είναι
κατά συνέπεια πολύ καλές κατά την περιβάλλον δεν ήταν ταυτόχρονα ασταθές.

Μέσα σε αυτό το άλμα αστάθειας κατά την περιοχή με
τεχνολογικές εξελίξεις θα ήταν από όλους απαραίτητη η
γρήγορη προσαρμογή του Ο.Τ.Ε. στις νέες συνθήκες που
χαρακτηρίζονται από τις πολύ γρήγορες τεχνολογικές αυξώσεις κατά¹
θεσμικές εξελίξεις. Πάνω ακριβώς σε αυτή την προοπτική έχουν
αναπτυχθεί πολλές απόψεις. Παρά τις μικρές ή μεγάλες διαφορές
που χαρακτηρίζουν τις απόψεις αυτές θα μπορούσαμε με άριθμο
τη νομική μορφή του Οργανισμού να κατατάξουμε τις απόψεις
αυτές σε δύο μεγάλες κατηγορίες. Πρώτον σε αυτούς που

υποστηρίζουν την άποψη πως ο Ο.Τ.Ε. πρέπει να αλλάξει χέρια και να περάσει σε ιδιώτες. Η δεύτερη άποψη υποστηρίζει λίγο – πολύ να παραμείνει ο Ο.Τ.Ε. υπό το παρόν καθεστώς να παραμείνει δηλαδή ιρατικό μονοπάλιο. Βέβαια η διαφορετικότητα των γνωμών φτάνει σε σημείο να ήνει πολλές φορές τα δρια των δύο αυτών κατηγοριών δυσδιάκριτα. Στην κατηγορία των απόψεων που υποστηρίζουν την αλλαγή του ιδιοκτησιακού καθεστώτος απαντάμε γνώμες που αναφέρονται στην απελευθέρωση εντελώς των τηλεπικοινωνιών και του ελεύθερου ανταγωνισμού, γνώμες που αναφέρονται στην μεταφορά του Ο.Τ.Ε. από ιρατικό μονοπάλιο σε ιδιωτικό και ακόμα απόψεις που μπορεί να μην είναι ιδιαίτερα ξενάθαρες αλλά αφορούν αυτήν την κατηγορία.

Σε αυτήν την τελευταία κατηγορία απόψεων θα μπορούσαμε να κατατάξουμε το νομοσχέδιο που έμεινε γνωστό από το δνομα του εμπνευστή του και ψηφίστηκε το περασμένο καλοκαίρι από το θερινό τμήμα της Βουλής. Φυσικά αναφερόμαστε στο νομοσχέδιο για τη μερική αποκρατικοποίηση του Ο.Τ.Ε. ή νομοσχέδιο "Μάνου". Το νομοσχέδιο αυτό συντάντησε πάρα πολλά εμπόδια που δεν αφορούσαν μόνο την αντιπολίτευση, αλλά και τα συνδικάτα και ακόμα αντιρήσεις που προέρχονταν μέσα από την Κυβέρνηση ή το κυβερνών κόμμα. Γιατί δύνατος αυτός ο θόρυβος, γιατί δύλες αυτές οι αντιρήσεις; Μήπως ήταν το νομοσχέδιο τόσο αντιλαϊκό ή μήπως την ριζοσπαστικότητά του και την προοδευτικότητά του δεν την αντιλήφθηκε κανείς; Ας δούμε δύνατος αναλυτικότερα και στεκνόμενοι πιο πολύ στα σημεία αιχμής το δύλο νομοσχέδιο.

1) Ο Ο.Τ.Ε. μετατρέπεται σε πολυμετοχική εταιρεία. Το 51% ανήκει στο Κράτος, το 35% στο στρατηγικό επενδυτή, το οποίο 35% θα προκύψει ύστερα από την αγορά στην αρχή του 25% του Κεφαλαίου και θα αναλάβει εξ ολοκλήρου, αύξηση κεφαλαίου ώστε το ποσοστό συμμετοχής του αθροιστικά να φτάσει το 35%. Το υπόλοιπο 14% θα διανεμηθεί ως εξής: 10% στο ευρύ επενδυτικό κοινό μέσω χρηματιστηρίου και το υπόλοιπο 4% στους εργαζόμενους και συνταξιούχους του Οργανισμού.

2) Παραχωρείται στο στρατηγικό επενδυτή το αποκλειστικό δικαίωμα παροχής υπηρεσιών φωνητικής τηλεφωνίας. Για δέκα χρόνια για αλήσεις στο εσωτερικό και για οκτώ χρόνια για διεθνείς αλήσεις.

3) Παραχωρείται το management στον επενδυτή.

4) Η τιμολογιακή πολιτική θα ορίζεται από 5μελή Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών και δχι από τον επενδυτή ή την Κυβέρνηση όπως γινόταν μέχρι τώρα, μέσω της Επιτροπής Τιμών και Εισοδημάτων. Οι αυξήσεις θα συμβαδίζουν με τον επίσημο πληθωρισμό.

5) Καταργούνται τα δργανα εργατικής εκπροσώπησης και κοινωνικού ελέγχου.

6) Το Κράτος θα ορίζει τον πρόεδρο και την πλειοψηφία,

δηλαδή τα έξι από τα έντεκα μέλη, το Διοικητικό Συμβούλιο του Οργανισμού. Ο Στρατηγικός επενδυτής θα ορίζει τα τέσσερα μέλη και τον Γενικό Διευθυντή.

7) Εισάγεται ο θεσμός του Επιτρόπου Εθνικής Αμυνας, ο οποίος ως 120 μέλος έχει δικαιώματα ψήφου και "βέτο" μόνο για θέματα που σχετίζονται με την Εθνική Αμυνα και Ασφάλεια, με την αλλαγή της εθνικότητας του Ο.Τ.Ε., καθώς και με τη μεταβολή των δραστηριοτήτων του.

8) Σε περιπτώσεις εκτάκτου ανάγκης λόγω εσωτερικών προβλημάτων (π.χ. σεισμοί) ή λόγω εξωτερικής απειλής ο κάτοχος της άδειας υποχρεούται να τίθεται υπό τις εντολές της Κυβέρνησης. Τη διοίκηση σε αυτή την περίπτωση ασκούν οι εκπρόσωποι του Ελληνικού Δημοσίου.

9) Δημιουργείται στον Ο.Τ.Ε. "Υπηρεσία Ειδικών Δικτύων" με σκοπό την εξυπηρέτηση των αναγκών επικοινωνίας των Ενόπλων Δυνάμεων και την κάλυψη των θεμάτων που σχετίζονται με την Εθνική Αμυνα, την Ασφάλεια και τη Δημόσια Τάξη, με δικαιώματα επιλογής των υπαλλήλων που θα επανδρώσουν την Υπηρεσία αυτή από τις Ενοπλες Δυνάμεις.

10) Ο κάτοχος της άδειας υποχρεούται έως το 2000 να πραγματοποιήσει ένα συγκεκριμένο επενδυτικό πρόγραμμα και να παρέχει ποιότητα υπηρεσιών αντίστοιχη με το μέσο δρο των χωρών της Κοινότητας.

11) Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες παραβιάζονται βασικοί δροι της ἀδειας αυτή αφαιρείται από τον κάτοχο. Σε άλλες περιπτώσεις επιβάλλονται χρηματικά πρόστιμα ή ποινές.

Αυτές είναι σε γενικές γραμμές τα βασικά σημεία του νομοσχεδίου για τη μερική αποκρατικοποίηση του Ο.Τ.Ε. Χρήσιμο είναι να δούμε το ιδεολογικό υπόβαθρο του νομοσχεδίου αυτού, αλλά και γενικότερα των υποστηρικτών του.

Ξεκινώντας την ανάλυση της παραπάνω ἀποψης για την κατεύθυνση που πρέπει να ακολουθήσουν οι τηλεπικοινωνίες στα επόμενα χρόνια θα πρέπει να αναφέρουμε ότι ως βασικό επιχείρημα αναφέρεται η γενικότερη πολιτική της Ε.Ο.Κ. Τη στρατηγική Ανάπτυξη στις χώρες της Κοινότητας την περιγράφουν ως εξής:

Η Επιτροπή Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων έχει εγκαίρως αναγνωρίσει το θεμελιώδη ρόλο των τηλεπικοινωνιών στις σύγχρονες οικονομίες. Για τον λόγο αυτό σχεδίασε ενιαία στρατηγική ανάπτυξης των Τηλεπικοινωνιών στις χώρες της Ε.Ο.Κ. γνωστή σαν "πράσινο βιβλίο". Η στρατηγική αυτή έχει ήδη εγκριθεί από τις χώρες - μέλη και η εφαρμογή της αποτελεί υποχρέωση. Τι προβλέπει αυτή η στρατηγική;

- 1) Την εισαγωγή του ανταγωνισμού στις Τηλεπικοινωνίες.
- 2) Το διαχωριστικό του νομοθετικού Κανονισμού αρμοδιοτήτων από τις άλλες αρμοδιότητες εκμετάλλευσης του τηλεπικοινωνιακού συστήματος και της παροχής υπηρεσιών.

Η οδηγία 903/88 προβλέπει ότι το βασικό δίκτυο και η φωνητική τηλεφωνία μπορούν να διατηρηθούν ακόμα ως μονοπάλιο, είναι δημοσιοχρεωτική η εισαγωγή του ανταγωνισμού σε δλες τις άλλες υπηρεσίες. Πρόσφατα δε, το Συμβούλιο Υπουργών Μεταφορών της E.O.K. αποφάσισε την απελευθέρωση της φωνητικής μετά το 2003 για την Ελλάδα, την Ισπανία, την Πορτογαλία και την Ιρλανδία. Οι υπόλοιπες χώρες θα ξεκινήσουν από το 1998.

Εν δψει της απελευθέρωσης, δλες οι ευρωπαϊκές χώρες ολοκληρώνουν με ταχύτερο ρυθμό την αποκρατικοποίηση των τηλεπικοινωνιών τους. Η Ιταλία αυξάνει το ποσοστό συμμετοχής των ιδιωτών στη STET από 48% που είναι σήμερα, σε 70%. Το 67,4% των μετοχών της Ισπανικής TELEFONIKA ανήκει ήδη στους ιδιώτες. Η M. Βρετανία ολοκλήρωσε την αποκρατικοποίηση της British Telecom με την πώληση του υπόλοιπου 22% των μετοχών της εταιρείας. Η Γερμανία προχωράει άμεσα στη μερική αποκρατικοποίηση της Deutsche Telekom με την πώληση του 49% των μετοχών του Οργανισμού. Η Γαλλία προχωρά επίσης στη μερική αποκρατικοποίηση της France Telecom με την πώληση των μετοχών της.

Τέλος, η Πορτογαλία, το Βέλγιο, η Ολλανδία και η Δανία έχουν ανακοινώσει δτι θα προχωρήσουν στην αποκρατικοποίηση των τηλεπικοινωνιών τους μέχρι το 1995 - 1996.

Μέσα σε αυτό το διεθνές ήλιμα αποκρατικοποίησης υποστηρίζουν οι οπαδοί αυτής της άποψης που αναλύουμε, είναι απαραίτητη η αποκρατικοποίηση για να αξιοποιησει τη μια και μοναδική ευημερία, προκειμένου να γίνει εφαμιλλος των άλλων

ευρωπαϊκών χωρών και να ακολουθήσει τις εξελίξεις.

Ολες αυτές οι μεταβολές στο ιδιοκτησιακό ιαθεστώς γίνονται προκειμένου να εξυπηρετήσουν το σκοπό του εκσυγχρονισμού. Και ο εκσυγχρονισμός είναι απαραίτητος λόγω του ρόλου των τηλεπικοινωνιών στην παραγωγή διαδικασία, και της αλλαγής της μορφής τους τα τελευταία χρόνια. Παρά την αποδοχή από δλες τις πλευρές της ανάπτυξης και του εκσυγχρονισμού που γνωρίζει ο Ο.Τ.Ε. συνεχώς, ιρίνεται απαραίτητη η αλλαγή ρυθμού και ο πολύ πιο γρήγορος εκσυγχρονισμός του αλλά και η λειτουργία του με φιλοσοφία ιδιωτικής επιχείρησης. Και δλα αυτά λόγω της απελευθέρωσης που συντελείται διεθνώς. Το μονοπάλιο του Ο.Τ.Ε. θα καταργηθεί σύντομα και οποιαδήποτε ευρωπαϊκή τηλεπικοινωνιακή επιχείρηση θα μπορεί να εγκατασταθεί στην Ελλάδα και να προσφέρει υπηρεσίες στους Ελληνες. Το έργο δύναται να εκσυγχρονισμού του Ο.Τ.Ε. είναι μια πολύπλοκη υπόθεση και απαιτεί να επενδυθούν τεράστια κεφάλαια στα επόμενα 10 χρόνια. Πάνω απ' όλα δύναται απαιτείται τεχνογνωσία, πείρα σε θέματα διοίκησης και τεχνολογίας, ώστε τα δύο τρισ. δρχ. περίπου, που είναι απαραίτητα για τον εκσυγχρονισμό του Ο.Τ.Ε., να επενδυθούν με τον επωφελέστερο τρόπο. Γι' αυτό ο Ο.Τ.Ε. πρέπει να βρει έναν ισχυρό σύμμαχο, ένα συνεργάτη - επενδυτή, μια μεγάλη τηλεπικοινωνιακή εταιρεία που θ' αναλάβει να τον εκσυγχρονίσει τεχνολογικά, διοικητικά, οργανωτικά. Ο σύμμαχος αυτός θα δεσμεύσει στον Οργανισμό πολύ σημαντικά δικά του κεφάλαια, συνδέοντας άρρηκτα τα συμφέροντά

του με την πρόσοδο του Ο.Τ.Ε. Ο εκσυγχρονισμός του οργανισμού θα αφελήσει όλους τους Ελληνες, όλες τις επιχειρήσεις και δλες τις οικονομικές δραστηριότητες. Ακόμα θα επιτρέψει την εισαγωγή υψηλής τεχνολογίας που είναι απαραίτητη για την ανταγωνιστικότητα της χώρας. Τέλος, η διάθεση του 14% των μετοχών στο ευρύ επενδυτικό κοινό, τους εργαζόμενους και τους συνταξιούχους του Ο.Τ.Ε. θα επιτρέψει σε πολλούς Ελληνες να γίνουν Μέτοχοι του Οργανισμού και να συμμετέχουν στα κέρδη του.

Συνεχίζοντας την παράθεση των αντιλήψεων που αφορούν τους υποστηρικτές της μερικής αποκρατικοποίησης του Ο.Τ.Ε., φθάνουμε σε ένα καίριο σημείο. Γιατί ο Ο.Τ.Ε. πωλείται αφού παρουσιάζει κέρδη σημαντικά που διαρκώς αυξάνονται. Σε αυτό το σημαντικό ερώτημα απαντούν συνοπτικά με τον ακόλουθο τρόπο.

Ο Ο.Τ.Ε. σήμερα έχει κέρδη γιατί είναι ηρατικό μονοπώλιο και τα κέρδη του εξαρτώνται αποκλειστικά από την τιμολογιακή πολιτική που ακολουθείται. Αν αυξηθούν με Κυβερνητική απόφαση τα τέλη, αυτομάτως αυξάνονται τα κέρδη. Τα κέρδη όμως δεν είναι το ζητούμενο. Το ζητούμενο είναι η ποιότητα και η ποσότητα στις υπηρεσίες που προσφέρει στους πολίτες και στις επιχειρήσεις. Και όπως υποστηρίζουν, δύο ο Ο.Τ.Ε. παραμένει υπό το σημερινό καθεστώς δεν πρόκειται να γίνει καμμία σημαντική βελτίωση στην ποιότητα και ποσότητα των υπηρεσιών.

Ο Ο.Τ.Ε., υποστηρίζουν, είναι βυθισμένος σε ένα διαχειριστικό χάος. Ουσιαστικά τα κέρδη του αντλούνται από

τις μονοπωλιακές τιμές που έχει επιβάλλει στις διεθνείς συνδιαλέξεις. Το μονοπώλιο αυτό καταρρέει, αφού ήδη μεγάλες επιχειρήσεις επικοινωνούν με το εξωτερικό μέσω κέντρων που αντιστρέφουν την αλήση (από το εξωτερικό στο εσωτερικό) και έχουν έτσι χαμηλότερο κόστος συνδιαλέξεις. Ο Ο.Τ.Ε. πρέπει να μειώσει σύντομα το κόστος των διεθνών συνδιαλέξεως. Στις αστικές συνδιαλέξεις λειτουργεί κάτω του κόστους. Η τιμή μονάδος είναι χαμηλή σε σχέση με το κόστος της. Το υψηλό κόστος οφείλεται στον προβληματικό τρόπο διοίκησης και στην ιανοδιαχείριση. Για την αλλαγή, που είναι απαραίτητη για την επιβίωση του Οργανισμού χρειάζεται αλλαγή τεχνολογίας, τιμολογιακής πολιτικής, τρόπου διαχείρισης και στρατηγικής. Το μοντέλο της δημόσιας μονοπωλιακής επιχείρησης σύμφωνα με την άποψη που αναλύουμε έχει αποτύχει. Ακόμα όμως και τα έσοδα από τις διεθνείς συνδιαλέξεις μειώνονται σημαντικά λόγω της απελευθέρωσης των τηλεπικοινωνιών. Η μείωση που ήδη συντελείται στα διεθνή τιμολόγια θα προκαλέσει σταδιακά σημαντική πτώση των κερδών του Οργανισμού. Σε αντιστάθμισμα της μείωσης αυτής θα πρέπει να υπάρξει ρεαλιστικότερη πολιτική στα τιμολόγια στις τοπικές αλήσεις. Από την άλλη πλευρά, σύμφωνα με την απόφαση του Συμβουλίου Υπουργών Μεταφορών της Κοινότητας, αποφασίστηκε η έγκριση της αρχής της αμοιβαίας αναγνώρισης των αδειών επιχειρήσεων που παρέχουν τηλεπικοινωνιακές υπηρεσίες. Αυτό σημαίνει ότι μία εταιρεία που έχει άδεια θα μπορεί να εγκατασταθεί στην Ελλάδα και να προσφέρει υπηρεσίες.

Σαν ένα από τα μεγαλύτερα επιχειρήματα παρουσιάζεται η βελτίωση που υποστηρίζεται δτι θα επιφέρει η μερική απομρατικοποίηση του Ο.Τ.Ε. στις τηλεπικοινωνιακές υπηρεσίες που παρέχονται με αποτέλεσμα το 2003 η ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών να είναι ίδια ή καλύτερη σε σχέση με τη μέση ποιότητα των τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών, που τότε θα επικρατεί στα ιράτη - μέλη της Ευρωπαϊκής Κοινότητας. Και αυτό θα επιτευχθεί γιατί εντάσσεται στις υποχρεώσεις του Στρατηγικού Επενδυτή. Σύμφωνα με την Αδεια Λειτουργίας του Ο.Τ.Ε., περιλαμβάνονται οι ακόλουθοι ποσοτικοί και ποιοτικοί στόχοι:

A. ΣΤΟΧΟΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΙΚΤΥΟΥ. Η Αδεια Λειτουργίας του Ο.Τ.Ε. στοχεύει σε ουσιαστική επέκταση και αντικατάσταση του υπάρχοντος δικτύου του Ο.Τ.Ε. Συγκεκριμένα, μεταξύ των άλλων, περιλαμβάνονται και οι εξής στόχοι ανάπτυξης:

- 1) Η χωρητικότητα του δικτύου πρέπει να είναι 10 - 14% μεγαλύτερη από τη συνολική ζήτηση.
- 2) Ο βαθμός ψηφιακοποίησης των αστικών κέντρων από 18% σήμερα πρέπει να είναι τουλάχιστον 45% το 1996, 60% το 2000 και 75% το 2003.
- 3) Ο αριθμός κοινοχρήστων τηλεφώνων από 3,2 ανά 1000 κατοίκους που είναι σήμερα, να αυξηθεί ώστε το 2003 να λειτουργούν τουλάχιστον 7 κοινόχρηστα τηλέφωνα ανά 1000 κατοίκους, εκ των οποίων τα 4,2 θα είναι καρτοτηλέφωνα.
- 4) Εγκατάσταση 200.000 τηλεφωνικών γραμμών, σε αγροτικές και νησιωτικές περιοχές έως το 2003. Ακόμα για δύο

κοινόχρηστα τηλέφωνα που θα εγκαθίστανται στην Αττική τουλάχιστον ένα θα εγκαθίσταται σε επαρχιακό χωριό ή κωμόπολη.

B. ΠΟΙΟΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΩΝ ΠΑΡΕΧΟΜΕΝΩΝ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ. Η ποιότητα των παρεχομένων υπηρεσιών πρέπει να καλύπτει τα πρότυπα που έχουν τεθεί από διεθνείς τηλεπικοινωνιακούς Οργανισμούς. Συγκεντριμένα:

1) Από 26 μήνες που είναι σήμερα η μέση διάρκεια αναμονής για σύνδεση θα φθάσει τους 5 μήνες το 1996 τις 15 ημέρες το 2000 και τις 7 ημέρες το 2003.

2) Οι λάθος αλήσεις θα μειωθούν στο 35% το 1996, 20% το 2000 και 10% το 2003.

3) Οι βλάβες που θα επισκευάζονται σε μία μέρα από την αναφορά τους θα είναι 80% το 1996, 90% το 2000 και 95% το 2003. Ο μέγιστος χρόνος για την ικανοποίηση του 98% των αιτήσεων για επισκευή θα είναι το 1996 10 εργάσιμες μέρες, το 2000 7 εργάσιμες ημέρες και το 2003 5 εργάσιμες ημέρες.

4) Ο χρόνος αναμονής για απάντηση τηλεφωνητή θα γίνει το 1996 15 δευτερόλεπτα, το 2000 10 δευτερόλεπτα και το 2003 5 δευτερόλεπτα.

5) Το ποσοστό των αποτυχημένων αλήσεων σε ώρα αιχμής το 1996 θα είναι 5%, το 2000 2% και το 2003 θα γίνει 1%.

Πέρα δμως από τους ποσοτικούς και ποιοτικούς στόχους που

θα πρέπει να αναλάβει ο στρατηγικός επενδυτής θα πρέπει να δούμε και την τιμολογιακή πολιτική που θα πρέπει να ακολουθήσει ο νέος αποικατικοποιημένος Ο.Τ.Ε., σημείο που και αυτό όπως δλα τα προηγούμενα έχει γίνει αντικείμενο διαφωνίας και τριβών.

Οπως υποστηρίζουν οι εμπνευστές του νομοσχεδίου, ο στρατηγικός επενδυτής και σε αυτό το σημείο θα αφελήσει τους ιαταναλωτές, διότι η δέσμευση που έχει αναλάβει είναι να ακολουθήσει την εξής πολιτική: Από το 1994 έως το 2003, τα τιμολόγια του Ο.Τ.Ε θα παρουσιάζουν μείωση 2% κάθε χρόνο σε σχέση με το ύψος του πληθωρισμού. Ειδικά για το 1994 έως το 1996, ο Ο.Τ.Ε. θα μπορεί να ακολουθήσει την τιμολογιακή πολιτική, που πρότεινε ο ιατικός Ο.Τ.Ε. το 1992 στην Κυβέρνηση, αλλά με 18 μήνες καθυστέρηση. Δηλαδή, οι τιμολογιακές προτάσεις του ιατικού Ο.Τ.Ε. για τα έτη 1993 - 94 - 95 θα ισχύουν για τα έτη 1994 - 95 - 96.

Τελειώνοντας την επιχειρηματολογία στην οποία στηρίζουν τις απόψεις τους οι υποστηρικές της μερικής αποικατικοποίησης του Ο.Τ.Ε., δημιουργούνται μέσα από το νομοσχέδιο, φθάνουμε στο σημείο που αναφέρεται στο μέλλον των εργαζομένων μέσα στο νέο Ο.Τ.Ε. Υποστηρίζουν δηλαδή συγκεντριμένα, διότι η μερική αποικατικοποίηση του Ο.Τ.Ε., προστατεύει τα συμφέροντα και δίνει σιγουριά και προοπτική στον εργαζόμενο και συνταξιούχο του Ο.Τ.Ε. Με την μερική αποικατικοποίηση αναμένεται μια ανάπτυξη του τομέα των τηλεπικοινωνιών και νέες ανάγκες σε προσωπικό. Επιπλέον, η Κυβέρνηση πέραν των

θέσεων εργασίας, έχει δηλώσει ότι θα εγγυηθεί και τα συνταξιοδοτικά δικαιώματα των εργαζομένων. Το σημαντικότερο δμως είναι ότι ούτε εργαζόμενος και συνταξιούχος του Ο.Τ.Ε. θα γίνει και μέτοχος του Οργανισμού, σε αναγνώριση της έωστώρα συμμετοχής του στην ανάπτυξη του Ο.Τ.Ε., αλλά και ως ένα επιπλέον κίνητρο για τη συμβολή του στη μελλοντική ανάπτυξη του Οργανισμού. Συγκεκριμένα ας δούμε τις απόψεις που υποστηρίζονται σε τέσσερα σημεία:

1. ΔΙΑΘΕΣΗ ΜΕΤΟΧΩΝ ΣΕ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΟΥΣ.

Η Κυβέρνηση έχει ανακοινώσει ότι στα πλαίσια της μερικής αποκρατικοποίησης του Ο.Τ.Ε., μέχρι και 4% των μετοχών θα διατεθεί στους 27.000 εργαζομένους και τους 14.000 συνταξιούχους του Οργανισμούς με ιδιαίτερα ευνοϊκούς δρους. Μάλιστα, ένα τμήμα του ποσοστού αυτού θα διατεθεί εντελώς δωρεάν, ώστε ούτε εργαζόμενος ή συνταξιούχος του Οργανισμού να μπορέσει να γίνει και μέτοχος χωρίς καμμία επιβάρυνση.

α). Κάθε εργαζόμενος στον Ο.Τ.Ε. λαμβάνει δωρεάν μετοχές αξίας περίπου 100.000 δρχ. και επιπρόσθετες μετοχές αξίας 25.000 δρχ. για ούτε έτος προϋπηρεσίας.

β) Κάθε συνταξιούχος του Ο.Τ.Ε. λαμβάνει δωρεάν μετοχές αξίας περίπου 200.000 δρχ. Οι μετοχές αυτές δεν μεταβιβάζονται για 12 μήνες. Υστερα μπορούν να μεταβιβαστούν μέσω του Χρηματιστηρίου. Η δωρεάν παραχώρηση μετοχών στους

εργαζομένους και συνταξιούχους του Ο.Τ.Ε. προβλέπεται στο Νόμο για το Καταστατικό του Ο.Τ.Ε., δημοσίου λύνονται και τα σχετικά φορολογικά θέματα.

2. ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΤΩΝ ΘΕΣΕΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΤΟΝ Ο.Τ.Ε.:

Σκοπός της Κυβέρνησης δημοσίου υποστηρίζεται είναι να εξασφαλίσει τη συνέχιση της απασχόλησης των σήμερα εργαζομένων στον Ο.Τ.Ε. και μετά την ανάληψη της διοίκησης από τον Στρατητικό επενδυτή. Ο Νόμος για το Καταστατικό του Ο.Τ.Ε. προβλέπει δτι δεν αλλάζει το καθεστώς ήτοι από το οποίο μπορούν να απολυθούν οι εργαζόμενοι στον Ο.Τ.Ε. Επιπλέον προβλέπει δτι ο Γενικός Κανονισμός Προσωπικού θα διατηρηθεί για δύο χρόνια, εκτός εάν προηγουμένως υπάρξει αμοιβαία συμφωνία μεταξύ του εργοδότη και των εργαζομένων για νέο εσωτερικό κανονισμό.

3. ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ:

Η σύμβαση αγοράς και πώλησης δεσμεύει τον Στρατηγικό επενδυτή προς τις ιατωτέρω υποχρεώσεις έναντι των εργαζομένων του Ο.Τ.Ε.:

α) Στην παροχή υψηλής ποιότητας επιμόρφωσης για την ανάπτυξη Ελλήνων μάνατζερ μέσα στον Ο.Τ.Ε.

β) Στην παροχή περιεκτικής και επαναλαμβανόμενης επιμόρφωσης των υπαλλήλων με ίδιαίτερη έμφαση στις πλέον πρόσαφατες εξελίξεις του ηλάδου τηλεπικοινωνιών.

γ) Στην ενεργητική επιδίωξη αρμονικών εργασιακών σχέσεων

μέσω τακτικών διαβουλεύσεων με εκπροσώπους των εργαζομένων.

δ) Στην εφαρμογή μιας πολιτικής προσωπικού που αναγνωρίζει και ανταμοίβει την ικανότητα και παραγωγικότητα.

4. ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ:

Θα συνεχιστεί η εφαρμογή των διατάξεων του νόμου 2084/1992 σε σχέση με τη ρύθμιση κοινωνικής ασφάλισης του Ο.Τ.Ε. Η μερική αποκρατικοποίηση δεν θα σημάνει μείωση των πόρων ΤΑΠ - ΟΤΕ ή δλλη αλλαγή καθεστώτος κοινωνικής ασφάλισης των εργαζομένων.

Τελειώνοντας την παράθεση των απόψεων που αναλύουμε, φθάνουμε σε ένα σημαντικό ζήτημα, την χρηματοδότηση της Κοινότητας που φαίνεται να κινδυνεύει με την αλλαγή μορφής του. Οι απόψεις των υποστηρικτών της μερικής αποκρατικοποίησης είναι οι ακόλουθες:

Η Ευρωπαϊκή Κοινότητα χρηματοδοτεί τον Ο.Τ.Ε. με 54 δισ. δρχ. για το "Γρήγορο Πρόγραμμα Αναβάθμισης Τηλεπικοινωνιακών Υπηρεσιών Αττικής", για να μπορέσει η Αττική να αποκτήσει σύγχρονες τηλεπικοινωνιακές υπηρεσίες. Παράλληλα δύναται η Κοινότητα θα χρηματοδοτήσει τον εκσυγχρονισμό των ελληνικών τηλεπικοινωνιών με πρόσθετα κονδύλια. Συγκεκριμένα η Ε.Ο.Κ. έχει αναλάβει να χρηματοδοτήσει το 10% περίπου του 10ετούς επενδυτικού προγράμματος για τον Ο.Τ.Ε. Τα χρήματα θα χρησιμοποιηθούν μόνο για το επενδυτικό πρόγραμμα του Ο.Τ.Ε. Δεν τίθεται στη

διακριτική ευχέρεια του στρατηγικού επενδυτή να τα διαθέσει για άλλους σημοπούς. Η Ε.Ο.Κ., υποστηρίζουν, δεν ήταν η μόνη δωρεές αλλά επιχορηγήσεις και επιβλέπει την υλοποίηση των προγραμμάτων για τα οποία αυτές δόθηκαν. Οι προϋποθέσεις από την άλλη μεριά που έχει θέσει η Κοινότητα προκειμένου να χρηματοδοτηθούν οι τηλεπικοινωνιακές επιχειρήσεις για να προχωρήσουν στον εκσυγχρονισμό τους, πιστεύεται ότι η αλύπτονται με το πρόγραμμα που προωθεί και υλοποιεί η Κυβέρνηση. Και αυτό το στηρίζουν κυρίως στο ότι δεν έχει αποσύρει ακόμα την επιχορήγηση. Αντίθετα η Κοινότητα, που κατευθύνεται προς την απελευθέρωση της αγοράς των τηλεπικοινωνιών, για να ενθαρρύνει τη δημιουργία συνθηκών που θα επιτρέψουν τον εκσυγχρονισμό των ελληνικών τηλεπικοινωνιών και τη δημιουργία ανταγωνισμού, αναλαμβάνει τμήμα της χρηματοδότησης του επενδυτικού προγράμματος του Ο.Τ.Ε.

Ολοκληρώνοντας την παράθεση των επιχειρημάτων και γενικότερα των απόψεων πάνω στις οποίες στηρίχθηκε το σύνοδος χέδιο, θα πρέπει να σημειωθεί ότι τους αφιερώθηκε σύνοδος αυτός ο χώρος στην εργασία, προκειμένου να υπάρξει κατανόηση του σύνοδου χέδιο μια και η παράθεση των παραπάνω απόψεων έγινε δύο πιο πολύ αντικειμενικά γινόταν, μια και στη συνέχεια και η αριτική μας θα είναι σκληρή και η δική μας άποψη διαφορετική.

Συγκεντρώνοντας τέλος την σύνοδο χέδιο, η οποία προωθήθηκε μέσα από το νομοσχέδιο για την μερική αποικρατικοποίηση του

Ο.Τ.Ε., θα μπορούσαμε να πούμε τα ακόλουθα:

Η τότε Κυβέρνηση υποστήριξε πως ο κύριος λόγος που υπαγόρευσε την απόφασή της, ήταν η ανάγκη εκσυγχρονισμού και ανάπτυξης των τηλεπικοινωνιών μας. Ένα έργο πολύ μεγάλο, που μόνο ένας κατάλληλος Στρατηγικός Επενδυτής μπορεί να αναλάβει, διαθέτοντας την απαραίτητη τεχνογνωσία και επιχειρηματική πείρα, καθώς και τα απαιτούμενα κεφάλαια. Αυτή η συμβολή του Στρατηγικού Επενδυτή, σύμφωνα με την κυβερνητική λογική, είναι καθοριστική και αναντικαστάστατη. Με άλλα λόγια, η λύση της επιβολής έμπειρου ξένου επενδυτή, που θα αναλάβει το management του Ο.Τ.Ε., αποτελεί μονδρομογια την ταχεία και αποτελεσματική προώθηση του έργου της ανάπτυξής του.

Η δόλη αυτή πολιτική κατατάσσεται στην τρίτη κατηγορία των πολιτικών που κυριαρχούν στον ευρωπαϊκό χώρο και τις οποίες θα αναλύσουμε αμέσως παρακάτω.

Η πρώτη πολιτική αναφέρεται στη διατήρηση του τηλεπικοινωνιακού κατεστημένου, με μια εντατική προσπάθεια για εκσυγχρονισμό του. Οι χώρες στην Ευρώπη που την ακολουθούν είναι η Ιρλανδία, η Πορτογαλία, η Ιταλία και η Ολλανδία.

Η δεύτερη υπάρχουσα πολιτική είναι η πλήρης αποκρατικοποίηση, που μπορούμε να πούμε ότι είναι η ευρωπαϊκή εκδοχή του αμερικανικού μοντέλου. Την ακολούθησε το 1984 η Αγγλία, η μοναδική χώρα στον ευρωπαϊκό χώρο, όχι με ευχάριστα αποτελέσματα.

Τρίτη υπάρχουσα πολιτική είναι το σύστημα χαλαρής ή ελεγχόμενης φιλελευθεροποίησης με βαρύνουσα θέση στην κοινωνική διάσταση των αναγκαίων μεταρρυθμίσεων. Και αυτές οι χώρες που ακολουθούν αυτή την τακτική είναι το Βελγίο, το Λουξεμβούργο, η Ισπανία, η Γερμανία, η Δανία, η Γαλλία.Η E.O.K. με την οδηγία 90/531 του Συμβουλίου της στις 17-9-90, που αφορά στις διαδικασίας σύναψης συμβάσεων στους τομείς του ύδατος, της ενέργειας, των μεταφορών και των τηλεπικοινωνιών, προτρέπει τα ιράτη - μέλη σ' άνοιγμα της αγοράς, σε αυτούς τους ιρίσιμους τομείς.

Άνοιγμα της αγοράς, δημως, δεν σημαίνει μετάβαση από ιρατικό σε ιδιωτικό μονοπάλιο. Σημαίνει άνοιγμα σε ελεύθερο ανταγωνισμό ομοειδών επιχειρήσεων για να περιοριστεί η δύναμη των ισχυρών συμφερόντων, προς όφελος πάντοτε του καταναλωτή. Δεν σημαίνει ότι ανοίγονται προοπτικές και δίνονται ευχέρειες σε ισχυρά ιδιωτικά συμφέροντα να καταστρέψουν ίσως μονάδες που ήτταν με ιδρώτα και θυσίες ενός λαού. Αυτές οι μονάδες - το ξέρουμε πολύ καλά - αν αποσταθεροποιηθούν μια φορά, είναι αδύνατον μετά να ξανασταθούν στα πόδια τους.

Στο προηγούμενο ιεφάλαιο είδαμε αναλυτικά το νομοσχέδιο για το οποίο έγινε τόσος λόγος. Πέρα από ιαθε ιριτική για το ίδιο το νομοσχέδιο που θα ακολουθήσει, είναι χρήσιμη μια αναφορά στον τρόπο και την ταχύτητα με την οποία αυτό προωθήθηκε.

Το βασικό χαρακτηριστικό της σλης προώθησης είναι η μεγάλη ταχύτητα της διαδικασίας με την οποία αυτό ψηφίστηκε. Μέσα σε πολύ λίγο χρόνο και με ιατρικούς αιδόμα και για την αντισυνταγματικότητα, έγινε η ψήφισή του. Η πρωτόγνωρη για τα Ελληνικά δεδομένα ιδιωτικοί ηση του Οργανισμού αποδίδεται, πράγμα που και ο εμπνευστής του κ. Στέφανος Μάνος παραδέχεται, στην εύρεση εσδόων, προκειμένου να μειωθεί το έλλειμα του προϋπολογισμού. Είναι χαρακτηριστικό ότι τα έσοδα από αποικατικοποίησεις υπολογίζονται γύρω στα 330 δισ. δρχ. και από αυτά τα 2/3 περίπου θα προέρχονται από τον Ο.Τ.Ε. Καταλαβαίνουμε δηλαδή ότι χωρίς τον Ο.Τ.Ε. η σλη επιχείρηση αποικατικοποίησης θα έπεφτε έξω και θα πληγωνόταν το γόντρο της Κυβέρνησης. Το ιλίμα εκείνης της εποχής δίνει εύστοχα ένα αρθρο της "Καθημερινής" στις 9/5/93:

"Οι δυσμενείς δημοσιονομικές εξελίξεις, κατά τους πρώτους τέσσερις μήνες του έτους, που φέρουν το φορολογικά έσοδα να κινούνται με ρυθμό μικρότερο του 10% (9,5% για την ακρίβεια) έναντι πρόβλεψης 22,4% στον προϋπολογισμό, και οι αδύναμες προοπτικές αντιστροφής των τάσεων αυτών στο προσεχές μέλλον, καθιστούν την αποικατικοποίηση πρώτης προτεραιότητας έργο για το οικονομικό επιτελείο της Κυβέρνησης. Η σύνδεσή

του με την ορθή εκτέλεση του προϋπολογισμού δεν επιτρέπει, λένε αρμόδιοι παράγοντες του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας, υπαναχωρήσεις και πρέπει να προωθηθεί τώρα για τον επιπρόσθετο λόγο ότι χωρίς τα έσοδα από τις πωλήσεις των εταιρειών του Δημοσίου, ο προϋπολογισμός θα παρουσιάσει τεράστια ελλείμματα και θα υπονομευθεί στο σύνολό της η οικονομική προσπάθεια που ξεκίνησε πριν από τρία χρόνια".

Το ιλέμα αυτό δίχως αμφιβολία δεν ήταν το ιαλύτερο για την αποκρατικοποίηση του Ο.Τ.Ε. Η τότε Κυβέρνηση είναι προφανές ότι διακατεχόταν από άγχος, ότι επειγόταν και υπρέως ότι είχε ως προτεραιότητα την είσπραξη του αντιτίμου, μια προτεραιότητα που ασφαλώς θα λειτουργούσε εις βάρος της διασφάλισης εγγυήσεων για την ποιότητα των τηλεπικοινωνιών.

Πέρα σάμως από τις διαδικασίες και από το ρυθμό προώθησης του νομοσχεδίου και το ίδιο το νομοσχέδιο ως εφαρμογή των απόψεων περί ιδιωτικοποιήσεων δεν ήταν το τελειότερο δπως ελέγχθει από τον τότε υπουργό Οικονομίας κ. Στέφανο Μάνο. Συνοψίζοντας την ιριτική μας επάνω στο νομοσχέδιο, μπορούμε να θέσουμε έναν αριθμό από σημεία - αντιρήσεις επάνω σε αυτό.

Πριν σάμως από αυτή την παράθεση είναι σημείο να αναφέρουμε τις έξι ενδιαφερόμενες εταιρείες και τη νομική τους μορφή. Αυτές οι εταιρείες είναι: α) FRANCE TELECOM ΓΑΛΛΙΑΣ, β) STET ΙΤΑΛΙΑΣ, γ) TELEFONICA ΙΣΠΑΝΙΑΣ, δ) KOREA TELECOM ΚΟΡΕΑΣ, ε) NTT ΙΑΠΩΝΙΑΣ, στ) GTE ΗΠΑ. Από αυτές, οι πέντε πρώτες είναι Δημόσιες επιχειρήσεις και το management

ανήκει στο Δημόσιο.

Τα σημεία πάνω στα οποία εντοπίζονται οι αντιρήσεις είναι τα ακόλουθα:

1) Ευχωρείται ο έλεγχος ολόκληρης της επιχείρησης σε ξένο στρατηγικό επενδυτή, που θα έχει το 35% των μετοχών, αφού του ανατίθεται καθ' ολοκληρίαν το μάνατζμεντ μέσω των αυξημένων αρμοδιοτήτων του παντοδύναμου Γενικού Διευθυντή (άρθρο 20). Αυτό φαίνεται ναι από το ότι του ευχωρεί το τεκμήριο αρμοδιότητας, το οποίο σε δλες τις επιχειρήσεις δίνεται στο ανώτατο αποφασιστικό δργανο (άρθρο 20, παράγραφος 1, 2, 3). Επίσης για να ελέγχει ιαποιος τον Γενικό Διευθυντή θα πρέπει ναι να μπορεί να τον ανακαλεί, δικαιώμα που δεν έχουν ούτε τα 6 από τα 11 μέλη του Δ.Σ., που προέρχονται από το Κράτος, ούτε το 51% της Γ.Σ., που ελέγχει το Κράτος, αλλά ο στρατηγικός επενδυτής που τον ελέγχει, τον ορίζει ναι τον ανακαλεί (άρθρο 19ο). Επομένως δεν καθιερώνεται δυαρχία αλλά μοναρχία του Γενικού Διευθυντή. Το Δ.Σ. ναι η Γ.Σ. καθίστανται έτσι διακοσμητικά δργανα. Αυτό φαίνεται ναι από το άρθρο 10 περί αρμοδιοτήτων του Δ.Σ., όπου ορίζεται ότι το Δ.Σ. σχεδόν πάντα εγκρίνει τις εισηγήσεις του Γενικού Διευθυντή ναι ελάχιστες φορές αποφασίζει ναι ότι, δταν εγκρίνει, ήρίνει μόνο τη νομιμότητα ναι τη διαφάνεια ναι δχι τη σκοπιμότητα των εισηγήσεων για προμήθειες, εάν το Δ.Σ. δεν εγκρίνει τις εισηγήσεις του Γ.Δ., αυτό δεν σημαίνει ότι έχει το δικαιώμα VETO, αφού στην περίπτωση αυτή υπάρχει σαν ασφαλιστική δικλείδα για τον Γ.Δ. η παραπομπή του θέματος σε

πενταμελή επιτροπή, στην οποία το Κράτος θα έχει τη μετοψηφία (2 στα 5 μέλη) σύμφωνα με το άρθρο 10 παρ. 6. Εάν συνδυαστεί η ρύθμιση αυτή με τη γενική ρύθμιση της ίδιας διάταξης, δτι ο Γ.Δ. αποφασίζει μόνος του, χωρίς έγκριση του Δ.Σ., για νάθε μεμονωμένη προμήθεια, η οποία φθάνει μέχρι το 0,5% του κύκλου εργασιών του προηγούμενου έτους (σήμερα το πλαφόν είναι 2 δισ. δρχ.), ή μέχρι 20% της αξίας των επενδύσεων της προηγούμενης χρήσεως (σήμερα το πλαφόν είναι 44 δισ. δρχ.), όταν η προμήθεια σπάει σε μερικότερες μέσα στον ίδιο χρόνο, τότε μπορούμε να εκτιμήσουμ ανεπιφύλακτα δτι ΠΑΡΑΔΙΝΕΤΑΙ ΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΤΩΝ ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ ΤΟΥ Ο.Τ.Ε. ΣΤΟ ΓΕΝ. ΔΙΕΥΘΥΝΤΗ ήαι διά μέσου αυτού στον ΞΕΝΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ ΕΠΕΝΔΥΤΗ. Είναι ευνόητο δτι ο Γ.Δ. θα σπάει τις προμήθειες είτε στην ίδια χρήση, είτε ήαι στις επόμενες, για να είναι πάντα τυπικά μέσα στο νόμιμο πλαφόν ήαι για να έχει ουσιαστικά το Δ.Σ. έξω από νάθε τέτοια διαδικασία. Οι ρυθμίσεις αυτές, εάν εφαρμοστούν ΔΙΑΛΥΟΥΝ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ τηλεπικοινωνιακού υλικού.

2) Με τη νέα σύνθεση του Δ.Σ. ήαι της Γ.Σ. εξαφανίζεται πλήρως νάθε έννοια διαφάνειας ήαι ελέγχου, αφού καταργείται η συμμετοχή των τριών εκπροσώπων των εργαζομένων στο Δ.Σ. της επιχείρησης ήαι ολόκληρη η ΑΣΚΕ (Αντιπροσωπευτική Συνέλευση Κοινωνικού Ελέγχου), στην οποία συμμετείχαν εκτός του Κράτους ήαι των εργαζομένων ήαι εκπρόσωποι των ΓΕΕ, Οικ. Επιμελητηρίου, ΚΕΔΚΕ, ΓΣΕΕ, οι οποίοι ασκούσαν κοινωνικό ήαι εργατικό έλεγχο στις αποφάσεις της επιχείρησης.

3) Η παρουσία του Επιτρόπου Εθν. Αμυνας στο Δ.Σ.να το δικαιώμα VETO που προβλέπει ο Νόμος για τις περιπτώσεις που αρίνονται θέματα εθνικής ασφάλειας δεν διασφαλίζει την εθνική άμυνα της χώρας μας.

Αφ' ενδεικτικά τα ζητήματα δεν λύνονται σε συνεδριάσεις του Δ.Σ., αλλά με την καθημερινή δράση της Γενικής Διεύθυνσης που επιτρέπει αυτές τις ειδικές υπηρεσίες, αφού στην πράξη είναι αδύνατο να διαχωριστούν από τις υπόλοιπες και αφ' ετέρου η παραβίαση του απορρήτου, που ισχύει για θέματα εθνικής άμυνας, θα έχει ήδη συντελεστεί από τη στιγμή που θα αναλάβει καθήκοντα ο ξένος Γ.Δ. του στρατηγικού επενδυτή, αφού θα γνωρίζει τη διάταξη και τις χρήσεις των τηλεπικοινωνιακών ήυπλαμάτων που διατίθενται για στρατιωτικές ανάγκες.

4) Προβλέπονται υπέρογκες αυξήσεις στα τιμολόγια. Η Κυβέρνηση είχε προαποφασίσει από το Δεκέμβριο του '92 υπέρογκες ανατιμήσεις (140%) για λογαρισμό του στρατηγικού επενδυτή για τα επόμενα τρία χρόνια, οι οποίες τώρα θεσμοθετούνται στις μεταβατικές διατάξεις.

Επίσης, ο στρατηγικός επενδυτής από 1/1/97 θα μπορεί να χρησιμοποιεί το τρικ "μεσοσταθμικής αύξησης", για να παρουσιάζει αυξήσεις τυπικά μικρότερες του πληθωρισμού, αλλά ουσιαστικά πολλαπλάσιες. Δηλαδή, θα μειώνει τα διεθνή τέλη, και θα αυξάνει τα αστικά, βγάζοντας ένα αυθαίρετο μέσο δρο πιθανά κάτω από τον πληθωρισμό. Το 90% δρμας, των τηλεπικοινωνιακών λογαριασμών στην Ελλάδα διαμορφώνεται από

τις αστικές ή αυτοδιαχειρίζεται ηλήσεις ή δχι από τις διεθνείς, με αποτέλεσμα αυτό που πραγματικά θα πληρώνει ο πολίτης να είναι πολλαπλάσιο της μεσοσταθμικής αύξησης.

5) Η ρήτρα συνταγματικής προστασίας του ξένου στρατηγικού επενδυτή, η οποία τίθεται στην παράγραφο 7, των μεταβατικών διατάξεων, με τη δυνατότητα να υπαχθεί, κατόπιν αιτήσεώς του, στις διατάξεις του Ν.Δ. 2687/1953, είναι ΑΠΟΙΚΙΟΚΡΑΤΙΚΗ. Με αυτό το νομοθετικό διάταγμα, απαγορεύεται η επανακρατικοποίηση της ξένης επένδυσης που υπάγεται σε αυτό ή αλλαγή της σύμβασης που θα έχει υπογραφεί προς το χειρότερο. Είναι σαφές, δτι η ρήτρα αυτή τίθεται για να αποτρέψει τυχόν ακύρωση της ιδιωτικοποίησης του Ο.Τ.Ε., από την σποια μελλοντική αυθέρνηση. Επίσης, αποικιοκρατικός ή απικίνδυνος για την εθνική ασφάλεια σύμφωνα με τα οποία μπορούν να διορίζονται ξένοι υπήκοοι σαν μέλη του Δ.Σ. ή σαν εντεταλμένοι Σύμβουλοι, Γενικοί Διευθυντές ή σαν ανώτατο τεχνικό ή διοικητικό προσωπικό.

6) Δεν διασφαλίζονται οι εργασιακές σχέσεις ή οι θέσεις εργασίας:

- Με μία αδριστή ή ποικίλων ερμηνειών παράγραφο περί "διατήρησης του απαοχολούμενου ήατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου μόνιμου προσωπικού στον Ο.Τ.Ε." σε καμία περίπτωση δεν διασφαλίζονται οι εργασιακές θέσεις. Υπάρχει, άλλωστε, ή αρνητική εμπειρία από παρόμοιες "διαβεβαιώσεις" (π.χ. Ναυπηγεία) ... Δεν θα πρέπει, επίσης, να διαφεύγει της προσοχής μας το γεγονός δτι στην Εισηγηματική Εκθεση υπάρχει

σαφέστατη παραπομπή στη γνωστή μελέτη της COOPERS and LYMBRAND, μέσα από την οποία προβλέπεται η σταδιακή μείωση του αριθμού του απασχολούμενου προσωπικού...

- Ο Γ.Κ.Π. - Ο.Τ.Ε. (Γενικός Κανονισμός Προσωπικού), καθώς και νάθε άλλος Κανονισμός που αναφέρεται σε όρους και συνθήκες απασχόλησης ισχύει πια μόνον για το υπάρχον προσωπικό. Εύνολα διακρίνεται εδώ η πρόθεση δημιουργίας δύο κατηγοριών προσωπικού με προφανή σημαντικότητα την παρεμπόδιση του συλλογικού συμφέροντος και κατ' επένταση της συλλογικής δράσης.

- Το παραπάνω επιβεβαιώνεται και από το γεγονός δτι αμέσως παρακάτω διευκρινίζεται πως νάθε τροποποίηση πραγματοποιείται με ελεύθερες διαπραγματεύσεις, αποφεύγοντας με επιμέλεια τον όρο "συλλογικές"...

7) Ο Υπουργός Οικονομικών καθίσταται αποκλειστικός υπεύθυνος και αρμόδιος όχι μόνο για τον αριθμό και τους όρους πώλησης ή μεταβίβασης των μετοχών της κατηγορίας "B" (στρατηγικός επενδυτής), αλλά και για την τιμή της πώλησής τους. Πρόκειται περί διατάξης, που επιτρέπει νάθε διαβλητή επιλογή για ... "διαφόρους" λόγους.

Ο νόμος 2167/93 για τον Ο.Τ.Ε. αποτελεί το καταστατικό του. Στις διατάξεις περί Γενικής Συνέλευσης Μετόχων αναφέρεται δτι με απαρτία 2/3 του συνολικού μετοχικού κεφαλαίου δύναται να πάρει απόφαση για ΚΑΘΕ ΤΡΟΠΟΙΗΣΗ του παρόντος καταστατικού!

Δηλαδή, βασικά σημεία του νόμου - και άρα και δσα

αφορούν τους εργαζόμενους - θα μπορούν να αλλάξουν αμέσως χωρίς νέο νόμο (!), αλλά με απόφαση της Γ.Σ. μετδχων!

8) Ο ισχυρισμός στην εισηγητική έκθεση, δτι παντού στον άσμο, ακολουθείται η ίδια πολιτική στις τηλεπικοινωνίες, είναι ψευδής και αυθαίρετος. Τέτοιο μοντέλο ιδιωτικοποίησης, σύμφωνα με την τελευταία έκθεση του ΟΟΣΑ μόνο σε τρεις χώρες της Λατινικής Αμερικής (Μεξικό, Αργεντινή, Βραζιλία) έχει εφαρμοστεί.

Εξάλλου το ναλύτερο επιχείρημα - δπως αναφέρουμε και στην αρχή - προκύπτει από το γεγονός δτι από τις 6 εναπομείναντες ενδιαφερόμενες για την αγορά του Ο.Τ.Ε. ξένες επιχειρήσεις, οι πέντε πλην της Αμερικάνικης GTE είναι δημόσιες και διοικούνται με δημόσιο MANAGEMENT. Οι δημόσιες αυτές επιχειρήσεις με επιθετικές - αναπτυξιακές πολιτικές επιδιώκουν να διεισδύσουν σε νέες αγορές δπως τώρα με την ευκαιρία που τους παρουσιάζεται στην Ελλάδα.

Επίσης καμία πολιτική και κανένα νομικό κείμενο της E.O.K. δεν υποχρεώνει την κυβέρνηση να προβεί σε ιδιωτικοποίηση του Ο.Τ.Ε.

9) Τέλος, κατά την ψήφιση του νόμου, υπάρχουν βάσιμες υπόνοιες δτι παραβιάστηκε το Σύνταγμα. Εισήχθη στο Β' Θερινό Τμήμα της Βουλής, ενώ λόγω του περιεχομένου του θα έπρεπε να εισαχθεί στην Ολομέλεια (άρθρο 72, παράγραφος 1). Αντικαταστάθηκαν 2 βουλευτές της πλειοψηφίας (Κλείτος - Σταμάτης) παρά την ρητή αντίρησή τους, λόγω της προσωπικής τους άποψης και κατά παράβαση των άρθρων 60 παρ.1, 68 παρ. 3,

70 και 71 του Συντάγματος και των άρθρων 24 και 25 αρ. 7-10 του Κανονισμού της Βουλής.

Πέρα δμως από τα παραπάνω βασικά σημεία - αντιρήσεις πάνω στη μορφή του νομοσχεδίου, υπάρχουν και ορισμένα άλλα, που αφορούν το γενικότερο πνεύμα της αποκρατικοποίησης. Βλέποντας δηλαδή τον Ο.Τ.Ε. υπό το πρίσμα του αντικειμενικού παρατηρητή, δύοι παραδέχονται - αιδημα και οι υποστηρικτές του συγκεκριμένου νομοσχεδίου - δτι πρόκειται για έναν οργανισμό με μια συνεχή ανοδική πορεία, που σόλα τα μεγέθη του δικαιολογούν και μια παραπέρα εξέλιξη. Μια μικρή συνοπτική αναφορά σε αυτά είναι χρήσιμη σε αυτό το σημείο.

- Ο Ο.Τ.Ε. από το 1982 είναι συνεχώς κερδοφόρος.

- Εχει σταματήσει να δανειοδοτείται από το 1987, ενώ το 1995 αποπληρώνει και την τελευταία δόση των δανείων του.

- Για φέτος στον προϋπολογισμός του αναφέρονται σε 160 δισ. δρχ. τα κέρδη, ενώ το 1994 υπολογίζονται να ξεπεράσουν τα 200 δισ. δρχ.

- Οι επενδύσεις του είναι τεράστιες και μόνο για την ψηφιακή τεχνολογία χαρακτηριστικά αναφέρεται σε ύψος 173 δισ. δρχ.

- Το επενδυτικό πρόγραμμα 89 - 93, ύψους 600 δισ. δρχ. το χρηματοδότησε μόνος του.

Άλλα εκτός από τα οικονομικά στοιχεία, βελτίωση παρουσιάζει και η ποιότητα των υπηρεσιών, καθώς και η ποσότητα παροχής τους:

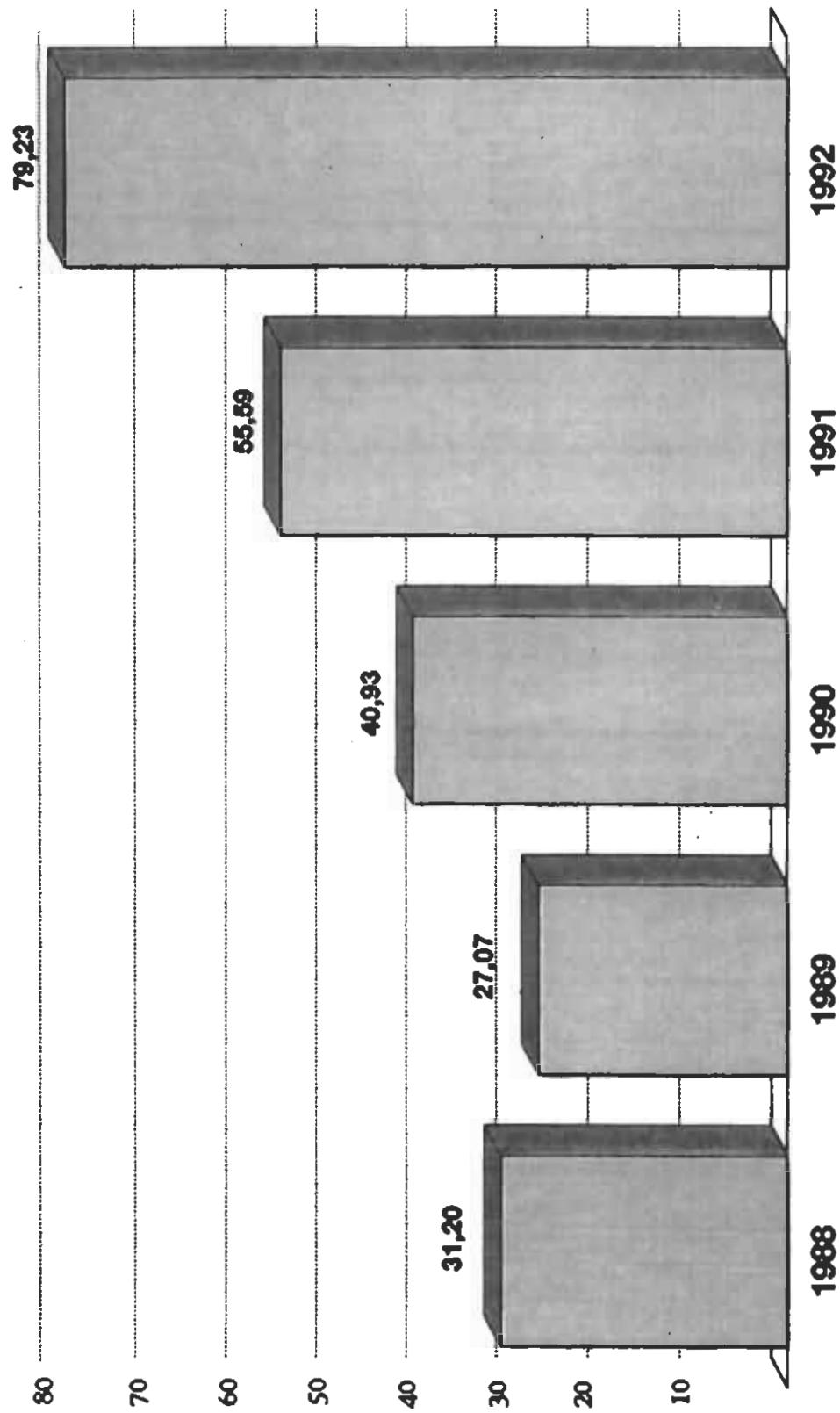
- Από 395.305 νέες τηλεφωνικές συνδέσεις το 1988 είχαμε 587.170 πέρυσι.

- Βελτιώθηκαν κατά 45% οι ανεπιτυχείς αλήσεις.
- Μειώθηκε ο χρόνος μη λειτουργίας λόγω βλαβών κατά 38%.
- Τον επόμενο χρόνο ένα τηλέφωνο στα τέσσερα υπολογίζεται να είναι ψηφιακό και να είναι αισθητή η βελτίωση στην ποιότητα των τηλεπικοινωνιών.

Πέρα δημιώς από δλα αυτά η αποτίμηση του Οργανισμού στα 700 δισ. δρχ. δεν θα μπορούσε να χαρακτηριστεί και η πιο αντικειμενική. Τα 250 δισ. δρχ. που αποτιμάται το 35% των μετοχών, τί φτάνουν να καλύψουν; Τον οικονομικό πλούτο; Τα ακίνητα στην Αθήνα, στο Μαρούσι, στην Πατησίων, στη Σταδίου, σε δλες τις πόλεις της Ελλάδος, που φτάνουν τα 9 τετραγωνικά χιλιόμετρα; Το τεράστιο υπόγειο δίκτυο; Το prestige της εταιρείας, το μηχανολογικό εξοπλισμό, το αποκλειστικό δικαίωμα της εξουσίας που διαθέτει προς διάφορες κατευθύνσεις; Και δλα αυτά δταν επιτροπή του Ο.Τ.Ε. αποτίμησε μόνο τα πάγια σε 1,6 τρις. δρχ. και την συνολική περιουσία σε 3 τρις δρχ. Τα κέρδη του, που ανέρχονται το '90 σε 41 δισ. δρχ., το '91 σε 59 δισ. δρχ., το '92 σε 70 δισ. δρχ. και το '93 σε 160 δισ. δρχ., ενώ το '94 σε 200 δισ. δρχ. Θα αποσβέσουν τα κεφάλαια του επενδυτή σε τρία χρόνια. Και δλα αυτά δταν ο πληθωρισμός δλα αυτά τα χρόνια έτρεχε με 65%, ενώ του επετράπη αύξηση μόνο 34% στα τιμολόγια του. Του αφέθηκε δηλαδή αύξηση μόνο στο 1/3 των επιθυμιών του, ενώ ο επενδυτής

Καθαρά κέρδη για διάθεση (σε δισεκατομμύρια δρχ.)

Net profits (In billions Drs.)

αφήνεται ελεύθερος να κάνει δλη την αύξηση που επιθυμεί. Άλλα και για το Κράτος θα υπάρξει πλήγμα μέσω της φορολογίας. Το 1993 ο Ο.Τ.Ε. θα καταβάλλει φόρους στο ελληνικό δημόσιο 43 δισ. δρχ., ενώ για τα επόμενα 12 χρόνια υπολογίζονται σε 1.600 δισ. δρχ. οι απώλειες από την ιδιωτικοποίηση του Οργανισμού. Άλλα η αποτίμησή του σύμφωνα με τα στοιχεία της Κυβέρνησης το φέρνει στην ίδια μοίρα με αυτόν της Πολωνίας και τον αποτιμά χαμηλότερα από αυτόν της Τουρκίας που έχει μόλις 1,5 εκατομμύρια τηλέφωνα.

Πέρα από τα παραπάνω υπάρχει ένα σημείο στο οποίο θα πρέπει να σταθούμε ιδιαίτερα. Είναι το ζήτημα της υπερτίμησης των μετοχών, πράγμα που και ο ίδιος ο πρώην Υπουργός Οικονομίας έχει παραδεχθεί και έχει δεχθεί σφοδρές αριτικές. Ομολογεί δηλαδή σε επιστολές προς τους εργαζόμενους που τους καλεί να σπεύσουν να αποκτήσουν μετοχές, ότι η αξία τους θα αυξηθεί σε μικρό χρονικό διάστημα. Και φυσικό είναι, αφού θα αυξηθεί η ονομαστική αξία της μετοχής, θα αυξηθεί και η αξία των μετοχών που θα πάρει ο στρατηγικός επενδυτής. Δηλαδή θα δημιουργηθούν υπερκέρδη, τα οποία θα καλύψουν σε άποιο βαθμό τα χρήματα που θα δώσει ο στρατηγικός επενδυτής. Χαρακτηριστικό παράδειγμα ανάλογης μορφής αποκρατικοποίησης, στην Χιλή και στη Βρετανία έδωσαν τα ακόλουθα αποτελέσματα. Στη μεν Χιλή η αύξηση έφθασε το 400% της ονομαστικής αξίας, ενώ στη Βρετανία το 300%. Αιδομα δύναται μια μικρότερη αύξηση δεν θα σημάνει πώληση του Οργανισμού στη μισή τιμή;

Τελειώνοντας την αριτική πάνω στην αποκρατικοποίηση του

Ο.Τ.Ε. θα πρέπει να διατυπωθεί μια αντίφαση πολύ μεγάλη που εμπεριέχει το συγκεκριμένο νομοσχέδιο και γενικότερα η σύλη φιλοσοφία των εμπευστών του.

Οπως έχει αναφερθεί από τις έξι εταιρείες που ενδιαφέρονται για τον Ο.Τ.Ε. και συγκεκριμένα για το ρόλο του Στρατηγικού Επενδυτή, οι πέντε είναι Κρατικές εταιρείες ξένων χωρών και μόνο μία ιδιωτική, η οποία καθώς φαίνεται έχει τις λιγότερες πιθανότητες από τις υπόλοιπες πέντε. Οι πέντε αυτές εταιρείες έχουν για λογαριασμό τού Κράτους το management.

Από την άλλη μεριά, σύμφωνα με τους εμπνευστές και υποστηρικτές του νομοσχεδίου, πολλές χώρες στην Ευρώπη προχωρούν σε ιδιωτικοποίηση των κρατικών οργανισμών, και σε άλλες χώρες ετοιμάζονται να το πράξουν.

Σύμφωνα δηλαδή με τα παραπάνω οι κρατικοί οργανισμοί που ενδιαφέρονται για τον Ο.Τ.Ε. ή θα βρίσκονται υπό ιδιωτικοποίηση στις χώρες τους, ή θα πρόκειται σύντομα να ιδιωτικοποιηθούν. Μπορούμε δηλαδή να φανταστούμε έναν οργανισμό να ιδιωτικοποιείται στη χώρα του - για να αναπτυχθούν οι τηλεπικοινωνίες στη χώρα αυτή - και εδώ να τον δεχόμαστε σαν ιδιώτη, για να αναπτύξει τις τηλεπικοινωνίες μας; Δηλαδή, ενώ στη χώρα του απέτυχε ή δεν κρίνεται δύο πρέπει δυναμικός και ικανός, τον φέρνουμε εδώ σαν Μεσσία, για να μας λύσει τα προβλήματα. Και μπαίνουν τα ερωτήματα: Τα δικά μας προβλήματα θα λύσει ή τα δικά του; Αυτοί οι ξένοι κρατικοί οργανισμοί στον τόπο τους έχουν καλό management; Εάν έχουν καλό management γιατί τότε να τους ιδιωτικοποιήσουν;

Ας δούμε τα διάφορα μοντέλα:

Κρατικά μονοπώλια

Γερμανία	Γαλλία
Βέλγιο	Ιρλανδία
Λουξεμβούργο	Ολλανδία

Συμμετοχή ιδιωτών αλλά κρατικό μάνατζμεντ

Πορτογαλία	Δανία	Ισπανία
------------	-------	---------

Πλειοψηφία μετοχών σε ιδιώτες και παραχώρηση μάνατζμεντ

Κροατία	Αργεντινή	Μεξικό
---------	-----------	--------

Ιδιωτικό δυοπώλιο

Μ.Βρετανία

Πόσο αποτιμήθηκαν διάφοροι ξένοι τηλεπικοινωνιακοί φορείς

Έτος	Χώρα	Ποσό
1991	Ουγγαρία	858
	Μαλαισία	1.248
	Πουέρτο Ρίκο	872
	Σιγκαπούρη	939
1992	Ισραήλ	1.472
	Πορτογαλία	1.110
1993	Τσεχοσλοβακία	2.125
	Πολωνία	2.953
	Τουρκία	4.921
	Ολλανδία	5.500 - 8.500

Ποσά σε εκατ. δολάρια

Πηγή: *Financial Times*

Αν δεν έχουν καλό management, τότε με ποιά λογική στη χώρα μας, μεταμφιεσμένοι σε ιδιώτες, θα έχουν; Τη στιγμή μάλιστα που φυσικό είναι να μη στείλουν εδώ τα στελέχη της πρώτης γραμμής. Όλα τα παραπάνω οδηγούν σε παράδοξες και αντιφατικές καταστάσεις.

Σε αυτό το σημείο ξρίνουμε ότι χρήσιμη θα ήταν η αναφορά σε μια διαφορετική άποψη που σχετίζεται με το μοντέλο που έχει αναπτυχθεί στην Αγγλία και στις ΗΠΑ.

Συγκεκριμένα:

ΤΟ ΕΙ'ΧΕΙΡΗΜΑ ΤΗΣ ΟΛΙΚΗΣ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗΣ

Μέσα στα πλαίσια της εισαγωγής του ανταγωνισμού – και δχι της ιδιωτικοποίησης – συντελέστηκε μια θεσμική επανάσταση στη δεκαετία του '80 στο χώρο των τηλεπικοινωνιών αυτών των χωρών. Εποι, στις ΗΠΑ – που υπήρχε ιδιωτικό μονοπώλιο από την AT και T – ήριθηκε ότι ήταν απαραίτητη η ριζική μεταβολή του θεσμικού πλαισίου και η κατάτμιση του AT & T λόγω του ότι η παρουσία ενδει παντοδύναμου ιδιωτικού μονοπωλίου είναι αντιπαραγωγική και καταπινίγει τη δυναμική ανάπτυξη που προσφέρουν οι νέες τεχνολογίες. Από το 1984 μέχρι σήμερα διαδοχικές θεσμικές αλλαγές ήριθηκαν αναγκαίες για να προσαρμόσουν την παραπάνω βασική θέση στα αδιάνοπα νέα δεδομένα της τεχνολογικής εξέλιξης, διατηρώντας ζωντανό το πνεύμα της.

Στη Βρετανία από την άλλη μεριά, παράλληλα με την ιδιωτικοποίηση, συντελέστηκε σημαντική αλλαγή του θεσμικού πλαισίου με τη δημιουργία συνθηκών ανταγωνισμού τόσο στο επίπεδο του "βασικού" δικτύου δσο και στις λοιπές υπηρεσίες. Σε ότι αφορά το "βασικό" δίκτυο δημιουργήθηκε δυπώλιο έως το 1990, βασικός σημείος του οποίου υπήρξε ο περιορισμός της μονοπωλιακής συμπεριφοράς που προέκυπτε από τη δεσπόζουσα θέση της British Telecom στην αγορά. Για το λόγο αυτό η πρώτη ιδιωτικοποίηση δεν ήταν της British Telecom, αλλά της Gable and Wireless, η θυγατρική της οποίας, Mercury, υπήρξε ο ανταγωνισμός της British Telecom στο πλαίσιο του διπωλίου, αρχικά στις υπηρεσίες που προσφέρονται, κυρίως στην αγορά των επιχειρήσεων, αργότερα και ευρύτερα (π.χ. διεθνείς αλήσεις,

τηλεφωνικοί θάλαμοι με κάρτες, κλπ.). Αλλα μέτρα, δπως ο ανταγωνισμός στην ινητή τηλεφωνία και η προσπάθεια εισαγωγής νέων τεχνολογιών, αποσκοπούσαν στη δημιουργία πρόσθετων ανταγωνιστικών πιέσεων στην British Telecom. Ήδη, από τις αρχές της δεκαετίας του '90, το δυπόλιο έχει δώσει τη θέση του στον ανοιχτό ανταγωνισμό, αφού ήρθηκε δτι η θέση της Mercury ενισχύθηκε αριετά.

Επιπροσθέτως, στη Βρετανία το OFTEL - ο ανεξάρτητος ρυθμιστικός φορέας για τις τηλεπικοινωνίες - υποχρεώνει τη British Telecom, με διάφορα μέτρα, να μην μπορεί να ειμεταλλευθεί τη δεσπόζουσα θέση της στην αγορά κατά τον ανταγωνισμό της με την Mercury, αλλά και να μην παραμελήσει τις υποχρεώσεις της προς το ευρύ καταναλωτικό κοινό στο βωμό του ανταγωνισμού της με τη Mercury.

Τα ανωτέρω υπήρξαν στόχοι μια και η χάραξη τηλεπικοινωνιακής πολιτικής ήταν πάντα το μήλο της έριδος μεταξύ αλληλοσυγκρουόμενων συμφερόντων σε μια περίοδο ραγδαίων τεχνολογικών εξελίξεων.

Εδώ θα πρέπει να τονισθεί δτι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή από το 1987 τάσσεται υπέρ της απελευθέρωσης του τομέα των τηλεπικοινωνιών με την εξαίρεση του δημόσιου τηλεπικοινωνιακού δικτύου και της φωνητικής τηλεφωνίας, στην οποία επιτρέπει τη διατήρηση του μονοπωλίου. Είναι ιδιαίτερα σημαντικό το γεγονός ότι η αμμία από τις επιμέρους μεταβολές που προωθούνται από την Κοινότητα στην κατεύθυνση της απελευθέρωσης δεν συνδέεται ούτε καν έμμεσα με αλλαγή του

ιδιοκτησιακού καθεστώτος των τηλεπικοινωνιακών οργανισμών. Άλλα και η παροχή βοήθειας της κοινότητας για την τηλεπικοινωνιακή ανάπτυξη των λιγότερων αναπτυγμένων χωρών, ουδέποτε συνοδεύτηκε με δρους για μεταβολή του ιδιοκτησιακού καθεστώτος.

Μέσα από τα παραπάνω βγαίνει το συμπέρασμα ότι η Βρετανία κινήθηκε πολύ γρήγορα και έξω λίγο - πολύ από τα βήματα που ορίζει η Κοινότητα. Άλλα και τα αποτελέσματα, παρ' όλο τον ενθουσιασμό που επικράτησε στην αρχή, δεν ήταν τα αναμενόμενα. Ο Βρετανικός Οργανισμός Τηλεπικοινωνιακών, βλέποντάς τον επιφανειακά, είναι ιερδοφόρος. Και έχει κέρδη που ίσως είναι τα υψηλότερα στην Ευρώπη. Στο πρώτο τρίμηνο του '93 τα κέρδη του έφθασαν το 1 δισ. δολλάρια. Στη ματιά όμως που ρίχνουμε βαθύτερα, βλέπουμε έναν Οργανισμό σε σταθερή φθίνουσα κατεύθυνση. Πέρα από το ότι έχει τα υψηλότερα τιμολόγια στην Ευρώπη, τα βασικά μεγέθη δείχνουν τα ακόλουθα:

Τα τελευταία τρία χρόνια πενταπλασιάστηκαν τα τιμολόγια. Υπάρχουν απολύσεις κατά δεκάδες χιλιάδες. Στην τριετία που πέρασε απολύθηκαν 57.000 εργαζόμενοι. Σε σχέση με την προηγούμενη χρονιά διαπιστώνεται 100% αύξηση των παραπόνων, για τις παρεχόμενες υπηρεσίες. Εκλεισαν 38 τηλεφωνικά κέντρα μόνο στο Λονδίνο. Τριπλασιάστηκαν οι βλάβες. Τέλος, τα κέρδη της εταιρείας, όπως και ο εκσυγχρονισμός της, ακολουθούν μια

σταθερή οπισθοδρόμηση. Σήμερα οι βρετανοί αναζητούν τρόπους να ανακρύψουν αυτή την πορεία.

Η παραπάνω αναφορά έγινε διότι υπάρχουν υποστηρικτές του εγχειρήματος της Βρετανίας. Υποστηρίζουν δηλαδή την ολική φιλελευθεροποίηση και τον ελεύθερο ανταγωνισμό στις τηλεπικοινωνίες. Πάντως ούτε ο αριθμός τους είναι μεγάλος, ούτε η θέση τους σαφώς διατυπωμένη. Και δλα αυτά γιατί οι περισσότεροι αναγνωρίζουμε το σημαντικό δεσμό τηλεπικοινωνιών - οικονομίας - ανάπτυξης. Και οι τηλεπικοινωνίες σε χέρια ιδιωτών και δχι ήταν από ένα πρόγραμμα που θα δρα συνδυαστικά με την δλη ανάπτυξη, είναι εξαιρετικά επικίνδυνο. Ο ιδιώτης ενδιαφέρεται για την αύξηση των κεδρών του πάντα, λίγες φορές για το προσωπικό του, και σχεδόν ποτέ για την υπόλοιπη ηοινωνία. Και φυσικά η αντιμετώπιση του Ο.Τ.Ε. σαν μια επιχείρηση ξεκομένη από την ηοινωνία, σαν μια ηοινή επιχείρηση, είναι λάθος. Στη Βρετανία μπορεί να το καταλαβαίνουν σιγά - σιγά, καλό θα ήταν όμως στην Ελλάδα να αποτραπεί.

Η πρόταση των εργαζομένων

Οπως προαναφέρθηκε, οι γνώμες που υποστηρίζονται σχετικά με το 'καυτό' θέμα της ιδιωτικοποίησης του Οργανισμού, έρχονται σαφώς σε αντιπαράθεση.

Μία από τις απόψεις αυτές είναι και εκείνη που εκφράζεται από τους συνδικαλιστές της ΟΜΕ-ΟΤΕ και ταυτόχρονα βρίσκει σύμφωνο και το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος (Τ.Ε.Ε.).

Η άποψη αυτή επιβεβαιώθηκε για μιαν ακόμη φορά πρόσφατα στο επιστημονικό διήμερο, που οργάνωσε το Τ.Ε.Ε. με θέμα την κυβερνητική απόφαση για την ιδιωτικοποίηση του Ο.Τ.Ε. (νομοσχέδιο Μάνου).

Στα πλαίσια αυτού του διημέρου εξεδώθηκε ανακοίνωση στην οποία αναφέρεται επιγραμματικά ότι 'η ιδιωτικοποίηση του Ο.Τ.Ε. είναι χωρίς καμιά αμφιβολία μία λαθεμένη επιλογή της κυβέρνησης. Μία επιλογή που δεν διασφαλίζει τον εκσυγχρονισμό και την ανάπτυξη των τηλεπικοινωνιών στην Ελλάδα.'

Αυτό αποτελεί και την ουσιαστική "φιλοσοφία" του Τ.Ε.Ε. και της ΟΜΕ-ΟΤΕ και ταυτόχρονα αποτέλεσε το αντικείμενο πρόσφατης μελέτης της Επιτροπής Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων. Παράλληλα τονίζεται πως πρέπει να δημιουργηθεί πάγωμα της διαδικασίας φιλελευθεροποίησης (που ξεκίνησε με το Πράσινο Βιβλίο και την οδηγία της Επιτροπής 90/388) και διατήρηση της παρούσας κατάστασης πραγμάτων, στον Οργανισμό.

Οπως είναι φυσικό, στη βάση αυτής της προοπτικής γεννώνται ένα σωρό ερωτήματα, στα οποία όμως η ΟΜΕ-ΟΤΕ είναι πρόθυμη να απαντήσει.

Μπροστά στο επιχείρημα της κακής ποιότητας των υπηρεσιών που υποστηρίζουν οι υπέρμαχοι της ιδιωτικοποίησης αλλά και πολλοί καταναλωτές,

η ΟΜΕ-ΟΤΕ δέχεται ότι οι προσωπικές εμπειρίες όλων από την ποιότητα παροχής υπηρεσιών από τον Ο.Τ.Ε., οπωσδήποτε δεν είναι οι καλύτερες δυνατές. Αλλά, όπως υποστηρίζουν, η κατάσταση δεν είναι τόσο τραγική όσο πιστεύεται ότι είναι, και αυτό γιατί:

Υπάρχει διαρκής και ραγδαία βελτίωση χάρη στα τεράστια αυτοχρηματοδοτούμενα επενδυτικά προγράμματα του Ο.Τ.Ε. Ακόμα, η καθυστέρηση στην τοποθέτηση νέων τηλεφωνικών συνδέσεων και τις μεταφορές, πρακτικά θα μηδενιστεί σε ένα περίου χρόνο από σήμερα και τέλος προχωρεί σταδιακά η εξάλειψη δυσάρεστων φαινομένων, όπως πολλές βλάβες, συνακροάσεις κ.λπ. λόγω της εγκαταστάσεων νέων ψηφιακών κέντρων και νέων δικτύων οπτικών ίνών. Και όλα αυτά θα πραγματοποιούνται με κεφάλαια που διαθέτει ο Ο.Τ.Ε. και μόνο με αυτά. Γιατί ο Ο.Τ.Ε. έχει απόλυτη δυνατότητα αυτοχρηματοδότησης. Το αναπτυξιακό του σχέδιο (Business Plan) που έχει ήδη αποφασιστεί για τα επόμενα 10 χρόνια, είναι ύψους 1,5-2 τρις δρχ. Τα κεφάλαια αυτά ο Ο.Τ.Ε. τα διαθέτει ευχερέστατα, με αυξήσεις τιμολογίων στο ύψος του πληθωρισμού και μόνον, σε συνδιασμό με τις κοινοτικές επιχορηγήσεις που ο δημόσιος Ο.Τ.Ε. δικαιούται. Αντίθετα, αν ο Ο.Τ.Ε. ιδιωτικοποιηθεί, από τον λογαριασμό των επενδύσεων θα χαθούν τεράστια ποσά, λόγω της καταβολής των ετήσιων μερισμάτων στους μετόχους και λόγω της απώλειας των κοινοτικών επιχορηγήσεων. Ήδη, λόγω επικείμενης ιδιωτικοποίησης, ο Ο.Τ.Ε. εξαιρέθηκε από το Β' πακέτο Ντελόρ. Ο αποκλεισμός αυτός θα στοιχίσει στον Ο.Τ.Ε. 500-800 δις δραχμές. Η νέα εικόνα του Ο.Τ.Ε. μετά την ιδιωτικοποίηση θα είναι: ιδιωτικό μονοπάλιο στις βασικές υποδομές και ανταγωνισμός ιδιωτικών για τις λοιπές υπηρεσίες. Το management του Ο.Τ.Ε. θα ασκείται με γνώμονα αποκλειστικά το κέρδος, όχι μόνο μέσω των μερισμάτων, αλλά και μέσω των προμηθειών τις οποίες ο ιδιώτης θα κατευθύνει προς μητρικές του εταιρίες, καταβαραθρώνοντας

έτσι την Ελληνική βιομηχανία ηλεκτρονικού υλικού που λειτουργεί σήμερα στην Ελλάδα.

Ενα ακόμα από τα μεγαλύτερα επιχειρήματα που έχει να προβάλει τόσο το Τ.Ε.Ε. όσο και η ΟΜΕ-ΟΤΕ (το μεγάλο αυτό θέμα θα εξεταστεί εκτενέστερα παρακάτω) είναι και το ότι ο δημόσιος Ο.Τ.Ε. εγγυάται την ασφάλεια των τηλεπικοινωνιών των Ενόπλων Δυνάμεων. Οπως έχουν αναλύσει έγκριτοι και έγκυροι ανώτεροι αξιωματικοί, η ιδιωτικοποίηση του Οργανισμού αποτελεί "νάρκη" στην Εθνική Αμυνη και Ασφάλεια της χώρας μας.

Συνολικά η πιο πάνω άποψη έχει το πλεονέκτημα της διατήρησης του ήδη καθιερωμένου ρυθμιστικού περιβάλλοντος και κατά συνέπεια εξασφαλίζει κάποια σταθερότητα. Το μεγάλο ερώτημα όμως είναι κατά πόσο παραμένοντας ο Οργανισμός ακριβώς με τη μορφή που έχει, θα μπορέσει να ανταγωνιστεί επάξεια τις τεράστιες τηλεπικοινωνιακές εταιρίες στον Ευρωπαϊκό και διεθνή χώρο. Αν θα μπορέσει να εφαρμόσει μεταξύ άλλων, σύγχρονες μεθόδους διεύθυνσης και marketing, να προχωρήσει σε εξορθολογισμό των λειτουργιών της επιχείρησης, να εισαγάγει αποτελεσματικά πληροφοριακά συστήματα, συστήματα ελέγχου της απόδοσης, αμοιβής του προσωπικού κ.λπ., που θα επηρεάσουν την αποδοτικότητα, πρωτίστως του Οργανισμού, και θα αυξήσουν την κερδοφορία του.

Γιατί, βασικός όρος επιτυχίας του όποιου εκσυγχρονιστικού εγχειρήματος είναι η πραγματοποίηση μεγάλης κλίμακας επενδύσεων, κυρίως στον τομέα της ψηφιακής τεχνολογίας. Αυτός ο όρος εκτιμούμε ότι δεν εξασφαλίζεται με το να παραμείνει ο Ο.Τ.Ε. όπως έχει.

Πιστεύω μας είναι, ότι όσο ο Ο.Τ.Ε. συνεχίζει να επιτελεί το έργο του κάτω από την στενή επιβλεψη της εκάστοτε κυβέρνησης, παίρνοντας κι αυτός μέρος στον ή στον άλλο βαθμό στην πολιτική της, δεν θα μπορέσει να

επιδείξει τις δυνατότητές του και την προσφορά του. Ο Ο.Τ.Ε. θα πρέπει να μείνει κρατικός, ανεξαρτητοποιημένος όμως, αυτόνομος και ελεύθερος να στηριχτεί στις δυνάμεις του - που σαφέστατα ως έναν βαθμό διαθέτει - μακριά από την παρέμβαση του όποιου κυβερνητικού σχήματος.

2) Ο Εθνικός χαρακτήρας του Ο.Τ.Ε.

Είναι γενικώς αποδεκτό ότι η επανάσταση στην τεχνολογία των τεχνολογία των υπολογιστών και των επικοινωνιών έχει μετσαμορφώσει και διαρκώς μεταβάλλει τον τρόπο με τον οποία αποκτούν τα ωφελήματά τους οι άνθρωποι. Η επανάσταση όμως δεν έχει σταματήσει και το κρίσιμο ζητήμα είναι ο εντοπισμός των ευκαιριών ή και κινδύνων που εμπεριέχουν αυτές οι εξελίξεις.

Είναι φανερό ότι όλα αυτά τα φαινόμενα υπόσχονται στους πολίτες αυξημένη ικανότητα συμμετοχής στην οικονομική, κοινωνική, πολιτική και πολιτιστική ζωή της κοινότητας. Από την άλλη πλευρά όμως εγκυμονούν τον κινδυνό να δημιουργήσουν, σε μια δημοκρατική κοινωνία, διάφορές μεταξύ αυτών που είναι "πλούσιοι" σε πληροφόρηση και αυτών που τη στερούνται. Πως λοιπόν είναι δυνατόν να αντιμετωπιστούν οι επιπτώσεις από τη διάχυση των νέων τεχνολογιών επικοινωνιών και πληροφορικής στην Κοινωνία; Πως θα είναι το σύστημα επικοινωνιών στο μέλλον; Ποιός μπορεί να είναι ο ρόλος του Ο.Τ.Ε. μέσα σε αυτές τις εξελίξεις;

Προκειμένου να βρούμε απαντήσεις σε αυτά τα ερωτήματα είναι αναγκαίο να διερευνήσουμε τις νέες εξελίξεις και να οργανώσουμε την ανάπτυξη μέσα από ένα σύστημα τηλεπικοινωνιών που θα το χαρακτηρίζει ο εθνικός χαρακτήρας.

Ανατρέχοντας στο παρελθόν διαπιστώνουμε ότι οι νέες τεχνολογίες δημιουργούν καινούργιες δυνατότητες και νέες ευκαιρίες που αλλάζουν τις αντιλήψεις μας και τις προσδοκίες για το τι είναι εφικτό και τι όχι.

Πράγματι, συχνά αποβλέπουμε στην πρόοδο των νέων τεχνολογιών ώστε να λύσουμε οξύτατα προβλήματα, που δεν έχουν ευδιάκριτες ή βολικές λύσεις. Ομως, παλαιότερες προσπάθειες να αποκομίσουμε όλα τα οφέλη από τις νέες

τεχνολογίες ή να αποφύγουμε μερικές από τις δυσμενείς επιδράσεις, γενικά, δεν έχουν βρει το ατόχο τους. Χαρακτηριστικό παράδειγμα ο τηλέγραφος γέννησε την προσδοκία ενός κόσμου ενωμένου, ωστόσο οι προβλέψεις δε δικαιώθηκαν. Άλλο παράδειγμα. Ο Ημερήσιος Τύπος παρείχε ειδήσεις σε μεγάλο ποσοστό του πληθυσμού όμως δε συνείσφερε στη δημιουργία ενός ποιοτικού αναγνωστικού κοινού, όπως πολλοί έλπιζαν. Ένα ακόμα τελευταίο παράδειγμα. Η τηλεόραση χαιρετίστηκε ως ένα μέσο που θα έφερνε πολιτιστικά και εκπαιδευτικά προγράμματα υψηλής ποιότητας μέσα στα σπίτια μας. Ομως δεν εξελίχθηκε σε αυτήν την κατεύθυνση. Αυτή η απόσταση ανάμεσα στις φιλοδοξίες μας για τις νέες τεχνολογίες και στις πραγματικές μας εμπειρίες οδηγούν σε σκεπτικισμό για την σχέση κοινωνίας και τεχνολογίας. Στοιχεία συγκεκριμένα που να μας οδηγούν σε συγκεκριμένα συμπεράσματα δεν υπάρχουν. Υπάρχουν μελέτες για συγκεκριμένες ομάδες γενικολογίες ότι η τεχνολογία λειτουργεί ως προωθητική δύναμη, που όμως δεν δίνουν σαφή εικόνα.

Ετσι μη έχοντας κατανοήσει αρκετά το θέμα της τεχνολογικής ανάπτυξης, συχνά, αδυνατούμε να πάρουμε τα απαραίτητα μέτρα για να την διοχετεύσουμε ση σωστή Κατεύθυνση. Υπάρχει όμως μέθοδος αντιμετώπισης των κακών συνεπειών από όλες αυτές τις νέες τεχνολογίες επικοινωνιών και πληροφορικής στην Κοινωνία αλλά και την δυνατότητα πλατιάς διάχυσης που αυτές παρέχουν; Μόνος ίσως τρόπος μέσα σε αυτό το ανταγωνιστικό περιβάλλον μέσα στο οποίο ζούμε είναι ο έλεγχος πάνω στην ανάπτυξη της οικονομίας, έλεγχος που να μην καταπνίγει τις οικονομικές και τεχνολογικές δραστηριότητες. Αυτός ο έλεγχος ή η παρέμβαση μέσα στο πλαίσιο των νέων εξελίξεων στις τηλεπικοινωνίες, θα μπορούσε να είναι όπως αναφέρθηκε και παραπάνω ένα εθνικό τηλεπικοινωνιακό σύστημα. Τρία θα ήταν κατά την άποψη μας τα σημεία - αν και γενικόλογα - στα οποία θα έπρεπε να στηριχθεί αυτό το σύστημα.

α) Διοικητικά μέτρα, τα οποία θα ήταν δύσκολο να εφαρμοσθούν σε μία οικονομία που δημιουργείται με την τεράστια αγορά μέσα από την ευρωπαϊκή ενοποίηση.

β) Με την ανάπτυξη της παιδείας που σχετίζεται με τις τηλεπικοινωνίες.

γ) Την διατήρηση του Ο.Τ.Ε. ως ρυθμιστικού παράγοντα στο σύστημα αυτό.

Μέσα σε αυτήν την εθνική στρατηγική που αναπτύχθηκε προηγουμένως η αποκρατικοποίηση με την μορφή του λάχιστον που προωθήθηκε δεν έχει θέση. Αυτές οι μορφές και οι κατευθύνσεις αναπτύσσονται στις εξαρτημένες χώρες και όχι στις χώρες της Ευρωπαϊκής Κοινότητας. Σε αντίθεση με εμάς αυτές, κάθε μία φυσικά με τις ιδιαιτερότητές της, ακολουθούν διαφορετική πολιτική, η οποία συνδυάζει την κατοχύρωση του εθνικού ελέγχου στις βασικές τηλεπικοινωνιακές λειτουργίες με την ουσιαστική και θεσμικά ενισχυμένη παρουσία του δημόσιου τομέα.

Παράλληλα προωθείται και η ενδυνάμωση των ιδιωτικών τους φορέων σε συνδυασμό με την επιδίωξη υπάρξεως ανταγωνιστικών συνθηκών. Αυτά πραγματοποιούνται μέσα από παρεμβατικές διαδικασίες με την εφαρμογή αυστηρών και αποτελεσματικών πλαισίων κανονισμών. Τέλος επιχειρείται η συνεργασία με ξένες εταιρίες σε τομείς που αφορούν κυρίως την νέα υψηλή τεχνολογία λόγω του τεράστιου ρόλου τους στη νέα πραγματικότητα που διαμορφώνεται.

Αλλά ας δούμε σε τρία σημεία τον τεράστιο ρόλο που θα παίξουν οι εξελίξεις και η νέα τεχνολογία στο μέλλον.

Πρώτον, το παραγωγικό κύκλωμα υπηρεσιών και βιομηχανικών προϊόντων στις τηλεπικοινωνίες αντιπροσώπευε, ήδη από αρχή της δεκαετίας του '90

περίπου το 5,5% του Α.Ε.Π. της οικονομίας των Η.Π.Α. το έτος 2.000, το αντίστοιχο κύκλωμα των υπηρεσιών και προϊόντων στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα θα ανέρχεται περίπου σε 9-10% του κοινοτικού Α.Ε.Π. Συγκριτικά δηλαδή, ο κλάδος αυτό θα έχει σε λίγα χρόνια ένα υπερδιπλάσιο οικονομικό μέγεθος από τον αντίστοιχο ολόκληρου του αγροτικού τομέα ων Κρατών-μελών.

Στην περιπτωση της Ελλάδας, μόνον οι υπηρεσίες τηλεπικοινωνιών έχουν κατά το έτος '93 ένα μέγεθος που ανέρχεται σε περίπου 400 δισ.δρχ. Σε σταθερές τιμές, το μέγεθος αυτό προβλέπεται να διπλασιαστεί ως το τέλος της δεκαετίας. Με άλλα λόγια, ο ρυθμός μεγένθυσης του Κλάδου θα είναι πολλαπλάσιος του αντίστοιχου για το Α.Ε.Π. της ελληνικής οικονομίας στα επόμενα χρόνια.

Η απόφαση, λοιπόν, να περάσει η διοίκηση και να πουληθεί ένα σημαντικό τμήμα των μετοχών του Ο.Τ.Ε. σε ξένη εταιρεία δεν αφορά απλώς την αλλαγή του ιδιοκτησιακού καθεστώτος και της διαχείρισης μιας οποιασδήποτε παραγωγικής μονάδας. Αντίθετα η απόφαση αυτή, συνεπάγεται την εκχώρηση του ελέγχου ενός από τους πιο δυναμικούς και νευραλγικούς τομείς της ελληνικής οικονομίας σε τρίτους και τον επιμερισμό μαζί τους ενός σημαντικού τμήματος του μελλοντικού μας εθνικού προϊόντος.

Δεύτερον, σύμφωνα με εκτιμήσεις της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, περίπου το 60% των ευκαιριών απασχόλησης στην Κοινότητα, στο τέλος του αιώνα, θα επηρεάζεται άμεσα ή έμμεσα, από τον Κλάδο των τηλεπικοινωνιών. Η μεγάλη σημασία λοιπόν αυτού του Κλάδου έγκειται στην μεγάλη διεισδυτικότητα που θα έχει σε ολόκληρο το παραγωγικό κύκλωμα. Γι'αυτό το λόγο η ανάπτυξη και ο εκσυγχρονισμός του Κλάδου των τηλεπικοινωνιακών αποτελούν καίρια σημεία για την ανάπτυξη της ανταγωνιστικότητας και την ευημερία των Κοινωνιών. Στηριζόμενοι σε αυτό οι περισσότερες χώρες της Δυτικής Ευρώπης προωθούν

προγράμματα εκσυγχρονισμού με εθνικό χαρακτήρα. Τα προγράμματα αυτά χρηματοδοτούνται από δημόσιες επενδύσεις και μόνο σε επιμέρους τομείς συνεργάζονται με ιδιωτικούς φορείς, εγχώριους και ξένους.

Οι εξελίξεις λοιπόν των τηλεπικοινωνιών δεν αφορούν ένα μεμονωμένο τομέα της οικονομίας αλλά ολόκληρο το παραγωγικό κύκλωμα, καθώς υπάρχει και σύνδεση με τον εκσυγχρονισμό ολόκληρης της Κοινωνίας.

Τρίτον η τεράστια σημασία του κλάδου των τηλεπικοινωνιών, διεθνώς, τον έχει αναδείξει σε ένα πεδίο αντιπαραθέσεων μεγάλων οικονομικών συμφερόντων, αλλά και συμμαχιών. Το όλο αυτό κλίμα επηρεάζει όπως είναι φυσικό ολόκληρη την αγορά, αλλά πολλές φορές και τους οικονομικούς θεσμούς. Στην δεύτερη περίπτωση έχουμε να αναφέρουμε το παράδειγμα των Η.Π.Α. όπου μετά το άνοιγμα του μονοπώλιου της A.T.T. και την προώθηση μεγάλων εταιριών ψηφιστηκε ένας σχετικός νόμος το 1988. Σύμφωνα με αυτόν τον νόμο, ισχυροποιούνται αυτές οι εταιρείες, και σε συνεργασία με το Κράτος επιβάλλονται κυρώσεις - όπως έγινε στην περίπτωση με την Βραζιλία - όταν επιχειρείται η προστασία της δικής τους ανάπτυξης σε βάρος των αμερικανικών συμφερόντων. Αντίστοιχη συνεργασία μεταξύ κράτους και μεγάλων επιχειρήσεων υπάρχει και στην Ιαπωνία.

Αλλά και στην Ευρώπη, η Ευρωπαϊκή Κοινότητα δίνει προνομιακή μεταχείρηση στα Ευρωπαϊκά προϊόντα και υπηρεσίες. Αυτό εκφράζεται συνήθως με τους ελέγχους που διενεργεί το Κράτος πάνω στους τηλεπικοινωνιακούς οργανισμούς, που στις περισσότερες χώρες ελέγχονται από το Κράτος. Πάντως η όλη πολιτική δεν κινείται στα πλαίσια της περιφερειακής ανάπτυξης και της γεωγραφικής διάχυσης των επιχειρηματικών προσπαθειών. Αντίθετα υπάρχει τάση συγκεντρωτισμού προκειμένου να αντιμετωπισθεί ο Αμερικανικός και ο Ιαπωνικός ανταγωνισμός.

Διαφοροποίηση συναντάμε όμως σύμφωνα με τους μελετητές του χώρου και σε εταιρικό επίπεδο που αφορά καίρια δύο σημεία.

- α) Την οργάνωση του ανταγωνισμού σε ολιγοπωλιακή βάση με τον αποκλεισμό πιθανών ανταγωνιστών.
- β) Την προώθηση συνεργασιών στο χώρο της τεχνολογικής ανάπτυξης και στον επιμερισμό των αντιστοιχων εξόδων ή των ερευνητικών κινδύνων.

Την πολιτική που περιγράφθηκε ανωτέρω την έχουν ακολουθήσει χώρες όπλως η Γερμανία, η Γαλλία, η Ολλανδία, το Βέλγιο, το Λουξεμβούργο, η Ιταλία, η Ιρλανδία και η Πορτογαλία.

Μία από τις σημαντικές πτυχές του Κλάδου των τηλεπικοινωνιών όπως έχει αναφερθεί είναι η πλατιά διάχυση και η διεισδυτικότητά τους σε όλο το παραγωγικό κύκλωμα. Και φυσικά ένας από τους άμεσα ενδιαφερόμενους κλάδους είναι η εγχώρια βιομηχανία παραγωγής τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού. Η βιομηχανία αυτή έχει πραγματοποιήσει εντυπωσιακά βήματα προόδου κατά τα τελευταία χρόνια, αξιοποιώντας φυσικά προς τούτο σχετικές παραγγελίες του Ο.Τ.Ε. που αφορούν το αναπτυξιακό του πρόγραμμα (1989-93). Ετσι σήμερα δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα 12 βιομηχανικές επιχειρήσεις με αξιόλογα τμήματα παραγωγής, στα ποια πραγματοποιείται είτε το σύνολο της Κατασκευής τηλεπικοινωνιακών συστημάτων είτε σημαντικό ποσοστό τους. Θα πρέπει να προστεθεί ότι οι πιο μεγάλες βιομηχανίες (SIEMENS, INTRACOM) διαθέτουν και οργανωμένα τμήματα έρευνας και ανάπτυξης, ενώ οι πιο πολλές πραγματοποιούν αξιόλογες εξαγωγές.

Στις παραπάνω βιομηχανίες απασχολείται μεγάλος αριθμός εργαζομένων και η δύναμή τους σε προσωπικό ακολουθεί σταθερά ανοδική πορεία κατά τα τελευταία χρόνια, όπως προκύπτει από τους ισολογισμούς και τα στοιχεία που δημοσιεύουν. Βέβαια, όπως αναφέρθηκε, η αναπτυξιακή αυτή πορεία του

Κλάδου, οφείλεται σε κάποιο βαθμό στην εκτέλεση παραγγελιών του Ο.Τ.Ε. Άλλα μήπως αυτό δεν είναι φυσικό και δεν γίνεται σε όλες τις χώρες; Δεν είναι άραγε οτη Γερμανία η SIEMENS ο κύριος προμηθευτής της BUNDESPOST και στη Γαλλία η ALCATEL της FRANCE TELECOM; Υπάρχει βέβαιο και το αντίθετο παράδειγμα. Και αφορά τη Μ.Βρετανία όπου ο άνεμος της πλήρους φιλελευθεροποίησης του τομέα των τηλεπικοινωνιών το 1982 παρέσυρε πρώτη τη βρετανική τηλεπικοινωνιακή βιομηχανία και την οδήγησε σε χρεωκοπία. Και ήρθαν τότε εταιρίες άλλων χωρών (π.χ. SIEMENS) να εξαγοράσουν χρεωκοπημένες βρετανικές εταιρίες (π.χ. PLESSEY). Είναι αυτονόητο ότι σε περίπτωση ιδιωτικοποίησης ή μερικής αποκρατικοποίησης με την μορφή που προωθήθηκε, ο ξένος ιδιοκτήτης ή manager θα έχει δεσμούς με μεγάλους κατασκευαστές τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού, προς τους οποίους θα κατευθύνει τις μελλοντικές προμήθειες. Τα ποσά των προμηθειών αυτών τα επόμενα 10 χρόνια θα ανέλθουν σε 15 τρις δρχ. Ετσι η ελληνική βιμηχανία τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού θα οδηγηθεί σε μαρασμό αν και είναι ένας από τους πιο δυναμικούς αναπτυσσόμενους κλάδους στην Ελλάδα.

3) Η μελέτη της COOPER and LYBRAND

To 1991 ο Ο.Τ.Ε. και οι Ευρωπαϊκές Κοινότητες συνεργάστηκαν για την εκπόνηση της μελέτης για τις ελληνικές τηλεπικοινωνίες. Η μελέτη εκπονήθηκε από την εταιρία COOPERS AND LYBRAND, σε στενη συνεργασία με πολλά στελέχη του Ο.Τ.Ε. και προσδιορίζει ένα πλαίσιο ανάπτυξης για του Ο.Τ.Ε., κατά την επόμενη δεκαετία.

Η μελέτη αυτή παρουσιάστηκε στη διοίκηση του Ο.Τ.Ε. το Φεβρουάριο του 1992. Σε αυτό το πλαίσιο ανάπτυξης, που προδιαγράφει αυτή η μελέτη, προσδιορίζονται ο σκοπός και οι στόχοι του μακροχρόνιου προγράμματος, οι κρίσιμες προϋποθέσεις για την επίτευξή του και μια σειρά επιμέρους προγράμματα, για την εμπορική ανάπτυξη και διερεύνηση των υπηρεσιών, που προσφέρει ο Ο.Τ.Ε., την οργάνωσή του, το δίκτυο του, το σύστημα πληροφορικής για την αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού του και για τα οικονομικά του.

Αυτήν την μελέτη κρίναμε χρήσιμο να την παρουσιάσουμε, μια και τόσος λόγος έχει γίνει, χωρίς ιδιαίτερα σχόλια μία και πολλά από τα σημεία της αναλύονται και κρίνονται στο πλαίσιο αυτής της εργασίας. Η μελέτη αυτή όπως θα παρουσιασθεί έχει την ακόλουθη δομή και σειρά:

- α) Σκοπός και Στόχοι.
- β) Κρίσιμες Προϋποθέσεις για την Επίτευξη του Προγράμματος.
- γ) Πρόγραμμα Εμπορικής Ανάπτυξης και Διεύρυνσης Υπηρεσιών.
- δ) Πρόγραμμα Οργάνωσης
- ε) Πρόγραμμα δικτύου
- στ) Πρόγραμμα πληροφορικής
- ζ) Πρόγραμμα Αξιοποίησης Ανθρώπινου δυναμικού.

η) Οικονομικό Πρόγραμμα

Η μελέτη της COOPERS AND LYBRAND έχει αναλυτικά ως εξής:

Συνοπτική ενημέρωση της Διοίκησης

1. Το πλαισιο ανάπτυξης του Ο.Τ.Ε. που προτείνουμε θα επιτρέψει στον Οργανισμό ν'ανταποκριθεί πλήρως και αποτελεσματικά στην αποστολή του και στους στόχους ανάπτυξης του Κλάδου των τηλεπικοινωνιών, όπως αυτοί καθορίζονται στο τεύχος JSC 38/91 της μελέτης μας.

Σκοπός και Στόχοι.

2. Πιστεύουμε ότι ο απώτερος στόχος των δραστηριοτήτων του Ο.Τ.Ε. θα πρέπει να είναι.

Ο Ο.Τ.Ε., ενεργώντας πλέον ως ανεξάρτητος αυτοδιοικούμενος οργανισμός μέσα στο πλαισιο του προτεινόμενου θεσμικού πλαισίου, θα έχει σαν στόχο να:

- αναβαθμίσει την ποιότητα των υπηρεσιών του στα μέσα επίπεδα της Ε.Ο.Κ. ή και καλύτερα μέχρι το έτος 2000.
- μηδενίσει τη λίστα αναμονής.
- Πετύχει μια μόνιμη και σταθερή αύξηση αποδοτικότητας για τους μετόχους του.
- παρέχει ένα περιβάλλον εργασίας που να ανταποκρίνεται στις προσδοκίες των εργαζόμενων του.
- ανταποκριθεί στις ανάγκες του Κοινωνικού συνόλου προς το οποίο παρέχει τις υπηρεσίες του.

3. Η διοίκηση του Ο.Τ.Ε. θα πρέπει να έχει τους εξής οικονομικούς στόχους:

- απόδοση κεφαλαίων 20% μέχρι το έτος 2000.
- διατήρηση της σχέσης ξένων προς ίδια Κεφάλαια (δηλαδή τη σχέση ξένων Κεφαλαίων προς το σύνολο ξένων Κεφαλαίων προς το σύνολο ξένων και ίδιων κεφαλαίων) στο 50% ή λιγότερο.
- χρηματοδότηση του 50% των επενδύσεων από τους ιδίους πόρους.

4. Επιπροσθέτως ο ΟΤΕ πρέπει να πετύχει ορισμένους λειτουργικούς στόχους όπως:

- μείωση του μέσου χρόνου αναμονής για νέες τηλεφωνικές συνδέσεις στις δύο βδομάδες μέχρι το 1996 και μία βδομάδα ή και λιγότερο μέχρι το 2000.
- ποσοστό σφαλμάτων κλήσεων (οφειλομενών σε βλάβη του εξοπλισμού ή σε συμφόρηση) λιγότερο του 1% ως το έτος 1996.
- δχι περισσότερες από 10 βλάβες για κάθε 100 τηλεφωνικές γραμμές ως το έτος 2000.
- επανόρθωση του 95% των βλαβών γραμμών Κέντρων την επόμενη εργάσιμη ημέρα, ως το έτος 2000.

Κρίσιμες Προυποθέσεις για την Επίτευξη του Προγράμματος.

5. Κατά την άποψή μας, η γρήγορη πρόοδος στην επίτευξη των ως άνω στόχων εξαρτάται από ορισμένες βασικές προϋποθέσεις και ειδικότερα:

α. τον αποκλεισμό των πολιτικών και Κυβερνητικών επεμβάσεων στη διοίκηση του Ο.Τ.Ε., με τη δημιουργία ενός ανεξάρτητου κανονιστικού φορέα και:

- είτε την πώληση της πλειοψηφίας των μετοχών του Ο.Τ.Ε. στο ιδιωτικό τομέα.
- είτε την θέσπιση νομοθετικών ρυθμίσεων που αποτελεσματικά θ' αποκλείουν τις κρατικές παρεμβάσεις στην διοίκηση του Ο.Τ.Ε.

β) την εφαρμογή ενός συστήματος παρακολούθησης της αποτελεσματικότητας και των επιδόσεων των ανωτέρων στελεχών του Ο.Τ.Ε.

γ) την αποτελεσματική χρήση της πληροφορικής για την αυτοματοποίηση των διοικητικών, διαδικαστικών, επιχειρησιακών και οικονομικών συστημάτων και

δ) τον εκσυγχρονισμό του δικτύου με την ανάπτυξη λεπτομερούς και ολοκληρωμένου προγράμματος, το οποίο θα συνεχίσει και θα αξιοποιήσει την εργασία που εκτελέσθηκε στα πλαίσια της παρούσης μελέτης.

Πρόγραμμα Εμπορικής Ανάπτυξης και Διεύρυνσης Υπηρεσιών.

6. Στους τομείς του marketing και της ανάπτυξης υπηρεσιών ο βασικός στόχος του Ο.Τ.Ε. είναι να προσφέρει υπηρεσίες πρώτης ποιότητας στους πελάτες του. Στα πλαίσια αυτού του γενικού σκοπού μπορούμε να προσδιορίσουμε και ορισμένους ειδικούς στόχους όπως:

- εισαγωγή υπηρεσιών marketing και συντονισμού πωλήσεων που θα αναφέρονται στο διοικητικό συμβούλιο. Οι υπηρεσίες αυτές θα πρέπει να είναι σε λειτουργία μέχρι το τέλος του 1993.
- βελτίωση του σημερινού επιπέδου ανταπόκρισης του Ο.Τ.Ε. στις ανάγκες όλων των πελατών του, αλλά ειδικότερα στους σημαντικούς χρήστες των υπηρεσιών του.
- βελτίωση της πληροφόρησης του Κοινού ως προς τις υπηρεσίες που προσφέρει ο Ο.Τ.Ε.
- ανάπτυξη τιμολογιακής στρατηγικής που θα ανταποκρίνεται στις λειτουργικές απαιτήσεις και θα ικανοποιεί τις Κανονιστικές ρυθμίσεις.

- επίτευξη των στόχων που αναφέρονται στην ποιότητα των παρεχομένων υπηρεσιών, όπως αυτοί θα καθοριστούν στην άδεια λειτουργίας του Ο.Τ.Ε.
- επίτευξη στόχων που αναφέρονται στην παροχή των υπηρεσιών υποδομής.
- Ικανοποίηση της σημερινής λιστας αναμονής για νέους συνδρομητές τηλεφώνων μέσα στα επόμενα τρία χρόνια.
- αύξηση του αριθμού τηλεφωνικών γραμμών από 50 για κάθε 100 άτομα του συνολικού πληθυσμού ως το τέλος του 1997.
- εισαγωγή υπηρεσιών ψηφιακής μετάδοσης δεδομένων για την ανάπτυξη της τηλεματικής και των λοιπών προηγμένων τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών.
- δυνατότητα πρόσβασης σε δίκτυο ISDN 0,2% ως το έτος 2000.

7. Ως προς τις προτεραιότητες οι Κύριοι στόχοι είναι:

- Ικανοποίηση της υπερβάλουσας ζήτησης.
- εισαγωγή υπηρεσιών σε ψηφιακή τεχνολογία για την μεταφορά δεδομένων.
- επίτευξη των στόχων που αναφέρονται στη διαθεσιμότητα των υπηρεσιών που παρέχονται και στην ευρύτητα κάλυψης των υπηρεσιών αυτών.
- Επίτευξη των ποιοτικών στόχων.
- βελτίωση του βαθμού ανταπόκρισης στις ανάγκες των πελατών.

8. Προτείνονται επίσης ορισμένα προγράμματα για μάρκετινγκ και ανάπτυξη των παρεχομένων υπηρεσιών.

Τα προγράμματα αυτά διακρίνονται σ'εκείνα που στοχεύουν στην ανάπτυξη δραστηριοτήτων μάρκετινγκ και πωλήσεων του Ο.Τ.Ε. και σ'εκείνα που αποβλέπουν στην βελτίωση των υπηρεσιών.

Πρόγραμμα Οργάνωσης.

9. Ο κύριος στόχος του προγράμματος οργάνωσης είναι η βελτίωση της αποδοτικότητας και αποτελεσματικότητας του ΟΤΕ, μέσα στο πλαίσιο των νέων θεσμικών κανονισμών. Το πρόγραμμα λαμβάνει υπόψη του την ανάγκη που έχει ο Ο.Τ.Ε. να ευαισθητοποιηθεί περισσότερο στα θέματα marketing και να αποκτήσει μία πιο 'εμπορική' αντίληψη στη διεξαγωγή των εργασιών του. Η νέα οργανωτική δομή που προτείνουμε έχει σχεδιαστεί με γνώμονα τους παραπάνω στόχους και ειδικότερα:

- Η οργανωτική δομή πέπει να είναι όσο το δυνατόν πιο απλή και να έχει σαφή καθορισμό καθηκόντων και ευθυνών, ώστε τα στελέχη και το προσωπικό να γνωρίζουν επακριβώς τα καθήκοντά τους και τις ευθύνες τους, κατά τρόπο που να επιτρέπει τον προσδιορισμό και παρακολούθηση των αποτελεσμάτων των εργασιών τους.
- Οι "γραμμές" αναφοράς πρέπει να είναι όσο το δυνατόν πιο απλές ώστε η οργάνωση ν'αντανακλά την ανάγκη εστίασης της προσοχής των στελεχών στην επίτευξη καλών οικονομικών αποτελεσμάτων και την παροχή υπηρεσιών υψηλής ποιότητας. Για το λόγο αυτό δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στην επίτευξη μετήσιμων στόχων για κάθε στέλεχος.
- πρέπει να διευρυνθούν οι αρμοδιότητες κάθε διοικητικής υποδιαιρεσης στα Κεντρικά γραφεία, ώστε να αποφεύγονται οι επικαλύψεις αρμοδιοτήτων και να μειωθεί ο χρόνος που απαιτείται για τον συντονισμό των εργασιών.
- τα Κεντρικά γραφεία διοίκησης πρέπει να μειώσουν την ανάμιξή τους σε θέματα Καθημερινής διαχείρισης της περιφέρειας. Το γεγονός αυτό θα έχει σαν αποτέλεσμα την σημαντική μείωση του απαιτούμενου προσωπικού στα Κεντρικά γραφεία.
- Ο αριθμός των περιφερειών πρέπει να μειωθεί στις πέντε ώστε να μπορούν να

αναλάβουν ευρύτερες αρμοδιότητες απ'ότι σήμερα, χωρίς ωστόσο να χάσουν τα οφέλη που επιτυγχάνουν εξαιτίας του μεγέθους ή να έχουν ελλειψεις πεπειραμένου προσωπικού σαν αποτέλεσμα της αποκέντρωσης.

- πρέπει να ιδρυθούν θυγατρικές εταιρίες οι οποίες θα χειρίζονται συμφέροντα του Ο.Τ.Ε. στην Κινητή τηλεφωνία στο Hellaspac, στη διαχείρηση του τηλεφωνικού Καταλόγου στις εκδόσεις και στην διανομή.

10. Το προσωπικό στα Κεντρικά γραφεία θα πρέπει να μειωθεί από 3.576 άτομα που είναι σε λιγό περισσότερα και 1000 ως το 2000. Το προσωπικό στην περιφέρεια από 24.195 που είναι σήμερα να αυξηθεί σε 26.335 το 1993. Το πρόσθετο προσωπικό θα χρειαστεί για να βελτιώσει την τεχνολογική ποιότητα του δικτύου και να ενδυναμώσει τις εμπορικές δραστηριότητες της περιφέρειας. Στην συνέχεια προβλέπεται μείωση του προσωπικού ώστε να φθάσει τις 22.336 το έτος 2000. (Οι αριθμοί αυτοί δεν περιλαμβάνουν το προσωπικό που θα απασχολείται στις θυγατρικές εταιρίες που αναφέρουμε στην προηγούμενη παράγραφο).

Πρόγραμμα δικτύου

11. Τα κύρια σημεία του προγράμματος για την ανάπτυξη της υποδομής είναι τα εξής:

- Εγκατάσταση εξοπλισμού Κέντρων και γραμμών με χωρητικότητα 4 εκατομμυρίων γραμμών στα χρόνια έως το 2000. Οι γραμμές αυτές θα αποτελούνται από 2,2 εκατομμύρια για αντικατάσταση των υφισταμένων και 1,8 εκατομμύρια για επέκταση του δικτύου.
- κατασκευή πλήρους ψηφιακού δικτύου επικάλυψης με δυνατότητα αρχικά να υποστηρίζει όλες τις υπεραστικές συνδιαλέξεις και με δυνατότητα επέκτασης ώστε να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις της ανάπτυξης τα επόμενα 20 χρόνια.

- εγκατάσταση νέου αυτόνομου ψηφιακού Κέντρου με άμεση πρόσβαση το διεθνές δίκτυο.
- εγκατάσταση ενός ή περισσοτέρων νέων τοπικών ψηφιακών κέντρων για κάθε περιοχή, εξοπλισμένων. Αυτά τα κέντρα θα συνδεθούν άμεσα με το νέο ψηφιακό δίκτυο επικάλυψης.
- σταδιακή αντικατάσταση των περισσοτέρων από τα υπάρχοντα τοπικά αναλογικά κέντρα.

12. Άλλες σημαντικές προτάσεις που αφορούν στην λειτουργία του δικτύου περιλαμβάνουν:

- στρατηγική εκσυγχρονισμού του δικτύου αποτελεί θέμα προτεραιότητας για τον Ο.Τ.Ε. ν'αναπτύξει λεπτομερή και ολοκληρωμένα σχέδια για την εγκατάσταση ψηφιακού εξοπλισμού σε αντικατάσταση του αναλογικού.
- σχεδιασμός δικτύου γιατί οι υπάρχουσες διαδικασίες σχεδιασμού πρέπει να αναθεωρηθούν ριζικά στο άμεσο μέλλον. Ρεαλιστικές χρονικές περίοδοι πρέπει να καθορισθούν για τον εξοπλισμό των γραμμών, τους μεταγωγείς, τα δίκτυα μετάδοσης και τα κέντρα.
- προμήθειες. Ο Ο.Τ.Ε. πρέπει ν'αλλάξει την σημερινή πρακτική στις προμήθειες, βάσει της οποίας αναλαμβάνει ο ίδιος τις εργασίες ενός μεγάλου μέρους της κατασκευής και εγκατάστασης. Στο μέλλον, οι συμβάσεις προμηθειών πρέπει να είναι για ολοκληρωμένα έργα και να καθιστούν τον προμηθευτή υπεύθυνο για ολόκληρο το φάσμα των απαιτούμενων εργασιών, μέχρι την παράδοση και εγκατάσταση του εξοπλισμού.

Πρόγραμμα πληροφορικής.

13. Τα κύρια σημεία του προγράμματος που αναφέρονται σε θέματα

πληροφορικής είναι:

Εφαρμογές Λογισμικού.

14. Εντοπίσαμε εννέα Κύριες περιοχές όπου υπάρχει μεγάλη ανάγκη για την εγκατάσταση αναβαθμισμένων πληροφοριακών συστημάτων που θα υποστηρίζουν τις λειτουργίες του Ο.Τ.Ε.

Για τα συστήματα αυτά είναι:

1. Εξυπηρέτηση Πελατών
2. Διαχείρηση Δικτύου
3. Διαχείρηση Υλικού
4. Οικονομικές Εφαρμογές
5. Πληροφόρηση της Διοίκησης
6. Marketing
7. Συστήματα Καταλόγου
8. Αυτοματοποίηση Γραφείου
9. Διοίκηση Προσωπικού.

15. Πιστεύουμε ότι ο Ο.Τ.Ε. πρέπει ν'αγοράσει έτοιμα "πακέτα" λογισμικού για όλες τις κύριες εφαρμογές του και οπωσδήποτε ν'αποφύγει την ανάπτυξη δικού του λογισμικού ακόμα και αν η λύση αυτή έχει σαν αποτέλεσμα να είναι υποχρεωμένος να δεχθεί ορισμένους συμβιβασμούς ως προς τις "ιδανικές" λύσεις.

Τεχνολογία

16. Η στρατηγική επιλογής της κατάλληλης τεχνολογίας πρέπει να καθορίζεται από τις ανάγκες του Ο.Τ.Ε. Πρώτα θα καθορίζονται οι προδιαγραφές των

απαιτούμενων συστημάτων λαμβάνοντας υπόψη και τις διαθέσιμες λύσεις σε λογισμικό και στην συνέχεια θα εξετάζεται το θέμα επιλογής του Κατάλληλου εξοπλισμού hardware). Ο προσανατολισμός αυτός αποτελεί ριζική διαφοροποίηση από την σημερινή μεθοδολογία του Ο.Τ.Ε., όπως αναπτύσσεται στις ανάγκες εξοπλισμού για την ανάπτυξη της πληροφορικής.

17. Για να είναι δυνατή η εφαρμογή ολοκληρωμένων λύσεων απαιτείται ένας βαθμός συμβατότητας στις επιμέρους επιλογές. Προτείναμε ο Ο.Τ.Ε. να επιλέξει το λειτουργικό σύστημα UNIX ως βασικό λειτουργικό σύστημα και να επιλέξει ένα περιβάλλον βάσης δεδομένων και ανάπτυξης που να είναι συμβατό με το UNIX. Για τους μικρούπολογιστές προτείνουμε την υιοθέτηση του λειτουργικού συστήματος DOS. Θα μπορούν να υπάρξουν εξαιρέσεις από το UNIX σε ορισμένες συγκεκριμένες περιπτώσεις, αλλά τα συστήματα που δεν λειτουργούν με UNIX πρέπει να έχουν την δυνατότητα συνύπαρξης με το UNIX σε ένα δίκτυο OSI, το οποίο προτείνουμε να καθιερωθεί ως το πρώτυ πο επικοινωνίας των πληροφοριακών συστημάτων του Ο.Τ.Ε.

Οργάνωση και Διοίκηση.

18. Προτείνουμε την ιδρυση ειδικής Επιτροπής Πληροφορικής, η οποία θ'αναλάβει καθήκοντα διοίκησης ελέγχου και παρακολούθησης της εφαρμογής στρατηγικής της Πληροφορικής.

19. Πιστεύουμε ότι πρέπει ν'αναβαθμιστεί το κύρος της Πληροφορικής στον Ο.Τ.Ε. και αυτό απαιτεί:

1. αλλαγή του ονόματος από Μηχανογράφηση σε Πληροφορική.

2. αναβάθμιση του τμήματος σε γενική διεύθυνση που θα αναφέρεται κατευθείαν στο διοικητικό συμβούλιο. Επίσης προτείνουμε αναθεώρηση της οργανωτικής δομής της Πληροφορικής.

Εφαρμογή.

20. Η εφαρμογή της στρατηγικής στον τομέα της Πληροφορικής είναι ένα σημαντικό και αρκετά δύσκολο έργο. Για να εξασφαλισθεί η αποτελεσματική διοίκηση του έργου αυτού έχουμε ιεραρχήσει στο πρώτο στάδιο τις απαιτήσεις και προτείνουμε ότι μόνο το έργο με την μεγαλύτερη (εξυπηρέτηση πελατών) θα πρέπει να δρομολογηθεί. Η έκθεσή μας αναπτύσσει ένα πρόγραμμα εφαρμογής κατά φάση όλων των κύριων έργων με σειρά προτεραιότητας. Τα έργα αυτά πρέπει να προγραμματισθούν προσεκτικά, ώστε να επιτευχθεί η ολοκλήρωση του νέου περιβάλλοντος Πληροφορικής, το οποίο πιστεύουμε μπορεί να ολοκληρωθεί έως το τέλος του 1995.

21. Πριν όμως αρχίσει η εφαρμογή οποιουδήποτε από τα έργα στρατηγικής σημασίας στα οποία αναφερόμαστε, θεωρείται απαραίτητο σ.Ο.Τ.Ε. να δρομολογήσει και να εφαρμοσει τις οργανωτικές αλλαγές που αναφέρονται στην παρούσα έκθεση κα: που αφορούν στις υπηρεσίες πληροφορικής και την μεθοδολογία διοίκησης έργων.

Πρόγραμμα Αξιοποίησης Ανθρώπινου Δυναμικού.

22. Το πρόγραμμα αξιοποίησης του ανθρώπινου δυναμικού έχει σαν στόχο να συμβάλλει στην επίτευξη του προγράμματος οργάνωσης αυξάνοντας την αποδοτικότητα του προσωπικού του Ο.Τ.Ε. Προτείνουμε νέες αρχές και διαδικασίες σε πέντε βασικούς τομείς.

Συγκεκριμένα:

- την εφαρμογή πιο διεξοδικών μεθόδων επιλογής τόσο για την αρχική πρόσληψη στον Ο.Τ.Ε. όσο και για τις μεταγενέστερες μετακινήσεις προσωπικού, είτε λόγω μετατάξεων, είτε λόγο προαγωγών. Οι προτάσεις μας στην προκειμένη περίπτωση έχουν ως στόχο του καλύτερο συσχετισμό εργασιών με τα προσόντα των ατόμων που καλούνται να τις διεκπεραιώσουν.
- αλλαγές στο σύστημα αμοιβών και σύνδεση των αποδοχών με την φύση των εργασιών, ώστε να αυξηθούν τα οικονομικά κίνητρα για την αποδοτικότητα.
- εφαρμογή ενός συστήματος αξιολόγησης αποδοτικότητας με σαφή καθορισμό των στόχων που ο εργαζόμενος πρέπει να πετύχει. Το σύστημα αυτό θα παρέχει και τις πληροφορίες που χρειάζονται για την ανάλυση των αναγκών για μετεκπαίδευση, την λήψη αποφάσεων για προαγωγές κλπ.
- εφαρμογή ενός ολοκληρωμένου συστήματος εξέλιξης των εργαζομένων μέσα στον Ο.Τ.Ε. που να αξιοποιεί τις δυνατότητες τους προς όφελος του Οργανισμού.
- σημαντική άμεση στην ποιότητα και ποσότητα της εκπαίδευσης που παρέχεται σε τεχνικά, εμπορικά και διοικητικά θέματα.

Οικονομικό Πρόγραμμα.

23. Η επίτευξη των οικονομικών στόχων του Ο.Τ.Ε. απαιτεί την αναδιοργάνωση και αναδόμηση του οργανισμού σε πολλούς τομείς δραστηριοτήτων του.

24. Για την εξεύρεση της απαιτούμενης χρηματοδότησης για την αναβάθμιση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών και την επίτευξη, ικανοποιητικής απόδοσης για επενδυτές του ιδιωτικού τομέα, ο Ο.Τ.Ε. θα πρέπει

να επιδιώξει την αυτονόμηση του από το Κράτος στη διαχείρησή της κεφαλαιακής του δομής. Ειδικότερα θα πρέπει να ζητήσει την χαλάρωση των περιορισμών που σήμερα υπάρχουν στην ανάληψη πρόσθετων δανείων. Ο Ο.Τ.Ε. θα πρέπει να υποστηρίξει την εισαγωγή ιδιωτικών Κεφαλαίων που θα αντιστοιχούν σε ποσοστό μέχρι και 49% των ίδιων Κεφαλαίων του το συντομότερο δυνατόν, αλλά το αργότερο στο τέλος του 1993. Με τον τρόπο αυτό ο Ο.Τ.Ε. θα έχει πρόσβαση σε πρόσθετα μετοχικά κεφάλαια χωρίς να επιβαρύνει τους Κρατικούς πόρους.

25. Η άντληση κεφαλαίων από τον ιδιωτικό τομέα καθιστά αναγκαίο να προβεί ο Ο.Τ.Ε. σε εμφανείς αλλαγές στον τρόπο εργασίας του σε ορισμένες δραστηριότητες. Ο Ο.Τ.Ε. θα πρέπει να αυξήσει το γενικό επίπεδο τιμών για όλες τις ελεγχόμενες υπηρεσίες του μέχρι το ανώτατο όριο που επιτρέπεται από τις προτεινόμενες ρυθμίσεις. Θα πρέπει επίσης να ζητήσει από το Κράτος την διακοπή της σημερινής πρακτικής με την οποία ο Ο.Τ.Ε. καλύπτει τα ελλείμματα των ΕΑΤΑ.

26. Θα πρέπει να γίνουν αιτήσεις για επιδότηση από την Ε.Ο.Κ. για ορισμένες περιπτώσεις, όπου σχεδιάζονται επενδυτικές πρωτοβουλίες στην περιφέρεια σε περιοχές όπου οι επενδύσεις αυτές δεν αναμένεται ν' αποδόσουν οικονομικά. Επίσης, θα πρέπει να γίνουν αιτήσεις για επιδότηση από την Ε.Ο.Κ. συγκεκριμένων προγραμμάτων εκπαίδευσης.

27. Για να βελτιωθεί η δανειοληπτική ικανότητα του Ο.Τ.Ε. και να δημιουργηθούν συνθήκες εμπιστοσύνης για την προσέλκυση ιδιωτικών Κεφαλαίων, ο Ο.Τ.Ε. θα πρέπει να διορίσει ανεξάρτητους εξωτερικούς ελεγκτές των Οικονομικών Καταστάσεών του.

28. Προκειμένου να είναι δυνατή η παροχή υψηλής ποιότητας οικονομικών πληροφοριών στην διοίκηση και σε επενδυτές, πολλά από τα μηχανογραφημένα συστήματα οικονομικής πληροφόρησης θα πρέπει να αντικατασταθούν. Απαιτούνται νέα συστήματα για την Τιμολόγηση, την Γενική Λογιστική, τα Πάγια, την Διαχείρηση Διαθεσίμων, τις Προμήθειες και την Παρακολούθηση Πελατών. Εκτός από τα έτοιμα συστήματα λογισμικού που θα εφαρμοσθούν στους τομείς αυτούς, θα πρέπει να γίνει και εισαγωγή προσωπικών υπολογιστών στους οποίους θα λειτουργούν διάφορα τυποποιημένα συστήματα εμπορικού λογισμικού και θα πρέπει να υπάρξει κατάλληλη εκπαίδευση στα θέματα αυτά. Πιστεύουμε ότι στην οικονομική διεύθυνση θα πρέπει να προσληφθούν και να εκπαιδευτούν έντεκα διευθυντικά στελέχη και είκοσι οικονομικοί αναλυτές.

29. Οι λογιστικές αρχές που εφαρμόζει ο Ο.Τ.Ε. δεν είναι σύμφωνες με τις διεθνείς λογιστικές αρχές και θα πρέπει να προσαρμοσθούν. Επιπροσθέτως, οι συντελεστές αποσβέσεων θα πρέπει να προσαρμοσθούν σε πιο ρεαλιστικά επίπεδα, ώστε να ανταποκρίνονται στην χρήσιμη ζωή των παγίων. Η πρακτική της περιοδικής ανατίμησης ορισμένων κατηγοριών παγίων με την χρήση γενικών συντελεστών δεν θα πρέπει να συνεχισθεί.

30. Πολλές από τις αλλαγές που προτείνονται στις προηγούμενες παραγράφους θα συμβάλλουν στην επίτευξη εμπορικά αποδεκτών συντελεστών αποδοτικότητας. Σε περίπτωση που στο μέλλον θα υπάρξει περαιτέρω απελευθέρωση της αγοράς, τα τιμολόγια του Ο.Τ.Ε. θα πρέπει να ευθυγραμμισθούν περισσότερο με το Κόστος παροχής των αντιστοιχων υπηρεσιών, ώστε ο Ο.Τ.Ε. να είναι λιγότερο ευάλωτος σε αυξανόμενο

ανταγωνισμό.

Μετά την παράθεση της σημαντικής αυτής μελέτης χρήσιμο είναι να διατυπωθούν ορισμένες παρατηρήσεις.

Η όλη αυτή μελέτη διενεργήθηκε προκειμένου να διαπιστωθούν τα προβλήματα και να διατυπωθούν προτάσεις και όχι με κριτήριο την πορεία και εξέλιξη του οργανισμού έως τώρα. Και αυτή η επισήμανση γίνεται προκειμένου να διευκρινισθεί η συνεχής κριτική και παράθεση προβλημάτων που παρουσιάζεται. Ο Ο.Τ.Ε. αν τον δούμε διαχρονικά όπως φαίνεται και στην οικονομική μας ανάλυση, άλλο σημείο της εργασίας ακολουθεί μια συνεχώς ανοδική και εξελικτική πορεία. Άλλα το διεθνές περιβάλλον και οι πρακτικές που ακολουθούνται σε μεγάλο μέρος του αναπτυγμένου πλανήτη, επιτάσουν την κριτική και τον εντοπισμό των προβλημάτων προκειμένου να εξελιχθεί.

Απόδειξη του ανωτέρω είναι η αποδοχή αυτής της έρευνας από την διοίκηση του Ο.Τ.Ε. και η αποδοχή εφαρμογής της προκειμένου να ακολουθηθεί ταχύτερη ανάπτυξη του Οργανισμού. Σε ένα μόνο σημείο έκρινε η διοίκηση του Ο.Τ.Ε. ότι είναι αναρμόδια να το εφαρμόσῃ. Το σημείο αυτό είναι το 5(α) που αναφέρεται στον αποκλεισμό των κομματικών και κυβερνητικών παρεμβάσεων στην διοίκηση του οργανισμού. Και πράγματι, τα υπόλοιπα σημεία λίγο-πολύ γίνονται αποδεκτά και κινούνται στην σωστή κατεύθυνση.

Άλλη μεγάλη μάστιγα του Οργανισμού, το μεγάλο εμπόδιο είναι οι Κυβερνητικές και κομματικές παρεμβάσεις. Αυτό εκφράζεται με την τοποθέτηση τις περισσότερες φορές προσώπων που βασικό κριτήριο για την επιλογή τους είναι η Κομματική τους τοποθέτηση. Και ακόμα και αν αυτά τα πρόσωπα έχουν ικανότητες έχουν ημερομηνία λήξεως λόγω των πολιτικών αλλαγών. Είσι δεν διατηρείται μία πάγια τακτική και ένα σταθερό πρόγραμμα ανάπτυξης. Οσο και

να φαίνεται παράξενο όλα τα άλλα σημεία με τις δυνατότητες που έχει ο οργανισμός - και από όσο γνωρίζουμε και εμείς που οι γνώσεις μας είναι περιορισμένες - μπορούν να επιτευχθούν. Το σημείο όμως της παραγράφου 5(a) θα αποτελεί το Κεντρικό σημείο της ανάπτυξης του Οργανισμού. Χρειάζεται μια γενναία πολιτική απόφαση για ανεξαρτητοποίηση του Οργανισμού. Μπορεί να υπάρχουν διαφωνίες ως προς το ιδιοκτησιακό καθεστώς και το management. Άλλα ορισμένες βασικές γραμμές μπορούν να ακολουθηθούν από πρόσωπα κοινής αποοχής. Άλλωστε είναι παράλογο να συμφωνούν στα περισσότερα σημεία αυτής της έρευνας και να διαφωνούν στα πρόσωπα.

4) Δική μας άποψη

Συνεχίζοντας τα όσα εκφράστηκαν στην παραπάνω παράγραφο, περνάμε σιγά-σιγά στην παράθεση της δικής μας άποψης για το εξεταζόμενο θέμα.

Πριν όμως από αυτό, σαν ομάδα σύνταξης αυτής τη εργασίας, οφείλουμε να ομολογήσουμε ότι αρκετές φορές στην παρουσίαση των διάφορων απόψεων, υπήρχαν κοινά σημεία στα οποία αναφέρονταν οι εκάστοτε υποστηρικτές της κάθε πρότασης, που παρουσιάζονταν όμως με εντελώς διαφορετικό τρόπο ή έκταση όταν επρόκειτο για ποσοτικά μεγέθη.

Εμείς δεν είμαστε οι υπεύθυνοι να ελέγξουμε ποιά είναι τα αληθινά και ποιά τα πλασματικά αυτά μεγέθη. Η επιδιώξη μας είναι να παρουσιάσουμε στο πλαίσιο της πολυφωνίας, τις όποιες γνώμες και θέσεις υπάρχουν γύρω από αυτό το θέμα και να αφήσουμε τα συμπεράσματα στον κάθε αναγνώστη της εργασίας αυτής.

Είναι σαφές ότι το υπό μελέτη θέμα είναι σύνθετο και με τεράστιες προεκτάσεις.

Γι'αυτό τον λόγο πρέπει να παρουσιαστεί όχι ξεκομμένα, αλλά μέσα στο ευρύτερο περιβάλλον του. Αυτή ήταν η άποψή μας όταν επιχειρήσαμε να προσεγγίσουμε το θέμα με σκοπό να διατυπώσουμε και τη δική μας γνώμη, που ήταν ταυτόχρονα σύμφωνη με αυτή που διατύπωσαν έγκριτοι οικονομολόγοι.

Ξεκινάμε έτσι, σε ένα πρώτο στάδιο από την εξέλιξη του διεθνούς τηλεπικοινωνιακού περιβάλλοντος κατά τη δεκαετία του 1980, τις σύγχρονες τάσεις μεταβολής του, καθώς και του τρόπου διαμόρφωσης του βασικού Ευρωπαϊκού Κοινωνικού πλαισίου που αφορά τις τηλεπικοινωνίες.

Σε ένα δεύτερο στάδιο θα περιγράψαμε με συντομία την ανάπτυξη των Ελληνικών τηλεπικοινωνιών, θα σκιαγραφήσουμε την κατάσταση του Ο.Τ.Ε. και θα

εντοπίσουμε τα βασικότερα προβλήματά του ενώ πλαράληλα θα γίνεται προσπάθεια να διακριθωθούν τα βαθύτερα αιτιά τους.

Σε ένα τρίτο στάδιο θα διευρευνήσουμε την πιθανή αποτελεσματικότητα της κυβερνητικής πρότασης, όπως εκφράστηκε με το επίμαχο νομοσχέδιο περὶ ιδιωτικοποίησης του Ο.Τ.Ε., ενώ παράλληλα στη βάση της όλης προηγούμενης ανάλυσης, θα εξετάσουμε τις δυνατότητες και τους βασικούς όρους εφαρμογής μιας εναλλακτικής λύσης.

A.- Εξελίξεις και τάσεις μεταβολής του διεθνούς και κοινοτικού τηλεπικοινωνιακού περιβάλλοντος.

Στο τέλος του αιώνα, η Ευρωπαϊκή και Παγκόσμια Οικονομία βαδίζει σε σημαντικότατες αναδιαρθρώσεις. Φαίνεται πως η "βιομηχανική" οικονομία μετατρέπεται με γρήγορους ρυθμούς σε μια οικονομία, όπου η πληροφορική και οι επικοινωνίες κατακτούν όλο και πιο καθοριστική επιρροή στη γενικότερη οικονομική ανάπτυξη.

Στη βάση αυτών των εξελίξεων βρίσκεται η ραγδαία τεχνολογική μεταβολή που παρατηρήθηκε στη δεκαετία του '80. Η ανάπτυξη και χρήση της ψηφιακής τεχνολογίας και ιδιαίτερα η σύγκλιση με την τεχνολογία των Η/Υ, δημιούργησε την Τηλεματική, τη δυνατότητα δηλαδή μέσα από την οποία θα μπορούν οι Ευρωπαίοι να επικοινωνούν εύκολα και γρήγορα, να ανταλλάσσουν κάθε είδους δεδομένα και εικόνες και να έχουν άνετη πρόσβαση σε αυτά. Η εξέλιξη αυτή, για την οποία κανείς δεν μπορεί να προβλέψει όρια, ιδιαίτερα με την ανάπτυξη των συστημάτων μετάδοσης μεγάλης χωρητικότητας μέσω οπτικών ίνων και τη σύγκλιση με τα οπτικοακουστικά μέσα, δημιουργεί έκρηξη στην ανάπτυξη των τηλεπικοινωνιών και στο είδος των παρεχόμενων παρεχομένων νέων τηλεπικοι-

νωνιακών υπηρεσιών.

Η παγκόσμια αγορά πληροφορών (των βιομηχανιών δηλαδή της ηλεκτρονικής, της πληροφορικής και των τηλεπικοινωνιών), όπως εκφράζεται στον κύκλο εργασιών, φτάνει σήμερα στα 1000 δισ. ECU περίπου, ενώ στο έτος 2.000 υπολογίζεται ότι θα αγγίξει τα 2.000 δισ. ECU, με ρυθμό ετήσιας αύξησης 9%, ένα ρυθμό ανάπτυξης δύο φορές ταχύτερο από αυτόν της παγκόσμιας οικονομίας στο σύνολό της. Η βιομηχανία πληροφορικής και επικοινωνιών θα είναι τότε ο μεγαλύτερος βιομηχανικός τομέας και θα συνεισφέρει περίπου το 8% του Α.Ε.Π. των βιομηχανικών χωρών από 3% που είναι σήμερα

Στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα οι ανάγκες για τηλεπικοινωνιακή υποδομή αυξάνουν με ετήσιο ρυθμό 40%, που σημαίνει ότι μια νέα αγορά θρίσκεται σε διαδικασία πλήρους ανάπτυξης.

Η δυναμική όμως ανάπτυξη της τεχνολογίας και της αγοράς στον τομέα των επικοινωνιών και οι υψηλές αποδόσεις των επεν δύσεων στον τομέα αυτό οδήγησαν στη διαμόρφωση έντονα ανταγωνιστικών συνθηκών στην τηλεπικοινωνική αγορά.

Ο ανταγωνισμός αναπτύσσεται οξύς, τόσο μεταξύ των σχετικών επιχειρήσεων και των διαφόρων χωρών, όσο και μεταξύ των τριών διεθνών ισχυρών οικονομικών κέντρων: ΗΠΑ-Ιαπωνία-ΕΟΚ. Υπό τις εξελίξεις αυτές, από τις αρχές της δεκαετίας του '80, στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα άρχισαν διεργασίες για την αντιμετώπιση της ανταγωνιστικής 'πρόκλησης', στην κατεύθυνση διαμόρφωσης μιας ενιαίας τηλεπικοινωνιακής Ευρωπαϊκής αγοράς.

Σαν επιστέγασμα των διεργασιών αυτών υπήρξε η έκδοση του 'GREEN PAPER' το 1987.

Από την έκδοση του "G.P." μέχρι σήμερα, η Κοινότητα έχει προχωρήσει στην έκδοση σειράς αποφάσεων και Οδηγιών, με τις οποίες καθορίζεται ενιαίο

θεσμικό πλαισίο και κανονιστικό καθεστώς που τείνει στην κατάργηση των μονοπωλίων και το άνοιγμα της κοινοτικής αγοράς στον ελεύθερο ανταγωνισμό, για όλες τις τηλεπικοινωνιακές υπηρεσίες πλην της τηλεφωνίας και των βασικών υπηρεσιών (τηλετυπία, τηλεγραφία κ.λπ).

Σήμερα συζητείται στην αρμόδια διεύθυνση της Ε.Ο.Κ. και το ενδεχόμενο άμεσης απελευθέρωσης της αγοράς ακόμη και στον τομέα της φωνητικής τηλεφωνίας.

Αυτό το ενδεχόμενο συναντά ωσόσο την ουσιαστική αντίθεση όχι μόνο των περιφερειακών Κοινοτικών χωρών (Ισπανία, Πορτογαλία, κ.α.) αλλά και των κυριαρχων Κρατών-μελών της Κοινότητας, της Γερμανίας και της Γαλλίας, που διαθέτουν μεγάλους και εύρωστους Τηλεπικοινωνιακούς Οργανισμούς (Τ.Ο.) στενά συνδεδεμένους με ισχυρά εθνικά βιομηχανικά τους συγκροτήματα. Στη διάρκεια μιας περιόδου που την χαρακτηρίζει μία εκρηκτική πρόοδος της τεχνολογίας και μία ραγδαία ανάπτυξη των διεθνών επικοινωνιών, οι χώρες-μέλη της Ε.Ο.Κ. προσπαθούν να διατηρήσουν τις αγορές τους και να ενισχύσουν την ανταγωνιστική τους θέση στην παγκόσμια αγορά. Στη βάση αυτού του σκοπού υποστηρίζεται η εφαρμογή προγραμμάτων εκσυγχρονισμού και επιχειρησιακών αναδιαρθρώσεων, καθώς και η πραγματοποίηση μεγάλης κλίμακας επενδύσεων, κύρια στους τομείς των νέων τεχνολογιών και υπηρεσιών.

Αυτή η κατεύθυνση των επενδύσεων ερμηνεύεται από την πτωτική τάση των εσόδων των Τ.Ο. από παραδοσιακές υπηρεσίες. Οι περισσότεροι Τ.Ο. των κρατών-μελών της Κοινότητας φαίνεται πως αντιλαμβάνονται ότι η διατήρηση της οικονομικής τους δυνατότητας δεν μπορεί να στηριχτεί στην αύξηση των τιμολογίων των παραδοσιακών τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών, διότι ήδη σήμερα "μεγάλοι" χρήστες χρησιμοποιούν ειδικούς "δρόμους" (δίκτυα), αποφεύγοντας κατ'αυτόν τον τρόπο χώρες με υψηλό κόστος τηλεπικοινωνιών. Οι περισσότεροι

Τ.Ο. των Κοινοτικών χωρών χαράσσουν τη στρατηγική τους γνωρίζοντας ότι ο κίνδυνος για την οικονομική τους θέση δεν προέρχεται τόσο απ'οπουδήποτε άλλού, όσο και από τη μη έγκαιρη επένδυση στις νέες τεχνολογίες και υπηρεσίες.

Β. Η κατάσταση των τηλεπικοινωνιών στην Ελλάδα - Ο.Τ.Ε.- προβλήματα και αιτίες.

Οι τηλεπικοινωνίες στην Ελλάδα παρουσιάζουν ιδιαίτερη εκτατική και ποιοτική ανάπτυξη κατά τη δεκαετία του '60 και σε μικρότερο βαθμό στη δεκαετία του '70. Κατά τη δεκαετία του '80 οι τηλεπικοινωνίες εξακολουθούν εκτακτικά να αναπτύσσονται, με μικρότερους ωστόσο ρυθμούς και με ποιοτική υστέρηση. Στη διάρκεια αυτής της δεκαετίας που στην Ευρώπη διαπιστώνεται έκρηξη ανάπτυξης της ψηφιακής τεχνολογίας και που στην Ελλάδα οι αυξανόμενες κοινωνικές και οικονομικές ανάγκες διαμορφώνουν ανάλογα αύξουσες τηλεπικοινωνιακές απαιτήσεις, δεν παρατηρούμε αντίστοιχα αυξημένη ανταπόκριση από τον Τ.Ο. της χώρας.

Αυτή η διαπίστωση γίνεται χωρίς να αγνοείται το γεγονός ότι ο Ο.Τ.Ε., από το 1949 που ιδρύθηκε μέχρι σήμερα, έχει επιτελέσει σημαντικό έργο. Εχει αναπτύξει το τηλεφωνικό δίτυο σε όλη τη χώρα τηλεφωνοδοτώντας 12.000 περίπου οικισμούς σε ένα δύσκολο γεωφυσικό περιβάλλον, που δε συναντάται στις υπόλοιπες χώρες της Ευρωπαϊκής Κοινότητας. Εδώ και χρόνια ο Ο.Τ.Ε. έχει προχωρήσει στην πλήρη αυτοματοποίηση του εσωτερικού και διεθνούς δικτύου, ενώ με τιμολόγια κάτω του μέσου όρου των κοινοτικών τιμολογίων και συντελεστή προσωπικού ανά 100 τηλεφωνικές συνδέσεις (το 1992 είχε εγκατεστημένες 45 περίπου, παροχές για κάθε 100 κατοίκους, ποσοστό μεγαλύτερο από αυτό του

Βελγίου και της Ιταλίας).

Παρ' όλα αυτά, εκτιμάται ότι στη δεκαετία του '80 χάθηκε η ευκαιρία έγκαιρης αντικατάστασης των πεπαλαιωμένων κέντρων από νέα ψηφιακή τεχνολογία, συσσωρεύτηκε ένας πολύ μεγάλος αριθμός εκκρεμών αιτήσεων και καθυστέρησε η εισαγωγή νέων υπηρεσιών. Εκτός αυτών, ο κυβερνητικός παρεμβατισμός όπως αναπτύχθηκε και εξακολουθεί να αναπτύσσεται και σήμερα, δεν επέτρεψε την εφαρμογή ορθολογικής δανειακής και τιμολογιακής πολιτικής, αποστερώντας - σε μεγάλη έκταση - τον οργανισμό από τα επαρκή εκείνα οικονομικά μέσα, τα οποία θα στήριζαν μία ανοδική πορεία που υπαγόρευε το διεθνές τηλεπικοινωνιακό περιβάλλον.

Η προσπάθεια των τελευταίων ετών να καλυφθεί το χαμένο έδαφος, με τον τρόπο που αναπτύσσεται, φαίνεται δυστυχώς να αποτυγχάνει, επειδή ακριβώς αυτή η προσπάθεια γίνεται στην πεπατημένη.

Ετσι παρατηρείται:

α) Υπερεκτατική κάλυψη εκκρεμών αιτήσεων σε βάρος της συντήρησης των εγκαταστάσεων, που οδηγεί σε αύξηση των βλαβών, εμφανή πτώση της ποιότητας των επικοινωνιών και αύξηση της μη ικανοποίησης των πελατών (σε ορισμένες περιπτώσεις και αγανάκτηση).

β) Λιμνασμα των νέων υπηρεσιών από έλλειψη τεχνικού προσωπικού και ουσιαστική ανυπαρξία πολιτικής "marketing".

Η κακοδαιμονία του Ο.Τ.Ε. δεν οφείλεται σε ενγενή έλλειψη χρηματοδότησης ούτε σε έλλειψη χρηματοδότησης από το εξωτερικό, ούτε σε έλλειψη τεχνικών γνώσεων: ως προς αυτό, τουλάχιστον, υπάρχει συμφωνία τόσο των μελετητών της 'Coopers and Lybrand' όσο και ποικίλων μελετητών, συμπεριλαμβανομένων και μελετητών "νεοφιλελεύθερης κοινωνικοοικονομικής έμπνευσης".

Η βαθύτερη, πιστεύουμε, αιτία των προβλημάτων και των καθυστερήσεων που παρουσιάζει ο Ο.Τ.Ε. εντοπίζεται κατά την κρίση μας στην ανυπαρξία ουσιαστικής στρατηγικής τηλεπικοινωνιακής ανάπτυξης και στη δυσκαμψία και τη δυσλειτουργία που του επέβαλε η ασφυκτική πρόσδεσή του στις εκάστοτε κυβερνήσεις. Η πρόσδεση αυτή δεν επέτρεψε στον Ο.Τ.Ε. να αναπτύξει επιχειρησιακές λειτουργίες στρατηγικού σχεδιασμού, να ακολουθήσει την κατάλληλη αναπτυξιακή επενδυτική και χρηματοδοτική πολιτική, ορθολογική και διορατική πολιτική προμηθειών και τιμολογίων.

Η έλλειψη της αναγκαίας επιχειρησιακής αυτοτέλειας του Ο.Τ.Ε. από το κράτος δεν του επέτρεψε να κινηθεί ευέλικτα στις κατευθύνσεις που επέβαλαν η τεχνολογική μεταβολή και οι ριζικές αλλαγές στο διεθνές τηλεπικοινωνιακό περιβάλλον. Δεν του επέτρεψαν να πραγματοποιήσει επενδύσεις εκσυγχρονισμού και βελτίωσης της ποιότητας των επικοινωνιών.

Ειδικότερα, η μεταβίβαση του ελέγχου του Ο.Τ.Ε. σε κάποιο διεθνές τηλεπικοινωνιακό συγκρότημα, (στρατηγικό επενδυτή), δεν οδηγεί κατ'ανάγκην στην πραγματοποίηση ουσιαστικών επενδύσεων. Τα πολυεθνικά τηλεπικοινωνιακά συγκροτήματα αναπτύσσουν διαπλανητική δράση, επιλέγοντας ανάμεσα από τις εναλλακτικές επενδυτικές δραστηριότητες που παρουσιάζονται στις χώρες επιρροής τους τις πλέον αποδοτικές. Τα συγκροτήματα αυτά αναπτύσσουν ταυτόχρονα εναλλακτικές μορφές επικοινωνικής δραστηριότητας, ανταγωνιστικές πολλές φορές μεταξύ τους (π.χ. κινητή τηλεφωνία, φωνητική τηλεφωνία, κ.λπ.). Στό βαθμό που ο τυχόν ξένος στρατηγικός επενδυτής εκτιμά ενδεχομένως ότι μπορούν να καλυφθούν οι σύγχρονες τηλεπικοινωνιακές ανάγκες από άλλες, δικών του συμφερόντων, επιχειρήσεις παροχής εναλλακτικών μορφών επικοινωνίας, δεν έχει ουσιαστικό κίνητρο να πραγματοποιήσει επενδύσεις εκσυγχρονισμού της τηλεπικοινωνιακής υποδομής. Στην περίπτωση αυτή ο Ο.Τ.Ε.

θα συρρικνώσει τις δραστηριότητές του και θα αποδυναμωθεί, αφού όμως προηγουμένως θα έχει προσφέρει σημαντικά κέρδη στο ξένο τηλεπικοινωνιακό συγκρότημα, τα οποία θα επενδυθούν πιθανώς σε συναφείς ή άλλες δραστηριότητες, σε εκείνη ή την άλλη χώρα του πλανήτη.

Ετσι είναι πλέον πασιφανές ότι οι επιδιώξεις, οι ανάγκες και οι στρατηγικές των πολυεθνικών - τηλεπικοινωνιακών συγκροτημάτων δεν αποδεικνύονται κατ' ανάγκην ταυτόσημες με τις ανάγκες και τους στόχους μιας εθνικής τηλεπικοινωνικής ανάπτυξης.

Στις παραμονές του 2000, όπως το διεθνές τηλεπικοινωνιακό περιβάλλον μεταβάλλεται φαγδαία οι καθυστερήσεις αλλά και οι λανθασμένες στρατηγικές επιλογές για την ανάπτυξη και τον εκσυγχρονισμό των τηλεπικοινωνιών, μπορεί να αποδειχθούν μοιραίες για την τηλεπικοινωνιακή υποδομή, αλλά και να επηρεάσουν ουσιαστικά την τύχη του όποιου συνολικού εθνικού αναπτυξιακού έγχειρήματος.

Η στρατηγική που θα ακολουθήσει η Ελλάδα για την ανάπτυξη και τον εκσυγχρονισμό των τηλεπικοινωνιών της θα πρέπει να λάβει υπόψη τις τάσεις που αναπτύσσονται στον ευρύτερο οικονομικό χώρο ένταξής της.

Οι περισσότεροι "Τ.Ο." των χωρών-μελών της Κοινότητας ενισχύουν όπως ήδη αναφέρθηκε την τεχνολογική-επενδυτική τους υπόσταση και προχωρούν σε αναδιαρθρώσεις, προσπαθώντας να διασφαλίσουν τις εθνικές τους αγορές και να επεκτείνουν την επιρροή τους στη διεθνή τηλεπικοινωνική αγορά. Μέσα σ' αυτές τις συνθήκες και ο Ο.Τ.Ε. ή θα προχωρήσει σε εκτεταμένο εκσυγχρονισμό, επενδύσεις και ευρύτατη αναδιάρθρωση, στηρίζοντας κατ' αυτόν τον τρόπο μια εθνική αναπτυξιακή προσπάθεια ή θα ακολουθήσει την πεπατημένη της προηγούμενης καθυστερησης εγκαταλείποντας σταδιακά το επιχειρηματικό πεδίο της δραστηριότητάς του στους ισχυρότερους από τους ανταγωνιστές τους.

Σε ένα τέτοιο ενδεχόμενο, η όποια εξέλιξη των τηλεπικοινωνιών της χώρας θα εξαρτηθεί κύρια από τους σκοπούς, τις ανάγκες και τις προθέσεις των τηλεπικοινωνιακών φορέων που θα κατανήσουν το εγκαταλειμμένο από τον Ο.Τ.Ε. έδαφος. Κατά συνέπεια, ο Ο.Τ.Ε. θα πρέπει να προχωρήσει χωρίς καμία καθυστέρηση στην υλοποίηση των επενδυτικών του προγραμμάτων και σε εκτεταμένη επιχερηματική αναδιάρθρωση, με τρόπο που να μεγιστοποιείται η αποτελεσματικότητα της λειτουργίας του και να υποβοηθείται η όποια συνολική προσπάθεια οικονομικής και κοινωνικής ανασυγκρότησης της χώρας.

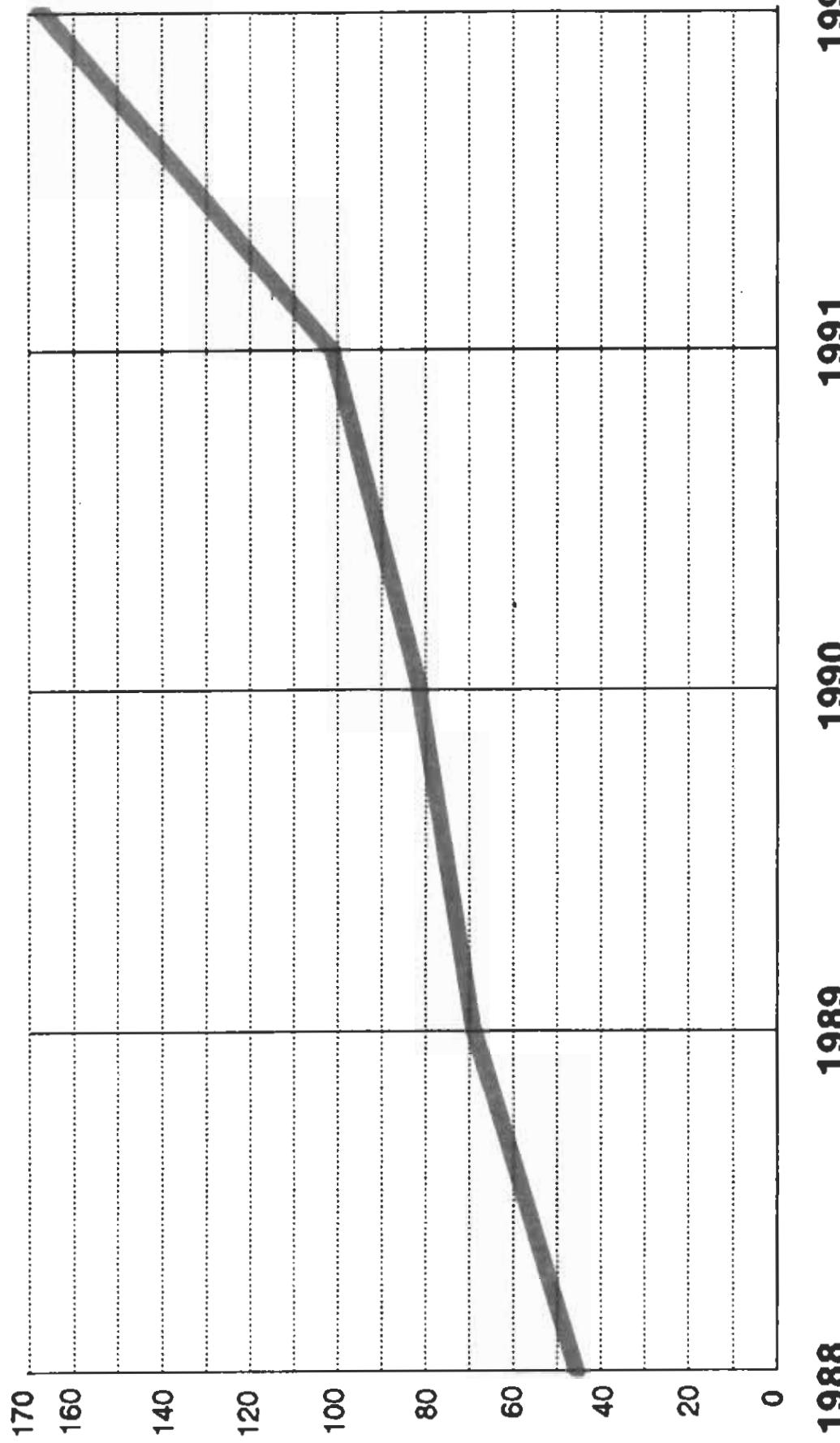
Κρίσιμοι παράγοντες για την επιχείρηση εκσυγχρονισμού και αναδιοργάνωσης του Ο.Τ.Ε. αναδεικνύονται:

- η διασφάλιση των πόρων χρηματοδότησης των επενδυτικών του προγραμμάτων, καθώς και - η επιχερησιακή του αυτοτέλεια από το κράτος και η αποτελεσματικότητα του management.

Ως προς τους πόρους χρηματοδότησης των αναπτυξιακών προγραμμάτων του Ο.Τ.Ε., για τους λόγους που αναπτύχθηκαν παραπάνω, κρίνεται ότι δεν διασφαλίζονται με την ιδιωτικοποίησή του, αντίθετα φαίνεται ότι αυτή η λύση οδηγεί σε απώλεια σημαντικότατων χρηματικών μέσων κοινοτικής κυρίως προέλευσης. Ήδη είναι γνωστό ότι στην προοπτική ιδιωτικοποίησης του οργανισμού η ειδική Συντονιστική Διύπουργική Επιτροπή που είναι αρμόδια για την κατανομή των κονδυλίων του νέου κοινοτικού πλαισίου στήριξης προβλέπει για τη χρηματοδότηση των τηλεπικοινωνιών από το λεγόμενο "2ο πακέτο Delors" ένα ποσό 30 μόνον δισ.δραχμών από τα 6,7 τρισ.δραχμές που περιλαμβάνει το 2ο Κοινοτικό πλαίσιο στήριξης, ποσοστό περίπου 0,5% της συνολικής κοινοτικής αρωγής.

Φαίνεται έτσι πως στην προοπτική της ιδιωτικοποίησης, οι τηλεπικοινωνίες στερούνται εκατοντάδες δισ.δραχμές που θα μπορούσαν να καλύψουν ένα πολύ

Διεκπατομήρια ΔΟΧ.

Από το 1987 και μετά τα επενδυτικά προγράμματα είναι αυτοχρηματοδοτούμενα.

μεγάλο μέρος των αναγκών ανάπτυξης και εκσυγχρονισμού τους.

Η διατήρηση του δημόσιου χαρακτήρα του Ο.Τ.Ε. ως εναλλατική προς την ιδιωτικοποίηση λύση φαίνεται να διασφαλίζει πλην των χρηματοδοτήσεων από το δεύτερο κοινοτικό πλαίσιο στήριξης και την επανεπένδυση των κερδών του Ο.Τ.Ε., τα οποία προβλέπεται να φτάσουν στα επόμενα έτη σε δυσθεώρητα για τα ελληνικά δεδομένα υψη.

Αν ληφθεί υπόψη και η μεγάλη πιστοληπτική ικανότητα που έχει ο Ο.Τ.Ε., γίνεται φανερό ότι ο Οργανισμός αυτός δεν προβλέπεται να έχει προβλήματα χρηματοδότησης των επενδυτικών του προγραμμάτων.

Κρισιμότερος ωστόσο παράγοντας από τη χρηματοδότηση, για τον εκσυγχρονισμό και την ανάπτυξη των τηλεπικοινωνιών είναι, όπως αποδεικνύει η υπάρχουσα εμπειρία, η επιχειρησιακή αυτοτέλεια του Ο.Τ.Ε. από το κράτος και η αποτελεσματικότητα του *management*.

Οπως εύστοχα επισημαίνεται σε πρόσφατο άρθρο της "βιομηχανικής επιθεώρησης" οι τηλεποικοινωνίες δεν αποτελούν παρά μόνο τον καθρέφτη της Ελληνικής ασθένειας. Τα εγγενή προβλήματα του Ο.Τ.Ε. εντοπίζονται ακριβώς στην ελλειψη δομών, στη γραφειοκρατία και στον κομματισμό των εκάστοτε διοικήσεων, που αποτελούν και τη μεγαλυτερη πληγή στην αναμόρφωση του οργανισμού σε νέα βάση.

Ο εκσυγχρονισμός και η αναδιοργάνωση του οργανισμού επιτάσσουν, λοιπόν, την αποστασιοποίησή του από τις όποιες επιταγές κομματικών συμφερόντων επιβάλλει η πολιτική συγκυρία. Θα πρέπει ωστόσο να υπογραμμιστεί ότι η επιχειρησιακή αυτοτέλεια του Ο.Τ.Ε., παρ' ότι είναι αναγκαία επιλογή, δεν είναι εύκολη.

Η επιλογή αυτή απαιτεί στροφή που δεν επιτρέπει εύκολα η δύναμη της αδράνειας που αναπτύχθηκε στο ελληνικό πολιτικό και τηλεπικοινωνιακό σύστημα.

Ετσι, η κίνηση του Ο.Τ.Ε. στην ευθεία της πλεπατημένης παραμένει πάντα πιθανή και επικίνδυνη.

Η αλλαγή της πορείας του Ο.Τ.Ε., αλλά και γενικότερα των Δημοσίων Επιχειρήσεων, απαιτεί κατά τη γνώμη μας θεσμικές μεταβολές που να περιορίζουν και να καταργούν την "αυτονόμηση" του κρατικού οργανισμού από τις ανάγκες των καταναλωτών και τις κοινωνικο-οικονομικές ανάγκες της χώρας. Τέτοιου ειδούς θεσμικές μεταβολές θα αποδεικνύονται αποτελεσματικές στο βαθμό που αναγνωρίζουν την ανάγκη "κοινωνικοποίησης" της διοίκησης και της λειτουργίας της επιχειρησης αλλά και μικρού κατ' αρχήν μέρους της "απρόσωπης" κρατικής ιδιοκτησίας. Η "Κοινωνικοποίηση" μέρους της κρατικής ιδιοκτησίας μπορεί να πάρει τη μορφή μεταβίβασης τμήματος του μετοχικού κεφαλαίου του Ο.Τ.Ε. σε κοινωνικούς φορείς, παραγωγούς και ενώσεις. Αυτή η ίδεα πρακτικά σημαίνει την ουσιαστική συμμετοχή της κοινωνίας μέσω των συγκροτημένων ενώσεων και φορέων της στα κέντρα λήψης των αποφάσεων, με πρώτιστη τη συμμετοχή εκείνων των κοινωνικών κατηγοριών, ενώσεων πολιτών και παραγωγών που οι όροι ύπαρξής τους και η προοπτική τους συνδέονται άμεσα με τις τηλεπικοινωνίες. Ανάμεσα σε αυτές τις κατηγορίες τοποθετούνται σε πρώτη θέση οι "παραγωγοί" τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών, δηλαδή οι εργαζόμενοι του Ο.Τ.Ε.

Πάντως, για τον παράγοντα χρόνο ένα γεγονός φαίνεται ότι δεν αμφισβητείται εύκολα. Η εναλλακτική προς την (αναποτελεσματική κατά τη γνώμη μας) λύση της ιδιωτικοποίησης είναι η θέσπιση νομοθετικών ρυθμίσεων που αποτελεσματικά θα αποκλείουν τις κρατικές παρεμβάσεις στη διοίκηση του Ο.Τ.Ε.

Η θέσπιση τέτοιων ρυθμίσεων θα κατοχυρώνει την ουσιαστικώς αποφασιστική θέση της διοίκησης στο πλάισιο του οργανισμού, θα διευκολύνει την υλοποίηση των επενδυτικών σχεδίων, θα επιτρέψει την επιχειρησιακή

αναδιάρθρωση και την υιοθέτηση σύγχρονης ορθολογικής και αποτελεσματικής πολιτικής διοίκησης, marketing, προσωπικού, προμηθειών, κινήτρων κ.λ.π. Συνολικά μπορούμε να καταλήξουμε στο συμπέρασμα ότι: η επίλυση των προβλημάτων της τηλεπικοινωνικής υποδομής της χώρας, η ανταπόκριση στις νέες απαιτήσεις και η ενίσχυση του ρόλου του Ο.Τ.Ε. ως καθοριστικού βοηθητικού παράγοντα της οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης επιβάλλουν όχι την ιδιωτικοποίηση του Ο.Τ.Ε. αλλά την μετατροπή του σε έναν σύγχρονο, αυτόνομο, διορατικό και ορθά προσανατολισμένο οργανισμό υπό εθνικό και κοινωνικό έλεγχο και μακριά από κυβερνητικές παρεμβάσεις. Σε τελική ανάλυση αν πράγματι οι τηλεπικοινωνίες αποτελούν τον καθρέπτη της ελληνικής ασθένειας, είναι ο ασθενής που χρειάζεται θεραπεία και όχι το παραμορφωμένο είδωλό του.

Τέλος, για να είμαστε πεπεισμένοι ότι εξαντλήσαμε κάθε πρόταση για την εξεύρεση περισσότερων κεφαλαίων που θα έρθουν να βοηθήσουν τα τεράστια επενδυτικά προγράμματα του Ο.Τ.Ε., καλό θα ήταν να εξετάζαμε εκτενέστερα τη δυνατότητα της εξεύρεσης πόρων μέσω της εισαγωγής τμήματος μετοχών του Οργανισμού στο Χρηματιστήριο. Το όλο θέμα δεν είναι απλό καθώς ένα τέτοιο εγχείρημα χρειάζεται σχέδιο και στρατηγική. Και φυσικά ένα πρώτο μεγάλο πρόβλημα είναι η ίδια η θέση του Ο.Τ.Ε. ως μονοπώλιο. Το φυσικό αυτό μονοπώλιο είναι δύσκολο να προσφύγει στο Χρηματιστήριο λόγω της δυσκολίας σύγκρισης του αλλά και λόγω της εξάρτησής της αξίας του από τις συνθήκες, και τους περιορισμούς που τον χαρακτηρίζουν (π.χ. η άδειά του). Η λειτουργία όμως σε κλίμα ανταγωνιστικό και όχι μονοπωλιακό είναι κάτι που δεν είναι υποχρεωτικό για την είσοδο στο Χρηματιστήριο, αλλά μια απαραίτητη προϋπόθεση για να αποβάλλει η Κρατική επιχείρηση κάποια από τα συμπτώματα της Κρατικής "υπερπροστασίας". Αυτή η είσοδος θα οδηγήσει ως ένα σημείο

στον έλεγχο και σε πιέσεις, που θα προσπαθήσουν να ασκήσουν οι κάτοχοι των μετοχών προς τη διοίκηση, που θα αναγκαστεί να λειτουργεί με ορθολογικότερα και με αξιοκρατικότερα κριτήρια.

Πέρα όμως από το πρώτο αυτό πρόβλημα, ένα δεύτερο και επίσης μεγάλο είναι η ανάπτυξη του ίδιου του Χρηματιστηρίου. Σήμερα παρουσιάζει έναν μέσο ημερήσιο όγκο συναλλαγών 2-3 δις.δρχ. που δεν κρίνεται επαρκής από τους ειδικούς να σηκώσει το βάρος του τεράστιου όγκου ενός Ο.Τ.Ε. Υπολογίζεται ότι η προσφορά προς δημόσια εγγραφή του 5% μόνο του Ο.Τ.Ε. θα δημιουργήσει ζήτηση κεφαλαίων για 50 περίπου δισ.δραχμές.

Η κίνηση αυτή θα έχει μία σειρά από παρενέργειες. Πρώτον θα σημάνει ότι ο Οργανισμός αποτιμάται περί το ένα τρις δρχ. (κάτι το οποίο θα είναι λογικό για την κατεύθυνση της δημόσιας εγγραφής). Αυτό όμως δεν είναι σύμφωνο με την πραγματική αξία του Οργανισμού, που κοστολογείται στα 3 τρις. δρχ. Αυτό το ζήτημα είναι ένα από τα καίρια σημεία που θα πρέπει να λυθούν μέσα από ένα κλίμα ρεαλισμού και διαλόγου σε ήπιους τόνους.

Μέσα από αυτά τα προβλήματα η πρακτική που θα πρέπει να ακολουθηθεί θα πρέπει να έχει τις ακόλουθες προοπτικές και δεσμεύσεις. Για να έχει αποτέλεσμα η εισαγωγή μετοχών στο Χρηματιστήριο θα πρέπει να ακολουθηθεί μια κατεύθυνση ορθής αξιολόγησης του Οργανισμού (πράγμα λίγο δύσκολο για την ιδιομορφία του Ο.Τ.Ε.). Η πώληση ενός πολύ μικρού αριθμού μετοχών θα έχει χαρακτήρα μόνο βραχυχρόνιας χρηματοδότησης. Άλλα η ουσία είναι να αποκτήσει ο Οργανισμός σημαντικά κεφάλαια για το αναπτυξιακό του πρόγραμμα και όχι "μπαλώματα" προσωρινά. Η δική μας πρόταση αναφέρεται στην πώληση ενός σημαντικού ποσοστού - εάν κριθεί ύστερα από την Κατάρτιση του αναπτυξιακού προγράμματος του Οργανισμού - της τάξεως του 15-20%. Με την

διάθεση αυτού του ποσοστού θα εξευρεθεί σημαντικό μέρος των χρημάτων και παράλληλα με τα κέρδη, την βοήθεια της Ε.Ο.Κ. και ίσως ένα δάνειο δεν θα σηναντήσει σημαντικά προβλήματα στην εξεύρεση πόρων. Δύο όμως προϋποθέσεις θα πρέπει να ακολουθηθούν προκειμένου να μην οδηγηθούμε σε δυσάρεστες συνέπειες. Μέσα από το σχέδιο και την στρατηγική που όπως αναφέραμε θα πρέπει να αναπτυχθούν είναι αναγκαίο: πρώτον, να εκτιμηθεί ο Οργανισμός με ορθά και αντικειμενικά Κριτήρια σε ότι αφορά την οικονομική του αξία, δεύτερον, να γίνει πλατιά διάχυση των μετοχών ώστε να αποφευχθεί η συγκέντρωσή τους σε συγκεκριμένα πρόσωπα. Ετσι συγκεντρώνοντας τις απόψεις μας για την εισαγωγή των μετοχών στο Χρηματιστήριο πιστεύουμε ότι μέσω αυτού του εγχειρήματος θα εξευρεθουν πόροι - ελαφρύνοντας ως ένα σημείο και τους καταναλωτές - θα υπάρξουν πιέσεις για σωστή και ορθολογική διοίκηση, αλλά πιστεύουμε ότι θα ωφεληθεί και το Χρηματιστήριο, γιατί η διαπραγμάτευση ενός τέτοιου Οργανισμού μέσα σε αυτό θα αυξήσει το Κύρος του, το βάθος του, τον όγκο συναλλαγών του.

5) Τηλεπικοινωνίες και Εθνική Αμυνα.

Εάν τα επιχειρήματα κατά της ιδιωτικοποίησης του Ο.Τ.Ε., που αφορούν το οικονομικό σκέλος, εκτιμώνται ως ανεπαρκή, η σημασία του Ο.Τ.Ε. για την εθνική μας άμυνα και ασφάλεια μπορεί να ανατρέψει κάθε σκέψη για παραχώρησή του. Τα στοιχεία που τεκμηριώνουν την άρρηκτη σχέση του Ο.Τ.Ε. με τις ένοπλες δυνάμεις είναι εύγλωτα:

- a) Οι ένοπλες δυνάμεις έχουν δεσμευμένα σε μόνιμη βάση 3.500 κυκλώματα του Ο.Τ.Ε. (ευθείες γραμμές), ενώ υπάρχουν και περισσότερα από 5.000 εφεδρικά κυκλώματα.
- β) Το κύριο και το εναλλακτικό δίκτυο των Ενόπλων Δυνάμεων εξαρτάται άμεσα από τον Ο.Τ.Ε. Οι τηλεπικοινωνίες εδάφους - εδάφους βασίζονται στον Ο.Τ.Ε. με ποσοστό 90% ενώ είναι αδύνατον τεχνικά να γίνει διαχωρισμός του πολιτικού από το στρατιωτικό δίκτυο.
- γ) Οι μεταλλάκτες (τηλεφωνικά κέντρα) όλων σχεδόν των στρατιωτικών μονάδων είναι δευτερεύουσες τηλεφωνικές εγκαταστάσεις του Ο.Τ.Ε. και συντηρούνται απ' αυτόν.
- δ) Ο Ο.Τ.Ε. έχει αναπτύξει ξεχωριστή υπηρεσία για την κάλυψη των ειδικών αναγκών των Ενόπλων Δυνάμεων. Σ' αυτήν απασχολούνται αποκλειστικά 80 στελέχη και, μερικώς, άλλα 500. Επίσης, από τον Ο.Τ.Ε. εξαρτώνται κατά 10% οι τηλεπικοινωνίες των σωμάτων ασφαλείας, των κρατικών υπηρεσιών, του λιμενικού σώματος, των αεροδρομίων, κ.λ.π.
- ε) Οι ένοπλες δυνάμεις πραγματοποιούν κοινές ασκήσεις με τον Ο.Τ.Ε., με σκοπό την εξάσκηση των στρατευμένων και του προσωπικού του οργανισμού στις συνθήκες κρίσεως ή πολέμου και για τον έλεγχο του βαθμού επιβιωσιμότητας των τηλεπικοινωνιακών εγκαταστάσεων. Κάθε χρόνο γίνονται τέσσερις τέτοιες ασκήσεις όπως αναφέρονται στον παρακάτω πίνακα:

ΚΟΙΝΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ
ΣΤΡΑΤΕΥΜΕΝΩΝ - ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ Ο.Τ.Ε.

<u>ΑΣΚΗΣΗ</u>	<u>ΔΙΑΡΚΕΙΑ</u>	<u>ΑΤΟΜΑ ΠΟΥ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΝΤΑΙ</u>	<u>ΩΡΕΣ ΗΜΕΡΗΣΙΩΣ</u>
Λαβύρινθος	5-7 ημέρες	500	24
Ερμής	3-5 "	1.000	12
Αλέξανδρος	5-7 "	300	24
Δημόκριτος	5-5 "	500	12

στ) Στο πλαίσιο του ΝΑΤΟ λειτουργεί εδώ και χρόνια η CCPC (Civil Communications Planning Committee, Επιτροπή Πολιτικής Σχεδίασης Εκτακτης Ανάγκης) στην οποία εκπροσωπείται και ο Ο.Τ.Ε. Αντικείμενο της επιτροπής είναι η μελέτη και η έκδοση συστάσεων προς τους εθνικούς τηλεπικοινωνιακούς φορείς για την κατασκευή και βιωσιμότητα των στρατιωτικών κυκλωμάτων. Η CCPC σχεδιάζει επίσης μία ειδική τηλεπικοινωνιακή άσκηση που γίνεται κάθε δύο χρόνια σιες χώρες-μέλη του ΝΑΤΟ.

Ο Ελληνικός στρατός δεν είναι μόνο αποδέκτης των υπηρεσιών του Ο.Τ.Ε. Είναι και συνεργάτης στο κατασκευαστικό του έργο. Οι ένοπλες δυνάμεις πρώτη φορά συμμετέχουν σ'ολόκληρο το υπόγειο και υποθρύχιο δίκτυο οπτικών ίνων που εγκαθιστά ο Ο.Τ.Ε., εξασφαλίζοντας συνιδιοκτησία στη χωρητικότητα των καλωδίων. Το συνολικό μήκος του δικτύου ξεπερνά τα 4.500 χιλιόμετρα. Η χρηματοδότηση γίνεται κατά 55% από το κοινοτικό πρόγραμμα STAR, κατά 22,5% από τον Ο.Τ.Ε. και κατό 22,5% από τις ένοπλες δυνάμεις. Ο ξένος μάνατζερ δηλαδή θα είναι και συνέταιρος του ελληνικού στρατού.

Η σημασία των τηλεπικοινωνιών σε καιρό πολέμου είναι καταλυτική. Η παρουσία ξένου μάνατζερ στο τιμόνι του Ο.Τ.Ε. προκαλεί ήδη σκεπτικισμό στους αξιωματικούς των ενόπλων δυνάμεων. Ο στρατηγός ε.α. και επίτιμος αρχηγός

ΓΕΕΘΑ Σταμάτης Βελίδης αναφέρει: "Δημιουργείται ο κίνδυνος διαρροής πληροφοριών για επιχειρησιακά θέματα, δίνεται η δυνατότητα συνακροάσεων και παρακολουθήσεων τηλεφώνων, μπορεί να υπάρξει παρεμπόδιση συλλογής και διαβιβασης πληροφοριών ή παρεμβολές και επιλεκτικές διακοπές επικοινωνιών. Ο μεγαλύτερος κίνδυνος είναι να υπάρξει πλήρης διακοπή των επικοινωνιών μεταξύ Εθνικού Κέντρου Επιχειρήσεων και μάχιμων σχηματισμών".

Ο αντιναύαρχος ε.α. και επίτιμος αρχηγός στόλου Χρήστος Λυμπέρης απαριθμεί μερικές μορφές κάλυψης επιχειρησιακών απαιτήσεων από τον Ο.Τ.Ε.:

- 1) "Σύνδεση στρατηγείων ελέγχου ναυτικών αεροπορικών και χερσαίων επιχειρήσεων.
- 2) Διασύνδεση σταθμών ηλεκτρονικής επιτήρησης του Αιγαίου και του στρατηγείου του ναυτικού με τα νησιά.
- 3) Μεταφορά δεδομένων σε μορφή εικόνας από τα ναυτικά παρατηρητήρια των νησιών στο θάλαμο επιχειρήσεων του στρατηγείου.
- 4) Επικοινωνίες πολεμικών πλοίων με επιχειρησιακές αρχές στην ξηρά.
- 5) Σύνδεση ΓΕΝ με εμπορικά πλοία ενταγμένα σε επιχειρησιακά σχέδια.
- 6) Πολιτικές επικοινωνίες για ανάγκες παλλαϊκής άμυνας".

Τέλος ο Γρηγόρης Σταφυλίδης, υποπτέραρχος Π.Α. ε.α. (διετέλεσε επιτελής τηλεπικοινωνιών στο ΝΑΤΟ και διευθυντής του Τεχνικού Σώματος της Πολεμικής Αεροπορίας) σημειώνει: "Οι τηλ/νίες αποτελούν κύριο στόχο εχθρικής ενέργειας (βομβαρδισμού, σαμποτάζ, παρεμβολών υποκλοπών κλπ.). Ο Ο.Τ.Ε. υποχρεούται να εξασφαλίζει για τα στρατιωτικά κυκλώματα:

- α) υψηλή πιστότητα μεταβιβαζόμενης πληροφορίας.
- β) αξιόπιστη και χωρίς διακοπές λειτουργία
- γ) προστασία έναντι υποκλοπών - παρεμβολών
- δ) φυσική προστασία από βομβαρδισμούς και δολιοφθορές .

Είναι αυταπόδεικτο ότι η στενή συνεργασία των εν όπλων δυνάμεων με τον Ο.Τ.Ε., δίνει τη δυνατότητα στη διοίκηση του Οργανισμού να γνωρίζει τα απόρρητα σχέδια που αφορούν τις στρατιωτικές τηλεπικοινωνίες. Ενα από αυτά, που έχει εκπονηθεί από καινού από το ΓΕΕΘΑ και τον Ο.Τ.Ε., είναι το σχέδιο 'Εγνατία, το οποίο εφαρμόζεται σε περίοδο πολέμου. Επίσης, τα απόρρητα σχέδια των τηλεπικοινωνιακών αρτηριών και του υποβρύχιου δικτύου Αιγαίου είναι σε γνώση της διοίκησης του Ο.Τ.Ε. Ο Χάρτης των χερσαίων αρτηριών περιέχει τις εξόδους στις οποίες συνδέονται τα τηλεπικοινωνιακά συστήματα του στρατού. Επίσης υπάρχουν τα αστικά και υπεραστικά εναλλακτικά κυκλώματα, τα οποία χρησιμοποιούνται στις αλλαγές θέσεις των στρατευμάτων ή της ηγεσίας, καθώς και οι παρακάμψεις των τηλεπικοινωνιακών δρόμων.

Το δίκτυο Αιγαίου συνδέει όλα τα νησιά τοις πελάγους και εξυπηρετεί βάσεις ραντάρ, ναυτικές και αεροπορικές βάσεις, παρατηρητήρια και βάσεις πυραύλων.

Ακρως απόρρητο είναι το νησί που αποτελεί το κομβικό σημείο όλου του δικτύου. Το γνωρίζουν μόνο σι επιτελείς του ΥΕΘΑ ΚΑΙ ΤΟΥ ΓΕΕΘΑ και ο γενικός διευθυντής του Ο.Τ.Ε. Πιθανώς δε και ο ξένος μάνατζερ που θα αναλάβει αυτή τη θέση μετά την ιδιωτικοποίηση του Οργανισμού....

Ο τέως υπουργός Εθνικής Οικονομίας, Στέφανος Μάνος, είχε υποστηρίξει στη Βουλή ότι οι ένοπλες δυνάμεις διαθέτουν δικό τους τηλεπικοινωνιακό δίκτυο, το οποίο προσεχώς θα ανεξαρτητοποιηθεί πλήρως. Η άποψη αυτή είναι επιεικώς ανακριβής. Αν είχαν αυτόνομο δίκτυο οι ένοπλες δυνάμεις δεν θα πλήρωναν κάθε χρόνο 5 δισ. δρχ. στον Ο.Τ.Ε. για την εξυπηρέτηση των τηλεπικοινωνιακών τους αναγκών.

Εχει κατά καιρούς αναφερθεί, ότι το (απόρρητο) πρόγραμμα "ΕΡΜΗΣ" μπορεί να καλύψει τις τηλεπικοινωνίες των Ειδικών Δυνάμεων. Το σύστημα αυτό

είναι εξειδικευμένο για περιπτώσεις τηλεπικοινωνίας με σχηματισμούς σε πεδίο μάχης. Εχει περιορισμένη εμβέλεια και καλύπτει αποκλειστικά κινούμενες μονάδες.

Οσον αφορά την κατασκευή ανεξάρτητου στρατιωτικού δικτύου τηλεπικοινωνιών, αυτή είναι πρακτικά αδύνατη. Απαιτείται περίπου 1 τρισεκατομμύριο δρχ. (σε σημερινές τιμές) και πάνω από 10 χρόνια για την ολοκλήρωσή του.

Η αλληλεξάρτηση των τηλεπικοινωνιακών φορέων με τις ένοπλες δυνάμεις είναι κοινός τόπος για τα περισσότερα κράτη του κόσμου. Η γαλλική κυβέρνηση αποφάσισε να κρατήσει τον αποκλειστικό έλεγχο των τηλεπικοινωνιών της χώρας για λόγους εθνικής ασφάλειας.

Σύμφωνα με τους financial Times (22.9.91) η Ιαπωνία απαγόρευσε σε ξένους να αναλαμβάνουν διοικητικές θέσεις στις δύο βασικές τηλεπικοινωνιακές της εταιρείες, τη Nippon Telegraph and Telephone (NNT) και της Kokusai Denshin Denwa (KDD). Το Ιαπωνικό συμβούλιο Τηλεπικοινωνιών έκρινε ότι οι περιορισμοί αυτοί επιβάλλονται για λόγους εθνικής ασφάλειας.

Ακόμη και στην Τουρκία το σχέδιο ιδιωτικοποίησης προέβλεπε πώληση του 45% των μετοχών. Οι ένοπλες δυνάμεις επικαλέστηκαν λόγους ασφάλειας και η κυβέρνηση προσανατολίζεται πλέον να εκχωρήσει μόνο το 20% και να διατηρήσει το μάνατζμεντ.

Η Τουρκία επίσης διαθέτει έναν Εθνικό Τηλεπικοινωνιακό δορυφόρο (TOURKSAT) για την κάλυψη εμπορικών, στρατιωτικών και - ευρύτερα επεκτατικών - πολιτικών αναγκών της. Θα μπορεί δε στο μέλλον, αν το θελήσει να προχωρήσει και οι δορυφόρους χαμηλής τροχιάς, που θα της επιτρέπουν να κατασκοπευει νυχθημερόν τις κινήσεις σε ευαισθητές περιοχές της χώρας μας.

Αντίστοιχα, με το νομικό αυτό καθεστώς στη χώρα μας, δεν είναι καθόλου

θέβαιο ότι μπορούμε να ελέγξουμε αποτελεσματικά τον ζωτικό μας χώρο, όταν στον οποιονδήποτε Ελληνα ή ξένο ιδιώτη θα επιτρέπεται η χρήση του διαστημικού χώρου.

Στην Ελλάδα πρέπει να γίνει συνείδηση ότι η γεωπολιτική σημασία της χώρας συναρτάται και από τις τηλεπικοινωνίες. Ήδη εκτελούνται οι εργασίες για το υποθρύχιο ψηφιακό καλώδιο Κρήτης-Κύπρου και Κρήτης-Μασσαλίας καθώς και του χερσαίου καλωδίου οπτικών ίνών Θεσσαλονίκης - Προμαχώνα - Πέτριτς (Βουλγαρίας). Επίσης ολοκληρώνεται η κατασκευή και αρχίζει η λειτουργία του νέου Διορυφορικού Σταθμού της Νεμέας και ανακαινίζεται ο σταθμός των Θερμοπυλών.

Αν δοθεί ο Ο.Τ.Ε. σε ξένους, είναι σαφές ότι απεμπολείται η δυνατότητα της Ελλάδας να ασκήσει εξωτερική πολιτική, μέσω της τηλεπικοινωνιακής διείσδυσης σε άλλες χώρες. Με άλλα λόγια, είναι σαφές ότι αν ο Ο.Τ.Ε. δοθεί σε ξένους, είναι πολύ πιθανόν η διασύνδεση της Ελλάδας με τις άλλες χώρες να μην γίνει μέσα από τα παραπάνω δίκτυα, αλλά από τα δίκτυα ξένων χωρών (Ιταλία, Τουρκία) που έχουν οικονομικά - και όχι μόνο - συμφέροντα στην περιοχή. Το αποτέλεσμα θα είναι, ο έλεγχος να ασκείται από την τρίτη αυτή χώρα που θα περιβάλλει με τα δίκτυά της την Ελλάδα υπό μορφή βρόγχου.

Από τα παραπάνω αναφερόμενα γίνεται πλεον σαφές και βρίσκει πλήρη εφαρμογή αυτό που έχει κατά καιρούς λεχθεί: "... όποιος ελέγχει τις τηλεπικοινωνίες ενός κράτους, ελέγχει το ίδιο το κράτος".

Ε' ΜΕΡΟΣ

Σύγχρονες πρακτικές στο ιδιοκτησιακό καθεστώς.

Υστερά από την εκτενέστατη αναφορά στον Ο.Τ.Ε., που έγινε έως αυτού του σημείου, είναι νομίζουμε απαραίτητο να αναπτυχθεί και ένα γενικότερο πλαίσιο περὶ ιδιωτικοποιήσεων. Ενα πλαίσιο που θα ασχοληθεί με τις ιδιωτικοποιήσεις σαν έννοια και περιεχόμενο, ενώ με συγκεκριμένα παραδείγματα εταιριών τόσο της Ελλάδας όσο και του εξωτερικού θα κριτικάρει τον ίδιο το θεσμό που διέπει τις ιδιωτικοποιήσεις.

Ο όρος της ιδιωτικοποίησης απέκτησε ευρύτατη χρήση στην πρόσφατη περίοδο, χωρὶς ωστόσο να έχει κάποιο αυστηρά προσδιορισμένο περιεχόμενο. Βασικά, είναι ένας όρος που εφευρέθηκε από τους πολιτικούς και διαχύθηκε από την πολιτική δημοσιογραφία. Αρχικά, αναφερόταν στη διαδικασία μιας αλλαγῆς στην ιδιοκτησία, και κυρίως στη μετάθεση του ελέγχου μιας παραγωγικής δραστηριότητας από το δημόσιο στον ιδιωτικό τομέα. Ωστόσο, στη συνέχεια, ο όρος απέκτησε ευρύτερο περιεχόμενο, και σηματοδοτεί κάθε ενέργεια που τείνει να μειώσει το ρόλο του Κράτους ή να ενισχύσει αυτόν του ιδιωτικού τομέα, σε σχέση με μια δραστηριότητα ή στην ιδιοκτησία περιουσιακών στοιχείων.

Άλλοι μελετητές θεωρούν ότι η μορφή της ιδιοκτησίας δεν είναι αποκλειστικό κριτήριο, και ο όρος χρησιμοποιείται για να υποδηλώσει καταστάσεις, όπου οι κανόνες ρύθμισης δραστηριοτήτων μεταβάλλονται, έτσι ώστε ακόμα και κρατικές δραστηριότητες να υπόκεινται στους κανόνες της αγοράς. Ειδικότερα, ιδιωτικοποίηση φαίνεται να συντρέχει, είτε όταν η ευθύνη για την παροχή μιας υπηρεσίας ή ενός αγαθού περνάει στον ιδιωτικό τομέα, είτε και όταν η κατανομή των υπηρεσιών αυτών στηρίζεται σε κριτήρια αγοράς, όπως το κέρδος ή η ικανότητα πληρωμής.

Τρεις βασικές κατηγορίες ιδιωτικοποιησης μπορούν να διακριθούν:

α) ΤΥΠΙΚΗ ΙΔΙΩΤΙΚΟΠΟΙΗΣΗ, στην οποία μια δραστηριότητα περνάει σε ιδιωτική διοκτησία, με ταυτόχρονη αποξένωση του Κράτους.

β) ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΙΔΙΩΤΙΚΟΠΟΙΗΣΗ, στην οποία το Κράτος εξακολουθεί να διαχειρίζεται την παροχή της υπηρεσίας, αλλά η παραγωγή της γίνεται από επιχειρήσεις, με τις οποίες το κράτος έρχεται σε υπικές συμφωνίες.

γ) ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ ΙΔΙΩΤΙΚΟΠΟΙΗΣΗ, στην οποία το Κράτος μεταφέρει τη δραστηριότητα στον ιδιωτικό τομέα, και διασφαλίζει απλώς ότι αυτή θα είναι διαθέσιμη στο κοινό.

Ανεξάρτητα όμως από τη συγκεκριμένη μορφή που παίρνουν οι πολιτικές της ιδιωτικοποιησης, περιλαμβάνουν κατά βάση τέσσερα κεντρικά χαρακτηριστικά:

- Περιορίζουν άμεσα το βάρος του δημόσιου τομέα και μεταβάλλουν την ισορροπία του με τον ιδιωτικό.
- Στοχεύουν στη μεταβολή των ισορροπιών δημόσιου - ιδιωτικού τομέα πιο μακροχρόνια, δημιουργώντας ευκαιρίες επέκτασης για τον ιδιωτικό. Μέσα από νέες θεσμικές ρυθμίσεις ο ιδιωτικός τομέας ενθαρρύνεται να μπει στην παραγωγή αγαθών και υπηρεσιών, έτσι ώστε σε μια ύστερη φάση να υποκαταστήσει πλήρως το δημόσιο.
- Στοχεύουν στο να κινητοποιήσουν ιδιωτικούς πόρους για να βοηθήσουν το δημόσιο στην αντιμετώπιση συγκεκριμένων προβλημάτων (π.χ. εκτέλεση μεγάλων έργων).
- Αποβλέπουν στην ένταση των ανταγωνιστικών πιέσεων που ασκεί η Αγορά στους φορείς που παραμένουν σε δημόσια ιδιοκτησία.

Συνεπώς, το ευρύ πεδίο που καλύπτει η έννοια της ιδιωτικοποιησης δεν

οποίους ανήκαν οι προβληματικές επιχειρήσεις, με την ανάδειξη άλλων μονάδων.

Ετσι, όταν η ολοκλήρωση τέτοιων προγραμμάτων φτάνει σε σημείο να υλοποιηθεί είτε με την επιστροφή τους στην ιδιωτική ιδιοκτησία, είτε με ο κλεισιμό τους, δημιουργούνται πολὺ μικρότερα προβλήματα στην οικονομία, απότι αν είχε γίνει στην αρχή της εκδήλωσης των προβλημάτων. Από μια διαφορετική σκοπιά, συνεπώς, μπορεί να θεωρηθεί, ότι το Κράτος ανέλαβε ένα κόστος γενικότερης προσαρμογής της οικονομίας στα δεδομένα της αγοράς, που εκφράζεται μεν ως "ανικανότητα" όταν η ανάλυση επικεντρώνεται στο μικρο-επιχειρησιακό επίπεδο, αλλά που στην ουσία από μια μακρο-θεώρηση έχει δημιουργήσει θετικές "εξωτερικές οικονομίες" για το παραγωγικό σύστημα ή και το κοινωνικό σύνολο.

3) Στην ίδια περίοδο διογκώνονται σημαντικά τα ελλείματα του Κράτους, στοιχείο που δημιουργεί προβλήματα για τη στήριξη δραστηριοτήτων, που συχνά και οι ίδιες συμβάλλουν στην ελλειματικότητα αυτή.

4) Σαν τέταρτος παράγοντας μπορεί να θεωρηθεί η δημιουργία τεχνολογιών, που επιτρέπει διαφορετική οργάνωση της παραγωγής σε εθνική και παγκόσμια κλίμακα (π.χ. τηλεπικοινωνίες), σε τρόπο που να ανοίγει νέες συκαιρίες δράσης του ιδιωτικού κεφαλαίου.

5) Σε μια φάση στην οποία ο ανταγωνισμός οξύνεται, και η πίεση για μεγαλύτερη παραγωγικότητα παίρνει ισχυρότερη έκταση, ένας τόσο μεγάλος χώρος, όπως οι κρατικές δραστηριότητες είναι αδύνατο να μην υποστούν τον απόηχο της νέας πραγματικότητας. Σε μία περίοδο που άλλοι παράγοντες (κατανάλωση, επενδύσεις, παγκόσμια ζήτηση κ.λ.π.) της οικονομικής επέκτασης έχουν εξασθενίσει και η παραγωγικότητα μπορεί να αποτελέσει ουσιαστική πηγή της διαδικασίας μεγέθυνσης, η ανάγκη για βελτίωση της παραγωγικότητας αγκαλιάζει και τις δημόσιες επιχειρήσεις και το δημόσιο τομέα γενικότερα. Ιδιαίτερα οι κρατικές επιχειρήσεις, που προσφέρουν προϊόντα-υπηρεσίες που

αποτελούν εισροή για άλλες μονάδες, δέχονται πιέσεις τόσο για το κόστος, όσο και για την ποιότητα των υπηρεσιών αυτών.

Ειδικά για την Ελλάδα, οι ιδιωτικοποιήσεις πρέπει να τοποθετηθούν μέσα στο ευρύτερο άνοιγμα που δημιουργεί η ενσωμάτωσή της στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα στη δεκαετία του 1980. Η ένταξη αυτή συνεπαγόταν μια τεράστια αλλαγή στις ανταγωνιστικές συνθήκες της οικονομίας. Ευρύτερα τμήματα του ιδιωτικού τομέα πέρασαν με γρήγορους ρυθμούς από συνθήκες προνομιακής προστασίας και κερδών σε συνθήκες έντονων ανταγωνιστικών πιέσεων, με αποτέλεσμα την απώλεια σοβαρών μεριδίων αγοράς, κλεισίματα επιχειρήσεων, εξαγορές, συρρίκνωση παραγωγής κλπ. Άλλα το ανταγωνιστικό κλίμα δεν περιορίστηκε στις ιδιωτικές επιχειρήσεις. Όλοι οι διεθνείς οργανισμοί (Δ.Τ.Ν., Ο.Ο.Σ.Α., Ε.Κ.) άσκησαν στις εκθέσεις τους ή στις συστάσεις τους στην κυβέρνηση έντονες πιέσεις για την ιδιωτικοποίηση. Επίσης, με τις κοινοτικές ρυθμίσεις, και οι κρατικές επιχειρήσεις άρχισαν να δέχονται σοβαρές πιέσεις να λειτουργήσουν χωρίς κρατική στήριξη, ενώ και οι όφοι που συνόδεψαν τα κοινοτικά δάνεια των δύο σταθεροποιητικών προγραμμάτων προέβλεπαν την αναγκαιότητα μεταφοράς τμημάτων του δημόσιου τομέα στον ιδιωτικό.

Η Διεθνής εμπειρία από την εφαρμογή του Νεοφιλελευθερισμού (θεωρητικού πλαισίου των ιδιωτικοποιήσεων).

Σήμερα μια δεκαπενταετία μετά από την έναρξη της εφαρμογής μιας συνολικής νεοφιλελεύθερης πολιτικής, της πολιτικής δηλαδή που αποτελεί το θεωρητικό υπόβαθρο των ιδιωτικοποιήσεων, κύρια από κυβερνήσεις, ένθερμους υποστηρικτές της, τουλάχιστο για τις χώρες που την εφάρμοσαν ολοκληρωτικά και ανεμπόδιστα - με αντιπροσωπευτικά δείγματα τις Η.Π.Α., τη Μεγάλη Βρετανία και

κάποιες χώρες της Λατινικής Αμερικής και της Ασίας - μπορεί κανείς αβίαστα να ισχυριστεί ότι υπάρχουν όλα εκείνα τα απαραίτητα και αξιόπιστα δεδομένα για την εξαγωγή τεκμηριωμένων επιστημονικών συμπερασμάτων αναφορικά με το βαθμό επίτευξης ή μη των διακηρυγμένων στόχων της πολιτικής αυτής.

1.- Οι Η.Π.Α. - για να ξεκινήσουμε από την κοιτίδα του νεοφιλελευθερισμού - μετά από δεκαπέντε χρόνια εφαρμογής του κατάφεραν:
α) να γίνουν η μεγαλύτερη οφειλέτρια χώρα στον κόσμο - "επίτευγμα" στο οποίο δεν έφτασαν ούτε κατά την εποχή που η οικονομία τους επιβαρυνόταν με τον πόλεμο του Βιτενάμ. Και αυτό παρ'όλη την πολιτική χαμηλών επιτοκίων - ισοτιμιών δολλαρίου - χαμηλών τιμών πρώτων υλών - υψηλών τιμών των από αυτές παραγόμενων καταναλωτικών προϊόντων, που ακολούθησαν, με την οποία ένα μεγάλο μέρος του κόστους της πολιτικής του νεοφιλελευθερισμού το μετακύλησαν κατά κύριο λόγο στις υπανάπτυκτες χώρες παραγωγές πρώτων υλών και δευτερευόντως στην Ευρώπη.

β) αντί της κοινωνικής ευημερίας χειροτέρευσε συνολικά το βιοτικό επίπεδο της πλειοψηφίας της Αμερικάνικης κοινωνίας (αύξηση της ανεργίας, χειροτέρευση των όρων και των συνθηκών εργασίας, ελαχιστοποίηση μέχρι κατάργησης των κοινωνικών παροχών, αύξηση του αριθμού των διαβιούντων κάτω από το ελάχιστο όριο φτώχειας, αύξηση του αριθμού των άστεγων κ.λπ.).

Η κατάσταση της οικονομίας των Η.Π.Α. έφτασε σε τέτοιο σημείο κρίσης που είχε σαν αποτέλεσμα να χάσει ο νεοφιλελεύθερος Μπους την προεδρία με τόσο σημαντική διαφορά και παράλληλα - και αυτό δεν είναι τυχαίο - ο Κλίντον να κερδίσει τις εκλογές με κυρίαρχο σύνθηκα και υπόσχεση την προσπάθειά του για ανόρθωση της Αμερικανικής οικονομίας με σύγχρονες μεθόδους κρατικού παρεμβατισμού, μέτρα που ονομάστηκα *Klintonomics* (οικονομικά του Κλίντον).

2.- Στη Μεγάλη Βρετανία η ολοκληρωτική και ανεμπόδιστη εφαρμογή της πιο ακραίας εκδοχής του νεοφιλελευθερισμού είχε σαν αποτέλεσμα την τεχνολογική καθυστέρηση με συνέπεια τη χειροτέρευση της παραγωγικότητας άρα και της ανταγωνιστικότητας της Αγγλικής οικονομίας συνολικά της χειροτέρευση της ποιότητας και την αύξηση του κόστους των παρεχομένων υπηρεσιών με ταυτόχρονη πτώση του επιπέδου της παραγωγικότητας της εργασίας στις ιδιωτικοποιημένες επιχειρήσεις, την πτώση του βιοτικού επιπέδου, την αύξηση της ανεργίας, τη χειροτέρευση των όρων και των συνθηκών εργασίας, ελαχιστοποίηση μέχρι κατάργησης του κοινωνικού κράτους.

Συνέπεια, αυτών των αποτελεσμάτων, ήταν να μην μπορεί να επιβιώσει η στερλίνα μέσα στα πλαίσια του Ευρωπαϊκού Νομισματικού Συστήματος και να αναγκαστεί πριν λίγους μήνες να αποχωρήσει, αυτό.

Kai να σκεφτεί κανείς ότι ο νεοφιλελευθερισμός και στις Η.Π.Α. αλλά και στην Αγγλία εφαρμόστηκε χωρίς την ύπαρξη εμποδίων από τα συνδικαλιστικά 'μονοπώλια' αφού τα συνδικάτα ήττήθηκαν κατά κράτος από την πρώτη περίοδο της εφαρμογής του νεοφιλελευθερισμού από τις κυβερνήσεις Ρήγκαν-Θάτσερ και δεν μπόρεσαν από τότε να προβάλλουν καμιά ουσιαστική αντίδραση που να μπορούν να επικαλούνται σαν άλλοθι για την αποτυχία επίτευξης των στόχων τους οι θιασώτες της απρόσκοπτης εφαρμογής των νεοφιλελεύθερων μέτρων.

Θα πρέπει βέβαια να πάρουμε υπ'όψη μας ότι τα αποτελέσματα αυτά του νεοφιλελευθερισμού εμφανίστηκαν στις δύο από τις επτά ισχυρότερες οικονομικά χώρες του κόσμου, που τον εφάρμοσαν χωρίς παρεκκλίσεις, στηριζόμενες στην πολύ πρωθημένη τεχνολογία τους, στη βαριά παραγωγική υποδομή τους και στη μακροχρόνια παράδοση και πείρα τους.

Τα αποτελέσματα από την εφαρμογή του νεοφιλελευθερισμού σε χώρες λιγότερο αναπτυγμένες είχε τα ίδια αποτελέσματα όπως πολλαπλασιασμού του εξωτερικού χρέους, ένταση της μονοπώλησης της οικονομίας, ανεργία (στην

Ισπανία με την εφαρμογή της νεοφιλελεύθερης συνταγής έφθασε το 25%) χειροτέρευση του βιοτικού επιπέδου της πλειοψηφίας της κοινωνίας, χειροτέρευση των όρων και των συνθηκών εργασίας κ.λπ. αλλά σε πιο οξυμένη μορφή αφού για παράδειγμα το εξωτερικό χρέος χωρών όπως της Βραζιλίας της Χιλής και της Τουρκίας περίπου εφταπλασιάστηκε.

Οσον αφορά την Ελληνική πραγματικότητα, πιστεύουμε ότι κάποια παραδείγματα επιχειρήσεων που από ιδιωτικές, πέρασαν στην κρατικοποίηση για να επιχειρηθεί ξανά επί των ημερών μας η προσπάθεια επαναφοράς τους στο ιδιωτικό καθεστώς, είναι απαραίτητη προκειμένου να κατανοήσουμε τις συνθήκες κάτω από τις οποίες επιχειρήθηκε κάθε φορά η αλλαγή του ιδιοκτησιακού καθεστώτος των επιχειρήσεων αυτών.

Ξεκινάμε με το παράδειγμα της Ολυμπιακής Αεροπορίας του Ωνάση, η οποία ιδιωτικοποιήθηκε, διότι όπως κατήγγειλε ο τότε Υπουργός Μεταφορών Βογιατζής, ο Ωνάσης εκβιάζοντας το κράτος και χρησιμοποιώντας τη μέθοδο της υπερκοστολόγησης αποσπούσε υπό τη μορφή των επιδοτήσεων τεράστια ποσά από τον κρατικό προυπολογισμό. Ήταν για παράδειγμα για το 1975 ζητούσε επιδοτήσεις ύψους 40 περίπου εκατομμυρίων δολλαρίων ενώ την ίδια χρονική περίοδο το κράτος εξαγόρασε την Ο.Α. στην τιμή των 68 εκατ.δολλαρίων.

'Όταν το χειμώνα του 1974 ο πρώην ιδιοκτήτης της Ολυμπιακής Αεροπορίας απείλησε ότι θα την εγκαταλείψει εάν δεν του δοθεί επιχορήγηση για το 1975 της τάξης των 25-40 εκατομμυρίων δολλαρίων, διότι ισχυριζόταν ότι είχε ανάλογες ζημιές, η κυβέρνηση δε δίστασε να δεχτεί την πρόσκληση αυτή και την καταγγελία της σύμβασης από τον πρώην ανάδοχο.... και τελικά αντί να πληρώσει το Ελληνικό Δημόσιο 40 εκατομμύρια δολλάρια επιχορήγηση για ένα χρόνο, η οποία ασφαλώς θα επαναλαμβανόταν και για τα επόμενα χρόνια, κατά τις απαιτήσεις του πρώην ανάδοχου, πλήρωσε 68 εκατομμύρια δολλάρια συνολικά

και εξαγόρασε ολόκληρη την εταιρεία... ', πρακτικά της Βουλής της 22-10-1976 από την αγόρευση ενός από τους πρωτεργάτες της κρατικοποίησης τότε υπουργού μεταφορών Βογιατζή.

Είναι προφανές ότι η Ο.Α. κρατικοποιήθηκε διότι ένας μεμονωμένος καπιταλιστής ο Ωνάσης με τη δράση του ζημιώνε το σύνολο των υπόλοιπων Ελλήνων καπιταλιστών αποσπώντας από τον προϋπολογισμό προς όφελός του, πόρους που θα μπορούσαν να τους καρπωθούν αυτοί.

Στην ίδια κατηγορία κρατικοποιήσεων, δηλαδή στη ζημιογόνα για το σύνολό της μεγαλοαστικής τάξης, δράση ελάχιστων μελών της υπάγεται και η κρατικοποίηση του ομίλου Ανδρεάδη (Εμπορική Τράπεζα, ηλεκτρικός, πράσινα λεωφορεία κ.λπ) και της ΑΓΕΤ ΗΡΑΚΛΗΣ των Τσάτσων.

Η κρατικοποίηση το 1978 των ιδιωτικών ΚΤΕΛ και η δημιουργία της πρώην ΕΑΣ οφείλεται στην αδυναμία των ιδιωτών να βρουν τα αναγκαία κεφάλαια που απαιτούνται για τον απαραίτητο εκσυγχρονισμό των αστικών συγκοινωνιών, την πραγματοποίηση του οποίου ανέλαβε το κράτος με χρήματα των Ελλήνων φορολογουμένων.

Σε αυτό το σημείο, απαραίτητη είναι πιστεύουμε η παράθεση επιχειρημάτων υπέρ της ιδιωτικοποίησης των Ελλήνων υποστηρικτών της όπως αυτά εκφράστηκαν στα πρακτικά της Βουλής κατά τη συζήτηση του σχετικού νομοσχεδίου περί ιδιωτικοποίησεων. Και αυτό γιατί η διατύπωση της αντίθετης άποψης είναι βασική προϋπόθεση για να βγάλει τα δικά του συμπεράσματα κάθε ανάγνωσης.

Από τα πρακτικά της Βουλής λοιπόν αντλούμε και τα ακόλουθα επιχειρήματα υπέρ της ιδιωτικοποίησης:

- Η αποκρατικοποίηση δεν αποτελεί ένα εργαλείο αντιμετώπισης των συγκυριακών προβλημάτων αλλά ισοδυναμεί με μια προσπάθεια επίτευξης θεσμικών μεταβολών

στην οικονομικοκοινωνική υποδομή της χώρας.

- Αποτελεί μια υγιή και δοκιμασμένη πολιτική ανάπτυξης.
- Στόχος το λιγότερο κράτος ώστε να μειωθούν οι κρατικές δαπάνες και να ελαττωθούν τα ελλείμματα που δημιουργεί ο δημόσιος τομέας (με την ευρεία έννοια).
- {.....} η αποκρατικοποίηση δεν είναι αυτοσκοπός.... Η αποκρατικοποίηση είναι το μέσο που θα συμβάλλει αποτελεσματικά στον εκσυγχρονισμό δεκάδων επιχειρήσεων και οργανισμών.
- Είναι ένας δυναμικός μηχανισμός ανάπτυξης.
- Θα απαλλάξει την κοινωνία από το βάρος της συντήρησης αντιπαραγωγικών δραστηριοτήτων {....} στόχος του προγράμματος των αποκρατικοποίησεων δεν είναι να πωληθούν οι επιχειρήσεις για να 'γεμίσουν' τα ταμεία, αλλά στόχος είναι να καθαρίσει η αγορά από κρατικοδίαιτες επιχειρήσεις {....}
- Θα εξασφαλίσει καλύτερα προϊόντα και υπηρεσίες σε χαμηλότερο κόστος.

Τα συμπεράσματα ύστερα από την παράθεση των επιχειρημάτων αυτών, όλων μας είναι εύλογα. Αυτό που πρέπει να επιχειρήσουμε μετά από την προηγούμενη παράθεση των επιχειρημάτων, είναι να εξετάσουμε τόσο τη μεθοδολογία που ακολουθήθηκε κατά την υλοποίηση της ιδιωτικοποίησης των δημόσιων επιχειρήσεων και βέβαια το αν η μεθοδολογία αυτή καθώς και τα αποτελέσματα της ιδιωτικοποίησης αυτής συμβάλλουν στην υλοποίηση των διακηρυγμένων (παραπάνω) στόχων.

Ο πλέον αριμόδιος για να εκφράσει άποψη για την ακολουθηθείσα μεθοδολογία κατά την άποψή μας, ο πρόεδρος του Οργανισμού Ανασυγκρότησης Επιχειρήσεων (Ο.Α.Ε.) ο οποίος έχει και την όλη ευθύνη για την υλοποίηση της αποκρατικοποίησης. Από την άποψη λοιπόν αυτή, είναι χαρακτηριστικό το ότι ο πρώτος πρόεδρος του Ο.Α.Ε., που διόρισε η κυβέρνηση

της Ν.Δ. ήταν ο καθηγητής σε Πανεπιστήμιο του Λονδίνου Γιαννόπουλος, ο οποίος και παραιτήθηκε καταγγέλοντας παρεμβάσεις ανώτατων κομματικών και κυβερνητικών στελεχών υπέρ συγκεκριμένων ιδιωτών κατά την πώληση των επιχειρήσεων προς ζημιά όπως κατήγγειλε του δημοσίου (Εφημερίδα "Κέρδος" 2-6-1991).

Ομως και πέρα από αυτές τις καταγγελίες, τα συνδικάτα και της Α.Γ.Ε.Τ., ΗΡΑΚΛΗΣ και του Ο.Τ.Ε, και της Ε.Α.Σ. κατάγγειλαν αδιαφανείς και ζημιογόνες μεθοδεύσεις κατά τις διαδικασίες της πώλησης.

Πιο συγκεκριμένα για κάθε μία επιχείρηση μεμονωμένα, παρατηρούμε:

A) Ε.Α.Σ.

Στον προϋπολογισμό του 1993, έχει αναγραφεί κονδύλι 54 δις δρχ. για την επιδότηση των ιδιωτικών Σ.Ε.Π., που προήλθαν από την ιδιωτικοποίηση της πρώην Ε.Α.Σ.

Η αντίστοιχη επιδότηση της κρατικής Ε.Α.Σ. το 1992 ήταν μόνο 42 δις δρχ. δηλαδή η κρατική επιδότηση στους ιδιώτες αυξήθηκε κατά 12 δις δρχ. ή κατά 30% περίπου. Αυτό το ύψος της επιδότησης στους ιδιώτες δεν ήταν άγνωστο στην κυβέρνηση αφού είναι αντίστοιχο με εκείνο που ήδη καταβαλλόταν και εξακολουθεί να καταβάλλεται στον ιδιωτικό Οργανισμό Αστικών Συγκοινωνιών Θεσσαλονίκης (Ο.Α.Σ.Θ.).

Πέρα από την επιδότηση αυτή παραχωρήθηκαν στους ιδιώτες για την επισκευή των λεωφορείων τους δωρεάν ανταλλακτικά ιδιοκτησίας της πρώην κρατικής Ε.Α.Σ. κόστους εκατοντάδων εκατομμυρίων.

B) Α.Γ.Ε.Τ. ΗΡΑΚΛΗΣ

Η Α.Γ.Ε.Τ. Ηρακλής ήταν μια κερδοφόρα κρατική επιχείρηση με μέσα ετήσια κέρδη της τάξης άνω των 4 δις δρχ. Το επιχείρημα για την ιδιωτικοποίησή της ήταν ότι η απόδοση των κεφαλαίων της ήταν της τάξης του 12% σε σχέση

με το 30% που ήταν η αντίστοιχη απόδοση των κεφαλαίων των ανταγωνιστών της, απόδοση που θα φτάσει η Α.Γ.Ε.Τ. με την ιδιωτικοποίησή της οπότε και τα έσοδα του κράτους και μετά την ιδιωτικοποίηση θα είναι τα ίδια με τη μορφή φόρων που θα πληρώνει η επιχείρηση.

Ακόμα, όμως, και αν το επιχείρημα αυτό έχει βάση, πάλι η ζημιά της Εθνικής Οικονομίας είναι τεράστια αφού με την ιδιωτικοποίηση της ΑΓΕΤ χάθηκε για την κυβέρνηση ένα πολύτιμο και αποτελεσματικό εργαλείο άσκησης τιμολογιακής πολιτικής στο βασικό για την οικονομία τομέα του τσιμέντου.

Αποτέλεσμα ήταν για το 1992 χρόνο της ιδιωτικοποίησης της επιχείρησης, η κατά 20% αύξηση της τιμής του τσιμέντου. Επισημαίνουμε ότι η ζήτηση του τσιμέντου αυξάνεται ραγδαία σαν αποτέλεσμα της ανοικοδόμησης τόσο του Ιράκ όσο και της Γιουγκοσλαβίας στο μέλλον αλλά και του δεύτερου πακέτου Ντελόρ, που προβλέπει για την Ελλάδα τεράστιες κατασκευές που θα απαιτήσουν εκατομμύρια τόννους τσιμέντου.

Απεκαλύφθη από τον Ιταλό ανακριτή (ημερήσιος τύπος την 31.1. και 1.2.1992) ότι ο Πρόεδρος της εταιρίας Καλτσεστρούτζι και πρόεδρος της Α.Γ.Ε.Τ. μετά την εξαγορά της, είχε δωροδοκήσει και το Σοσιαλιστικό και το Χριστιανοδημοκρατικό κόμμα της Ιταλίας για να του ανατεθούν Δημόσια έργα.

Η τιμή πώλησης της επιχείρησης ήταν 124 δις δρχ., όταν έγκυρες μελέτες την υπολόγιζαν στο ίδιο διάστημα τουλάχιστον στα 250 δις δρχ. Το επιχείρημα της κυβέρνησης ότι την αγόρασε πολύ φθηνότερα είναι μάλλον αφελές αφού η τιμή αγοράς μιας επιχείρησης δεν αποτελεί ουσιαστικό παράγοντα της τιμής πώλησής της μετά από μια πενταετία αφού υπεισέρχονται παράγοντες όπως οι επενδύσεις που έχουν γίνει η οικονομική κατάσταση της επιχείρησης και η ζήτηση του προϊόντος της (φήμη και πελατεία).

Γ) ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ

Κύριο επιχείρημα για την τειμηρίωση της αναγκαιότητας της ιδιωτικοποίησης της Ο.Α. υπήρξε ότι αυτή είναι μια πτωχευμένη επιχείρηση. Το επιχείρημα αυτό στηρίζεται στο λογιστικό έλλειμμα της Ο.Α. το οποίο από την κρατικοποίησή της το 1975 μέχρι και το 1992 ανέρχεται σε 176 δις δρχ. περίπου.

Ομως, αυτή είναι μια πλασματική εικόνα, η οποία ανατρέπεται από την αντικειμενική πραγματικότητα, που στηρίζεται σε επιστημονικά τεκμηριωμένες μελέτες με βάση τις οποίες αποδεικνύεται ότι εμφανιζόμενο σαν έλλειμμα της Ο.Α. είναι ένα μόνο μέρος των χρεών του κράτους προς αυτήν που προέρχεται από την υποχρεωτική για την Ο.Α. υλοποίηση της πολιτικής της εκάστοτε κυβέρνησης στο χώρο των αερομεταφορών.

Το ύψος των χρεών αυτών ανέρχεται σε τιμές 1992 σε 430 δις δρχ., χωρίς να συνυπολογιστεί η επιβάρυνση της οικονομικής κατάστασης της Ο.Α. κατά την εξαγορά της από χαριστικές επιλογές της τότε κυβέρνησης υπέρ του πρώην ιδιώτη ιδιοκτήτη της ύψους άνω των 120 δις.δρχ. σε τιμές 1992.

Αν λοιπόν, από τα 430 δις δρχ. αφαιρέσουμε το έλλειμμα των 176 δις δρχ. παραμένει ένα καθαρό κέρδος ύψους $430-176 = 254$ δις δρχ. Από το 1989 μέχρι σήμερα έχουν ιδιωτικοποιηθεί επιμέρους κερδοφόρες δραστηριότητες της Ο.Α. όπως η επίγεια εξυπηρέτηση με ετήσιο ύψος εσόδων άνω των 20 δις δρχ.

Ομως και η ιδιωτικοποίηση της Ο.Α. Olympic Catering είχε σαν επιπτώσεις την επιβάρυνση τόσο της Ο.Α., όσο και του κρατικού προυπολογισμού με άνω των 300 δις δρχ. Επιπλέον η Ο.Α. με την ίδια σύμβαση υποχρεώθηκε να έχει σαν αποκλειστικό προμηθευτή της για τα επόμενα δέκα χρόνια χωρίς διεθνή μειοδοτικό διαγωνισμό μονοπωλιακά την ιδιωτικοποιημένη πρώην θυγατρική της η οποία και πάλι χωρίς διαγωνισμό ανέλαβε πάλι για τα επόμενα 10 χρόνια την εκμετάλλευση των κυλικείων των αεροδρομίων του εσωτερικού.

Ταυτόχρονα, εν όψει της εξαγγελμένης (Προεδρικό διάταγμα 362/1991) ιδιωτικοποίησης της Ο.Α., βρίσκεται τα τελευταία τρία χρόνια σε εξέλιξη μια συστηματική διαδικασία δραστικής μείωσης της αγοραστικής δύναμης των μισθών, κατάργησης υφισταμένων δικαιωμάτων που περιλαμάνονται σε Συλλογικές Συμβάσεις Εργασίας, χειροτέρευση των όρων και των συνθηκών εργασίας (υπερωρίες και εργασία το Σάββατο χωρίς αμοιβή, έμμεση κατάργηση του πενθήμερου κ.λπ), χειροτέρευση των εργασιακών σχέσεων (επαναφορά του θεσμού των ωρομισθίων και εποχιακών). Αποκορύφωμα των ενεργειών αυτών ήταν η επιστολή της 14.1.1993 του υφυπουργού Εθνικής Οικονομίας Δούκα με την οποία ζητείται από τον πρόεδρο του Δ.Σ. της Ο.Α. Αρχοντή η υλοποίηση ενός συνόλου μέτρων τα οποία συμπυκνώνονται στα: α) απολύσεις, β) μείωση των μισθών, γ) κατάργηση της μονιμότητας των υπολοίπων.

Υστερα από όλα τα παραπάνω και αν λάβουμε υπόψη μας τα υπέρ και τα κατά της ιδιωτικοποίησης, εύλογα γεννώνται ορισμένα ερωτήματα.

A) Ποιό θα είναι το επίπεδο επιβάρυνσης του κρατικού προυπολογισμού;

Με δεδομένο το ότι η κάθε κυβέρνηση επιβάλλει συγκεκριμένη συμπεριφορά στις επιμέρους επιχειρήσεις είτε κρατικές με διοικητικές μεθόδους είτε ιδιωτικές κυρία με οικονομικές μεθόδους στα πλαίσια της υλοποίησης της πολιτικής της για την εφαρμογή της οποίας εξελέγη. Εκείνο που μένει να εξεταστεί είναι πιο ιδιοκτησιακό καθεστώς των επιχειρήσεων είναι εκείνο που επιβαρύνει λιγότερο τον κρατικό προυπολογισμό.

Οπως ήδη αναφέραμε η δημόσια Ο.Α. όχι μόνο δεν έχει επιβαρύνει τον κρατικό προυπολογισμό, αλλά αντίθετα από την κρατικοποίησή της παίζει το ρόλο του πιστωτή του Ελληνικού Δημόσιου, το οποίο απολαμβάνει τις υπηρεσίες της,

χωρίς να πληρώνει, με αποτέλεσμα το χρέος του προς την Ο.Α. να ανέρχεται σήμερα σε ποσό άνω των 450 δις δρχ. Με βάση δε τη σύγχρονη πραγματικότητα ο κρατικός προϋπολογισμός επιβαρύνεται πολύ περισσότερο από τις ιδιωτικοποιημένες παρά από τις κρατικής ιδιοκτησίας επιχειρήσεις.

Χαρακτηριστική απόδειξη της θέσης αυτής αποτελεί το παραδειγμα της κρατικής Ε.Α.Σ., η οποία ενώ για το 1992 επιδοτήθηκε με 43 δις δρχ. στον προϋπολογισμό του 1993 προβλέπονται 55 δις δρχ. σαν επιδότηση της ιδιωτικοποιημένης Ε.Α.Σ. (Σ.Ε.Π.) πέραν από τα δωρεάν ανταλλακτικά αξιας εκατοντάδων εκατομμυρίων που εκχωρήθηκαν από τις κρατικές αποθήκες στους νέους ιδιώτες ιδιοκτήτες για την επισκευή των ιδιωτικών πια λεωφορείων.

Επιπλέον ο ιδιωτικό Οργανισμός Αστικών Συγκοινωνιών Θεσσαλονίκης (Ο.Α.Σ.Θ.) επιβαρύνει τον κρατικό προϋπολογισμό ανά επιβάτη κατά 100% περίπου περισσότερο από ότι η πρώην κρατική Ε.Α.Σ.

B) Ποιό το επίπεδο των υπηρεσιών που θα παρέχονται προς τον καταναλωτή και με ποιό κόστος;

Ο ιδιώτης επενδυτής, με την κυριαρχία που θα διαθέτει μέσω του management που του παραχωρείται, είναι πιθανόν να επιφέρει στην αρχική χρονική περίοδο της ιδιωτικοποίησης, ορισμένες και μάλιστα πολύ ουσιαστικές βελτιώσεις, τόσο στην οργανωτική δομή και τις διοικητικές μεθόδους όσο και στην τεχνολογική διάρθρωση (αυτοματοποίηση), με ενδεχόμενες θετικές επιπτώσεις τόσο στην παραγωγικότητα της εργασίας όσο και σε - ορισμένες όμως μονο - πλευρές των παρεχόμενων υπηρεσιών.

Ομως εφόσον η επιδίωξη του ιδιώτη και μάλιστα του ξένου επενδυτή είναι η υλοποίηση της οικονομικής αρχής (μεγιστοποίηση του κέρδους, ελαχιστοποίηση των θυσιών), εκτιμούμε ότι θα έχει αρνητικά αποτελέσματα σε

ορισμένους από τους πιο βασικούς δείκτες όπως η ασφάλεια των πτήσεων στην Ο.Α., δείκτης που αφορά στη σωματική ακεραιότητα και την ασφάλεια του επιβατικού κοινού. Η αντίστοιχη εμπειρία των Η.Π.Α. από την απορρύθμιση έδειξε τελικά ραγδαία άνοδο και του επίπεδου των ναύλων και ταυτόχρονη χειροτέρευση ορισμένων βασικών πλευρών των παρεχόμενων υπηρεσιών. Χειροτέρευση της ποιότητας των τηλεπικοινωνιών στον Ο.Τ.Ε. (αύξηση βλαβών και επιμήκυνση του χρόνου επισκευής τους με ταυτόχρονη αύξηση του κόστους). Η σχετική εμπειρία από την ιδιωτικοποίηση της British telecom με πενταπλασιασμό των βλαβών του δικτύου και κλείσιμο 38 τηλεφωνικών κέντρων μόνο στο Λονδίνο με ταυτόχρονο πενταπλασιασμό των τιμολογίων είναι χαρακτηριστική.

Ταυτόχρονα πιστεύουμε ότι ενώ στην αρχική περίοδο της ιδιωτικοποίησης ενδεχόμενα να υπάρξει μια πιθανή συγκράτηση των τιμών - στην περίπτωση που θα υπάρξει ανταγωνισμός που θα την επιβάλλει - τελικά οι τιμές θα αυξηθούν σε ποσοστά πολλαπλάσια της ανόδου του τιμαρίθμου.

Η αύξηση του κόστους των υπηρεσιών και των Σ.Ε.Π. (πρώην Ε.Α.Σ.) αλλά και της Α.Γ.Ε.Τ. έχουν ήδη αποδειχθεί.

Γ) Ποιό το επίπεδο της συμβολής της κρατικής επιχείρησης: **α)** στην περιφερειακή ανάπτυξη της χώρας, **β)** στην ανάπτυξη της Εθνικής Οικονομίας γενικότερα, **γ)** στην εθνική άμυνα.

Αν ανατρέξουμε στην ιστορία της Ο.Α. θα διαπιστώσουμε ένα γεγονός, πουι έχει άλλωστε ομολογηθεί και από τα πλέον επίσημα χείλη (Πρακτικά Βουλής για την κρατικοποίηση της Ο.Α.). Το κρατικό ιδιοκτησιακό καθεστώς εξυπηρετεί με τη μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα αλλά και με το κατώτερο ταυτόχρονα κόστος τους σκοπολύς πουι προαναφέραμε.

Ιδιαίτερα σήμερα που κινδυνεύει με την υποκίνηση των συμμάχων μας η εδαφική μας ακεραιότητα, επιχειρήσεις όπως η Ο.Α., ο Ο.Τ.Ε. και η Δ.Ε.Η. (στρατηγικής σημασίας για την εθνική μας άμυνα σε περίπτωση κρίσης αφού είναι ενταγμένες στον στρατηγικό αμυντικό σχεδιασμό της χώρας), αλλά και τα λεωφορεία και τα τσιμέντα η παραμονή των επιχειρήσεων αυτών υπό κρατικό ιδιοκτησιακό καθεστώς αποτελεί πράξη εθνικής αναγκαιότητας.

Δ) Ποιές θα είναι οι επιπτώσεις της ιδιωτικοποίησης στους εργαζόμενους;

Σε όσες περιπτώσεις πραγματοποιήθηκε ιδιωτικοποίηση άλλων αεροπορικών επιχειρήσεων, όπως π.χ. της British Airways - για να περιοριστούμε μόνο στην Ευρώπη - απολύθηκαν 27.000 ή το 55% των εργαζομένων, ενώ σε άλλες (K.L.M. LUFTHANSA, IBERIA κ.λπ), από τα μέσα της δεκαετίας του '80 εφαρμόζεται μείωση μισθών με ταυτόχρονη χειροτέρευση των όρων και των συνθηκών της εργασίας με σοβαρά αρνητικά αποτελέσματα και στο βιοτικό επίπεδο και στην υγεία των εργαζομένων.

Ειναι χαρακτηριστικό ότι δέκα μέρες μετά την ανακοίνωση της απόφασης της κυβέρνησης για ιδιωτικοποίηση της Ο.Α. το Δεκέμβρη του 1992 ο Γενικός Διευθυντής εκπροσωπώντας τη διοίκηση του Εθνικού Αερομεταφορέα γνωστοποίησε στο διοικητικό συμβούλιο των διοικητικών υπαλλήλων της Ο.Α. ότι "εάν η κυβέρνηση στο στόχο της να πάρει την επιδότηση από την Ε.Ο.Κ., υιοθετήσει τη λογική της μείωσης του προσωπικού κατά 2.500, εγώ θα αντιπρότεινα τη μείωση των αποδοχών. Διαφορετικά θα υπήρχε το ενδεχόμενο να γίνουμε Ε.Α.Σ.".

Το κόστος της πολιτικής αυτής θα πέσει πάλι στον Ελληνα φορολογούμενο

συνολικά, ο οποίος πέρα από το κόστος της άμεσης αλλά και της έμμεσης επιδότησης του ιδιώτη επενδυτή θα κληθεί να πληρώσει με τη φορολογία του και την επιδότηση των 2.500 απολυμένων κατ'απαίτηση των μελλοντικών ιδιωτών επενδυτών, με ταυτόχρονη χειροτέρευση των όρων και των συνθηκών εργασίας των υπόλοιπων. Η επιβάρυνση κατά 30 περίπου δις δρχ. του ελληνικού δημοσίου και του Ελληνα Φορολογούμενου από την ιδιωτικοποίηση της Olympic Catering, αποτελεί μία χαρακτηριστική εμπειρία προς αποφυγή όμως και όχι προς μίμηση. Η επιβάρυνση του Ελληνα φορολογούμενου θα είναι μεγαλύτερη αν συνυπολογιστούν και τα αποτελέσματα από την ιδιωτική διαχείρηση του αεροδρομίου των Σπάτων.

Σχετικά με τις επιπτώσεις στους εργαζόμενους από την ιδιωτικοποίηση του Ο.Τ.Ε. η μείωση κατά 57.000 των θέσεων εργασίας σαν συνέπεια της ιδιωτικοποίησης της British Telecom δεν μπορεί να αποτελεί από καμμιά κυβέρνηση στόχο προς επίτευξη.

Υστερα από την παραπάνω ανάλυση, σκοπός μας είναι να παρουσιάσουμε τη θέση μας και τις προτάσεις μας για το μοντέλο εκείνο ανάπτυξης και εκσυγχρονισμού των επιχειρήσεων που πιστεύουμε ότι είναι το πιο κατάλληλο, με γνώμονα βέβαια πάντα την πρόοδο της Ελλάδας και το καλό του κοινωνικού συνόλου. Για τον σκοπό αυτό υπερασπιζόμαστε την παραμονή των επιχειρήσεων (και ιδιαίτερα αυτών που έχουν στρατηγική σημασία) κάτω από κρατικό ιδιοκτησιακό καθεστώς. Οταν βέβαια αναφερόμαστε στην αναγκαιότητα για παραμονή των επιχειρήσεων αυτών υπό κρατικό ιδιοκτησιακό καθεστώς σε καμμία περίπτωση δεν υπερασπιζόμαστε τη σημερινή αναποτελεσματικότητα, την αναξιοκρατία και τη διαφθορά, τον κομματικό και κυβερνητικό ασφυκτικό εναγκαλισμό που προωθεί ξένα μεγάλα ιδιωτικά συμφέροντα σε βάρος των συμφερόντων και των επιχειρήσεων αυτών και της Εθνικής Οικονομίας. Δεν είναι

όμως η ιδιωτικοποίηση αυτή που θα επιλύσει το σύνολο των προβλημάτων αυτών.
Αντίθετα ορισμένα και μάλιστα τα πιο βασικά, η διεθνής και η Ελληνική εμπειρία
δείχνει ότι θα τα οξύνει.

Επιπλέον πιστεύουμε ότι κανέναν τύπος εξκαστικού συγχρονισμού και ανάπτυξης
δεν μπορεί μακροπρόθεσμα να επιτύχει αν σαν επίκεντρο δεν έχει τον άνθρωπο.
Γ' αυτό και στα πλαίσια του σύγχρονου management αλλά και της επιδίωξης για
τη διασφάλιση των υποθέσεων επιβάλλεται να προωθηθεί η συνειδητή και
απεξαρτημένη από κομματικές δεσμεύσεις συμμετοχή με ελεγκτικές και μόνο
αρμοδιότητες εκλεγμένων και ανακλητών εργαζόμενων - με το αναγκαίο
μορφωτικό επίπεδο και με επεξεργασμένες θέσεις από το σύνολο των
εργαζομένων - σε όλες τις βαθμίδες της ιεραρχίας όπου λαμβάνονται οι
αποφάσεις.

Με το δεδομένο ότι οι παραπάνω προϋποθέσεις θα τηρηθούν, η παραμονή
των ιδιωτικοποιημένων και μη, στρατηγικών επιχειρήσεων κάτω από την κρατική
ιδιοκτησία είναι πιστεύουμε η πιο συμφέρουσα και δίκαιη λύση τόσο για το καλό
των εργαζομένων και των φορολογούμενων πολιτών αλλά και για την ανάπτυξη σε
υγιείς βάσεις της Ελλάδας γενικότερα.

Πηγές

Οι πηγές απ'όπου αντλήθηκαν τα στοιχεία της εργασίας είναι οι ακόλουθες:

- Από τον Ο.Τ.Ε.
- Από την Ο.Μ.Ε. Ο.Τ.Ε.
- Από την Γ.Σ.Ε.Ε.
- Από τον Ημερήσιο Τύπο
- Από διάφορα Κρατικά έντυπα
- Από τα πρακτικά της Βουλής

ΚΑΤΑΣΤΗ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΕΩΣ

31ης ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1992 (1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ - 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1992)

ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΘΕΣΕΩΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

Προσδ. κλεισμένης ΧΡΗΣΕΩΣ 1992	Προσδ. προηγούμενης ΧΡΗΣΕΩΣ 1991
276.994.991.716	230.983.111.946
183.053.081.308	159.211.536.522
93.941.910.468	71.771.575.424
934.590.215	1.891.907.108
94.896.500.823	73.653.482.532
9.003.782.240	9.802.780.435
85.892.758.383	63.860.702.097
703.183.940	432.084.985
1.370.467.457	-
3.465.806.108	5.038.528.625
5.540.457.505	5.470.513.480
22.097.136	3.057.429
12.306.765.183	12.589.268.470
12.328.862.799	12.592.325.889
-6.788.404.794	-7.121.112.409
79.104.333.569	56.758.989.688
2.697.616.659	2.779.471.000.000
9.230.760.704	35.030.000.000
29.256.586	1.187.722.706
1.009.870.752	14.137.506.857
8.114.194.493	424.930.980
89.998.600	122.852.892
18.384.052.535	46.406.505.21
	53.952.333.173

ΧΡΗΣΗ 1992	ΧΡΗΣΗ 19
79.232.750.281	55.589.420.8
42.203.541.0	9.182.915.5
464.551.6	2.855.060.634
958.941.6	2.415.323.391
424.930.980	18.259.655.843
122.852.892	35.897.23.160
46.406.505.21	35.897.23.160
53.952.333.173	31.852.120.303
	-488.280.000
	55.589.420.880

I. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΣ	
Κύριος εμπορικός (Πληθυσμού τέλος)	
Μέσον: Κόστος Πληθυσμού Υπηρεσίας	
Μάρτιο κέρδη εκμεταλλεύσεως	
Πλύσι' Άλλα δύο δύο εκμεταλλεύσεως	
Σύνολο	
Μέσον: 1. Έξοδα διαχείρισης λεσχουρίας	
Μέσον: δύο δύο εκμεταλλεύσεως	
Πίνακ. 1. Έξοδα αναπτυξιακών	
2. Έξοδα χρηστηρίου	
4. Πιστωτικοί τόκοι και συνοριακή δύο	

II. ΠΛΕΟΝ: ΕΚΤΑΚΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	
1. Έκπτωτο και συνοριακή δύο	
2. Έκπτωτο κέρδη	
3. Έξοδα προπτυματικών χρήσεων	
4. Έξοδα πάροποιματικών χρήσεων	

III. ΜΕΣΟΙ:	
1. Έξοδα και συνοριακά δύο	
2. Έκπτωτος ψήλας	
3. Έξοδα προπτυματικών χρήσεων	
4. Προβληματικά ψάλισματα κινδύνου	

IV. ΜΕΣΟΙ:	
Σύνολο αποφεύγοντων πολικών σποράτων	
Μέσον: Οι απόφυγες εκπομπές στο λεσχουριακό κόστος	
Καθαρά κέρδη χρήσεως προ φόρων	

V. ΜΕΣΟΙ:	
1. Έκπτωτα και συνοριακά δύο	
2. Έκπτωτος ψήλας	
3. Έξοδα προπτυματικών χρήσεων	
4. Προβληματικά ψάλισματα κινδύνου	

VI. ΜΕΣΟΙ:	
1. Έκπτωτα και συνοριακά δύο	
2. Έκπτωτος ψήλας	
3. Έξοδα προπτυματικών χρήσεων	
4. Προβληματικά ψάλισματα κινδύνου	

VII. ΜΕΣΟΙ:	
1. Έκπτωτα και συνοριακά δύο	
2. Έκπτωτος ψήλας	
3. Έξοδα προπτυματικών χρήσεων	
4. Προβληματικά ψάλισματα κινδύνου	

VIII. ΜΕΣΟΙ:	
1. Έκπτωτα και συνοριακά δύο	
2. Έκπτωτος ψήλας	
3. Έξοδα προπτυματικών χρήσεων	
4. Προβληματικά ψάλισματα κινδύνου	

IX. ΜΕΣΟΙ:	
1. Έκπτωτα και συνοριακά δύο	
2. Έκπτωτος ψήλας	
3. Έξοδα προπτυματικών χρήσεων	
4. Προβληματικά ψάλισματα κινδύνου	

X. ΜΕΣΟΙ:	
1. Έκπτωτα και συνοριακά δύο	
2. Έκπτωτος ψήλας	
3. Έξοδα προπτυματικών χρήσεων	
4. Προβληματικά ψάλισματα κινδύνου	

XI. ΜΕΣΟΙ:	
1. Έκπτωτα και συνοριακά δύο	
2. Έκπτωτος ψήλας	
3. Έξοδα προπτυματικών χρήσεων	
4. Προβληματικά ψάλισματα κινδύνου	

XII. ΜΕΣΟΙ:	
1. Έκπτωτα και συνοριακά δύο	
2. Έκπτωτος ψήλας	